

**memòria
àrea metropolitana
de barcelona
2007-2011**

Àrea Metropolitana
de Barcelona

memòria

memòria
àrea metropolitana
de barcelona
2007-2011

COORDINADOR

Joan Miquel Roca

CAPS DE REDACCIÓ

Mancomunitat de municipis: Josep M. Carreras, Amadeu Iglesias, Xavier Segura.

Entitat del medi ambient: Isabel Doñate, Martín Gullón, Joan Miquel Trullols.

Entitat metropolitana del transport: Serveis tècnics EMT.

REDACCIÓ

AMB: Manel Cervera, Josep Serra. **Mancomunitat de municipis:** Marta Alarcón, Toni Alzaga,

Jordi Bordanobe, Josep Borrell, Marialluïsa Ferrer, Noemí García, Heleni Munujos, Montse Otero,

Lurdes Planas, M. Dolors Roig, Ernest Ruiz, Teresa Sánchez, Marc San José, Víctor Ténez.

Entitat del medi ambient: Sofia Bajo, Anna González, Teresa López, Anna Romero, Esther Suárez.

Entitat del transport: Serveis tècnics EMT, Departament de comunicació corporativa de TMB.

COORDINACIÓ I PRODUCCIÓ EDITORIAL

Enric Folch, cap de l'oficina de disseny de l'AMB

DISSENY GRÀFIC I COMPAGINACIÓ

Oriol Serra, oficina de disseny de l'AMB

REVISIÓ DE TEXTOS

Glòria Fernández

RECERCA I GESTIÓ DE LA INFORMACIÓ

Marc Verbon

CORRECCIÓ

Llengua de Foc

VERSIÓ CASTELLANA I ANGLESA

TAU Traduccions

FOTOGRAFIES

Aleix Bagué, Jordi Canosa, Andrés Flajszer, Ciro Frank, Adrià Goula, Marcela Grassi, Lurdes Jansana,

Laia Moreno, Mireia Plans, Isidre Santacreu, Jordi Surroca, Jeroen Van Mieghem, Pere Vivas.

RETOC FOTOGRÀFIC

Sirius 3000

IMATGES VIRTUALS

Dortoka disseny, Estudio Alteraciones, Play-Time, Saida Dalmau.

VERSIÓ DIGITAL

About Comunicació / Nük Design

índex

4 ÀREA METROPOLITANA DE BARCELONA

- 6 Urbanisme i serveis per a un territori cohesionat
- 10 Càrrecs i estructura organitzativa
- 14 El futur de l'Àrea Metropolitana

16 MANCOMUNITAT DE MUNICIPIS

- 18 Introducció
- 22 Espai públic
- 52 Urbanisme i estudis territorials
- 76 Promoció de sòl i habitatge
- 86 Parc de Collserola

88 ENTITAT DEL MEDI AMBIENT

- 90 Introducció
- 92 Cicle integral de l'aigua
- 102 Tractament de residus
- 114 Qualitat ambiental
- 118 Foment de la sostenibilitat

128 ENTITAT METROPOLITANA DEL TRANSPORT

- 130 Introducció
- 132 Serveis de gestió directa
- 138 Serveis de gestió indirecta
- 152 Qualitat del servei
- 160 Institut Metropolità del Taxi
- 166 Cetransa

168 RELACIONS INSTITUCIONALS DE L'AMB

era

Badalona
Badia del Vallès
Barberà del Vallès
Barcelona
Begues
Castellbisbal
Castelldefels
Cerdanyola del Vallès
Cervelló
Corbera de Llobregat
Cornellà de Llobregat
Esplugues de Llobregat
Gavà
L'Hospitalet de Llobregat
Molins de Rei
Montcada i Reixac
Montgat
Pallejà
El Papiol
El Prat de Llobregat
Ripollet
Sant Adrià de Besòs
Sant Andreu de la Barca
Sant Boi de Llobregat
Sant Climent de Llobregat
Sant Cugat del Vallès
Sant Feliu de Llobregat
Sant Joan Despí
Sant Just Desvern
Sant Vicenç dels Horts
Santa Coloma de Cervelló
Santa Coloma de Gramenet
Tiana
Torrelles de Llobregat
Viladecans

àrea metropolitana de barcelona

Feia molts anys que esperàvem poder començar el balanç del mandat dient que l'Àrea Metropolitana de Barcelona és una entitat que gaudeix del màxim reconeixement institucional. Doncs sí, el 27 de juliol de 2010, el Parlament de Catalunya aprovava la Llei que crea la nova Àrea Metropolitana i en determina competències i funcionament. I ho aprovava per unanimitat, la qual cosa no confereix més valor jurídic a la Llei, però sí més valor moral. Tots els grups de la Cambra, malgrat les discrepàncies legítimes i sovint agudes que han mostrat al llarg de la legislatura, sí que van coincidir en la necessitat d'aquest reconeixement i en la reparació d'un greuge històric. Celebro haver estat el president institucional en aquest esperat moment però, alhora, em sento obligat a rendir homenatge als presidents que m'han precedit i, evidentment, a tots els representants polítics i a totes les altres persones que han treballat amb tenacitat perquè aquesta fita fos realitat.

El model que consagra la Llei és el que sempre hem defensat i en el qual sempre hem cregut: la ciutat de ciutats. Una realitat única i diversa a la vegada, formada per un conjunt de municipis, cadascun d'ells amb les seves singularitats, però convençuts també dels vincles que els uneixen i dels guanys que comporta sumar, cooperar i treballar en xarxa. El fenomen metropolità és avui present arreu, i les metròpolis que es doten d'organismes potents juguen amb avantatge en dos aspectes fonamentals: la prestació de millors serveis a la ciutadania i la competitivitat en economia i desenvolupament.

La prestació de millors serveis té com a marc de referència la ciutat real, més enllà d'uns límits administratius sovint obsolets. La ciutat dels ciutadans on les relacions humanes, el treball, la mobilitat, el lleure, etc., ocupen tot l'àmbit metropolità; és l'àmbit que, d'altra banda, es presenta com l'única possibilitat de donar cabuda a les grans infraestructures que el territori i la ciutadania requereixen. L'altre aspecte és la competitivitat, un tema especialment important per ajudar-nos a sortir de la crisi. Que un territori de tan alta densitat estigui ben organitzat el fa ser més competitiu a escala internacional, i això resulta beneficiós no tan sols per als habitants d'aquest territori, sinó per a tot Catalunya. En un sistema global de ciutats com l'actual, la competitivitat requereix dimensió, una dimensió que ja tenim i que seria de necis no aprofitar. La quantitat també aporta qualitat; primer, perquè hi ha més massa crítica i, segon, perquè les potencialitats es multipliquen entre elles.

Per seguir progressant cal avançar amb pas ferm. Per això es plantegen reptes estimulants com ara l'ordenació del territori, l'urbanisme o la promoció econòmica. La nova Llei de l'Àrea Metropolitana i el substrat humà i social que l'ha fet possible i que continua més actiu que mai són, a més d'una oportunitat, la millor garantia de futur.

JORDI HEREU I BOHER

President de la Mancomunitat de Municipis de l'AMB

amb_01

urbanisme i serveis per a un territori cohesionat

La metròpolis de Barcelona és una realitat urbana extensa de caràcter plurimunicipal on hi viuen 3,2 milions d'habitants i on 305.000 empreses desenvolupen la seva activitat. Les condicions geogràfiques d'aquest territori són diverses, la seva història té orígens llunyans en el temps, i el seu desenvolupament urbà s'ha accelerat molt en els darrers cent anys. La confluència d'aquests factors ha conformat una ciutat metropolitana diversa, que conté moltes identitats i sensibilitats d'origen local, i complexa, perquè ha de respondre a una intensa concentració de persones, usos i activitats.

Les polítiques metropolitanas han estat presents, amb més o menys força, al llarg dels darrers cinquanta anys. Les institucions que les han desenvolupat han canviat i han adoptat noms i formes diferents, però sempre s'ha reconegut la necessitat de fer polítiques coordinades que facilitessin la gestió i la planificació dels serveis a la ciutadania.

La Mancomunitat de Municipis, l'Entitat del Medi Ambient i l'Entitat Metropolitana del Transport, juntament amb els seus ens autònoms, han estat les institucions que han desenvolupat les polítiques metropolitanas en els seus sectors respectius des de l'any 1987. L'acord de Govern signat el juliol de 2007 pels quatre grups polítics que governen l'AMB recull el plantejament de la creació d'una única Administració metropolitana. La creació, el 5 de maig de 2009, del Consorci de l'Àrea Metropolitana de Barcelona aprofundeix en la voluntat política d'esdevenir una única institució. Amb l'aprovació per part del Parlament de Catalunya, el 27 de juliol de 2010, de la Llei de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, es consolida definitivament aquest procés de concentració política i administrativa de les institucions metropolitanas.

En conjunt, el pressupost consolidat del grup d'institucions de l'Àrea Metropolitana de Barcelona per al quadrienni 2008-2011 ha estat de 5.780,7 milions d'euros, tal com es detalla en la taula adjunta.

La Mancomunitat de Municipis de l'AMB ha treballat en tres àmbits principals: el de la informació de base i els estudis territorials, el del planejament urbanístic i territorial, i el de la projectació, l'execució i el manteniment d'obres, d'infraestructures, parcs, platges i equipaments.

Dels 990,9 milions d'euros del pressupost consolidat de la Mancomunitat de Municipis per al conjunt del quadrienni, el 70% correspon a inversió i gestió del territori i s'han vehiculat principalment a través del Pla d'Inversions 2008-2011, del Programa d'operacions vertebradors, i de les Inversions estratègiques. Al mateix temps s'ha continuat fent les tasques de manteniment i conservació dels 34 parcs de la xarxa metropolitana, així com el manteniment de les platges dels vuit municipis costaners. La inversió de la Mancomunitat ha permès realitzar, durant aquest quadrienni, un total de 25 actuacions en parcs, 150 obres d'urbanització entre carrers i places, passeigs marítims, ponts, infraestructures i rius, i 45 actuacions en equipaments.

A més de les actuacions esmentades, entre els anys 2007 i el 2010, i en el marc dels programes d'ajut als ajuntaments del FEIL (Fondo Estatal de Inversión Local) i del FEOSL (Fondo Estatal para la Ocupación y Sostenibilidad Local), s'han realitzat i executat 24 projectes des dels serveis tècnics de la Mancomunitat de Municipis, amb un import de 36 milions d'euros d'execució d'obra.

L'Institut Metropolità de Promoció del Sòl ha fet una tasca continuada de construcció d'habitatges protegits, la qual és fonamental per mantenir un marc col·lectiu de cohesió social. En el quadrienni 2008-2011 s'han construït 1.210 habitatges protegits, i estan en fase de preparació o construcció 1.117 habitatges més.

La despeses corresponents a l'Entitat Metropolitana del Transport (EMT) han consumit la part més important del

pressupost consolidat del grup de l'AMB, amb un total de 3.860,4 milions d'euros, xifra que representa un 67 per cent del total del pressupost consolidat del grup de l'AMB. Amb aquest pressupost s'ha realitzat una política d'organització i suport al transport públic, assequible per a tots els nivells de renda i mediambientalment sostenible, en la mesura que ha permès moure col·lectivament un nombre molt important de viatgers entre els anys 2008 i 2010.

La gestió de l'Entitat del Medi Ambient (EMA) requereix també un important esforç econòmic, que durant aquest període ha estat de 1.020,6 milions d'euros, un 18 per cent del pressupost del grup de l'AMB. La seves àrees d'actuació són el tractament dels residus en totes les seves modalitats i el cicle de l'aigua, que inclou el tractament i el sanejament de les aigües residuals, la seva recuperació per a usos agrícoles o mediambientals, i el subministrament d'aigua potable.

1. Mapa dels municipis que conformen l'Àrea Metropolitana de Barcelona

PRESSUPOSTOS GENERALS DE L'AMB

Mandat 2007-2011

	Total AMB	MM	EMA	EMT
Totals en euros	5.780.725.271	990.926.793	1.020.600.859	3.860.365.729

1.1_L'àrea metropolitana, motor de Catalunya

L'àrea metropolitana de Barcelona és la principal concentració demogràfica i econòmica de Catalunya. Els seus 636 km² tan sols representen el 2% de la superfície de Catalunya, mentre que els 3,2 milions d'habitants que hi resideixen equivalen al 43% de la població de tot Catalunya. Es tracta, doncs, d'un àmbit densament poblat (5.000 habitants per km², 20 vegades més que els 234 de la mitjana catalana) i també molt intensament urbanitzat: el 37% de la seva superfície és ocupat per diferents usos urbans, mentre que al conjunt de Catalunya

aquest indicador tot just arriba al 4%. Econòmicament, el pes de l'àrea metropolitana és encara més gran: acull el 51% del total dels llocs de treball de Catalunya. Concentra, sobretot, els sectors econòmics més dinàmics: el 56% dels serveis i entre el 60 i el 70% dels serveis de més valor afegit i alt contingut tecnològic, com ara els de recerca, tecnologies de la informació i telecomunicacions. La seva taxa d'atur (17%) és inferior a la catalana (19%). Des del punt de vista social, l'àrea metropolitana de Barcelona té la mateixa proporció d'immigració que Catalunya (16%), un envelliment superior (127 grans per cada 100 joves, davant dels 108 de Catalunya), i un nivell de renda un 5% més alt de mitjana. ■

DADES TERRITORIALS I SOCIOECONÒMIQUES

Àrea Metropolitana de Barcelona 2010

	AMB	Catalunya	Pes de l'AMB a Catalunya (%)
Territori i població			
Superfície (km ²)	636	32.108	2,0
Població (gener 2010)	3.225.058	7.512.381	42,9
Densitat de població (habitants/km ²)	5.071	234	
Població estrangera	518.700	1.198.538	43,5
% Població estrangera/població total	16,1	16,0	
Índex d'envelliment (% majors 64/menors 16)	127	108	46,3
Atur			
Aturats (març 2010)	248.160	604.038	41,1
Taxa d'atur (% aturats/població activa)	17,1	19,3	
Llocs de treball			
Afiliats a la Seguretat Social (4art trim. 2010)	1.525.714	2.977.413	51,2
Agricultura (%)	0,1	1,2	3,0
Indústria (%)	11,5	16,1	36,5
Construcció (%)	6,1	8,1	39,0
Serveis (%)	82,3	74,7	56,5
Llocs de treball en activitats tecnològiques i de valor afegit			
Activitats postals i de correus	7.659	12.670	49,0
Telecomunicacions	7.596	10.787	57,7
Serveis de tecnologies de la informació	21.508	35.158	60,4
Serveis d'informació	2.337	4.766	61,2
Recerca i desenvolupament	9.006	15.615	70,4
Renda			
Renda per càpita 2009 (€)	15.122	14.434	45,0
Índex de renda per càpita (Catalunya = 100)	104,8	100,0	

■ AMB

■ Resta de Catalunya

DADES TERRITORIALS I SOCIOECONÒMIQUES

Municipis metropolitans 2010

Municipis	Superfície (km ²)	Població (gener 2010)	Densitat neta (habitants / hectàrea residencial)	Població estrangera (% població total)	Índex d'envel·liment (% majors 64 anys / menors 16 anys)	Taxa d'atur (% aturats / població activa)	Activitat econòmica (llocs de treball per 1.000 habitants)	Renda 2009 (Catalunya = índex 100)
Badalona	21,2	218.886	329	14,7	100	22,0	254	86,8
Badia del Vallès	0,9	13.703	430	6,0	101	22,3	63	55,3
Barberà del Vallès	8,3	31.688	183	7,6	70	20,9	563	73,1
Barcelona	101,4	1.619.337	395	17,5	171	15,0	611	122,3
Begues	50,4	6.348	24	7,9	44	12,7	184	102,0
Castellbisbal	31,0	12.223	48	7,3	50	17,2	808	83,0
Castelldefels	12,9	62.250	106	22,4	66	17,6	228	97,5
Cerdanyola del Vallès	30,6	58.407	113	10,3	86	17,1	400	82,9
Cervelló	24,1	8.566	21	6,8	73	21,0	281	100,2
Corbera de Llobregat	18,4	14.000	23	10,1	58	19,0	176	108,1
Cornellà de Llobregat	7,0	87.240	455	17,8	117	20,0	373	78,0
Esplugues de Llobregat	4,6	46.649	264	14,3	132	14,5	410	96,2
Gavà	30,8	46.383	152	12,5	86	19,4	308	87,4
Hospitalet de Llobregat, l'	12,4	258.642	580	23,3	139	19,2	339	88,3
Molins de Rei	15,9	24.236	112	6,0	84	15,9	335	99,7
Montcada i Reixac	23,5	33.656	112	11,8	83	22,7	520	72,7
Montgat	2,9	10.584	142	5,7	79	17,3	224	86,0
Pallejà	8,3	11.263	67	7,1	62	18,7	247	105,2
Palma de Cervelló, la	5,5	3.035	57	7,9	69	14,5	353	102,0
Papiol, el	9,0	3.937	70	8,4	80	19,0	498	102,0
Prat de Llobregat, el	31,4	63.434	339	9,8	101	18,4	551	77,3
Ripollet	4,3	37.151	320	12,0	70	25,0	211	70,7
Sant Adrià de Besòs	3,8	34.104	352	9,7	100	23,2	265	80,7
Sant Andreu de la Barca	5,5	26.682	178	11,7	55	20,4	381	78,1
Sant Boi de Llobregat	21,5	82.411	255	10,3	101	19,8	303	75,9
Sant Climent de Llobregat	10,8	3.819	111	3,0	57	17,0	235	102,0
Sant Cugat del Vallès	48,2	81.745	62	14,3	49	12,6	596	126,7
Sant Feliu de Llobregat	11,8	43.112	326	9,1	88	16,2	265	89,2
Sant Joan Despí	6,2	32.338	315	8,5	76	15,5	454	91,5
Sant Just Desvern	7,8	15.923	104	12,2	98	10,5	789	142,3
Sant Vicenç dels Horts	9,1	28.024	93	8,7	80	21,1	279	76,8
Santa Coloma de Cervelló	7,5	7.845	71	4,0	48	15,4	394	92,9
Santa Coloma de Gramenet	7,0	120.060	466	22,0	114	21,8	144	78,8
Tiana	8,0	7.774	60	3,4	65	11,9	196	123,3
Torrelles de Llobregat	13,6	5.526	22	6,0	47	17,4	174	102,0
Viladecans	20,4	64.077	237	9,1	73	19,8	242	75,4
Àrea Metropolitana de Barcelona	636,0	3.225.058	238	16,1	127	17,1	473	104,8

Font: elaboració pròpia a partir de dades originals de l'IDESCAT, l'AMB (densitat neta), la Generalitat de Catalunya (llocs de treball) i la Diputació de Barcelona (renda).

amb_02

càrrecs i estructura organitzativa

2.1 Presidents i vicepresidents de l'Àrea Metropolitana de Barcelona

MANCOMUNITAT DE MUNICIPIS

Jordi Hereu Boher, President
 Antonio Balmón Arévalo, Vicepresident primer executiu
 Lluís Tejedor Ballesteros, Vicepresident
 Clemente Murillo Benítez, Vicepresident

ENTITAT DEL MEDI AMBIENT

Francisco Narváez Pazos, President
 Imma Mayol Beltran, Vicepresidenta primera
 Jesús M. Canga Castaño, Vicepresident
 Enric Llorca Ibáñez, Vicepresident
 Joan Puigdollers Fargas, Vicepresident
 Glòria Matas Montmany, Vicepresidenta

ENTITAT METROPOLITANA DEL TRANSPORT

Antoni Poveda Zapata, President
 Assumpta Escarp Gibert, Vicepresidenta primera
 Jordi Portabella Calvete, Vicepresident
 Antoni Rodés Inés, Vicepresident

2.2 Consellers de les entitats metropolitanes

BADALONA

Jordi Serra Isern, PSC	■
Roser Castillo Pérez, PSC	■
Josep Pera Colomé, CiU	■
Pablo Hernan Tapias, PSC	■
M ^a Mercè Rius Serra, CiU	■
Sònia Egea Pérez, PPC	■
José Antonio Lara Olivera, PSC	■
Montserrat Juárez Quinto, CiU	■
Ramon Riera Macià, PPC	■

BADIA DEL VALLÈS

Eva Menor Cantador, PSC	■
Juan Antonio Lancho Aceituno, PSC	■

BARBERÀ DEL VALLÈS

Ana Maria del Frago Barés, PSC	■
--------------------------------	---

BARCELONA

Jordi Hereu Boher, PSC	■
Jordi W. Carnes Ayats, PSC	■
Guillem Espriu Avendaño, PSC	■ ■
Ramon Garcia-Bragado Acín, PSC	■
Gemma Mumbrú Moliné, PSC	■
Francisco Narváez Pazos, PSC	■ ■ ■
Gerard Ardanuy Mata, CiU	■
Joaquim Forn Chiariello, CiU	■
Mercè Homs Molins, CiU	■
Antoni Vives Tomàs, CiU	■
Ricard Gomà Carmona, ICV-EUiA-EPM	■
Ricard Martínez Monteagudo, ERC	■
Angeles Esteller Ruedas, PPC	■
Alberto Fernández Díaz, PPC	■
Javier Mulleras Vincia, PPC	■ ■
Carmen Andrés Añón, PSC	■
Sara Jaurrieta Guarner, PSC	■
Guillem Espriu Avendaño, PSC	■ ■
Sònia Recasens Alsina, CiU	■
Joan Puigdollers Fargas, CiU	■
Francina Vila Valls, CiU	■
Imma Mayol Beltran, ICV-EUiA-EPM	■
Ester Capella Farré, ERC	■
Glòria Martín Vivas, PPC	■
Alberto Villagrasa Gil, PPC	■ ■
Assumpta Escarp Gibert, PSC	■
Montserrat Sánchez Yuste, PSC	■
Raimon Blasi Navarro, CiU	■
Jaume Ciurana Llevadot, CiU	■

Eduard Freixedes Plans, CiU	■
Joaquim Mestre Garrido, ICV-EUiA-EPM	■
Jordi Portabella Calvete, ERC	■
BEGUES	
Ramon Guasch Viñas, ICV-EUiA-EPM	■
CASTELLBISBAL	
Alberto Matallanas Carrillo, PSC	■
CASTELLDEFELS	
Joan Sau Pagès, PSC	■
M ^a del Mar Latorre Rodríguez, PSC	■
Antonio Serrano Martínez, PSC	■
Pedro Sanz Sánchez, PSC	■
CERDANYOLA DEL VALLÈS	
Carme Carmona Pascual, PSC	■
Consol Pla Dou, CiU	■
Francisco Ortiz Herrera, PSC	■
CERVELLÓ	
Angelino Maestro Martínez, PSC	■
CORBERA DE LLOBREGAT	
Manel Ripoll Puertas, CiU	■
CORNELLÀ DE LLOBREGAT	
Antoni Balmón Arévalo, PSC	■
Antonio Martínez Flor, PSC	■
Jordi Parayre Soguero, PSC	■
Montserrat Pérez Lancho, PSC	■
ESPLUGUES DE LLOBREGAT	
Pilar Díaz Romero, PSC	■ ■
Enric Giner Rodríguez, PSC	■ ■
GAVÀ	
Joaquim Balsera García, PSC	■
Víctor Carnero López, PSC	■
Ana Bezerra Peña, PSC	■
José Obispo Vallecillos, PSC	■
L'HOSPITALET DE LLOBREGAT	
Núria Marín Martínez, PSC	■
Clemente Murillo Benítez, PSC	■
Alfonso Salmeron Muñoz, ICV-EUiA-EPM	■
José M ^a García Mompel, PSC	■
Ana Maria Prados Fernández, PSC	■
Pedro Alonso Navarro, PPC	■ ■

Antonio Bermudo Ávila, PSC	■
José Conde Pérez, PSC	■
MOLINS DE REI	
Joan Ramon Casals Mata, CiU	■
Víctor Puntas Alvarado, ERC	■
Ivan Arcas Blanch, ICV-EUiA-EPM	■
MONTCADA I REIXAC	
Joan Parra Solà, PSC	■
Joan Maresma Morera, CiU	■
Carme Porro Arias, PSC	■
M ^a Elena Pérez García, PSC	■
MONTGAT	
Rosa M ^a Funtané Vila, ERC	■
Montserrat Giner García, ICV-EUiA-EPM	■
Jordi Ràmia Gisbert, PSC	■
PALLEJÀ	
Ismael Álvarez Serrano, CiU	■ ■
EL PAPIOL	
Albert Vilà Badia, ERC	■
Patricia Silva German, PSC	■
EL PRAT DE LLOBREGAT	
Lluís Tejedor Ballesteros, ICV-EUiA-EPM	■ ■
José García Pérez, PSC	■
Antoni Rodés Inés, ICV-EUiA-EPM	■
RIPOLLET	
Juan M. Parralejo Aragoneses, PSC	■
Gemma Edo Aguado, CIU	■
Rosa M ^a Martín Arjona, PSC	■
SANT ADRIÀ DE BESÒS	
Joan Callau Bartolí, PSC	■
Ricardo Silvestre Nebot, PSC	■
Jesús M. Canga Castaño, PSC	■
José Luís Martínez Cardoso, PSC	■
SANT ANDREU DE LA BARCA	
Enric Llorca Ibáñez, PSC	■ ■
Lluís Felipe Nieto Guillén, PSC	■

SANT BOI DE LLOBREGAT

Jaume Bosch Pugès, PSC	■
Juan Antonio Tamayo Fernández, PSC	■
Celso González Duran, PSC	■
M ^a Elena Amat Serrano, PSC	■

SANT CLIMENT DE LLOBREGAT

Tomi Jiménez Frias, PSC	■
Domènec Tugas Forn, ULI	■

SANT CUGAT DEL VALLÈS

Cristina Paraira Beser, CiU	■
-----------------------------	---

SANT FELIU DE LLOBREGAT

Lourdes Borrell Moreno, PSC	■
Jaume Manosas Canadell, CiU	■
Joan Grisó Nieto, PSC	■
Xavier Alegre Buxeda, PSC	■

SANT JOAN DESPÍ

Antoni Poveda Zapata, PSC	■
Belén García Criado, PSC	■
Francisca Soriano Raigón, PSC	■

SANT JUST DESVERN

Josep Perpinyà Palau, PSC	■
Anna Hernández Bonancia, PSC	■

SANT VICENÇ DELS HORTS

Miguel Comino Haro, PSC	■
Sílvia Ramírez Giménez, PSC	■
Amparo Piqueras Manzano, PSC	■

SANTA COLOMA DE CERVELLÓ

Felip Castillo Villegas, ICV-EUiA-EPM	■
M ^a Dolors Pueyo Bertran, ERC	■

SANTA COLOMA DE GRAMENET

Núria Parlón Gil, PSC	■
Antonio Carmona López, PSC	■
Esteve Serrano Ortín, PSC	■
M. Remedios Aragón Aragón, PSC	■
Begoña Belleste Donay, PSC	■
Dolça García Monroy, PSC	■
Víctoriano Álvarez Ponce, PSC	■
Carlos Andreu Gracia, PSC	■
Vicente Sánchez Mora, PSC	■

TIANA

Emili Muñoz Martínez, ICV-EUiA-EPM	■
Joan Pau Hernández Roura, ICV-EUiA-EPM	■
Enric Nolis Fàbrega, CiU	■

TORRELLES DE LLOBREGAT

Maribel Garcerán Valls, PSC	■
Glòria Matas Montmany, ERC	■

VILADECANS

Carles Ruiz Novella, PSC	■
Maria Salmerón Chacón, PSC	■
Joan Pidelaserra Monmany, PSC	■

PERSONES QUE HAN ESTAT CONSELLERS (2007-2011)

Ferran Alberdi Vera, César Arrizabalaga Zabala, Emma Balseiro Carreiras, Josep Canals Molina, Jordi Cornet Serra, Manuel Dobarco Touriño, Antoni Ferrero Estiarte, Sergio Hermoso Navalpotro, Jose Luís Jimeno Sáez, Josep Jordana Grau, Jordi Miró Guix, Carme Moraira Reina, Antoni Morral Berenguer, Bartomeu Muñoz Calvet, José Vicente Muñoz Gómez, Antoni Padilla Reche, Roger Raventós Carmona, José Antonio Rubio Leiva, Carles Soriano Badell.

2.3_Càrrecs directius i entitats autònomes o consorciades

MANCOMUNITAT DE MUNICIPIS

CÀRRECS DIRECTIUS

- Ramon Maria Torra Xicoy, Gerent.
- Antoni Novel Cabré, Director de Serveis Generals.
- Xavier Segura Grau, Director de Serveis d'Espai Públic.
- Josep M. Carreras Quilis, Director de Serveis d'Ordenació Urbanística.
- Sebastià Grau Àvila, Secretari General acctal.
- Francesc Artal Vidal, Interventor acctal.
- Lluís Malavía Muñoz, Tresorer acumulat.

En una primera etapa d'aquest període Jaume Vendrell Amat ha ocupat el càrrec de Gerent.

ORGANISMES AUTÒNOMS

Institut Metropolità del Sol (IMPSOL)

- Clemente Murillo Benítez, President.
- Ramon Maria Torra Xicoy, Conseller Delegat.
- Amadeu Iglesias Unzué, Director Gerent.

En una primera etapa d'aquest període Jaume Vendrell Amat ha ocupat el càrrec de Conseller Delegat.

ORGANISMES CONSORCIATS

Consorti Metropolità de l'Habitatge.
Consorti Parc de Collserola.
Consorti Serralada de Marina.
Consorti per a la recuperació del Riu Llobregat.
Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de BCN.
Consorti de Comunicació Local.

ENTITATS I EMPRESES PARTICIPADES

Associació Pla Estratègic de Barcelona.
Fira 2000, S.A.
Barcelona Regional, S.A.
Fundació Internacional Olof Palme.
Fundació Pi i Sunyer.
Fundació CIDOB.
Associació Metròpolis.

ENTITAT DEL MEDI AMBIENT

CÀRRECS DIRECTIUS

- Carles Conill Vergés, Gerent.
- Antoni Novel Cabré, Director de Serveis Generals.
- Martín Gullón Santos, Director de Serveis del Cicle de l'Aigua.
- Joan Miquel Trullols Casas, Director de Serveis de Prevenció i Gestió de Residus.
- Isabel Doñate Cubells, Directora de Serveis Ambientals Generals.
- Sebastià Grau Àvila, Secretari General acctal.
- Francesc Artal Vidal, Interventor acctal.
- Lluís Malavía Muñoz, Tresorer.

En una primera etapa d'aquest període Josep M. Sabater Chéliz ha ocupat el càrrec de Director de Serveis de Prevenció i Gestió de Residus.

EMPRESES METROPOLITANES:

Empresa Metropolitana de Sanejament (EMSSA)
Tractament i Selecció de Residus (TERSA)

SOCIETATS DE GESTIÓ MIXTA

Ecoparc Barcelona, S.A
Ecoparc del Besòs, S.A.
Ecoparc del Mediterrani, S.A.
Tractament Metropolità de Fangs, S.L. (METROFANG)
Clavegueram de Barcelona, S.A. (CLABSA)
Gestora de Runes de la Construcció, S.A.

ORGANISMES CONSORCIATS

Consorti Coparc 4
Consorti per a la defensa de la Conca del Besòs

ENTITATS I EMPRESES AMB REPRESENTACIÓ

ALS ÒRGANS DE DECISIÓ

Agència Catalana de l'Aigua (ACA)
Agència de Residus de Catalunya (ARC)
Aigües del Ter i del Llobregat (ATLL)

ENTITATS I EMPRESES PARTICIPADES

Agència d'Ecologia Urbana de Barcelona, (AEUB)
Agència Local d'Energia de Barcelona
Recuperació d'Energia, S.A. (RESA)
Molins Energia, S.L.
Barcelona Regional, S.A.

ENTITAT METROPOLITANA DEL TRANSPORT

CÀRRECS DIRECTIUS

- Pelayo Martínez Bauluz, Gerent
- Antoni Novel Cabré, Director de Serveis Generals
- María Teresa Carrillo Palacín, Directora de Serveis de Transports
- Josep Solé Tarragó, Director de Serveis de Gestió, Organització i Planificació
- Sebastià Grau Àvila, Secretari General acctal.
- Francesc Artal Vidal, Interventor acctal.
- Lluís Malavía Muñoz, Tresorer acumulat.

ORGANISMES AUTÒNOMS

IMT (Institut Metropolità del Taxi)

- Francisco Narváez Pazos, President
- Clemente Murillo Benítez, Vicepresident
- Miguel Ángel Martín López, Gerent
- Pilar Molina Mesa, Directora de Serveis

EMPRESES METROPOLITANES

Ferrocarril Metropolità de Barcelona, SA
Transports de Barcelona, SA
Cetramsa

ORGANISMES CONSORCIATS

Autoritat del Transport Metropolità, ATM
Consorti de recursos i documentació per a l'autonomia personal

ENTITATS I EMPRESES PARTICIPADES

Torre de Collserola

CONSORCI ÀREA METROPOLITANA

- Jordi Hereu Boher, President
- Antoni Balmón Arévalo, Vicepresident executiu
- Josep Roig Martí, Director

amb_03

el futur de l'àrea metropolitana

El Parlament de Catalunya aprovà, el dia 27 de juliol de 2010, la Llei de l'Àrea Metropolitana de Barcelona. Amb aquesta llei es dota d'una nova organització institucional el conjunt urbà que formen Barcelona i altres 35 municipis del seu entorn més proper. El nou organisme, que es constituirà després de les eleccions municipals del 22 de maig de 2011, substituirà i refundrà en un sol ens les tres entitats metropolitanes vigents fins a aquesta data: la Mancomunitat de Municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, l'Entitat del Medi Ambient i l'Entitat Metropolitana del Transport.

En els darrers anys, la necessitat de procedir a la unificació institucional havia suscitat un consens cada vegada més ampli entre els municipis metropolitans i també entre totes les forces polítiques catalanes, com ho fa palès l'aprovació de la llei per unanimitat.

El nou marc jurídic consolida i simplifica l'administració metropolitana i la reforça amb noves competències, principalment en matèria d'ordenació del territori i d'urbanisme. En destaca la formulació del Pla director urbanístic metropolità i del Pla d'ordenació urbanística metropolità, que substituiran el PGM vigent des de 1976.

L'AMB també tindrà competències en matèria de promoció econòmica, en cohesió social i en infraestructures, amb incorporacions de tanta rellevància com ara la gestió de les rondes.

Tots aquests àmbits d'actuació són essencials per millorar la qualitat urbana i les condicions de vida dels ciutadans en el complex marc que avui plantegen la competitivitat dels territoris i la globalització, especialment en l'actual context de crisi econòmica. L'Àrea Metropolitana i tots els seus municipis disposaran, doncs, d'un instrument idoni per seguir avançant en la construcció d'un territori més dinàmic, més ben ordenat, més equitatiu i amb major pes econòmic a Catalunya, a Espanya i al món.

COMPETÈNCIES DE L'ÀREA METROPOLITANA

La Llei de l'Àrea Metropolitana de Barcelona detalla les seves competències, que es resumeixen seguidament. A més d'aquestes, podrà assumir les que altres administracions, sobretot els municipis, acordin delegar-li o transferir-li. D'altra banda, els consells comarcals inclosos en l'àmbit de l'AMB exerciran les competències que els corresponen, excepte les que la Llei metropolitana assigna expressament a l'AMB.

Ordenació del territori

- Participació en la formulació i tramitació del Pla territorial general de Catalunya.
- Participació en la redacció i el seguiment dels plans territorials parcials que afectin el seu àmbit i dels plans territorials sectorials que afectin les seves competències.
- Formulació de plans, cartes i programes de protecció, gestió i ordenació del paisatge.

Urbanisme i habitatge

- Ordenació urbanística integrada del territori metropolità mitjançant el Pla director urbanístic metropolità (PDUM) i el Pla d'ordenació urbanística metropolità (POUM). La iniciativa de formulació i les aprovacions inicial i provisional d'ambdós plans i de les seves modificacions posteriors correspondran a l'AMB; l'aprovació definitiva del PDUM, correspondrà a la Generalitat, i la del POUM, a la Comissió d'Urbanisme Metropolitana.
- Participació en la Comissió d'Urbanisme de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.
- Formulació i aprovació inicial i provisional dels programes d'actuació urbanística plurimunicipals.
- Formulació i aprovació de figures de planejament derivat d'interès metropolità o que afectin diversos municipis.
- Gestió urbanística del PDUM i el POUM, amb caràcter d'Administració competent i actuant.
- Protecció de la legalitat urbanística per delegació dels municipis o substitució de la competència municipal. Exercici

de la potestat sancionadora, quan correspongui.

- Cooperació i assistència tècnica jurídica i econòmica als municipis en matèria de planificació, programes d'actuació, projectes i obres, i disciplina urbanística.
- Exercici de les competències en matèria d'habitatge que li reconeixin les lleis i les que li siguin delegades per conveni o per via consorcial.

Transport i mobilitat

- Planificació i gestió de les xarxes d'autobusos i altres mitjans de transport públic urbà col·lectiu de viatgers en superfície, excepte els tramvies.
- Prestació dels serveis de metro i transport públic subterrani de viatgers.
- Ordenació del servei de taxi.
- Aprovació del Pla metropolità de mobilitat urbana. Definició de la xarxa viària bàsica metropolitana. Participació en la gestió del trànsit en aquesta xarxa, conjuntament amb la Generalitat.
- Ordenació i gestió del transport de viatgers amb finalitats culturals i turístiques, per delegació dels ajuntaments.
- Promoció del transport sostenible.
- Gestió de les rondes de Barcelona.

Cicle de l'aigua

- Subministrament domiciliari d'aigua potable o abastament d'aigua en baixa i regulació de les tarifes corresponents.
- Sanejament en alta i depuració d'aigües residuals i regeneració d'aquestes aigües per a altres usos.
- Coordinació dels sistemes municipals de sanejament d'aigües en baixa, en particular la planificació i la gestió integrada de l'evacuació d'aigües pluvials i residuals i de les xarxes de clavegueram.

Residus

- Tractament dels residus municipals i dels procedents d'obres, així com la seva valorització (recuperació i reci-

clatge de paper, metall, plàstic i altres materials; obtenció d'energia i de compost...) i disposició (abocament controlat dels residus no reciclables).

- Coordinació dels sistemes municipals de recollida.
- Tria i selecció d'envasos.
- Servei de deixalleria, en col·laboració amb els municipis.

Medi ambient

- Coordinació i formulació d'un Pla d'actuació metropolità per a la protecció del medi ambient, la salut i la biodiversitat, i de mesures de lluita contra el canvi climàtic i la formulació d'una Agenda 21 metropolitana.
- Participació en l'elaboració de mapes de capacitat acústica i mapes estratègics de sorolls.
- Emissió d'informes ambientals.
- Col·laboració amb els municipis en les polítiques d'ordenació ambiental.
- Promoció i gestió d'instal·lacions d'energies renovables.

Infraestructures d'interès metropolità

- Realització i gestió d'infraestructures vinculades a la mobilitat, els parcs, les platges, els espais naturals, els equipaments, les dotacions, les instal·lacions i els serveis tècnics mediambientals i de proveïment.

Desenvolupament econòmic i social

- Foment de l'activitat econòmica, l'ocupació i la creació d'empreses en els camps de la indústria, el comerç, els serveis i els recursos turístics.
- Promoció d'un Pla estratègic metropolità per a la modernització, la recerca i la innovació.

Cohesió social i territorial

- Promoció de polítiques plurimunicipals de foment de la cohesió social i de l'equilibri territorial.
- Participació en la Comissió de Seguretat de l'àmbit territorial corresponent. ■

mm

Badalona
Badia del Vallès
Barcelona
Castelldefels
Cerdanyola del Vallès
Cervelló
Corbera de Llobregat
Cornellà de Llobregat
Esplugues de Llobregat
Gavà
L'Hospitalet de Llobregat
Molins de Rei
Montcada i Reixac
Montgat
Pallejà
El Papiol
El Prat de Llobregat
Ripollet
Sant Adrià de Besòs
Sant Andreu de la Barca
Sant Boi de Llobregat
Sant Climent de Llobregat
Sant Feliu de Llobregat
Sant Joan Despí
Sant Just Desvern
Sant Vicenç dels Horts
Santa Coloma de Cervelló
Santa Coloma de Gramenet
Tiana
Torrelles de Llobregat
Viladecans

mancomunitat de municipis

L'aprovació de la Llei de l'Àrea Metropolitana, ja comentada pel president de la Mancomunitat, és sens dubte la gran notícia d'aquest mandat. Es fa així justícia a una interminable sèrie de demandes i d'esforços, entre els quals cal fer esment de la constitució del Consorci de l'Àrea Metropolitana ara fa un any i mig, un ens que ha estat, sens dubte, un dels factors d'impuls més decisius d'última hora. El que pot significar la nova àrea per al conjunt dels municipis és molt, i més encara en aquests temps de crisi econòmica en què el suport i l'ajut d'una entitat com aquesta poden ser definitius per sortir del clot i tirar endavant. Insistent en aquest aspecte, una de les competències potenciades per la nova llei és la promoció econòmica: plantejada a escala metropolitana ofereix oportunitats a tot el territori pel fet de ser tractat com un conjunt, i esdevé una manera idònia per fer aflorar els actius que conté aquest conjunt.

Fent ara esment de les actuacions habituals, l'espai públic, que ha estat un dels àmbits en què l'acció de la Mancomunitat ha tingut històricament més sentit i més resultats, ha continuat ocupant durant aquest darrer mandat una posició destacada amb un important Pla d'inversions dotat amb més de 200 milions d'euros, que ha continuat la tasca que desenvolupem des de fa anys, de millora de la qualitat urbana i territorial dels municipis metropolitans, actuació especialment important en moments, com l'actual, de profunda crisi econòmica. Aquesta posició s'ha vist realçada per l'execució d'una bona part de les obres del Fons Estatal d'Inversió Local, el pla promogut pel Govern central per al foment de l'economia i l'ocupació; en l'execució d'aquest pla, l'experiència de la Mancomunitat ha estat un actiu excel·lent i un ajut impagable per a molts municipis per poder dur a terme el pla gaudint de tots els seus avantatges i estalviant-se gran part dels maldecaps que comportava, especialment els derivats de la brevetat dels terminis en què calia finalitzar les obres. En altres àmbits, com ara el de l'ordenació urbanística, s'ha continuat la inestimable tasca de suport als municipis i els programes d'estudis territorials. Igualment, tot i les dificultats del moment, s'han anat construint habitatges protegits, entenen que fer-ho és donar resposta a una de les necessitats més peremptòries de la ciutadania a la qual cal atendre en qualsevol circumstància.

Finalment, cal fer esment del compromís de millorar la qualitat de vida en tot el que fa referència al contacte amb el medi natural: els 34 parcs metropolitans, les 8.000 hectàrees forestals de Collserola i els 32 quilòmetres de platges es cuiden amb tota la cura perquè compleixen tan benèfica funció. I en aquest camp val la pena destacar el projecte de recuperació de l'espai fluvial del riu Llobregat, gestionat ara per un consorci promogut per la Mancomunitat i amb participació de totes les institucions.

ANTONIO BALMÓN ARÉVALO

Vicepresident executiu de la Mancomunitat de Municipis

mm_01

introducció

La Mancomunitat de Municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona té com a objectius bàsics vertebrar i cohesionar el seu territori, dotar-lo de serveis compartits i prestar assistència tècnica als municipis que en formen part. En definitiva, contribuir al bon funcionament de la ciutat metropolitana i a la qualitat de vida dels seus habitants. Uns objectius i una línia d'actuació que s'han mantingut constants al llarg de 23 anys, atenent tanmateix als requeriments concrets de cada mandat i de cada moment.

Aquest darrer mandat hi ha hagut dues circumstàncies excepcionals, una del tot volguda i desitjada com ha estat l'aprovació per unanimitat al Parlament de Catalunya, el 27 de juliol de 2010, de la Llei 31/2010 de l'Àrea Metropolitana de Barcelona. La Mancomunitat ha acabat el seu camí en el format vigent fins ara per encarar-ne un de nou més ambiciós i amb moltes més possibilitats, i bona part de la seva actuació s'ha encaminat a aconseguir aquest objectiu i a preparar la institució per aquest transcendental canvi institucional.

L'altre element diferencial ha derivat de la situació de profunda crisi econòmica que ha afectat també, i de manera greu, els ajuntaments. Una circumstància no pas volguda però sí assumida per mirar de donar-hi resposta. Les característiques de la Mancomunitat de Municipis han permès donar suport als ajuntaments per ajudar-los a superar les dificultats que estan patint, mantenint el Pla d'Inversions 2008-2011 i aprofitant els recursos destinats a combatre la crisi habilitats pel govern de l'Estat.

La materialització de les finalitats fundacionals han constituït l'eix rector de l'actuació. Les peculiars característiques de la institució faciliten la projecció d'una visió metropolitana i alhora local per optimitzar els recursos públics mitjançant l'aplicació d'una economia d'escala. El mateix organigrama funcional està dissenyat per obtenir el màxim d'eficiència. L'encapçala la Gerència i s'estructura en tres direccions de

serveis, la primera de Serveis Generals que concentra els serveis centrals de les tres entitats (finances, recursos humans, contractació, serveis jurídics i informàtica), així com les relacions institucionals (protocol, premsa, comunicació, relacions internacionals i cooperació). Les altres dues són les d'Ordenació Urbanística i de l'Espai Públic, mentre que l'habitatge depèn d'un organisme autònom, l'Impsol. Finalment, es disposa d'un personal altament especialitzat, i dels mitjans tècnics i les eines necessàries per completar tot el cicle de transformació del territori. Tot plegat assegura una alta qualificació que permet abastar el cicle complet de la gestió i garantir-ne els resultats.

El departament d'Ordenació Urbanística exemplifica els trets distintius de la institució. Treballa per encàrrec dels ajuntaments, i el fet de projectar des d'un organisme supramunicipal propicia una visió més àmplia del territori, alhora que rendibilitza uns recursos humans i tècnics que a molts ajuntaments els costaria mantenir. Així mateix, les tasques d'informació i estudis territorials donen un suport inestimable als municipis mitjançant l'actualització permanent de la cartografia i els indicadors territorials.

Un lloc destacat l'ocupa l'Espai Públic que té una notable transcendència pel que fa a l'estructuració de la metròpoli; és en si mateix un programa, una manera de concebre el territori i d'actuar-hi. Les actuacions abasten des de grans obres de caràcter territorial fins a d'altres d'àmbit local, i es concreten en infraestructures viàries, carrers, places, parcs, remodelacions de nuclis antics, equipaments socials i esportius, etc. S'hi inclou també l'acció en l'espai natural, començant per la gestió de les platges metropolitanas, amb l'ampliació i millora de l'equipament, i seguint amb la creació i manteniment d'una xarxa de 34 parcs metropolitanos, així com la gestió dels grans espais naturals de Collserola i la Serralada de Marina. Esment especial mereixen les actuacions de recuperació ambiental i social del riu Llobregat.

PRESSUPOSTOS INICIALS

Mancomunitat de Municipis (2008-2011)

Estat de despeses

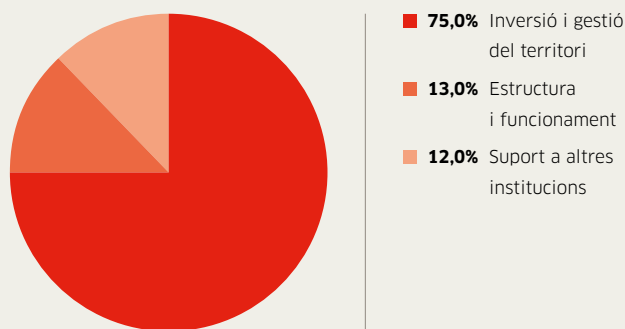
Capítol	Euros	%
1. Despeses de personal	73.240.720,35	7,39%
2. Despeses de béns corrents i serveis	63.305.220,76	6,39%
3. Despeses financeres	18.894.107,96	1,91%
4. Transferències corrents	126.096.527,43	12,73%
6. Inversions reals	584.217.265,94	58,96%
7. Transferències de capital	105.824.251,59	10,68%
8. Actius financers	4.164.821,07	0,42%
9. Passius financers	15.183.878,86	1,53%
Total Pressupost de Despeses	990.926.793,96	100,00%

Estat d'ingressos

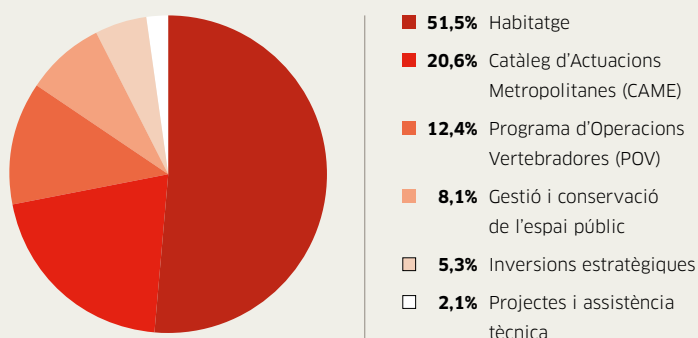
Capítol	Euros	%
1. Impostos directes	0,00	0,00%
3. Taxes i altres ingressos	250.341.627,63	25,26%
4. Transferències corrents	505.627.666,61	51,03%
5. Ingressos patrimonials	484.000,00	0,05%
6. Alienacions d'inversions reals	0,00	0,00%
7. Transferències de capital	11,00	0,00%
8. Actius financers	234.473.488,72	23,66%
9. Passius financers	0,00	0,00%
Total Pressupost d'Ingressos	990.926.793,96	100,00%

DISTRIBUCIÓ DE LA DESPESA

Mancomunitat de Municipis i Impsol (2008-2011)

DISTRIBUCIÓ DE LA INVERSIÓ I GESTIÓ PATRIMONIAL

Mancomunitat de Municipis i Impsol (2008-2011)

El darrer camp d'actuació és la promoció d'habitatges de protecció oficial, una necessitat indiscutible atenent el dèficit existent a causa dels preus del mercat lliure i la crisi del mercat immobiliari. L'Institut metropolità de promoció de sòl i gestió patrimonial (Impsol) s'encarrega de gestionar el sòl i de construir els habitatges. És a remarcar que l'Impsol compleix no sols una funció social sinó també urbanística, ja que, a més de construir els habitatges, els integra en un entorn urbà de qualitat.

S'ha de valorar l'esforç inversor que tot això ha significat en un context de crisi com el que ha marcat l'actual mandat. S'ha realitzat un programa d'inversions de 229 milions d'euros amb més de 230 actuacions; s'han planejat més de 900 hectàrees del territori metropolità; s'han executat més de 24 actuacions en el FEIL i el FEOSL, els programes d'ajut estatal a la inversió local, amb un pressupost de contracta

de 39 milions d'euros, tot això unit a una relació extensíssima de projectes i assistències tècniques per als ajuntaments que supera els 600 milions en pressupostos de contracta; s'ha mantingut, malgrat les dificultats financeres, el ritme de construcció d'habitatges a preus assequibles; finalment s'ha persistit en la conservació i millora de la xarxa de parcs, incorporant-ne tres de nous, així com en el manteniment de les platges metropolitanas.

L'ús dels recursos s'ha adaptat a les necessitats dels ajuntaments, que tot i la disminució dels seus ingressos, derivada de la situació de crisi, han mantingut fins on els ha estat possible l'esforç econòmic solidari i la voluntat de dur a terme una forma de gestió moderna, eficaç, transparent i professional. En aquest aspecte hi ha tingut un paper fonamental el sentit de responsabilitat i la professionalitat dels treballadors i treballadores de la Mancomunitat.

1.1_Pla d'inversions 2008-2011

El Pla d'inversions és l'instrument mitjançant el qual la política metropolitana de col·laboració amb els ajuntaments es concreta i es materialitza en intervencions en l'espai públic, tal com s'exposa en les pàgines següents. El Pla d'inversions, que en el quadrienni present s'ha elevat als 229 milions d'euros, és integrat per quatre figures. La principal, ja que

representa un 51% del total, és el Catàleg d'actuacions metropolitanas (CAME), on s'inclouen les obres d'abast municipal executades directament per la Mancomunitat. La segona en importància, amb el 31%, és el Programa d'operacions vertebradores (POV), que financia obres dutes a terme pels ajuntaments. Les Inversions estratègiques, amb el 13%, són les d'abast supramunicipal. Finalment, l'Assistència tècnica a projectes municipals representa el 5%. ■

RESUM DEL PLA D'INVERSIONS PER MUNICIPIS

Mancomunitat de Municipis (2008-2010)

Municipi	Assignació CAME	Assignació PO Vertebradores	Assignació Pla d'Inversions
Badalona	17.875.051,72	7.047.317,76	24.922.369,48
Badia	1.438.544,05	237.077,12	1.675.621,17
Castelldefels	4.403.877,00	3.338.569,92	7.742.446,92
Cerdanyola del Vallès	4.462.145,00	3.850.649,60	8.312.794,60
Cervelló	734.679,00	353.669,12	1.088.348,12
Corbera de Llobregat	1.089.155,00	679.999,04	1.769.154,04
Cornellà de Llobregat	6.868.238,24	4.032.275,52	10.900.513,76
Esplugues de Llobregat	3.648.268,15	2.662.912,00	6.311.180,15
Gavà	3.457.786,00	2.898.042,56	6.355.828,56
L'Hospitalet de Llobregat	19.953.145,70	10.548.594,56	30.501.740,26
Molins de Rei	1.859.151,00	1.702.863,68	3.562.014,68
Montcada i Reixac	2.628.068,00	2.053.197,44	4.681.265,44
Montgat	878.602,00	488.503,68	1.367.105,68
Pallejà	932.502,00	754.093,76	1.686.595,76
El Papiol	451.874,00	309.538,88	761.412,88
El Prat de Llobregat	5.141.650,73	5.354.883,52	10.496.534,25
Ripollet	2.894.272,00	1.820.741,44	4.715.013,44
St. Adrià de Besòs	2.721.574,12	1.639.718,08	4.361.292,20
St. Andreu de la Barca	2.096.409,00	1.321.472,32	3.417.881,32
St. Boi de Llobregat	6.671.688,87	3.611.054,72	10.282.743,59
St. Climent de Llobregat	436.212,00	216.139,84	652.351,84
St. Feliu de Llobregat	3.306.067,85	2.324.808,64	5.630.876,49
St. Joan Despí	2.477.778,00	1.869.127,68	4.346.905,68
St. Just Desvern	1.221.982,00	1.819.574,40	3.041.556,40
St. Vicenç dels Horts	2.227.945,00	1.341.211,20	3.569.156,20
Sta. Coloma de Cervelló	716.483,00	475.211,52	1.191.694,52
Sta. Coloma de Gramenet	9.820.035,47	4.273.469,76	14.093.505,23
Tiana	688.814,00	438.697,28	1.127.511,28
Torrelles de Llobregat	532.229,00	233.623,04	765.852,04
Viladecans	4.828.265,00	2.748.130,56	7.576.395,56
Total CAME i POV	116.462.492,90	70.445.168,64	186.907.661,54
Inversions Estratègiques			30.000.000,00
Projectes i Assistència Tècnica			12.000.000,00
Total Pla d'Inversions 2008-2011			228.907.661,54

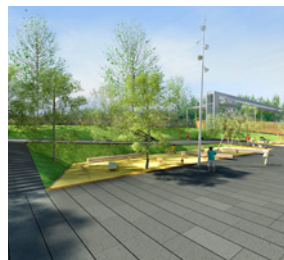
Badalona

Badia del Vallès

Castelfelers

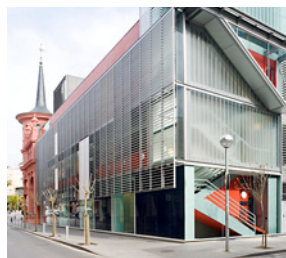
Cerdanyola del Vallès

Cervelló

Corbera de Llobregat

Cornellà de Llobregat

Esplugues de Llobregat

Gavà

L'Hospitalet de Llobregat

Molins de Rei

Montcada i Reixac

Montgat

Pallejà

El Papiol

El Prat de Llobregat

Ripollet

Sant Adrià de Besòs

Sant Andreu de la Barca

Sant Boi de Llobregat

Sant Climent de Llobregat

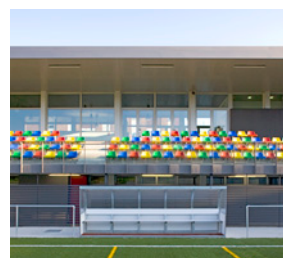
Sant Feliu de Llobregat

Sant Joan Despí

Sant Just Desvern

Sant Vicenç dels Horts

Santa Coloma de Cervelló

Santa Coloma de Gramenet

Tiana

Torrelles de Llobregat

Viladecans

mm_02

espai públic

2.1_Construint la ciutat metropolitana

Les intervencions en l'espai públic busquen la vertebració del territori. Les característiques d'aquesta institució la posen en una situació molt favorable per projectar des d'una visió metropolitana i local alhora. Aquestes actuacions es concreten en l'execució d'obres locals i supramunicipals en què cal destacar l'alt nombre de petites intervencions escampades per tot l'àmbit metropolità, que confereixen al territori un segell de qualitat i homogeneïtat. I és en aquestes petites obres on esdevé més explícit el model concebut: el d'una ciutat cohesionada on tots els espais públics són tractats amb iguals criteris formals i constructius de qualitat.

PLA D'INVERSIONS

El Pla d'inversions ha arribat enguany als 229 milions d'euros. Els programes d'inversió possibiliten l'agregació de recursos de qualsevol procedència, permetent desenvolupar actuacions més grans en cooperació amb els ajuntaments. El Pla d'inversions consensuat pels municipis de l'àrea metropolitana es fa atenent les peticions dels ajuntaments i tenint en compte les necessitats del conjunt. El criteri de distribució dels recursos es basa en la població de cada municipi, ponderat per paràmetres complementaris: el catàleg d'actuacions metropolitanes, el Pla d'operacions vertebradores, les inversions estratègiques i els treballs d'assistència tècnica.

Catàleg d'Actuacions Metropolitanas (CAME):

Les actuacions incloses en el catàleg són totes les inversions en obres fetes per la Mancomunitat, directament o conjuntament amb els ajuntaments, i que es gestionen des de la Mancomunitat, qui en fa la redacció i aprovació dels projectes, la licitació i contractació d'obres, així com la seva direcció tècnica, incloent-hi, en alguns casos, l'adquisició del sòl. La partida destinada al CAME d'aquest mandat 2008-2011 ha estat de 116,5 milions d'euros, i el total d'obres finançades ha estat de 148, amb una inversió generada de 144 milions.

Programa d'Operacions Vertebradores (POV):

el POV són inversions en obres que duen a terme els ajuntaments i que estan basades en els principis de solidaritat interterritorial. Els ajuntaments les gestionen i les justifiquen a l'AMB. La partida destinada al POV d'aquest mandat ha estat de 70,4 milions d'euros, i el total de projectes ha estat de 112.

Inversions Estratègiques (IES):

les inversions estratègiques són aquelles l'àmbit de referència o la repercussió de les quals té un clar relleu supramunicipal, encaminades a suturar teixits urbans en els límits entre municipis. Són actuacions gestionades íntegrament per la Mancomunitat. La partida destinada a les IES ha estat de 30 milions d'euros i s'han executat vuit actuacions.

Treballs d'Assistència Tècnica (AT):

el treball d'assistència tècnica és el suport tècnic que la Mancomunitat de Municipis presta als ajuntaments per a la redacció d'estudis, projectes i direccions d'obres. Aquests treballs donen resposta a demandes específiques que els municipis formulen per executar els seus programes d'inversió, alguns d'ells vinculats als de la Mancomunitat. Aquest apartat dotat amb 12 milions d'euros inclou projectes per obres finançades amb fons europeus i obres a executar per l'Administració de l'Estat, com és el cas dels passejos marítims. En aquest apartat podem comptabilitzar prop de 400 treballs.

FONS ESTATAL D'INVERSIÓ LOCAL (FEIL) I FONS ESTATAL PER A L'Ocupació I SOSTENIBILITAT LOCAL (FEOSL)

En els anys 2008 i 2009, el Govern central va crear el Fons Estatal d'Inversió Local (FEIL) i el Fons Estatal per a l'Ocupació i Sostenibilitat Local (FEOSL). La Mancomunitat de Municipis va gestionar de manera directa 18 projectes amb càrrec al FEIL i sis amb càrrec al FEOSL, incloent-hi la redacció, l'aprovació, la tramitació de la sol·licitud, la licitació i la posterior direcció de les obres. En total, 24 obres que han suposat prop de 36 milions d'euros d'inversió, finançats amb aquests fons.

PRINCIPALS ACTUACIONS A L'ESPAI PÚBLIC

Àrea Metropolitana de Barcelona (2007-2010)

Municipi	Actuació realitzada	Finançament	Imatge
Badalona	Rambla de Mar	CAME	pàg. 28
Badalona	Parc de Ca l'Arnús, fase 3	CAME	
Badalona	Passeig marítim entre carrer del Mar i el port	AT	pàg. 41
Badalona	Zones esportives Salvador Espriu	CAME	pàg. 42
Badalona	Centre cívic i cultural El Carme	CAME	pàg. 43
Badalona	Centre cívic Torre Mena	CAME	
Badia del Vallès	Projecte de reordenació d'horts urbans	AT	
Badia del Vallès	Accessibilitat al parc de la Mediterrània	FEIL	pàg. 40
Badia del Vallès	Enllumenat avingudes Mediterrani, Cantàbric, Via de la Plata i c/ Saragossa	AT	pàg. 39
Barcelona	Enjardinament d'una illa a la Via Trajana	FEIL	
Barcelona	Enjardinament de la coberta de l'aparcament de l'edifici seu de l'AMB		pàg. 32
Barcelona	Jardí Botànic, fases 3 i projecte fase 4	IES i AT	pàg. 35
Barcelona	Projecte del nou parc metropolità del Castell de Montjuïc	IES	pàg. 33
Barcelona	Parc de Can Rigal, fases 1 i 2, i projecte fase 3 a l'Hospitalet de Llobregat	IES, AT	pàg. 36
Castelldefels	Passeig marítim, tram II	AT	pàg. 41
Castelldefels	Projecte del passeig marítim, tram III	AT	
Castelldefels	Remodelació carrer Església	AT	
Castelldefels	Biblioteca central Ramon Fernández Jurado	CAME	pàg. 43
Cerdanyola del Vallès	Plaça de Sant Ramon	CAME	
Cerdanyola del Vallès	Carrer de Sant Ramon, fase 2	FEIL	
Cerdanyola del Vallès	Plaça del riu Sec	AT	
Cerdanyola del Vallès	Pas elevat sobre les vies del tren	AT	
Cerdanyola del Vallès	Projectes de patinòdrom i pista d'atletisme a la plana del Castell	AT	
Cerdanyola del Vallès	Projecte escola bressol	AT	
Cerdanyola del Vallès	Carrer i Pont sobre el riu Sec	AT	
Cervelló	Parc de la Masia	CAME	pàg. 33
Cervelló	Parc de Can Castany	TRANS	
Cervelló	Estudi d'una passera entre el camp de futbol i el nucli urbà	AT	
Cervelló	Projecte dels carrers Miranda, Vista Alegre i Malvasia	AT	
Cervelló	Vial d'accés al nou IES	AT	
Cervelló	Remodelació de l'Ateneu	CAME	
Cervelló	Projecte urbanització carrer Unió	AT	
Corbera de Llobregat	Carrer Major i Canigó	AT	pàg. 29
Corbera de Llobregat	Camí turístic de Rafamans	AT	
Corbera de Llobregat	Projectes i diagnosi a la pl. Rabadà, a Can Rigol, camí escolar i pça. Padró	AT	
Cornellà de Llobregat	Plaça Gandesa i espai urbà del barri de la Font Santa	FEIL	
Cornellà de Llobregat	Places Pau Casals i Josep Tarradellas	FEIL	pàg. 29
Cornellà de Llobregat	Espais públics a l'entorn de l'ajuntament i la carretera d'Esplugues	FEIL	pàg. 29
Cornellà de Llobregat	Piscines de Can Mercader	CAME	
Cornellà de Llobregat	Camp de futbol municipal	CAME	
Cornellà de Llobregat	Projecte Av. dels Alps i eix Salvador Allende	AT	
Cornellà de Llobregat	Projectes pça. Dàlia, pl. Reus i carrer Miranda	AT	
Cornellà de Llobregat	Biblioteca Marta Mata a l'Edifici Titan	AT	pàg. 46
Cornellà de Llobregat	Estudi per la reforma de la piscina Can Millars	AT	

Esplugues de Llobregat	Carrer del Doctor Manuel Riera al barri de La Plana	FEIL	
Esplugues de Llobregat	Carrers Fancesc Llunell i M. Quintana	AT	
Esplugues de Llobregat	Col·lectors a Verge de Guadalupe, Rafael de Casanovas i Mestre Joan Corrales	FEIL	
Esplugues de Llobregat	Projecte de millores al Parc de la Font Santa	AT	
Gavà	Rambla Lluch, fase 2	CAME	pàg. 37
Gavà	Projecte del complex esportiu de Ponent	AT	
Gavà	Passeig marítim Central Mar a Viladecans, incloent pont sobre la riera	AT	
Gavà	Accessibilitat a la zona industrial, pas sota les vies del tren i accés al refugi	FEOSL	
L'Hospitalet de Llobregat	Entorns d'una illa a l'avinguda Mare de Déu de Bellvitge	CAME	
L'Hospitalet de Llobregat	Entorns de la masia de Can Colom	CAME	
L'Hospitalet de Llobregat	Ampliació i ordenació de la plaça Espanyola	CAME	pàg. 31
L'Hospitalet de Llobregat	Projecte del Centre de les Arts de Can Trinxet	AT	pàg. 45
L'Hospitalet de Llobregat	Piscina del C.E. Sanfeliu	CAME	pàg. 44
L'Hospitalet de Llobregat	Licitació i dció. d'obres de la pl. Amalvigia, carrers Joventut i Prats i pl. Can Riera	CAME	
Molins de Rei	Instal·lacions esportives al CEIP La Sínia	CAME	pàg. 44
Molins de Rei	Sala polivalent al CEIP La Sínia	CAME	
Molins de Rei	Projecte del centre cultural (biblioteca i auditori)	AT	pàg. 45
Montcada i Reixac	Carrers Major i Bogatell	FEIL	pàg. 38
Montcada i Reixac	Ordenació del parc de les Aigües	AT	
Montcada i Reixac	Millora integral de la pl. Nicaragua	CAME	
Montgat	Vial al turó de Montgat	AT	
Montgat	Vial d'enllaç entre els carrers Santa Victòria i Sant Feliu a la zona parc Bateria	CAME	
Montgat	Projecte nou ajuntament	AT	
Montgat	Urbanització carretera N-II	AT	pàg. 40
Montgat	Parc de les Bateria. Turó del Sastre	AT	
Pallejà	Reconversió de la carretera N-II, fase 3	AT	
Pallejà	Projecte del nou vial de connexió del nucli urbà a Fontpineda	AT	
El Papiol	Espai públic entre el carrer Major i l'avinguda Generalitat	FEIL	pàg. 31
El Prat de Llobregat	Projecte pl. de la Remodelació	AT	
El Prat de Llobregat	Passera de vianants sobre l'estany del Remolar	CAME	
Ripollet	Reurbanització de la plaça d'en Clos	CAME	pàg. 31
Ripollet	Parc dels Pinetons, fase 4	CAME	
Ripollet	Construcció del parc Primer de Maig	AT	
Ripollet	Carrer Padró	CAME	
Ripollet	Projecte dels carrers Nou, Sol i Montcada	AT	
Sant Adrià de Besòs	Espais públics al barri Besòs, fase 2	FEIL	pàg. 30
Sant Adrià de Besòs	Nucli antic, fase 2, carrers Andreu Vidal i Monges	AT	
Sant Adrià de Besòs	Espais sota la C-31 davant la plaça Rosa Sensat	AT	
Sant Adrià de Besòs	Carrer de la Mare de Déu del Carme, fases 1, 2 i 3	CAME i FEIL	
Sant Adrià de Besòs	Carrers Atlàntida i Mossèn Cinto Verdager	FEIL	
Sant Adrià de Besòs	Carrer Bogatell	AT	
Sant Adrià de Besòs	Carrer Andreu Soler	AT	
Sant Adrià de Besòs	Pl. Vidanya	AT	
Sant Adrià de Besòs	Millores energètiques a l'edifici de l'Ajuntament i el centre cívic Besòs	AT	
Sant Adrià de Besòs	Rehabilitació poliesportiu Marina Besòs	AT	

Municipi	Actuació realitzada	Finançament	Imatge
Sant Adrià de Besòs	Projecte de correcció d'impacte acústic de la C-31 i la B-10	AT	
Sant Adrià de Besòs	Projecte escola bressol al barri de la Mina	AT	
Sant Adrià de Besòs	Projecte Barri Besòs, fase 3	AT	
Sant Adrià de Besòs	Projecte de remodelació dels carrers transversals al barri de Sant Joan, fases 1 i 2	AT	
Sant Andreu de la Barca	Piscina municipal coberta	CAME	
Sant Andreu de la Barca	Carrer Guatemala	AT	pàg. 39
Sant Andreu de la Barca	Remodelació carrer Rector Juanico	CAME	
Sant Boi de Llobregat	Circuit bicicleta a la plaça Can Dubler	CAME	
Sant Boi de Llobregat	Carrers del nucli antic, fase 2	FEIL	pàg. 30
Sant Boi de Llobregat	Carrer Mossèn Cinto Verdaguier	FEIL	pàg. 39
Sant Boi de Llobregat	Carrers Colom i Francesc Macià	AT	
Sant Boi de Llobregat	Urbanització plaça Ramírez	AT	
Sant Boi de Llobregat	Plaça Mariana Pineda a la Ciutat Cooperativa	AT	
Sant Boi de Llobregat	Projecte de zona esportiva amb nou camp de softbol, beisbol i túnel de batuda	AT	
Sant Boi de Llobregat	Projecte carrer Balmes	AT	
Sant Boi de Llobregat	Projecte circuit urbà per a bicicletes	AT	
Sant Boi de Llobregat	Projecte av. Sant Ramon	AT	
Sant Boi de Llobregat	Actuacions al Palau Marianao	AT	
Sant Climent de Llobregat	Passera de connexió amb el CEIP sobre la riera de Les Comes	FEOSL	pàg. 38
Sant Climent de Llobregat	Casal de cultura, joves i entitats, fases 1 i 2	CAME	pàg. 46
Sant Climent de Llobregat	Camí de la Creu	AT	
Sant Climent de Llobregat	Ampliació i remodelació del cementiri municipal	AT	
Sant Climent de Llobregat	Projecte de l'arranjament de la riera de Les Comes	AT	
Sant Feliu de Llobregat	Carrer Laureà Miró, fases 1, 2 i 3	FEIL, AT	pàg. 39
Sant Feliu de Llobregat	Nou arxiu comarcal i dependències municipals	AT	
Sant Feliu de Llobregat	Vestidors auxiliars a la piscina municipal	CAME	
Sant Feliu de Llobregat	Plaça Dicià	AT	
Sant Feliu de Llobregat	Projecte carrer Doctor Brugarolas	CAME	
Sant Joan Despí	Nova biblioteca i sala polivalent	CAME	pàg. 45
Sant Joan Despí	Poliesportiu Francesc Calvet, fases 1 i 2	AT	
Sant Joan Despí	Rehabilitació de l'exterior de l'edifici de Can Negre	AT	
Sant Joan Despí	Ampliació parc de la Font Santa	AT	
Sant Joan Despí	Cobertura pista parc de la Font Santa	AT	
Sant Joan Despí	Carrers Domènec i Font del Bè	AT	
Sant Joan Despí	Pista ciclista i de BTT en el parc mancomunat amb Esplugues i Sant Just Desvern	AT	pàg. 34
Sant Joan Despí	Carrers Camí del Mig, Frederic Casas, Torrent d'en Negre i M. de Déu de Núria	AT	
Sant Joan Despí	Carrers Domènec, de les Torres i Verdaguier	AT	
Sant Joan Despí	Projecte d'equipament i habitatges per a gent gran al barri de Les Planes	AT	
Sant Just Desvern	Projecte de restauració paisatgística de la Vall Baixa i del parc de la Bonaigua	CAME	
Sant Just Desvern	Projecte del carrer Anselm Clavé	AT	
Sant Just Desvern	Projectes del parc Can Ginestar i del Canigó	AT	
Sant Just Desvern	Estudis per la reordenació de l'illa d'equipaments a l'antiga fàbrica de ciment	AT	
Sant Vicenç dels Horts	Nucli antic, fase 2	CAME	
Sant Vicenç dels Horts	Espais enjardinats de l'exterior de la piscina La Blava	AT	pàg. 34

Sant Vicenç dels Horts	Camp de futbol de La Guàrdia	CAME	pàg. 44
Sant Vicenç dels Horts	Urbanització carrer Conca i pista esportiva	AT	
Sant Vicenç dels Horts	Carrer Angel Guimerà	AT	
Sant Vicenç dels Horts	Projecte carrers Fundadors, Bruc, Pio Baroja, Girona i Walt Disney	AT	
Sant Vicenç dels Horts	Plaça de la Vila	AT	
Sta. Coloma de Cervelló	Parc de Can Lluch	CAME	pàg. 34
Sta. Coloma de Cervelló	Urbanització Cesalpina	CAME	
Sta. Coloma de Cervelló	Mirador de la riera de Can Via	FEOSL+CAME	
Sta. Coloma de Cervelló	Parc Can Castany, fase 2	AV	
Sta. Coloma de Cervelló	Col.lectors al carrer Joaquim Ruyra	FEIL	
Sta. Coloma de Cervelló	Ampliació de l'Ajuntament	AT	
Sta. Coloma de Cervelló	Casal de Sant Roc	AT	
Sta. Coloma de Cervelló	Projecte d'un SES a la riera de Can Via	AT	
Sta. Coloma de Gramanet	Plaça Enamorats	AT	
Sta. Coloma de Gramanet	Projecte aparcament caserna guàrdia urbana i camp de futbol	AT	
Sta. Coloma de Gramanet	Projecte dels espais interblocs al barri de la Guinardera	AT	
Sta. Coloma de Gramanet	Projecte de pista d'atletisme al parc de Can Zam	AT	
Sta. Coloma de Gramanet	Projecte dels col.lectors Av. Anselm del Riu i Victor Hugo	FEIL	
Sta. Coloma de Gramanet	Projecte reurbanització Can Zam	AT	
Sta. Coloma de Gramanet	Projecte urbanització dels carrers Anselm del Riu, Serrano i dels Alps	AT	
Sta. Coloma de Gramanet	Projecte de cruïlla Mossèn Pons i Rabadà	AT	
Sta. Coloma de Gramanet	Projecte plaça Huelma	AT	
Sta. Coloma de Gramanet	Projecte ampliació parc dels Pins	AT	
Sta. Coloma de Gramanet	Projecte urbanització carrer Espriu i passatge Caralt	AT	
Sta. Coloma de Gramanet	Projecte de nou pavelló esportiu i espai cívic Raval	AT	
Tiana	Carrer Matas	AT	
Tiana	Remodelació dels carrers del nucli antic, fase 2	AT+FEIL	
Tiana	Projecte plaça Jordana	AT	
Tiana	Projecte del carrer Bòbila incorporant l'espai interblocs	AT	
Torrelles de Llobregat	Projecte de la plaça d'accés al nou CAP	AT	
Torrelles de Llobregat	Eixamplament del pont Raval Mas de Can Güell	CAME	
Torrelles de Llobregat	Ateneu Torrellenc	CAME	pàg. 46
Torrelles de Llobregat	Consolidació de la Masia Can Coll	AT	
Torrelles de Llobregat	Urbanització plaça de la Palmera	AT	
Torrelles de Llobregat	Pont de Can Güell	AT	
Torrelles de Llobregat	Projecte de tancament de la pista coberta	AT	
Torrelles de Llobregat	Projecte accés peatonal a l'escola des de Cesalpina	AT	
Torrelles de Llobregat	Millores a l'edifici de l'esplai	AT	
Viladecans	Pla director d'ordenació del parc de la Torre Roja	AT	
Viladecans	Parc de Can Ginestar	AT	pàg. 36
Viladecans	Projectes de pg. marítim i de reforma de les piscines de l'antic càmping Toro Bravo	AT	pàg. 41
Viladecans	Projecte de reforma i ampliació de la Torre Modolell	AT	
Viladecans	Projecte ampliació del parc de la Torre Roja, 1a fase	AT	
Varis. Sitges (per conveni)	Projecte de passeig marítim Les Botigues	AT	
Varis. Riu Llobregat	D.O. projectes del riu Llobregat (Trams 1 i 2) i projectes d'El Prat de Llobregat	AT	

2. Rambla de Mar de Badalona.

2.2_Obra feta i projectes

Els treballs s'han fet des de la Direcció de Serveis de l'Espai Públic, que compta amb els Serveis de Projectes i Obres i el de Promoció i Conservació de l'Espai Públic (CEP). Els equips tècnics d'ambdós departaments estan formats per professionals de totes les especialitats: arquitectes, aparelladors, enginyers industrials, de camins, canals i ports, d'obres públiques, agrònoms, geògrafs, biòlegs, topògrafs, etc.

Les actuacions dels diferents serveis de projectes i obres (PiO) s'agrupen en quatre grans capítols: espais urbans, espais lliures i parcs, eixos urbans, infraestructures i passeigs marítims, i equipaments. El servei CEP s'ocupa de la gestió i el manteniment de la xarxa de parcs i platges metropolitans i de la divulgació i promoció d'aquests espais naturals, així com de la gestió del Pla d'ocupació.

ESPAIS URBANS

Sota aquesta denominació genèrica s'inclouen els projectes i les obres de remodelació i endreça de places i espais de la ciutat consolidada, però també algunes actuacions de més abast encaminades a reformar les condicions o la fisonomia d'un barri o d'un nucli antic, l'establiment d'àrees de viants, etc. La intervenció en aquests àmbits és fonamental per a la millora de la qualitat de l'entorn urbà, objectiu prioritari d'una política seriosa d'espai públic.

La tasca feta als cors de les ciutats o als nuclis antics, com ara a Sant Adrià de Besòs, Tiana, Sant Vicenç dels Horts i Sant Boi de Llobregat, en són un bon exemple, i el projecte per a la Ciutat Cooperativa de Sant Boi, ara en estudi, marca la línia a seguir en polígons d'habitatge, com també és el cas de Badia. Com a espais de qualitat cal citar també les places, i en aquest apartat destaquen 18 actuacions.

3. Espais públics a l'entorn de l'Ajuntament de Cornellà de Llobregat.

4. Places Pau Casals i Josep Tarradellas a Cornellà de Llobregat.

5. Carrer Major i Canigó de Corbera de Llobregat.

6. Espais públics al barri Besòs de Sant Adrià de Besòs.

7. Carrers del nucli antic de Sant Boi de Llobregat.

8

9

10

8. Plaça d'en Clos a Ripolllet.

9. Espai públic que comunica el carrer Major i l'avinguda Generalitat a El Papiol.

10. Ampliació i ordenació de la plaça Espanyola a l'Hospitalet de Llobregat.

11. Enjardinament de la coberta de l'aparcament de l'edifici seu de l'AMB a Barcelona.

11

ESPAIS LLIURES I PARCS METROPOLITANS

El sistema d'espais lliures i parcs està en la base mateixa de l'esforç per millorar l'espai públic. La xarxa de parcs metropolitans s'ha anat creant a partir de les oportunitats de restaurar i configurar espais per a l'ús ciutadà alliberats pel planejament o per les infraestructures.

Es tracta, doncs, de parcs, sovint situats en intersticis urbans, el caràcter metropolità dels quals no prové del fet de cobrir cada un diversos municipis, sinó del fet d'estar implantats per tot el territori metropolità complint una missió primor-

dial de vincular els sistemes urbans. Altres espais verds o lliures que per les seves dimensions i característiques no formen part de la xarxa també poden provenir d'antics jardins privats, d'un racó de natura al mig d'un nucli urbà, etc.

En aquest mandat, la xarxa de parcs s'ha vist augmentada en nombre, en extensió i en qualitat, i s'ha arribat als 34 parcs i a les 200 ha d'extensió, sense considerar els grans parcs com Collserola, Garraf i la serra de Marina. El darrer projecte iniciat és ben significatiu i s'ubica al cor del castell de Montjuïc de Barcelona.

12. Projecte del nou parc metropolità del Castell de Montjuïc de Barcelona.

13. Parc de la Masia de Cervelló.

14. Parc de Can Lluch a Santa Coloma de Cervelló.

15. Espais enjardinats de l'exterior de la piscina La Blava de Sant Vicenç dels Horts.

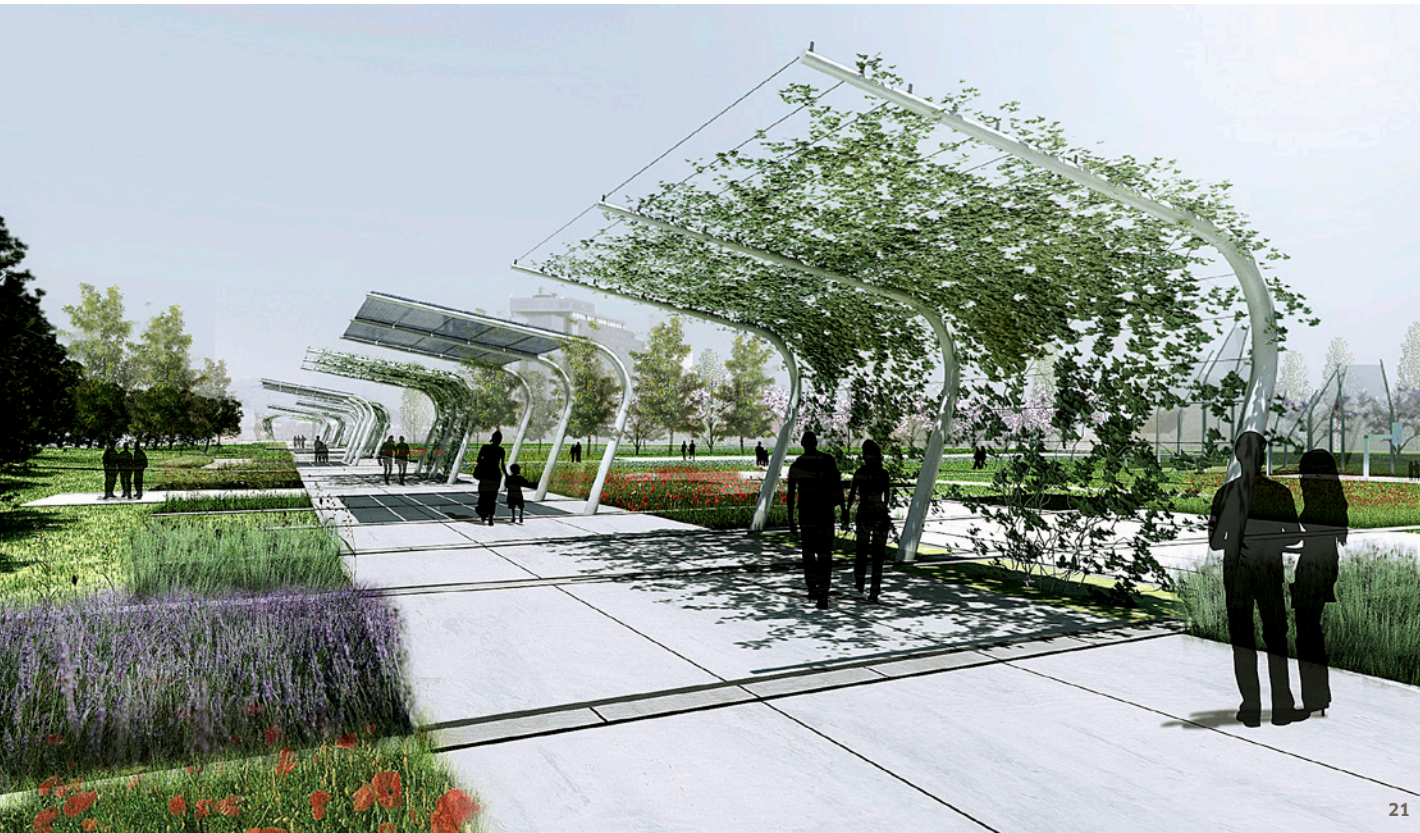

16. Pista ciclista i de BTT situada entre els municipis de Sant Joan Despí, Esplugues i Sant Just Desvern.

17, 18, 19, 20.
Jardí Botànic de
Barcelona, 3ª fase.

21. Projecte del Parc de Can Rigal, entre Barcelona i l'Hospitalet de Llobregat.

22, 23. Parc de Can Ginestar al municipi de Viladecans.

EIXOS URBANS I INFRAESTRUCTURES

S'han projectat i construït eixos urbans procedents de la pacificació de l'antiga carretera N-II i la N-340, com s'ha fet a Montgat, Pallejà, Sant Feliu de Llobregat, etc., i que s'han convertit en autèntics passeigs, i també s'han refet rambles com la de Gavà i s'han millorat rotondes, encreuaments, ponts i passeres. A més d'aconseguir una correcta mobilitat, es tracta d'obtenir nous usos i dotar de serveis que aportin més riquesa urbana. L'objectiu de vertebració del territori metropolità comporta ineludiblement la construcció de tota mena d'infraestructures de comunicació, de sanejament, etc. Cal destacar la tasca feta al llarg

dels més de 32 km de front de platges amb el disseny de diferents trams de passeigs marítims, adaptats a les diferents característiques físiques de cada àmbit i de cada lloc, dels més urbans als més verges, en platges amples o molt estretes. Així, s'ha treballat a tots els municipis costaners de l'àrea metropolitana de Barcelona. Alguns dels projectes han pogut ser construïts gràcies al finançament del Ministeri de Medi Ambient i Medi Rural i Marí del govern estatal. D'aquesta manera, s'han pogut abordar extensos trams de passeigs marítims a Badalona, Gavà, Castelldefels i les Botigues de Sitges, i es troben en tramitació d'altres a Viladecans i Castelldefels.

24. Fase 2 de la Rambla Lluch de Gavà.

25. Passera de connexió entre el nucli urbà i el CEIP de Sant Climent de Llobregat sobre la riera de Les Comes.

25

26. Carrer Major de Montcada i Reixac.

26

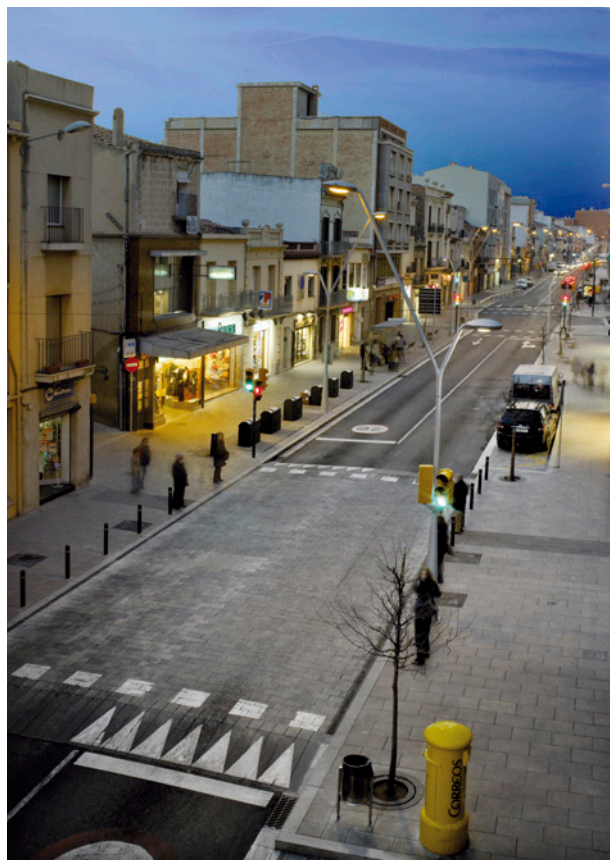
27. Carrer Mossèn Cinto Verdaguer de Sant Boi de Llobregat.

28. Carrer Guatemala de Sant Andreu de la Barca.

29. Carrer Laureà Miró de Sant Feliu de Llobregat.

30. Enllumenat de l'avinguda Mediterrani de Badia del Vallès.

**31. Escales
d'accés al parc
de la Mediterrània
de Badia del Vallès.**

**32. Urbanització de la
carretera N-II al seu
pas per Montgat.**

33. Tram II del passeig marítim de Castelldefels.

33

34. Projecte del passeig marítim de Viladecans.

34

35. Passeig marítim entre el carrer del Mar i el port de Badalona.

35

36. Zones esportives
Salvador Espriu
al municipi
de Badalona.

EQUIPAMENTS

La millora de l'espai públic s'ha vist acompanyada de peticions per part dels ajuntaments de nous equipaments públics adreçats a diferents col·lectius socials. És el cas de les biblioteques, els auditoris, les sales polivalents, les escoles de música i dansa, els edificis per a serveis municipals i també un bon nombre d'instal·lacions esportives, a l'aire lliure o cobertes, com són els pavellons i les piscines. Algunes actuacions en el camp dels equipaments han consistit en la reconversió per a l'ús públic d'edificis amb valor patrimonial,

com és el cas de la Biblioteca Titan de Cornellà de Llobregat o el complex de Can Trinxet de l'Hospitalet de Llobregat. Les noves necessitats socials han portat un clar augment de la demanda d'aquest tipus d'instal·lacions, demanda a la qual s'ha respost amb estudiada qualitat arquitectònica, com ha de ser en tota obra pública, però de forma molt implicada amb els temes d'us de gestió i d'explotació, que són en definitiva els que han de garantir l'èxit de la inversió, que necessàriament resulta elevada. Durant aquest mandat 2008-2011, el balanç és de 30 projectes redactats.

37. Projecte del centre cívic i cultural El Carme de Badalona.

37

38. Biblioteca central Ramon Fernández Jurado de Castelldefels.

38

39

39. Piscina del centre esportiu Sanfeliu a l'Hospitalet de Llobregat.

40

40. Instal·lacions esportives al CEIP La Sinia al municipi de Molins de Rei.

41

41. Camp de futbol de La Guàrdia a Sant Vicenç dels Horts.

42. Projecte del centre cultural, biblioteca i auditori de Molins de Rei.

43. Centre cultural, biblioteca i sala polivalent Mercè Rodoreda a Sant Joan Despí.

44. Projecte del Centre de les Arts de Can Trinxet a l'Hospitalet de Llobregat.

45. Casal de cultura, joves i entitats de Sant Climent de Llobregat

45

46. Biblioteca Marta Mata a l'edifici Titan de Cornellà de Llobregat.

46

47. Ateneu Torrellenc a Torrelles de Llobregat.

47

48. Tercer llibre sobre l'espai públic editat per la Mancomunitat de Municipis de l'AMB.

DIVULGACIÓ DE L'OBRA FETA

Recentment s'ha publicat el tercer llibre sobre l'espai públic de la Mancomunitat de Municipis de l'AMB, *Espais metropolitans 2005-2008*, en línia amb els seus dos antecessors, *L'espai públic metropolità 1989-1999* i *Espais metropolitans 2000-2004*. Es tracta d'una publicació que reflecteix les actuacions realitzades durant el període 2005-2008 i que presenta una selecció de 48 obres de diverses tipologies i escampades per tot el territori metropolità, descrites i il·lustrades amb fotografies, plànols detallats, una petita memòria i la seva fitxa tècnica corresponent. Editat el juny de l'any 2010, conté la versió castellana i anglesa dels textos i 416 pàgines en total.

PREMIS I RECONeixEMENTS

Diverses actuacions gestionades i executades per la Direcció de Serveis de l'Espai Públic han obtingut durant aquest mandat premis i reconeixements per part de diferents organitzacions professionals d'àmbit nacional i internacional. Els guardons atorgats a aquestes obres, algunes d'elles executades en el mandat anterior, ens encoratgen a continuar treballant en la mateixa línia d'actuació: la de la màxima qualitat formal, constructiva, funcional i de servei públic.

A continuació es detallen alguns dels principals guardons amb els quals s'ha reconegut la bona feina feta els darrers anys des del departament d'espai públic de l'AMB:

- **Biblioteca Pública de Cervelló:** 4a edició Premis Catalunya Construcció 2007, finalista en la categoria Direcció o Gestió de l'Execució de l'Obra. Premis Construmat 2007 a la Innovació Tecnològica, menció.
- **Fase 2 del parc del Mil·lenari de Sant Just Desvern:** Torsanlorenzo International Prize 2007, segon premi en l'apartat Urban Green Spaces. Premis FAD 2007, finalista en la categoria Ciutat i Paisatge.
- **Ordenació del Torrent d'En Farré a Esplugues de Llobregat:** VI Biental Iberoamericana de Arquitectura y Urbanismo BIAU Lisboa 2008, menció especial.
- **Fase 3 del parc dels Pinetons i ordenació del parc de Ferran Ferré, ambdues a Ripollet:** V Biennial d'Arquitectura del Vallès 2009, finalista en la categoria Espais Exteriors.
- **Prototip de mòdul de primers auxilis per a platges:** 8ª Edición Premios Cerámica de Arquitectura e Interiorismo ASCER 2009, distinció en la categoria Arquitectura.
- **Zones esportives Salvador Espriu a Badalona:** Premis ATEG de Galvanización en Construcción 2010, menció honorífica.
- **Mirador de la torre del col·lector de salmorres al riu Llobregat a Sant Joan Despí:** Premis ATEG de Galvanización en Construcción 2010, distinció com a finalista.
- **Fase 1 del tram 2 de la recuperació mediambiental del riu Llobregat al Baix Llobregat:** Premis FAD 2010, finalista en la categoria Ciutat i Paisatge.
- **Tram II del passeig marítim de Castelldefels:** XI Biental Española de Arquitectura y Urbanismo 2011, finalista.

49. Parc de Can Solei i Ca l'Arnús. Detall del jardí romàntic.

50. Roserar del Parc de la Torreblanca.

51. Visites guiades als parcs metropolitans.

XARXA DE PARCS METROPOLITANS

La Xarxa de Parcs Metropolitans és avui un conjunt d'espais públics de referència ciutadana que completa les zones verdes de les ciutats de manera propera i quotidiana i que té un important paper entre les places i els jardins urbans i els grans sistemes naturals. Són indrets de gran vàlua tant pels seus valors naturals, ambientals, històrics, paisatgístics i arquitectònics, com també per la seva important funció social, pedagògica i de lleure. La Mancomunitat s'ocupa dels projectes, de les actuacions de millora i del seu manteniment integral, així com de la divulgació. Des dels seus inicis, durant els anys 70, la Xarxa no ha parat de créixer.

Aquests darrers anys s'hi han incorporat els parcs del Centre al Papiol, de la seu de l'AMB i de Can Lluç a Santa Coloma de Cervelló; així mateix, s'han unit en un únic parc Can Solei i Ca l'Arnús, a Badalona. Actualment, la xarxa la formen 34 parcs repartits en 26 municipis, amb una superfície total de 191 ha, i té en el Jardí Botànic de Barcelona la capçalera de tota la xarxa. També cal destacar que altres parcs han tin-

gut una important millora gràcies a la construcció de noves fases i ampliacions, com en els casos del parc dels Pinetons, la Torre-roja, el Pi Gros, Can Solei i Ca l'Arnús, la Fontsanta i el Jardí Botànic de Barcelona. Per al 2011, la Mancomunitat destina un pressupost de 8,7 milions euros per als treballs de manteniment i d'inversió per a millora dels parcs de la Xarxa, i en tot el mandat la xifra s'eleva fins a 33,8 milions d'euros.

Manteniment dels parcs metropolitans:

El Servei de Promoció i Conservació de l'Espai Públic de la Mancomunitat de Municipis s'ocupa de la gestió de la Xarxa de Parcs Metropolitans amb l'objectiu principal de tenir uns parcs de qualitat, controlant el procés des de la fase de projecte fins al seu manteniment integral per tenir uns espais sostenibles, eficients, nets, segurs i ben equipats, i disposant d'elements d'interès lúdic, cultural i divulgatiu adequats a les seves característiques. La incorporació d'un equip de projectes propi ha permès desenvolupar 50 propostes de millora de diferents àmbits del Jardí Botànic Històric de Barcelona i dels parcs de les Planes, el Besòs, Torreblanca, Can Vidalet,

Turonet, la Solidaritat i el Molinet, entre d'altres. Un equip especialitzat gestiona el manteniment integral que inclou la vegetació, el mobiliari, els equipaments, les instal·lacions, els paviments i els diversos elements construïts.

Model de gestió:

El model es basa en el control que fixa i determina el nivell de qualitat que han de tenir els parcs i en la inspecció mensual a tots els parcs de la Xarxa, amb un tractament especial de la vegetació singular i dels jardins històrics, i un cop s'han obtingut les certificacions de qualitat UNE-EN-ISO 9001:2008 i de medi ambient UNE-EN-ISO 14001:2004. La Mancomunitat ha incorporat diversos criteris de sostenibilitat (com ara la utilització d'espècies vegetals de baix consum hídric i amb els mínims requeriments de tractaments fitosanitaris, la implantació de prats naturals o la naturalització de làmines d'aigua mitjançant la introducció de vegetació i fauna, limitant l'ús de productes químics i reduint el consum d'aigua) i d'eficiència (com ara la implantació progressiva de la telegestió dels sistemes de reg, l'ús de les PDA, etc.).

Altres aspectes d'especial interès:

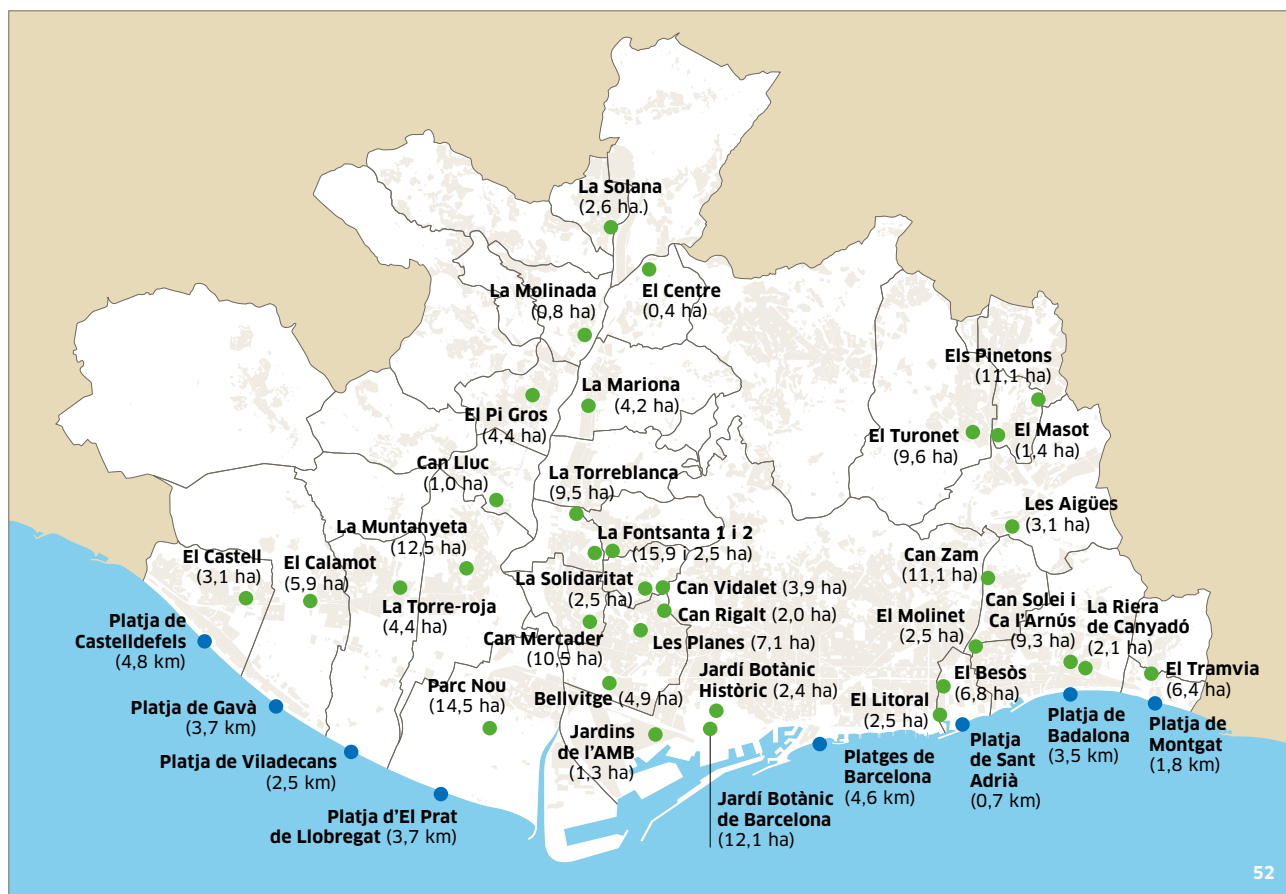
La Mancomunitat està portant a terme estudis de recerca per tal que les intervencions respectin i potenciïn els seus valors. Paral·lelament a la gestió dels parcs metropolitans, des de l'any 1999 la Mancomunitat continua desenvolupant plans d'ocupació que en aquests últims quatre anys han permès realitzar un important treball d'adequació i millora de zones periurbanes, forestals i naturals metropolitanes. L'any 2011, el Pla d'ocupació està format per 14 equips i un total de 89 treballadors que actuen en els 31 municipis de la Mancomunitat. La inserció laboral dels treballadors s'ha situat al voltant d'un 70 per cent.

Aproximació als usuaris i divulgació:

Cada dos anys es fan unes 2.500 enquestes d'opinió als usuaris per conèixer, entre d'altres, la percepció i el grau de satisfacció, fet que permet la millora continuada del servei. Per donar a conèixer els parcs metropolitans, fomentar-ne el respecte i l'estima i promoure comportaments cívics, la Mancomunitat manté informació actualitzada dels parcs en la seva pàgina web, i en l'àmbit de publicacions s'ha ampliat fins a 28 la col·lecció de guies de parcs, incorporant-hi les del Jardí Botànic, el Jardí Botànic històric i les de Can Zam, riera de Canyadó i Can Solei i Ca l'Arnús; també s'ha editat la col·lecció de 30 fitxes d'arbres i arbustos singulars i un CD, recentment publicat, de la Xarxa de Parcs i Platges metropolitans. L'any 2010 es va iniciar un cicle de visites guiades i tallers a diversos parcs, i es col·labora amb diferents administracions i entitats en itineraris i visites guiades.

52. Mapa de situació dels parcs i platges gestionats per la Mancomunitat de Municipis de l'AMB.

PLATGES METROPOLITANES

Les platges metropolitanas són un dels indrets col·lectius que millor expressen la idiosincràsia metropolitana: espai públic transmunicipal, d'ús metropolità i gestió mancomunada a través del Servei de Promoció i Conservació de l'Espai Públic de la Mancomunitat de Municipis, que s'encarrega de mantenir-les en òptimes condicions per al seu gaudi en qualsevol moment de l'any. El litoral metropolità s'estén al llarg de 42 quilòmetres de costa, des de Castelldefels fins a Montgat. D'aquests, 10 corresponen a ports i infraestructures, i els 32 restants a platges de vuit municipis metropolitanas: Montgat, Badalona, Sant Adrià, Barcelona, el Prat de Llobregat, Viladecans, Gavà i Castelldefels. El 2009, la Mancomunitat va signar un conveni amb l'Ajuntament de Sitges per gestionar també les platges del barri de les Botigues.

En total, aquestes platges ocupen una superfície de sorra de 2 milions de metres quadrats, xifra que les converteix en un dels espais públics metropolitanas més utilitzats durant la temporada d'estiu, amb uns 10 milions d'usuaris a l'any.

La voluntat de millora constant i l'execució de nous trams de passeig marítim en diversos municipis duen a disposar cada cop de més platges accessibles i més ben equipades.

Mensualment, tècnics de la Mancomunitat apliquen a totes les platges metropolitanas un programa específic de gestió de control de qualitat per avaluar el seu estat. També es fan enquestes als usuaris per tal de conèixer tant les seves característiques i els seus comportaments com la seva percepció i grau de satisfacció del servei. La Mancomunitat de Municipis aplica un sistema integrat de qualitat i medi ambient que ha permès obtenir els certificats de les normes UNE-EN-ISO 9001:2008 i 14001:2004.

El pressupost total de manteniment i inversions a les platges metropolitanas per a la temporada de l'any 2011 és de 3,3 milions d'euros, i el total esmerçat en els quatre anys haurà estat d'un total de 12 milions d'euros.

Platges netes i sostenibles:

Les platges es netegen durant tot l'any per tenir una sorra neta i amb bona qualitat sanitària. Per aconseguir-ho s'hi fan diferents tipus d'actuacions mecàniques i manuals, amb especial cura a les zones sensibles com les dunars o en les protegides (ZEPA). Durant la temporada de bany, a més, es realitza un programa específic de control i vigilància de la qualitat sanitària i microbiològica de la sorra mitjançant anàlisis setmanals.

53

53. Aplicació del programa de control de qualitat per part dels tècnics de l'AMB.

54. Nous mòduls per a primers auxilis i lavabos de les platges metropolitanas.

55. El llaurat i el garbellat formen part dels treballs de sanejament de la sorra.

54

55

Platges equipades:

Quasi bé tot el mobiliari de les platges ha estat dissenyat pels serveis tècnics de la Mancomunitat a partir de molts anys d'experiència, conjugant funcionalitat, estètica i adaptació a l'entorn. En els 196 accessos a la platja hi ha instal·lats més de 9 quilòmetres de passeres de fusta, 315 dutxes i 57 rentapeus. També hi ha 908 papereres, que el 2011 es complementaran amb nous contenidors de gran capacitat.

A més de les 28 àrees de jocs infantils, aquest 2011 es completa la instal·lació de 50 pistes de voleibol de platja de disseny propi, i és en proves un prototipus de porteria de futbol. També hi ha instal·lades 14 torres i 42 cadires de vigilància, sistemes de megafonia, armaris SOS i l'abalisament amb boies de 22 quilòmetres de bany i 10 canals d'en-

trada i sortida d'embarcacions. Respecte a la senyalització, en aquests últims anys s'ha desenvolupat un prototipus de senyalització dinàmica alimentat amb energia solar que informa on line i rep les dades per via telemàtica.

Amb tot, la principal aposta d'aquests darrers anys ha estat, de forma paral·lela a la proposta de pla d'ordenació global del mobiliari, dissenyar uns nous mòduls que donin resposta a les necessitats d'equipament de les platges. El disseny es basa en un cub com a forma mínima i senzilla, i que permet estratègies de col·locació, repetició i agregació. El revestiment exterior és ceràmic i varia de color en funció del seu ús: vermell per a primers auxilis, groc per als lavabos, taronja per als bars, verd per a la informació i blau per a la policia. Les primeres unitats ja estan instal·lades. ■

mm_03

urbanisme i estudis territorials

3.1_Ordenació urbanística

L'ordenació urbanística estableix les bases per a l'organització del territori i per a la racionalització dels usos als quals es destina, i fixa un model de relació entre les persones, l'espai urbanitzat i el que no ho està. Es tracta d'un instrument indispensable per al desenvolupament urbà, però més encara quan el territori que es projecta és de la complexitat d'una gran conurbació metropolitana que es posa com a repte avançar cap a un model de gran ciutat cohesionada, sostenible i que pot oferir una bona qualitat de vida.

Per aconseguir aquests objectius, l'ordenació urbanística planifica la conservació i millora del territori, estudia i determina el desenvolupament de la ciutat considerant factors socials i ambientals i alhora, a l'àrea metropolitana, ordena, pel que fa als assentaments i els espais de valor natural, la coordinació entre els diversos municipis. En aquest context, la Mancomunitat presenta els avantatges d'una institució que pot gaudir de la suficient proximitat als problemes per tractar-los en profunditat, però que tanmateix té suficient perspectiva per atendre les interrelacions pròpies de l'escala metropolitana.

Els serveis d'ordenació urbanística donen resposta a les demandes específiques dels diferents ajuntaments metropolitans i que s'orienten al desplegament de les figures de planejament i gestió urbanística que solen estar en íntima relació amb els programes d'actuació que duen a terme la Mancomunitat i l'Impsol, alhora que es realitzen estudis per a la creació de noves direccions de desenvolupament social i ambiental en un context que es troba en perpètua transformació i que, per tant, sempre planteja nous reptes.

En concret, els serveis d'ordenació urbanística redacten internament, o bé mitjançant contractacions externes, estudis, informes i un nombre important de figures de planejament,

com ara plans d'ordenació urbanística municipals, modificacions del Pla general metropolità (PGM), plans parcials i plans especials de protecció del medi o del patrimoni cultural.

Com a novetat principal d'aquest mandat, els serveis també han participat en la planificació i la projectació de certs elements de gran escala que tenen el potencial d'esdevenir estructurants de l'àmbit metropolità, com és el cas de l'espai dels rius. La Mancomunitat de Municipis ha encarat amb força la recuperació dels espais fluvials metropolitans mitjançant la creació d'un grup específic dedicat monogràficament a aquesta tasca que ha combinat els seus esforços amb altres institucions. La millora de la qualitat de la xarxa hidrològica no tan sols té com a objectiu la recuperació dels espais naturals associats als rius i les rieres, sinó que cerca també la seva recuperació social mitjançant projectes de millora paisatgística i d'ús per a les persones. Tècnicament, aquests objectius s'han desplegat mitjançant l'anàlisi i la planificació de l'espai fluvial, però sobretot amb actuacions concretes d'intervenció en aquests espais per millorar la seva qualitat ambiental i paisatgística, per facilitar la seva accessibilitat i per regular els usos possibles.

En el mandat 2007-2011 s'han concretat fortes inversions provinents de recursos propis de la Mancomunitat, dels ajuntaments i d'altres institucions, la qual cosa ha permès promoure diverses actuacions al riu Llobregat, que ja presenta canvis que han tingut un ressò social important. En un estat més incipient es troba un programa metodològicament similar al del Llobregat per al riu Ripoll que, juntament amb el Besòs, ja recuperat en el seu tram metropolità, té una importància singular al si de l'estructura de l'ecologia i el paisatge metropolitans. També s'ha actuat o s'han disposat plans i projectes per a un nombre important de cursos fluvials menors, com ara la riera de Torrelles, la de Corbera o la de Vallvidrera, alguns dels quals, gràcies a la col·laboració i l'interès dels ajuntaments, comencen ja a ser visibles.

1. Vista aèria de l'àmbit del projecte de recuperació ambiental de l'espai fluvial del Llobregat, amb el Parc Fluvial de Sant Boi i els nous accessos al riu en primer terme.

1

PRINCIPALS PROJECTES D'URBANISME

Àrea Metropolitana de Barcelona (2007-2010)

Municipi	Treball realitzat	Extern
Ordenació urbanística		
Badia del Vallès	Estudi previ sobre la Modificació Puntual del PGO al front del riu Sec	
Begues	Avanç per la Modificació Puntual de les ordenances del Pla Parcial del sector Mas Pasqual	
Castelldefels	Estudis previs per al PMU del barri de Vista Alegre i pel PE d'equipaments de Can Banyosca	■
Castelldefels	MPPGM a l'àmbit del sector del carrer Pietat i les Avingudes M. Girona i Primer de Maig	
Castelldefels	MPPGM als àmbits de Pou dels Quirantes, plaça de l'Estació i passeig Marítim	
Cervelló	Catàleg i PE de protecció del patrimoni històric-arqueològic	
Corbera de Llobregat	Estudi de les estratègies urbanístiques per a les urbanitzacions de Corbera de Llobregat	■
Corbera de Llobregat	Modificació Puntual a La Corbera Alta, La Soleia, Sant Cristòfol, i Romagosa	
Corbera de Llobregat	Redacció del pla estratègic del nuclis	
El Papiol	Modificació Puntual del Pla General Metropolità al Sector Industrial Sud de Papiol	
El Papiol	Modificació Puntual d'Ordenació de l'àmbit Papiol de Baix	
El Papiol	Pla de Millora Urbana de la plaça Serafí Pitarra	
Esplugues	Estudis previs per la Modificació Puntual del PGM a l'àmbit de Montesa	■
Molins de Rei	Modificació del Pla Parcial El Terraplè per a la implantació de la biblioteca i l'auditori	
Molins de Rei	MP del Pla Especial de protecció i millora del Parc agrari del Baix Llobregat a la Porta Sud	
Molins de Rei	Projecte de Reparcel·lació i Projecte d'Urbanització de Les Guardioles	
Montcada i Reixac	Modificació Puntual del PGM a l'àmbit del carrer Quarters i a l'àmbit de Santa Maria-Sector Est	
Montcada i Reixac	Pla Millora Urbana sector industrial Can Cuiàs	
Montgat	Estudis previs per a la Modificació Puntual del PGM a la Riera de la Font	
Montgat	Estudis previs per al Litoral de Montgat a l'àmbit de les plataformes marítimes i torre de guaita	■
Montgat	Modificació Puntual del PGM del àmbit d'equipaments de la Plaça de la Mare al Pla de Montgat	
Montgat	Modificació Puntual del PGM i MPPP del Pla de Montgat a la illa R4c núm. 8	
Montgat	Pla Especial Plaça de la Mare	
Pallejà	Estudi sobre l'ampliació del Polígon Industrial Les Falulles	
Pallejà	Estudis previs per a la Modificació Puntual del PGM a la nova façana urbana	
Pallejà	Estudis previs per la Illa definida per l'Avinguda Generalitat i la Ronda de Santa Eulàlia	
Pallejà	Proposta de Modificació Puntual del PGM a l'àmbit de can Montmany	
Sant Adrià de Besòs	Estudi urbanístic i de viabilitat de l'àmbit de La Catalana	
Sant Andreu de la Barca	30ª Modificació Puntual del PGO a l'àmbit discontinu del carrer Josep Pla i entorn i Can Canals	
Sant Andreu de la Barca	Estudis previs per a la redacció del PMU de 2009 del barri de La Solana	■
Sant Andreu de la Barca	Modificació Puntual del Projecte de reparcel·lació del sector 21	■
Sant Andreu de la Barca	POUM de Sant Andreu de la Barca	■
Sant Climent de Llobregat	Catàleg i Pla Especial de protecció del patrimoni	
Sant Climent de Llobregat	Modificació puntual del PGM al sector El Molí	
Sant Climent de Llobregat	Modificació Puntual del PGM del sector de La Roderia	
Sant Climent de Llobregat	Catàleg i Pla Especial de protecció del patrimoni	
Sant Feliu de Llobregat	Modificació Puntual del PGM en l'àmbit del soterrament de la via del tren	
Sant Joan Despí	Estudis previs per al desenvolupament de l'ARE de Can Creixells	
Sant Joan Despí	Proposta d'ordenació d'un equipament i zona verda al barri de "Les Planes"	
Sant Just Desvern	Estudis previs per a la Modificació Puntual del PGM a l'àmbit de la Vall de Sant Just	
Sant Just Desvern	Modificació Puntual del PGM a l'àmbit de la Vall de Sant Just	
Sant Just Desvern	Modificació Puntual del PGM per a la transferència del sostre industrial i terciari	
Santa Coloma de Gramenet	Avantprojecte per l'ordenació del sector de les 3 illes	

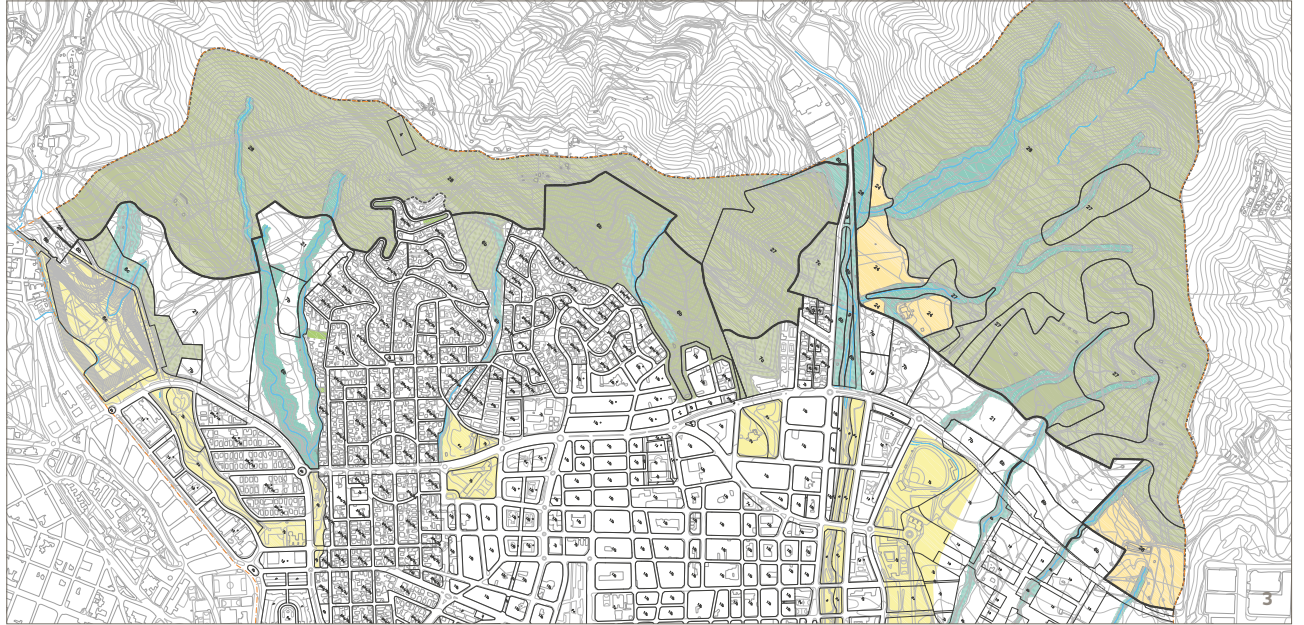
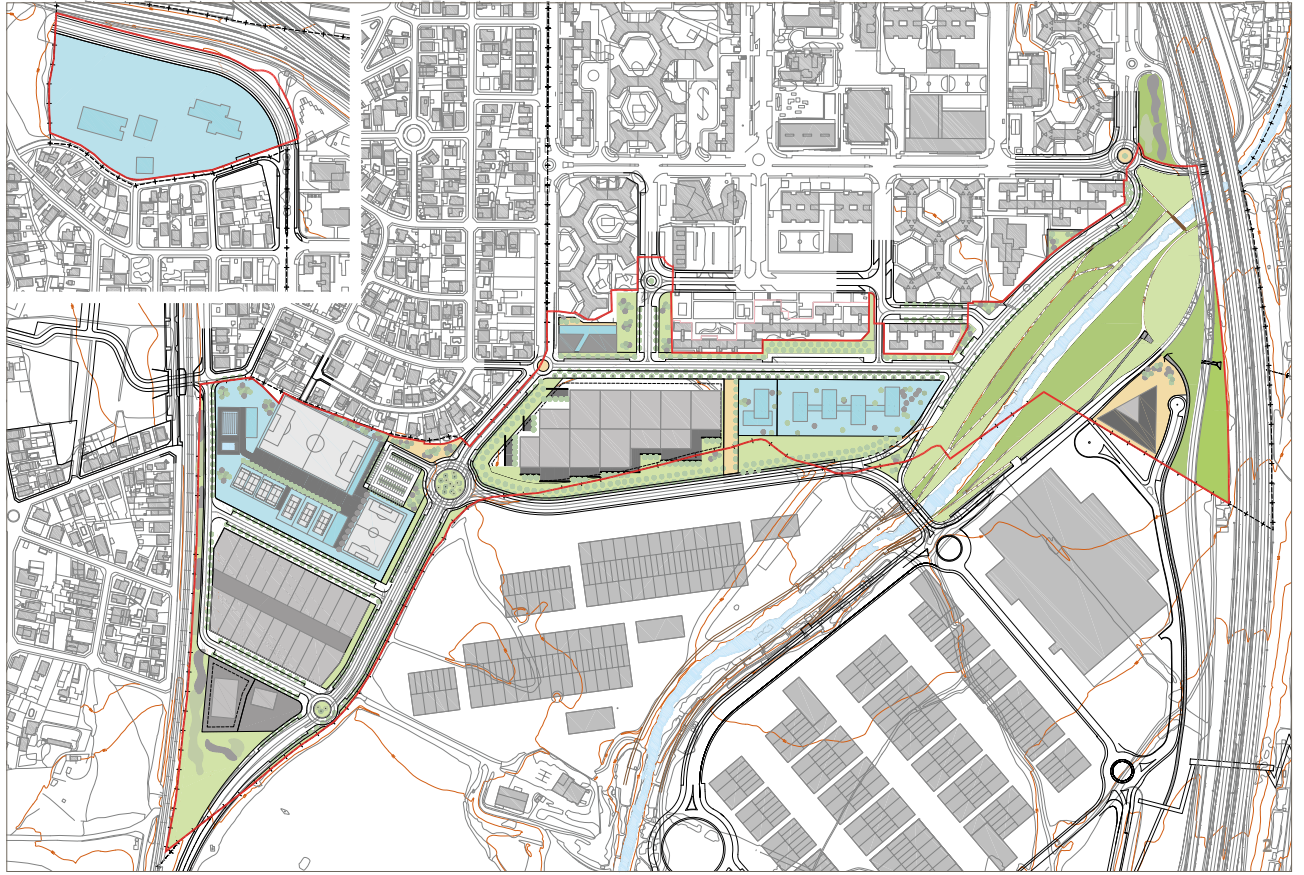

Santa Coloma de Gramenet	Estudis previs per a l'Àrea Residencial Estratègica de La Bastida	
Tiana	Estudi de les zones 15 del municipi	
Tiana	Modificació Puntual del PGM a l'àmbit de "Les Costes i les Vinyetes"	
Tiana	Modificació Puntual del PGM a Passeig de la Vilesa i Av. Isaac Albeniz	
Tiana	PMU al carrer de Sant Antoni	■
Tiana	Pla Especial Urbanístic de la Riera d'en Font	
Torrelles de Llobregat	Anàlisi d'urbanitzacions i sòls rústics de Torrelles de Llobregat.	
Torrelles de Llobregat	Estudis previs per a la Modificació Puntual del PGO al Centre Urbà.	
Torrelles de Llobregat	Modificació Puntual del PGM de Can Balasch i Torrent de Querol	
Torrelles de Llobregat	Reformulació Modificació Puntual del PGO i Pla Parcial del sector Can Coll	■
Varis	Assessoria i redacció de la documentació per a la sol·licitud d'ajuts del Pla de Barris	■
Varis	Estudis d'accessibilitat i de patologies pels Plans de Barris	■
Varis	Anàlisi de l'estructura de mobilitat del conjunt de nuclis i urbanitzacions del massís de l'Ordal	
Varis	Modificació Puntual del PGM de l'àmbit del Parc del Tramvia i el seu entorn a Tiana i Montgat	
Varis	Pla Parcial Urbanístic a l'àmbit discontinu de Redosa-Vallençana (Ripollet/Montcada i Reixac/Cerdanyola)	
Varis	Redacció estudis econòmics i estratègics per al desenvolupament turístic del litoral de l'AMB	■
Viladecans	Criteris de desenvolupament dels àmbits de sòl urbanitzable no delimitat de Viladecans nord-Can Tries	■
Viladecans	Pla Especial de protecció forestal de l'àmbit de Viladecans	

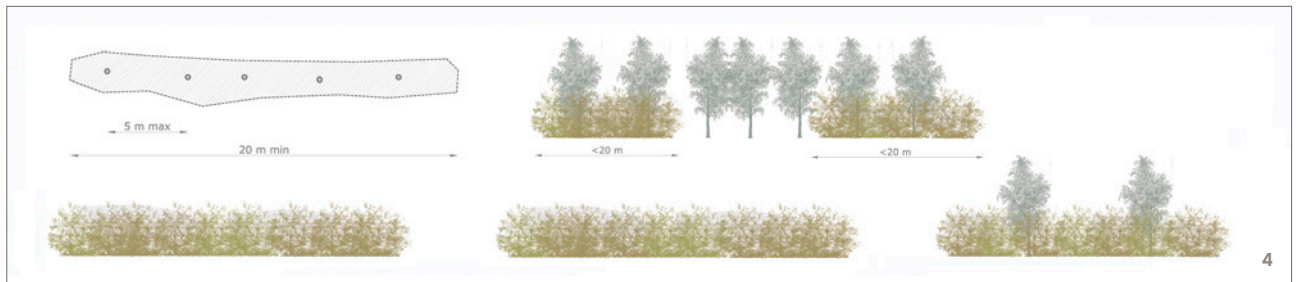
Recuperació dels espais fluvials metropolitans

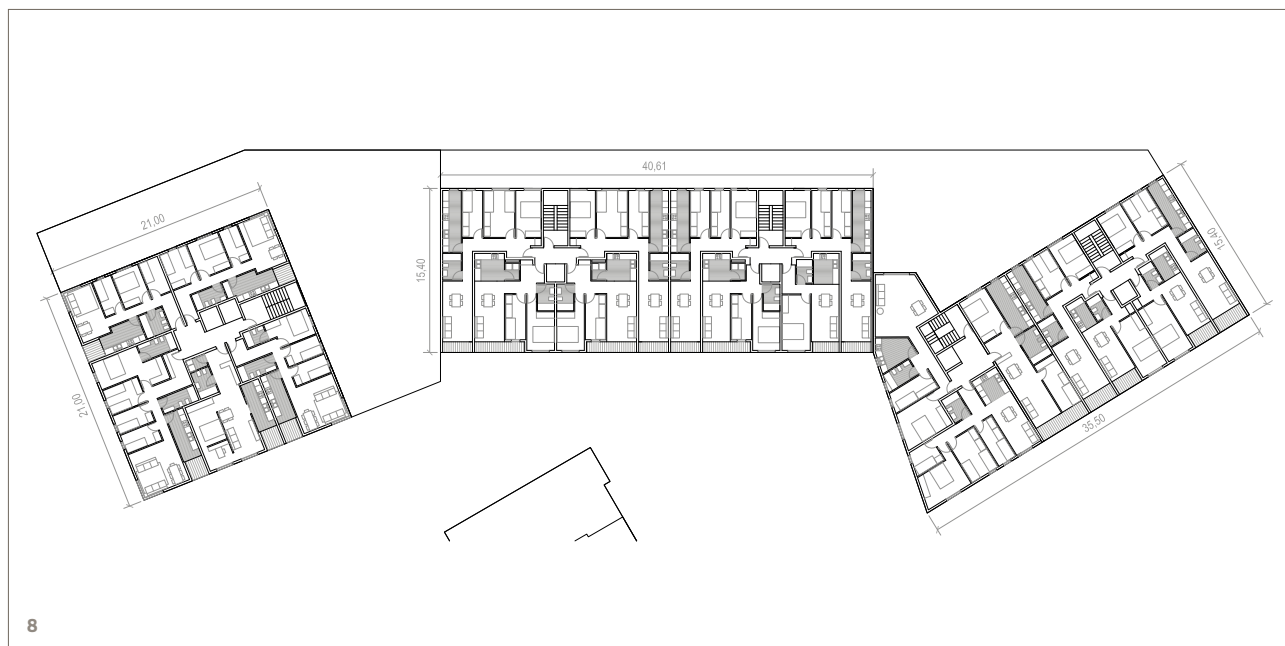
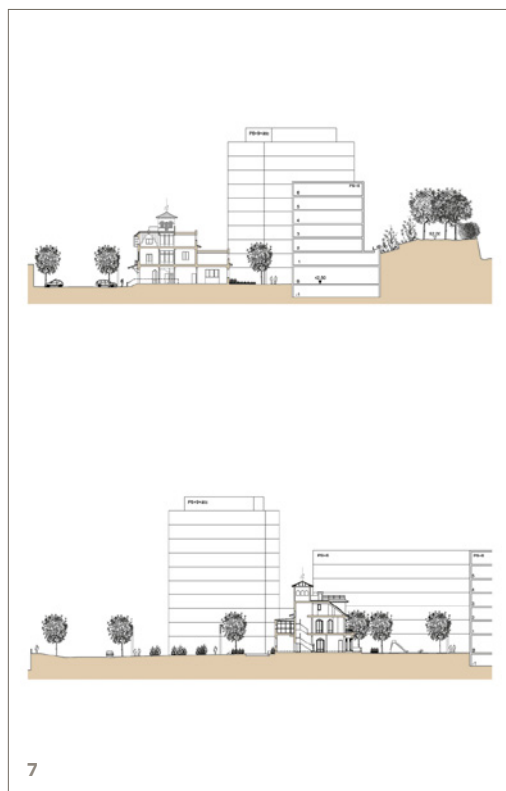
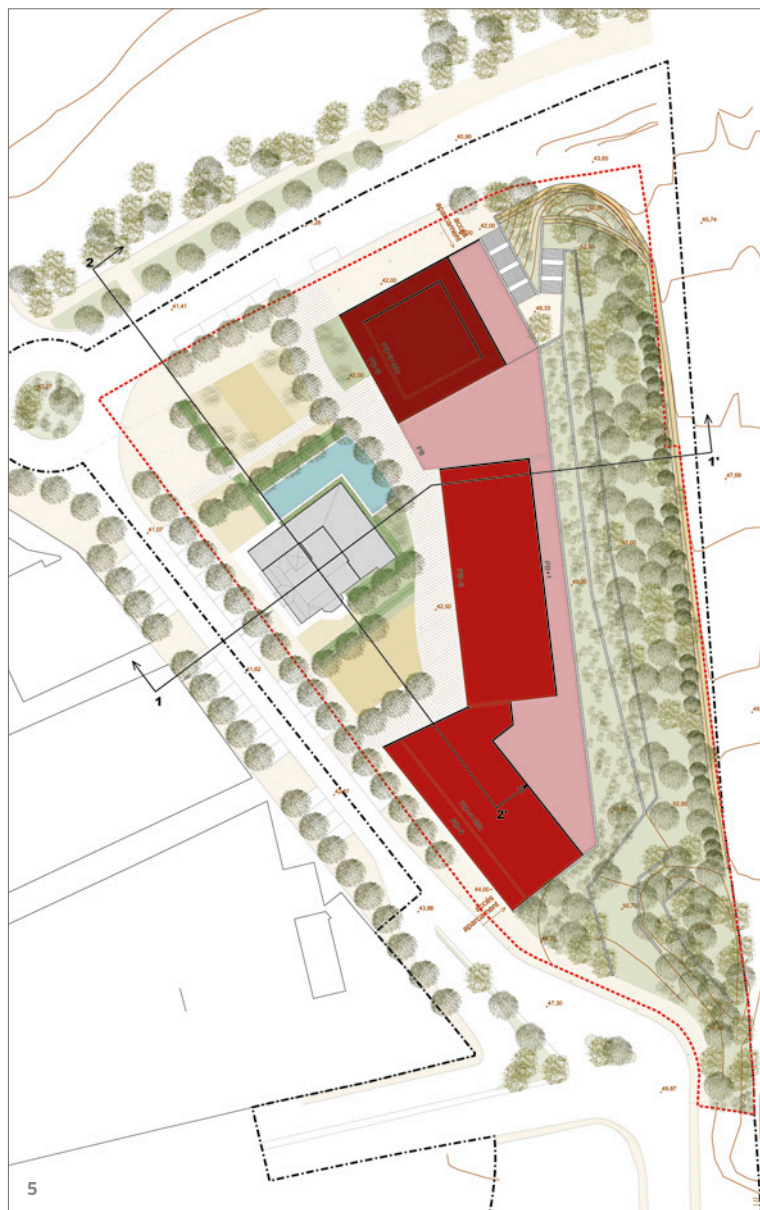
Cornellà de Llobregat	Projecte de recuperació socioambiental i d'accessibilitat de la Fundació Amics de la UPC	■
El Prat de Llobregat	Projecte executiu de Parc Lúdic Fluvial del riu Llobregat. Fase 1 i Fase 2	
L'Hospitalet de Llobregat	Projecte executiu del camí d'accés provisional al riu Llobregat des del barri de Bellvitge	
Molins de Rei	Pla Director de la riera de Vallvidrera i Projecte d'arranjament de la riera de Vallvidrera. Fase 1	■
Sant Feliu de Llobregat	Projecte d'accessibilitat a l'espai fluvial del Llobregat	■
Sant Joan Despí	Projecte de camí i passera a St Joan Despí	■
Sant Vicenç dels Horts	Avantprojecte de recuperació mediambiental i paisatgística del front urbà	■
Santa Coloma de Cervelló	Projecte d'integració paisatgística de basses de recàrrega de l'aquífer a Santa Coloma	
Torrelles de Llobregat	Estudis previs i estratègies d'intervenció a l'entorn de la riera de Torrelles	■
Varis	Projecte de restauració del Camí del Sorral a el Prat de Llobregat i Sant Boi de Llobregat	■
Varis	Diagnosi i proposta de l'espai fluvial del Llobregat a la comarca del Baix Llobregat	
Varis	Auditoria ambiental de la DIA de la Línia d'Alta Velocitat al tram del Baix Llobregat	■
Varis	Avantprojecte de Pla Director per a l'àmbit fluvial del Riu Ripoll	■
Varis	Dos avantprojectes de periurbà en els municipis de Ripollet, Montcada i Reixac i Cerdanyola del Vallès	■
Varis	Confecció de l'exposició Diccionari del Llobregat en el marc de la IV Biennal europea del Paisatge	
Varis	Assistència tècnica a les direccions d'obra dels projectes de Tram 1 i Tram 2. Fase 1 i Fase 2.	
Varis	10 Criteris d'actuació per a l'espai fluvial del Llobregat	
Varis	Criteris de valorització del patrimoni i estratègies de desenvolupament turístic de l'espai fluvial del Llobregat	■
Varis	Estudi de la vegetació potencial i artificial sostenible als marges del riu Llobregat	■
Varis	Diagnosi hidràulica fluvial i assessorament tècnic sobre el tram metropolità del riu Llobregat	■
Varis	Projecte de recuperació ambiental de l'espai fluvial del Llobregat al Baix Llobregat. Fase2. Trams 1 i 2.	■
Varis	Projecte de recuperació mediambiental de l'entorn de la Murtra i l'entrada de l'EDAR (Gavà / Viladecans)	
Varis	Projecte de recuperació mediambiental i paisatgística de l'àmbit agrícola (Molins / Sant Feliu)	■
Varis	Proposta de disseny de la senyalització en el riu Llobregat en el marc del projecte europeu FreeMed	■
Varis	Projecte de mirador a les torres de descàrrega del col·lector de salmorres a St. Joan Despí i el Papiol	

2. Modificació puntual del PGM al front del riu Sec. Badia del Vallès.

3, 4. Pla especial de protecció de l'àmbit forestal. Viladecans.

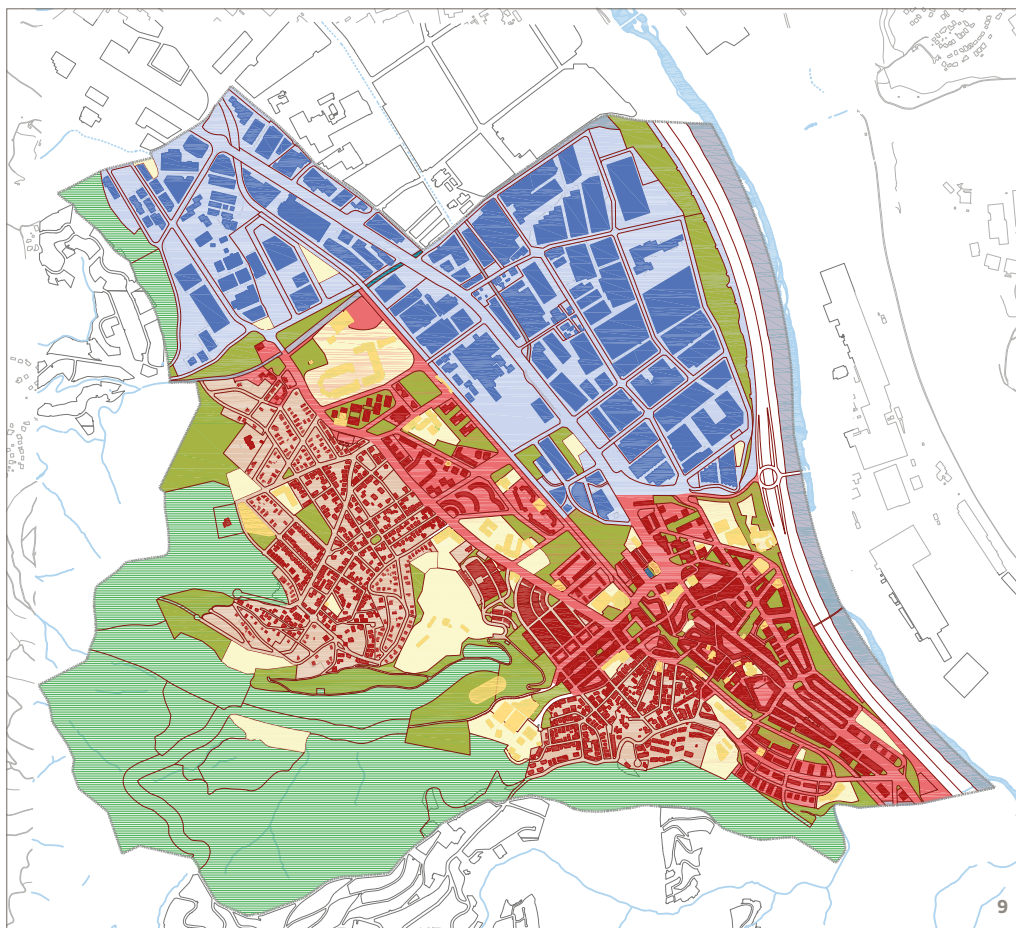

5. Modificació puntual del PGM a l'àmbit del carrer dels Quarters. Ordenació indicativa de l'espai públic. Montcada i Reixac.

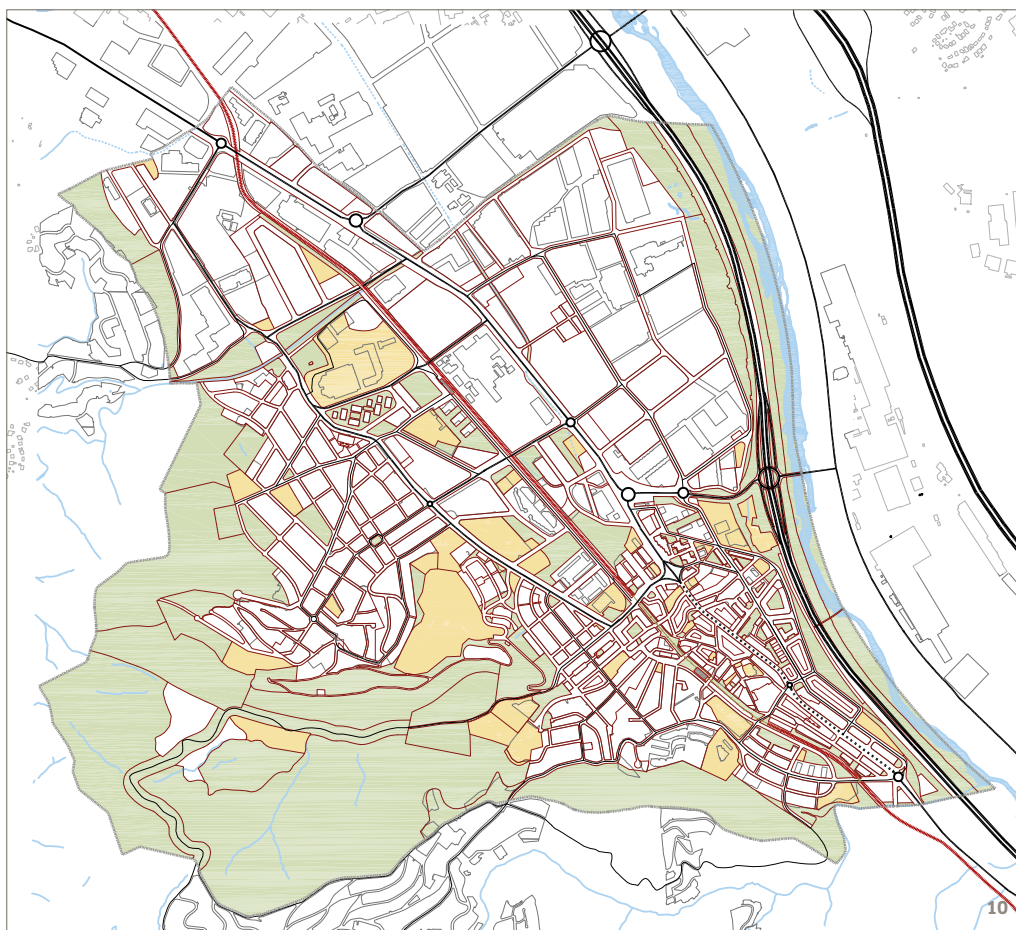
6. Vistes generals dels habitatges.

7. Seccions de la proposta.

8. Distribució indicativa dels habitatges.

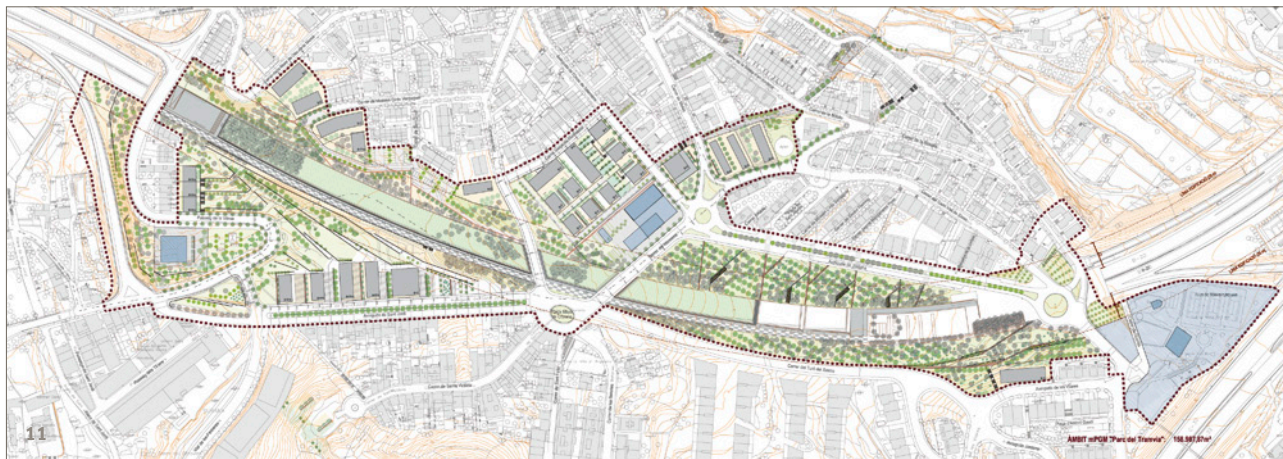
9

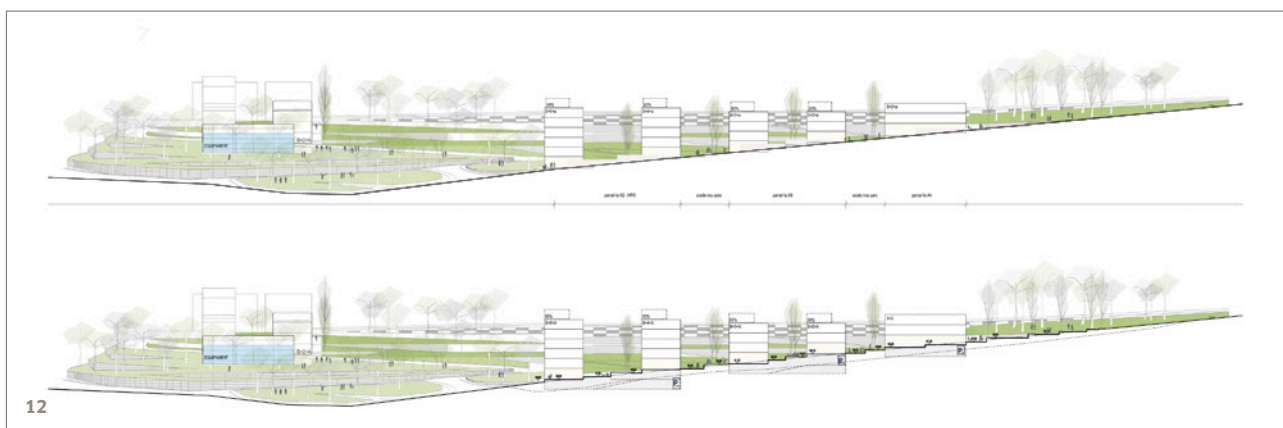
10

9. Pla d'Ordenació Urbanística Municipal. Usos globals del sòl actuals. Sant Andreu de la Barca.

10. Pla d'Ordenació Urbanística Municipal. Estructura general i orgànica actual. Sant Andreu de la Barca.

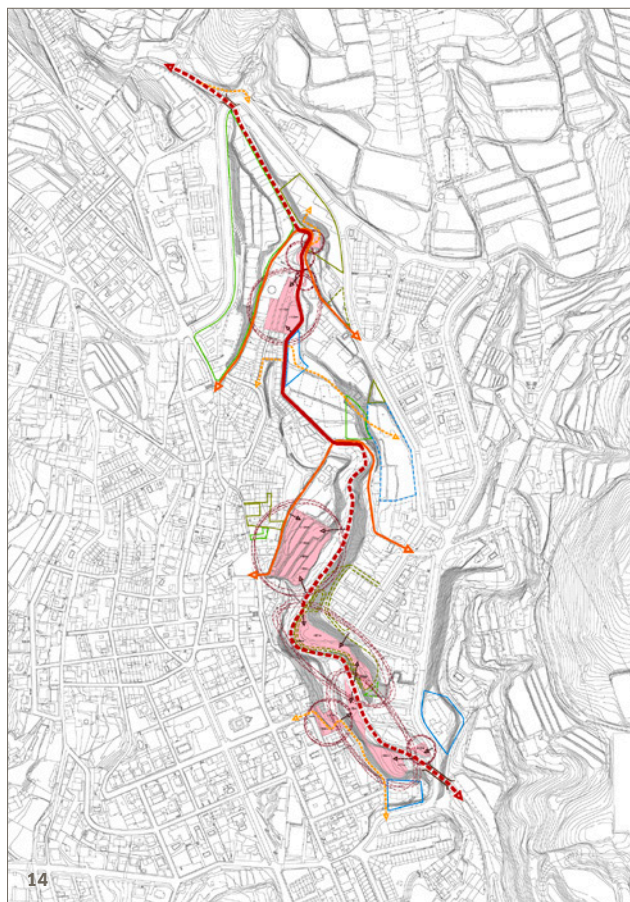
11. Modificació puntual del PGM a l'àmbit del parc del Tramvia i el seu entorn. Ordenació indicativa. Montgat.

12. Secció longitudinal de la proposta.

13. Directrius i criteris paisatgístics a l'àmbit de la riera d'en Font. Emplaçament. Tiana.

14. Anàlisi de l'accessibilitat.

15. Modificació puntual del PGM dels sectors Torrent de Can Balasch i Torrent de Querol. Proposta d'ordenació. Torrelles de Ll.

16. Modificació puntual del PGM per la connexió del passeig de la Vilesa i l'avinguda d'Isaac Albéniz. Ordenació. Tiana.

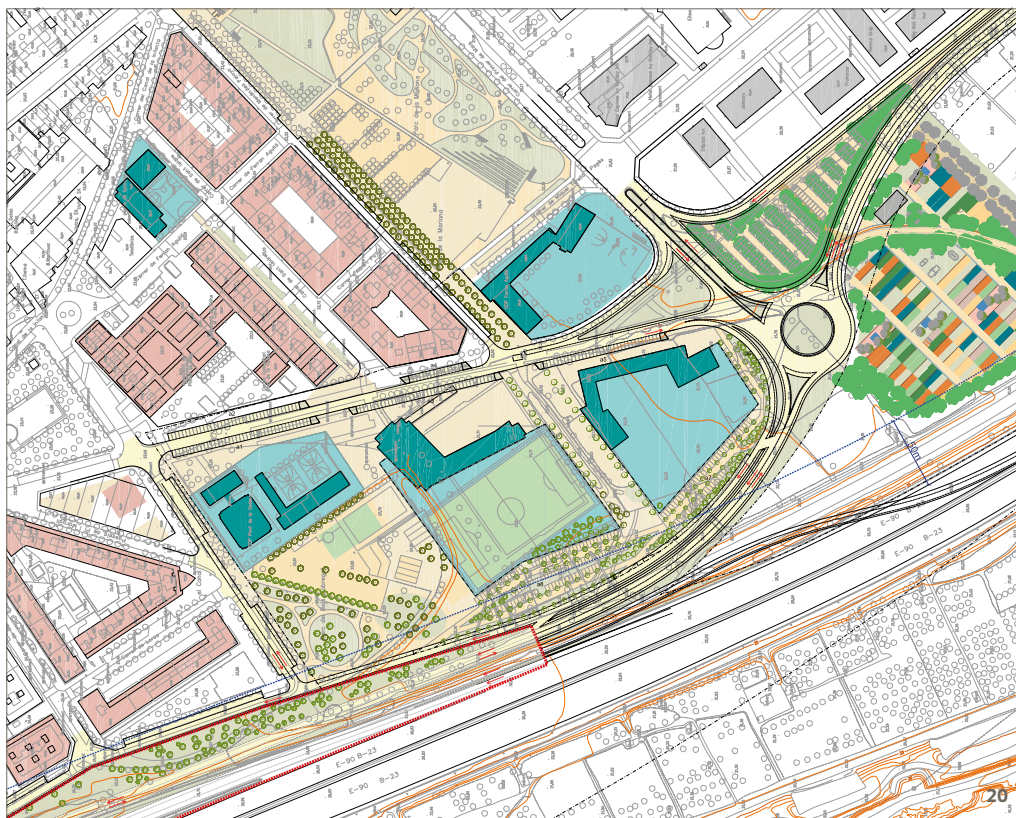

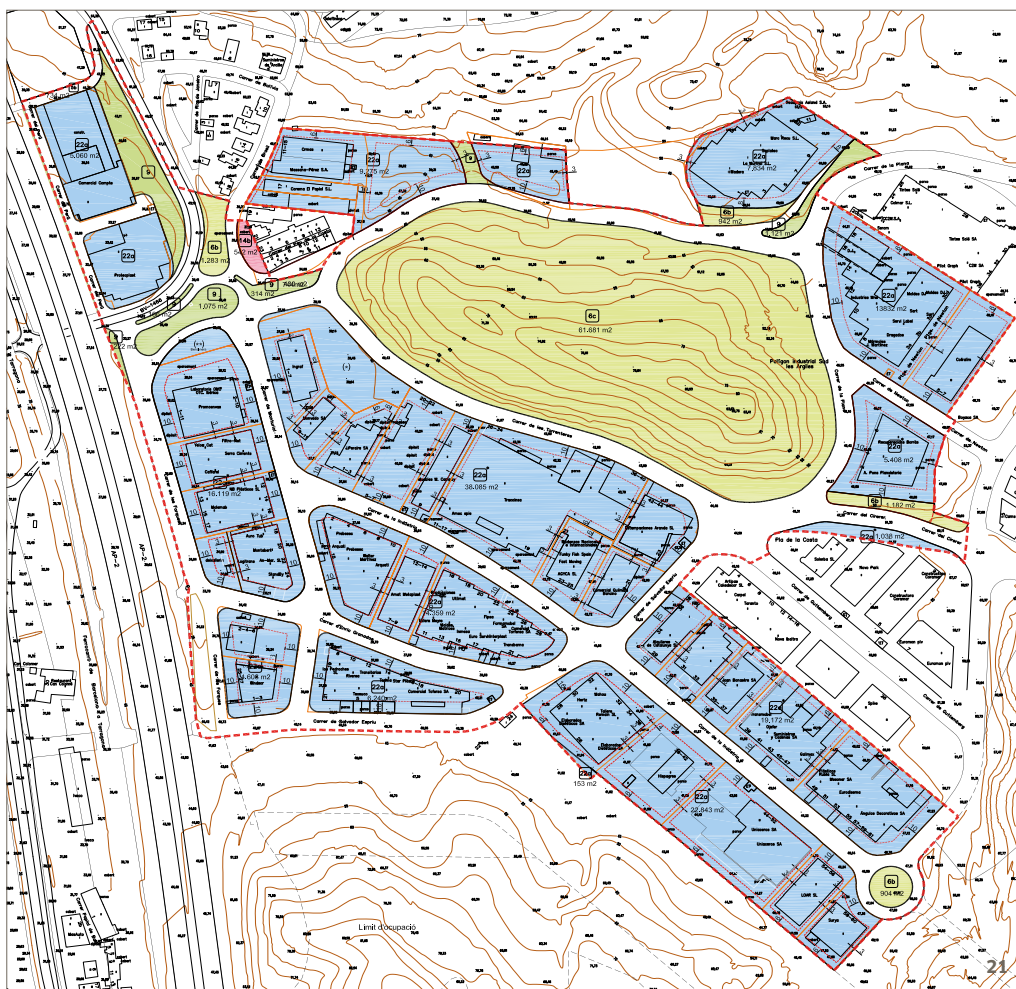
17. Modificació puntual del PGM a l'àmbit de la nova centralitat i soterrament del tren. Proposta d'ordenació. Sant Feliu de Llobregat.

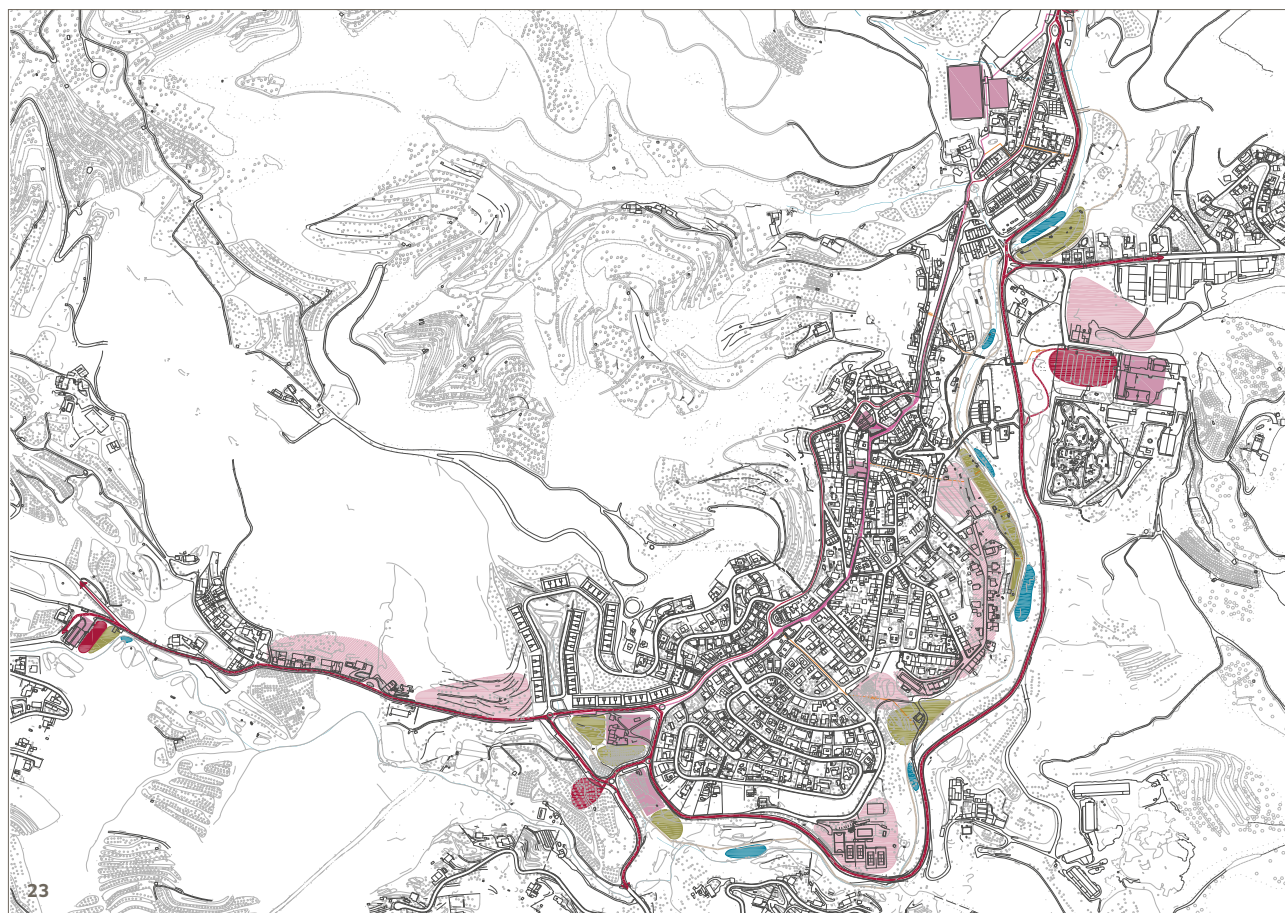
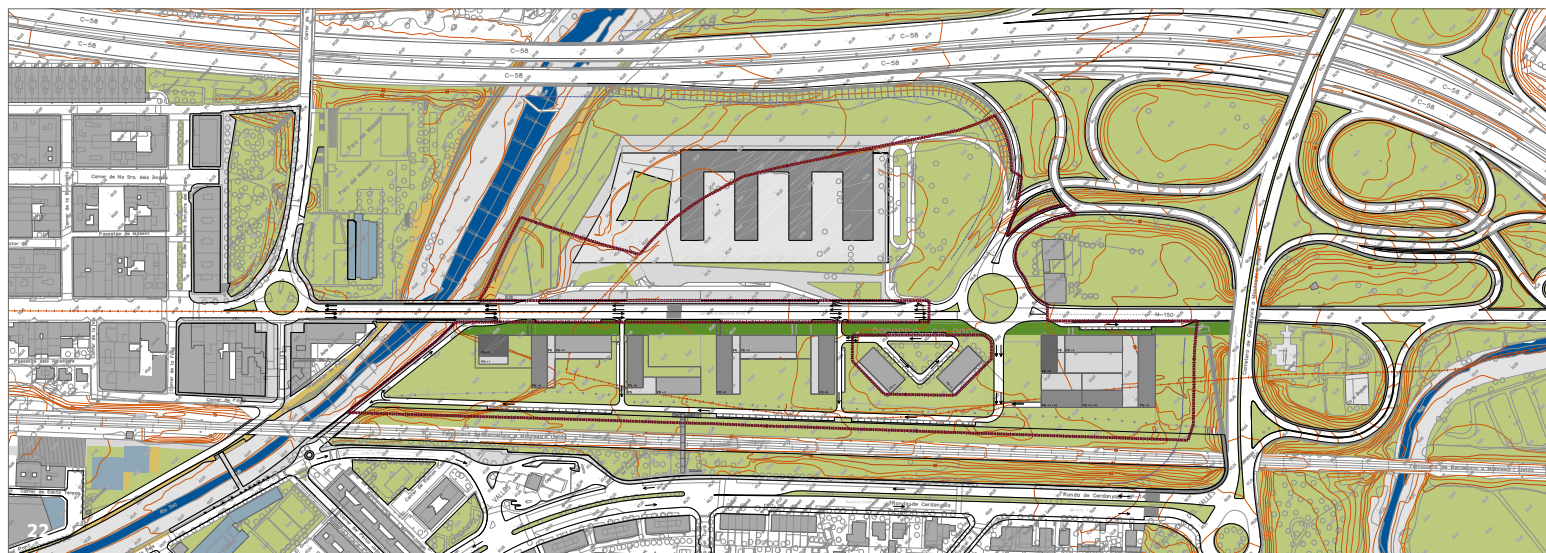
18, 19. Diferents imatges virtuals de l'espai públic de la proposta.

20. Modificació puntual del PGM a la "Porta Sud". Ordenació indicativa. Molins de Rei.

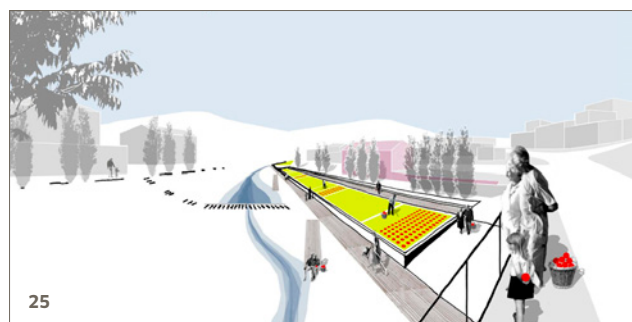

21. Modificació puntual del PGM al sector industrial Sud. Qualificacions urbanes i definició d'illes. El Papiol.

22. Pla Parcial Urbanístic a l'àmbit discontinu de Redosa i Vallençana. Proposta de zonificació i volumetries. Cerdanyola del Vallès, Ripollet i Montcada i Reixac.

23. Estudis previs i estratègies d'intervenció a l'entorn de la riera. Proposta àmbits d'actuació i criteris. Torrelles de Llobregat.

24. Proposta de parc central.

25. Imatge indicativa del parc central.

26

26. Projecte de recuperació ambiental de l'espai fluvial del Llobregat. Tram 1. Vista aèria del nou accés al riu des del Pont del Diable. Martorell.

3.2_Recuperació dels espais fluvials metropolitans

L'esforç per la recuperació socioambiental de la xarxa fluvial metropolitana suposa posar en valor els espais dels rius i les rieres redirigint els processos de marginalització que sovint pateixen i afrontant el seu elevat grau de complexitat transdisciplinària per a la seva transformació en espais d'un valor ecològic més alt. Cal considerar la seva capacitat connectora, la seva importància per al cicle de l'aigua i els hàbitats singulars que contenen, però també establir una adequada relació amb els processos urbans que els envolten

en aquest context. D'igual manera, aquests espais també representen una gran oportunitat com a proveïdors de qualitat del paisatge metropolità, i fins i tot poden acollir activitats compatibles amb el medi que són de caràcter divers a les pròpiament urbanes, ampliant així l'oferta metropolitana. L'Àrea Metropolitana de Barcelona ha participat de manera intensa en la transformació del riu Llobregat i la seva conca en aquest mandat, mitjançant l'aportació d'estudis, projectes i inversions que han possibilitat actuacions concretes, i està iniciant els estudis per a la intervenció en l'altre riu que, conjuntament amb el Besòs, té un paper molt estructurant a la conurbació barcelonina: el Ripoll.

27

27. Planta general del tram metropolità del riu Llobregat i les seves rieres amb els diferents projectes realitzats i les principals actuacions previstes.

La intervenció abasta tots els municipis amb façana al riu, des de Martorell al Prat de Llobregat.

28

28. Projecte de recuperació ambiental de l'espai fluvial del Llobregat, Tram 1. Basses de recàrrega de l'aquífer del Llobregat al meandre de Can Albareda. Castellbisbal.

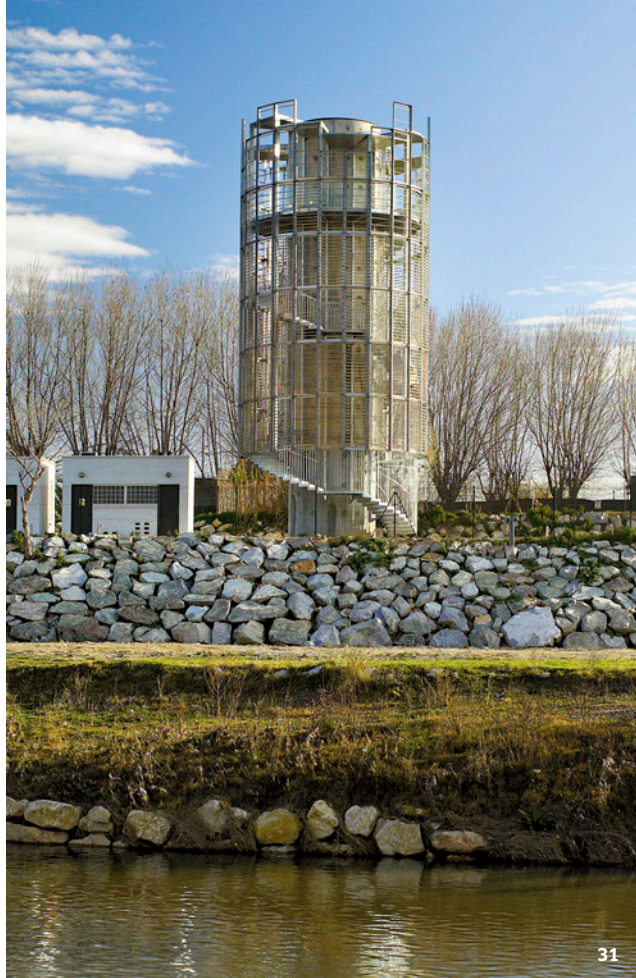
29

29. Detall de la baixada que facilita l'accés al riu des del Pont del Diable. Martorell.

30. Secció tipus del camí i la corresponent plantació al marge esquerre del riu. Castellbisbal.

30

31

32

33

34

31. Mirador integrat a la torre de descàrrega del col·lector de Salmorres. Sant Joan Despí.

32. Projecte de recuperació ambiental de l'espai fluvial del Llobregat, Tram 2. Secció tipus del camí i la corresponent plantació al marge dret del riu. El Prat de Llobregat.

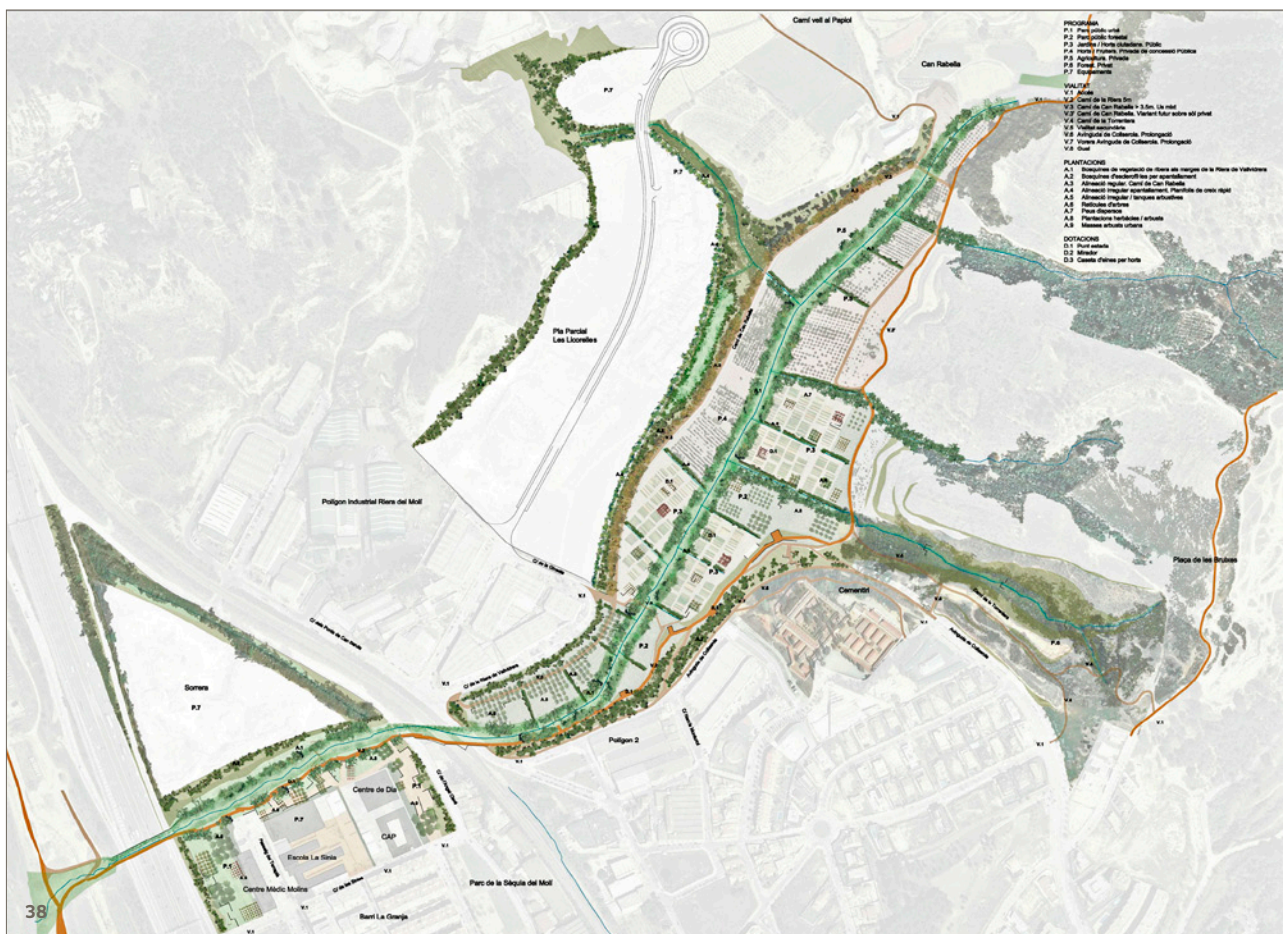
33. Detall del Parc Fluvial. Sant Boi de Llobregat.

34. Vista general del Parc Fluvial. Sant Boi de Llobregat.

35, 36. Projecte de parc lúdic fluvial del Llobregat. Imatges virtuals. El Prat de Llobregat.

37. Planta general del projecte. El Prat de Llobregat.

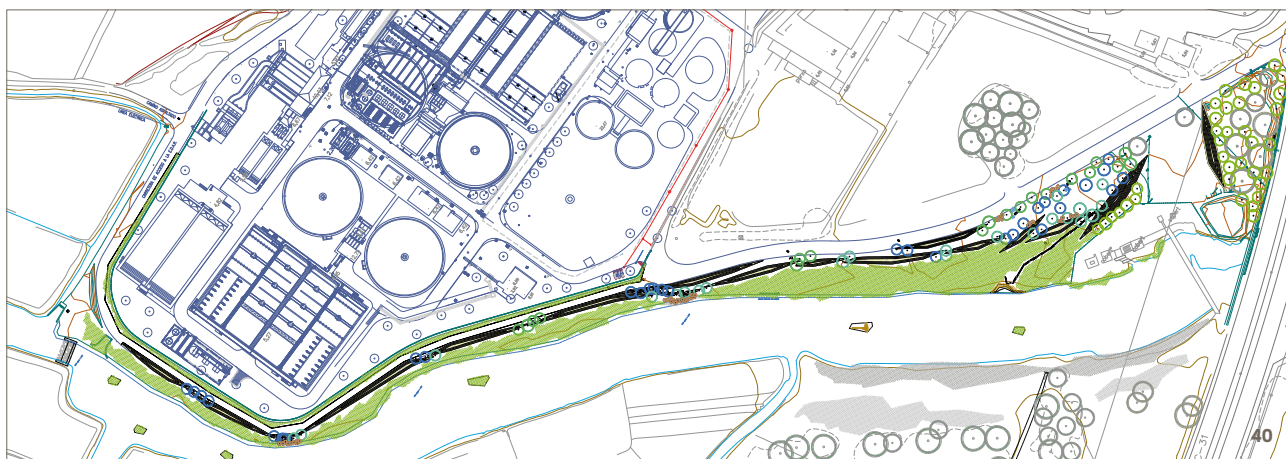

38. Projecte d'arranjament de la riera de Vallvidrera. Planta general. Molins de Rei.

39. Arranjament del camí d'accés al riu Llobregat. Imatge virtual. Sant Feliu de Llobregat.

39

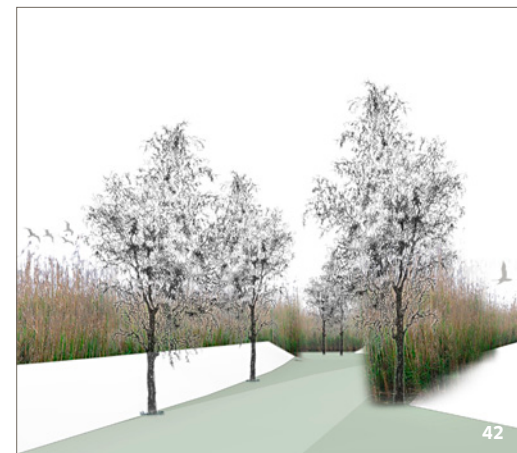

40

40. Projecte de recuperació ambiental de l'entorn de La Murtra i nova entrada a la depuradora. Planta general. Gavà i Viladecans.

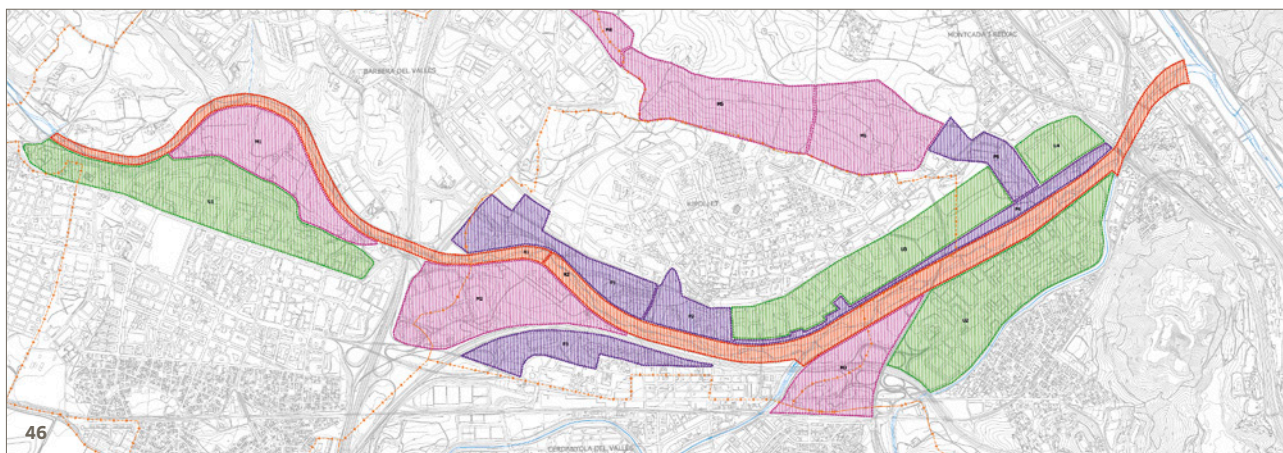
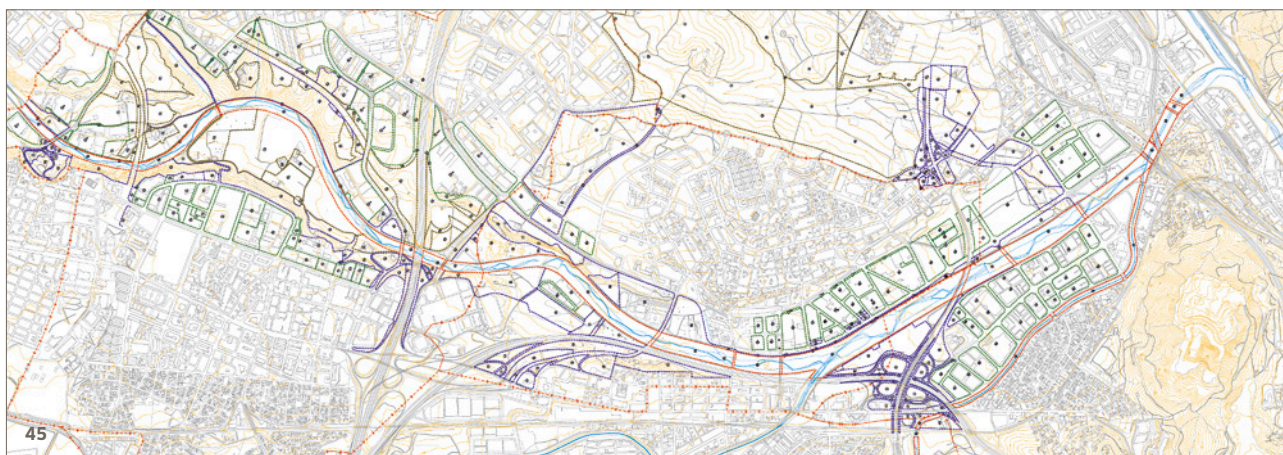
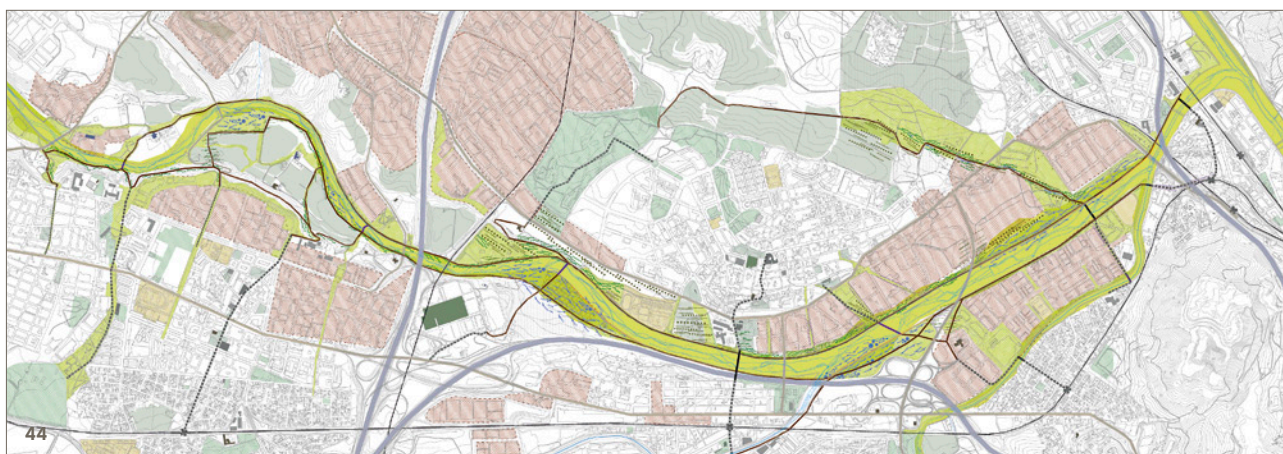
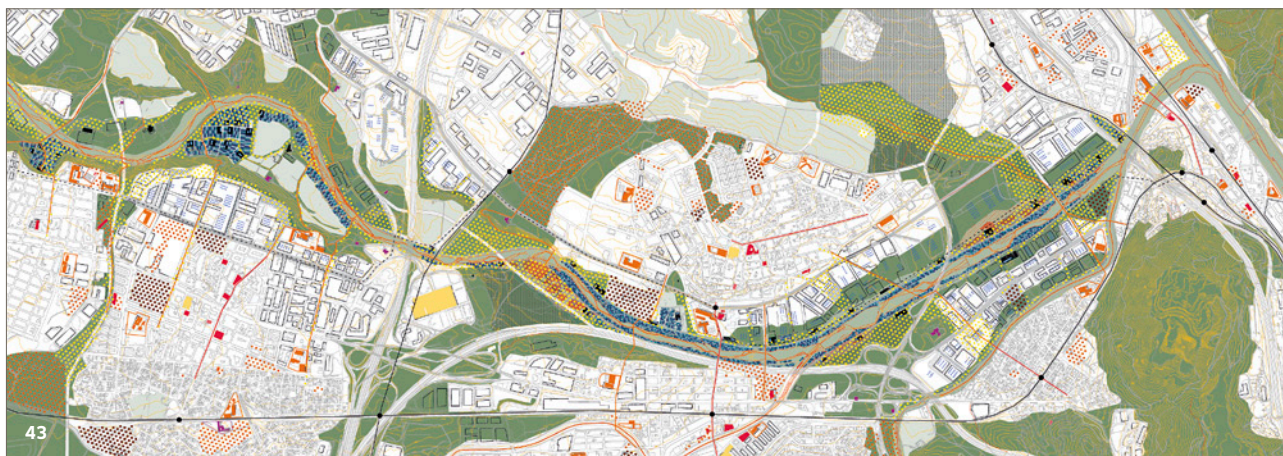

41

42

41, 42. Imatges virtuals del projecte.

43. Pla director de l'espai fluvial del riu Ripoll, estudi previ. Superposició dels tres escenaris. Cerdanyola del Vallès, Ripollet i Montcada i Reixac.

44. Proposta espais fluvials.

45. Adaptació dels diferents escenaris al planejament vigent.

46. Proposta d'àmbits d'actuació.

3.3_Planificació territorial

PARTICIPACIÓ EN L'ELABORACIÓ DEL PLA TERRITORIAL METROPOLITÀ DE BARCELONA

La Mancomunitat de Municipis ha participat en l'elaboració del Pla Territorial Metropolità de Barcelona (PTMB), aprovat el 20 d'abril de 2010, en dues esferes clarament diferenciades. D'una banda, com a membre integrant, conjuntament amb altres administracions, de la ponència tècnica constituïda per a la formulació del Pla. De l'altra, dins del seu àmbit institucional propi, desenvolupant tasques d'assessorament tècnic als ajuntaments en relació amb els continguts del Pla, així com en la formulació d'al·legacions municipals. Un resum d'aquest assessorament apareix en el volum de suggeriments i propostes presentat en la fase d'informació pública de l'avanç de Pla.

47. Estudis de planificació territorial: lectura de les vores urbanes.

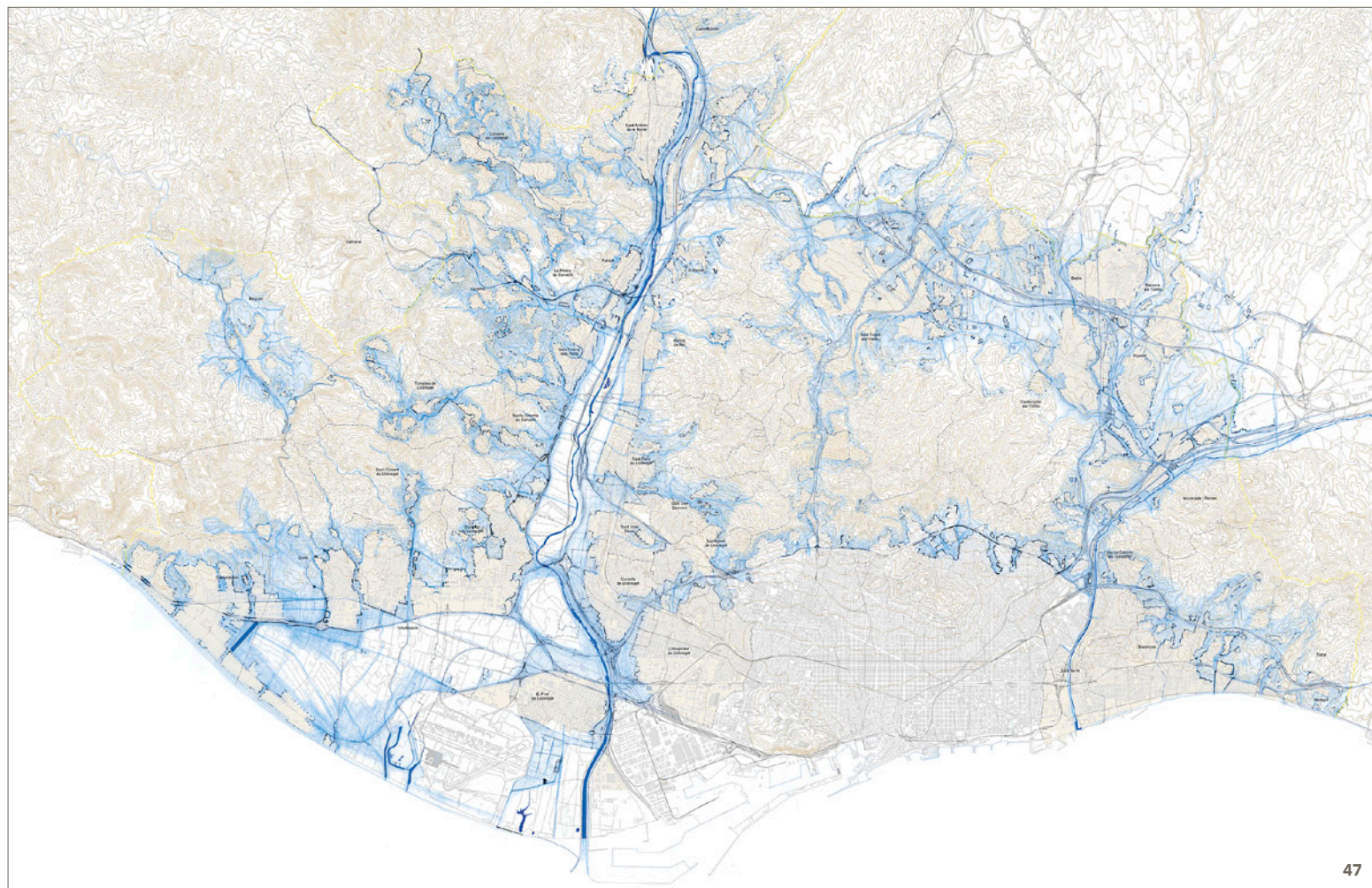
ESTUDIS D'ANÀLISI TERRITORIAL METROPOLITÀ

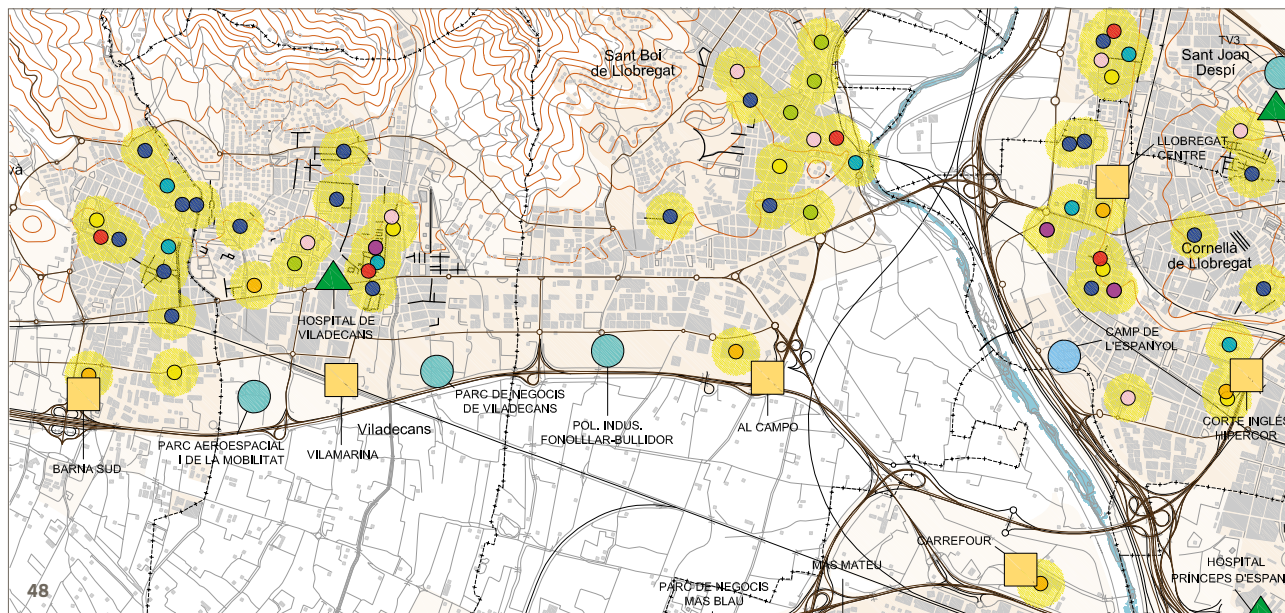
Més enllà dels documents d'ordenació urbanística, que responen a les demandes municipals, cal analitzar també les diferents problemàtiques territorials actuals i definir uns

marcs generals que permetin plantejar solucions específiques de cara al futur, des d'una visió global. En aquest sentit, durant aquest mandat s'han desenvolupat un conjunt d'estudis sobre alguns aspectes rellevants.

- Vies de caràcter metropolità: integració en l'esquema viari general i especificitat de funcions i tractament.
- Usos, àmbits i criteris de gestió en sòls no urbanitzables.
- Delimitació i estratègies d'intervenció en les vores urbanes, és a dir, aquelles zones situades al límit entre els sòls urbans i els espais rurals.
- Identificació i tractament de les àrees d'activitat i de centralitat existents i futures.
- Teixits urbans a transformar, ja siguin de caràcter residencial o industrial.

Aquests estudis previs es complementen amb la sistematització de la informació cartogràfica i estadística de l'àmbit metropolità i amb l'anàlisi de les demandes d'ordenació i regulació, que poden tenir una resposta adequada en el marc del planejament director.

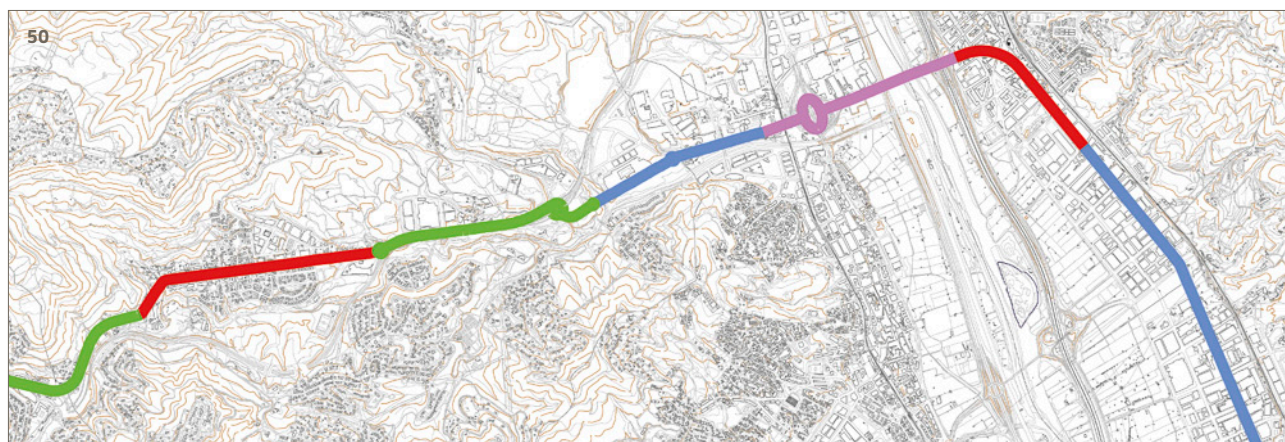

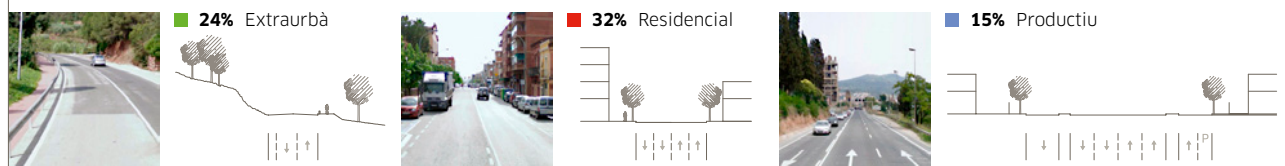
48. Estudis de planificació territorial: Identificació d'àrees d'activitat i de centralitat (detall).

49. Estudis de planificació territorial: Usos en sòls no urbanitzables (detall Ordal).

50. Estudis de planificació territorial: Vies de caràcter metropolità, tipologia de trams de la N-340 segons entorn urbanístic.

51

3.4 Informació i estudis territorials

CARTOGRAFIA

Des de l'any 2002, la Mancomunitat lidera, dins del territori metropolità, el projecte cartogràfic d'elaboració i actualització de la base topogràfica en 3D d'escala 1:1.000. Aquesta cartografia s'elabora mitjançant restitució fotogramètrica a partir de vols fotogramètrics digitals de 7,5 cm de resolució de píxel i treball de revisió de camp. Actualment es disposa d'un total de 1.602 fulls de cartografia 1:1.000, i es continua treballant per garantir el seu nivell d'actualització. A més, la seva inscripció en el Registre Cartogràfic de Catalunya li atorga la condició de cartografia oficial dins del territori metropolità. La difusió del Mapa Topogràfic Metropolità es duu a terme per la signatura de convenis entre la Mancomunitat i les diferents administracions locals, i es pot descarregar gratuïtament mitjançant el nou portal web del Catàleg de Cartografia.

Portal web del catàleg de cartografia:

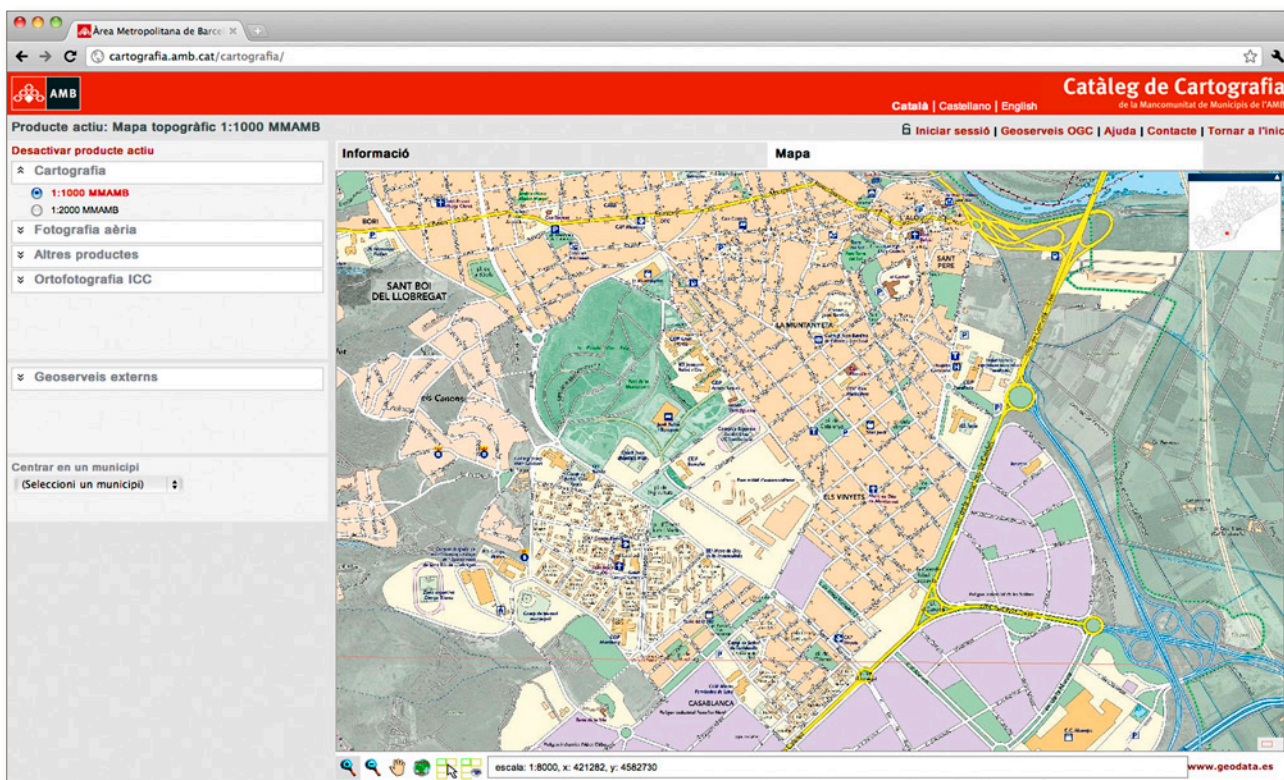
Aquest portal permet la consulta dels productes disponibles al fons cartogràfic (cartografia topogràfica, vols històrics, guia de carrers, etc.) i la descàrrega gratuïta d'alguns d'ells.

Catàleg de productes cartogràfics:

Recentment s'ha publicat un catàleg de productes cartogràfics en què es detallen els diferents productes que es generen dins d'aquest organisme, així com la manera de consultar-los.

51. Catàleg de productes cartogràfics de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

52. Vista del web del catàleg de cartografia.

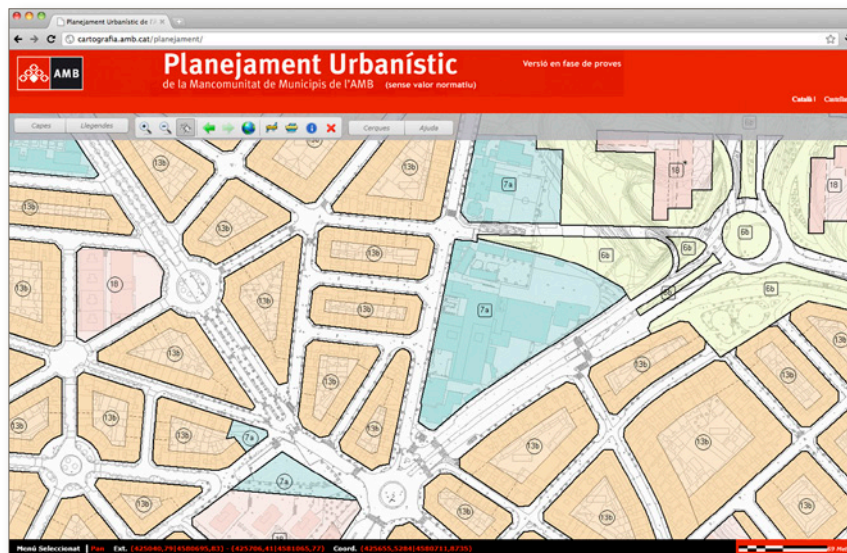

52

REFÓS DE PLANEJAMENT URBANÍSTIC

La realització dels mapes refosos de planejament urbanístic s'ha consolidat. Durant el període comprès entre els anys 2009 i 2010, l'equip d'informació urbanística ha estructurat el contingut per transformar el refós en un sistema d'informació geogràfica. Aquesta operació ha permès agilitar el procés d'actualització semestralment; publicar la informació urbanística a Internet, amb accés lliure universal per a qualsevol persona; elaborar de manera àgil i sistemàtica la sèrie completa de fulls a escala 1:1.000 del refós de planejament de tots els municipis metropolitans, i establir convenis de col·laboració per a l'intercanvi d'informació amb la Generalitat de Catalunya (projecte SIMUC) i amb els diferents ajuntaments metropolitans; així mateix, s'ha incorporat la informació urbanística als estudis territorials.

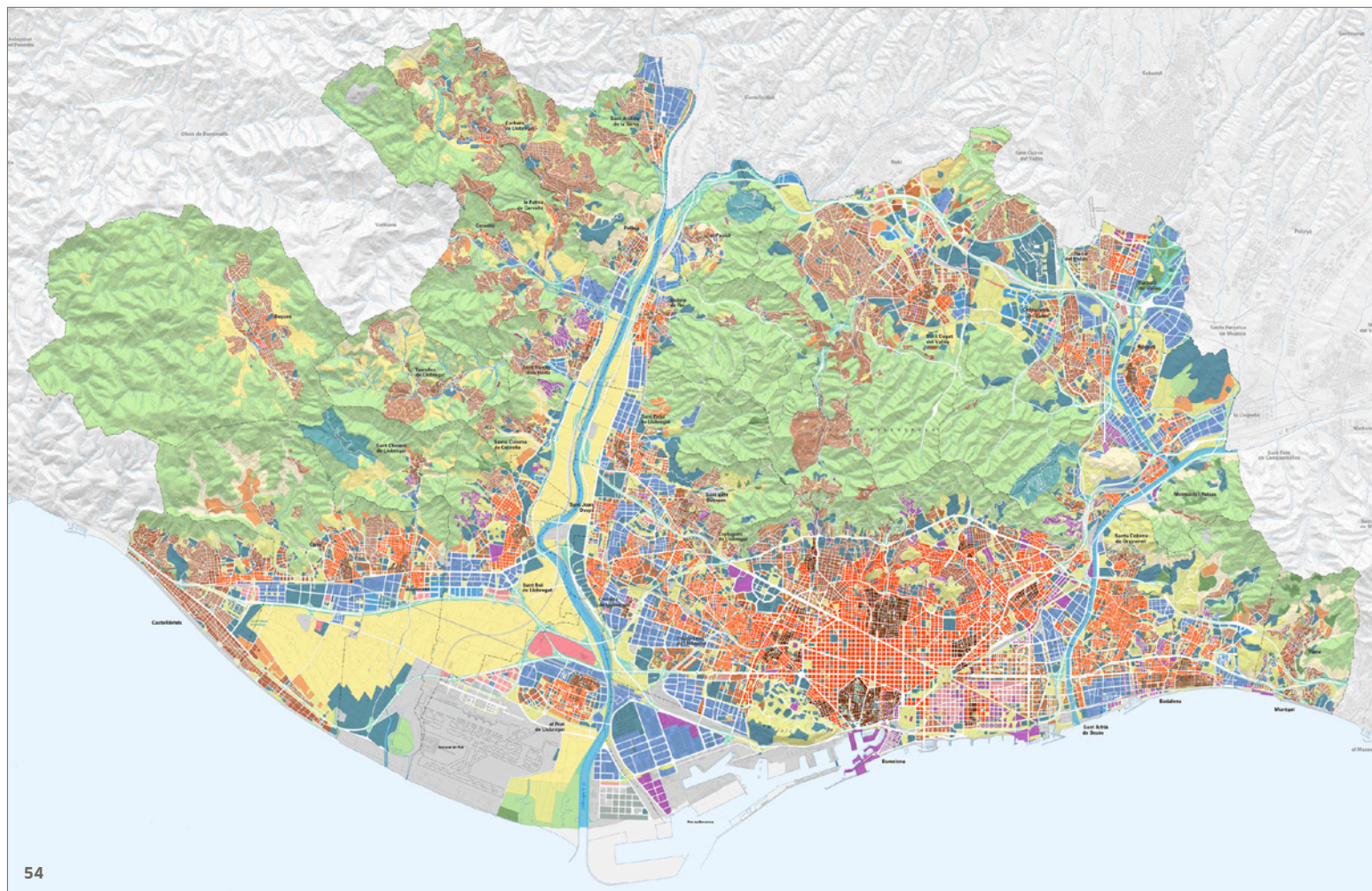
A partir de la informació del refós de planejament s'ha publicat el mapa de planejament urbanístic de l'Àrea Metropolitana de Barcelona i la web de planejament urbanístic de l'AMB, que lliura a la xarxa d'Internet tant el mapa esmentat com les dades associades.

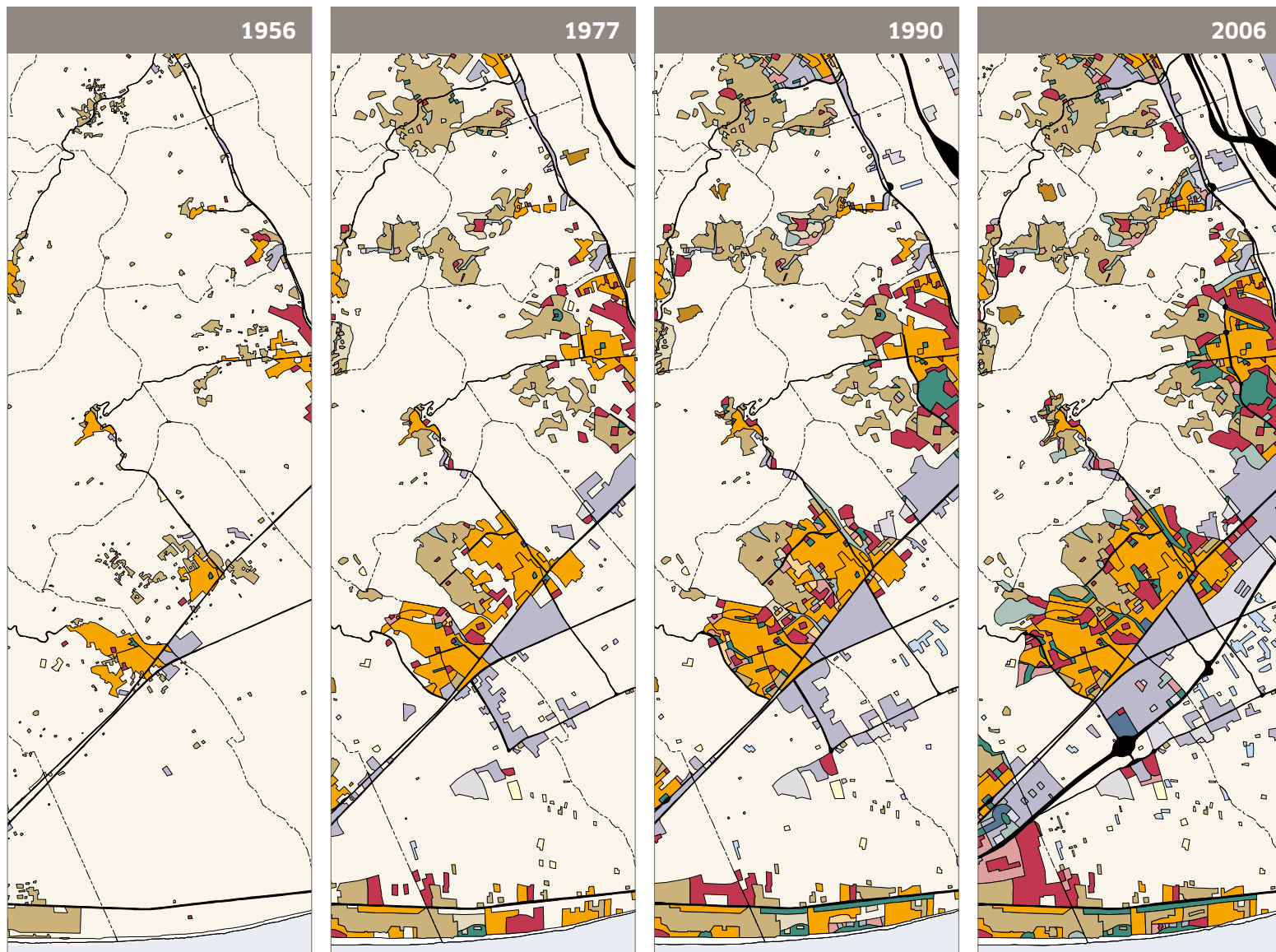
53

53. Vista del web de planejament urbanístic.

54. Mapa del planejament urbanístic refós de l'àrea metropolitana de Barcelona.

54

55. Mapa de les transformacions en els teixits urbans metropolitans entre els anys 1956 i 2006 (detall).

ESTUDIS TERRITORIALS

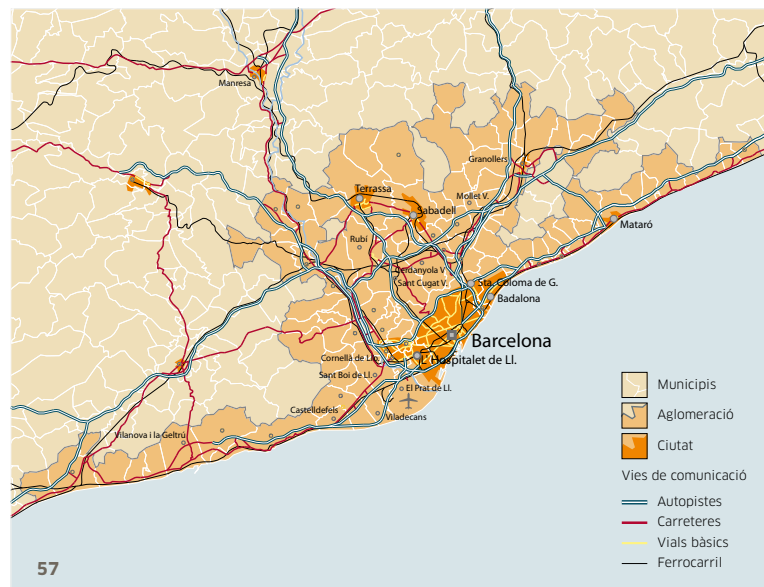
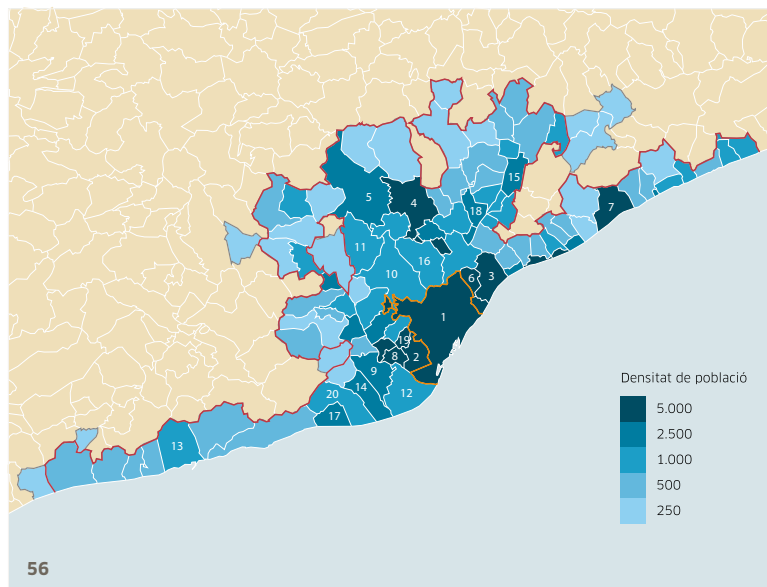
Durant aquest quadrienni, el servei d'estudis territorials ha continuat l'anàlisi dels processos territorials per conèixer les interrelacions entre els fenòmens socials i urbans que es donen en una realitat complexa i diversa com és l'àrea metropolitana de Barcelona.

En l'àmbit dels sistemes d'informació geogràfica s'ha treballat en l'obtenció de la base cartogràfica i alfanumèrica de les transformacions urbanitzadores experimentades pels teixits urbans des de 1956 fins a l'actualitat, amb l'objectiu d'analitzar el seu procés. També s'ha elaborat una actualització del mapa del territori metropolità a escala 1:50.000.

Així mateix, s'ha continuat el manteniment i la posada al dia de la base de seccions censals, d'utilitat per a les anàlisis demogràfiques i electorals. A més, s'ha fet el treball de reconei-

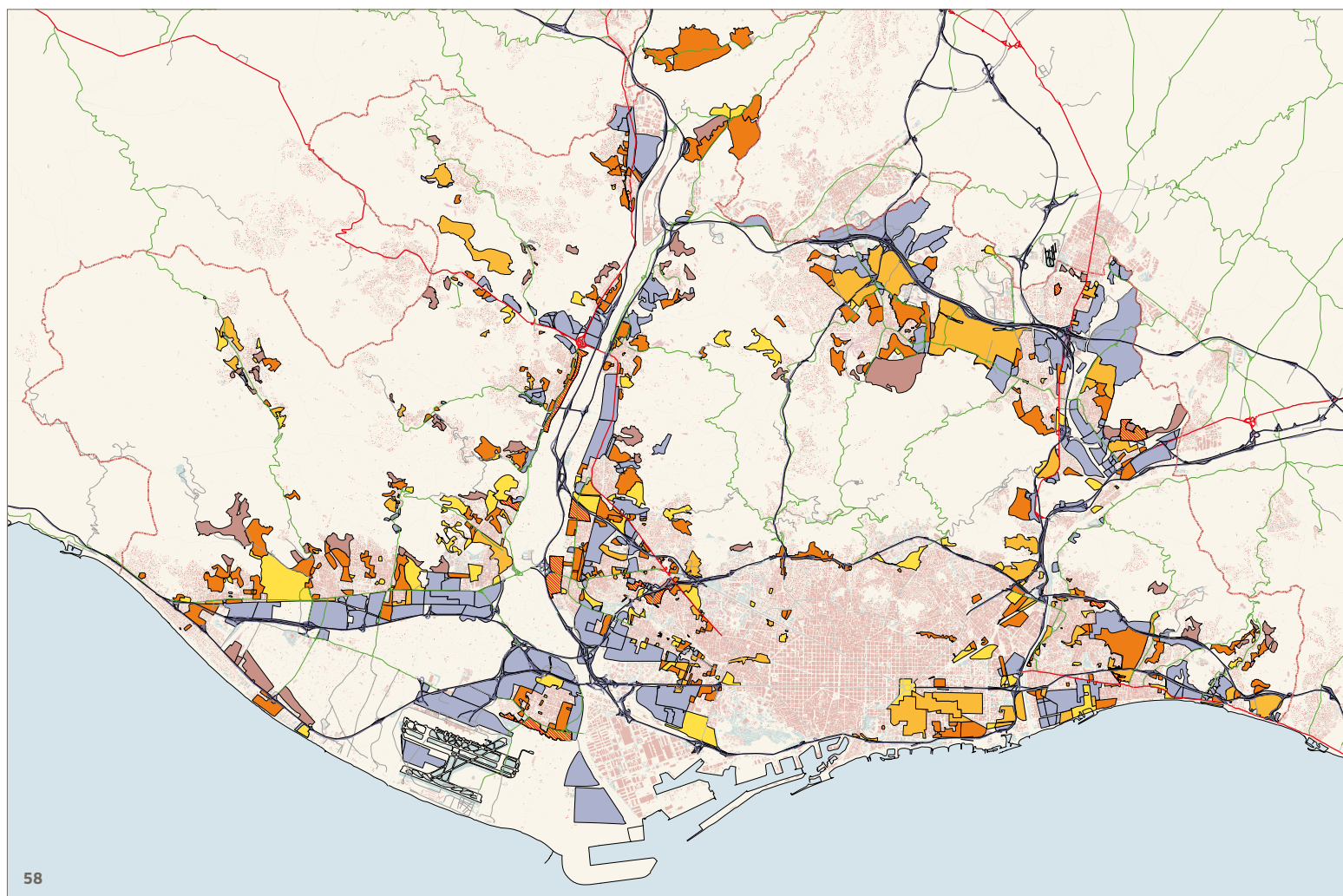
xement i seguiment dels sectors residencials de l'AMB, amb l'anàlisi del planejament derivat del PGM, per tal de conèixer el procés de creixement i expansió residencial del territori. En base al planejament urbanístic, s'ha iniciat la localització de les activitats econòmiques en el sòl qualificat d'industrial o terciari i el seu desenvolupament sobre el territori.

Pel que fa als estudis pròpiament dits, s'han elaborat diverses memòries socials que han acompanyat les diferents propostes d'actuació urbanística que han desenvolupat els serveis tècnics de la DSOU; s'han prosseguit els estudis sobre l'evolució del mercat de l'habitatge i s'ha creat una bateria d'indicadors sociodemogràfics amb la finalitat de caracteritzar els municipis metropolitans i poder incidir en el seu desenvolupament i la seva cohesió territorial. En l'àmbit europeu, s'han publicat els resultats de la segona edició de l'informe sobre les grans aglomeracions metropolitanas europees. ■

56, 57. Mapes de densitat de població a l'àmbit territorial de l'aglomeració de Barcelona segons l'Informe sobre Aglomeracions Metropolitanas Europees.

58. Sectors de planejament residencial, industrial i terciari a l'àrea metropolitana.

58

mm_04

promoció de sòl i habitatge

4.1_Institut Metropolità de Promoció de Sòl i Gestió Patrimonial

L'Institut Metropolità de Promoció de Sòl i Gestió Patrimonial (IMPSOL) és una entitat pública empresarial local depenent de la Mancomunitat de Municipis de l'AMB. És un organisme públic amb personalitat jurídica pròpia creat per tal de promoure l'habitatge protegit en els municipis metropolitans. La promoció d'habitatge assequible ha estat una constant en la programació dels projectes prioritaris de la Mancomunitat de Municipis. La situació canviant que hem tingut i l'aplicació de les diverses normatives aplicables no han estat inconvenient perquè es treballi conjuntament amb els diferents ajuntaments, tot intentant assolir diferents formes de gestió i planificació per facilitar l'accés a un habitatge digne. El programa d'habitatge assequible construït per l'Impsol ha estat possible des de la visió conjunta dels municipis de l'àrea metropolitana, que mitjançant els corresponents convenis han desenvolupat els programes d'habitatge municipal.

Entre el 1996 i el 2010 s'han lliurat 4.134 habitatges en 88 promocions; s'estan construint o estan en avançada fase de projecte 912 habitatges en 13 promocions per acabar entre ara i el 2013; finalment, s'està en procés de gestió de sòl per tal de construir-ne 2.036 més en 12 promocions en l'horitzó de 2015. Així doncs, en un període d'entre 15 i 20 anys s'hauran posat a disposició ciutadana un total de 7.082 habitatges protegits distribuïts per la major part dels municipis metropolitans. Pel que fa a la promoció d'habitatges durant el període 2008 i 2011, vegeu la taula de la pàgina 78.

Els habitatges de l'Impsol sempre s'han considerat d'una excel·lent qualitat arquitectònica i urbanística, intentant formalitzar la "ciutat de qualitat". Els equips d'arquitectes redactors dels projectes han estat seleccionats per un concurs obert als professionals del sector, permetent-nos uns resultats tipològics i de format molt interessants. Resultat d'això

ha estat l'obtenció del premi a la millor promoció d'habitatges protegits per l'edifici construït al carrer Olivereta del municipi de Torrelles de Llobregat, atorgat per l'Asociación Española de Promotores Públicos de Vivienda y Suelo.

L'adquisició i la gestió de sòl ha estat una de les prioritats marcades per tal d'assolir el desenvolupament i l'acabament de les obres urbanes on construïm l'habitatge assequible. Els períodes de maduració de les operacions són llargs i, per tant, cal una gestió molt acurada per assumir els terminis de planificació i execució; entre d'altres, l'Impsol està present com a propietari de sòls als sectors de REDOSA (Montcada i Reixac, Cerdanyola del Vallès i Ripollet), Font Pudenta (Montcada i Reixac), Sector Residencial Estratègic de Sant Vicenç dels Horts, Les Guardioles (Molins de Rei), Saló Central (Sant Boi de Llobregat), Avinguda Catalunya (Badalona), Pla de Ponent (Gavà), Sector Llevant (Viladecans), La Catalana (Sant Adrià de Besòs) i Turó del Sastre (Montgat).

Els desenvolupaments urbanístics intenten continuar la línia de sostenibilitat i millora de qualitat de vida que han estat fixats des del començament de la seva constitució. El tractament paisatgístic, en col·laboració amb els altres serveis de la Mancomunitat de Municipis, ha estat especialment considerat en aquells sectors de nou desenvolupament.

ADJUDICACIÓ D'HABITATGES

Els habitatges construïts per l'IMPSOL s'adjudiquen a partir d'unes bases d'adjudicació definides prèviament. Els habitatges estan destinats preferentment als veïns del municipi que no siguin propietaris d'altres habitatges i els ingressos dels quals no superin una quantitat determinada. Es reserven sempre alguns habitatges per a persones amb mobilitat reduïda i per a famílies en risc d'exclusió social. Actualment, per poder ser adjudicatari d'un habitatge amb protecció oficial s'ha d'estar inscrit prèviament al Registre de Sol·licitants d'Habitatges amb Protecció Oficial de Catalunya. ■

1. Els Pinetons, 1ª fase. 128 habitatges protegits de règim general. Ripollet.

PROMOCIONS D'HABITATGES PROTEGITS

Institut Metropolità de Promoció de Sòl i Gestió Patrimonial (2008-2011)

Municipi	Promoció	Sector	Hab.	Arquitectes
Promociions acabades				
Barberà del Vallès	C. Joan Alcover	Habitatges Capella	50	Ibañez-Daniel Arq. i Urb.
Begues	Camí Ral	Mas Pasqual	33	Calderon-Folch, Arq. SL
Esplugues de Llobregat	Pl. Oleguer Junyent	Sant Llorenç	120	Valls Musquera VM
Esplugues de Llobregat	C. Pere Pelegrí	Pere Pelegrí	12	Mangas Ortega, Arq.
Montgat	Ronda Països Catalans	Turó del Sastre	48	RGA Arquitectes, SA
Montgat	C. Pompeu Fabra	Turó del Sastre	103	Batlle i Roig CB
Pallejà	C. Vicens Nubiola	Prat de la Riba	31	Anna M. Codina
Ripollet	Av. Catalunya	Els Pinetons 1a fase	128	Pascual - Ausió, Arq.
Ripollet	Av. del Mediterrani	Els Pinetons 2a fase	159	Pascual - Ausió, Arq.
Rubí	C. Cati Curet	St Jordi Parc	55	URBE Proj. i Gestió, SL
Rubí	C. de la Bòbila	A4	46	Xavier Vancells
Sant Adrià de Besòs	C. Ramon Llull	Front Litoral	39	Bennasar-Noguera, SCP
Sant Adrià de Besòs	C. Clara Campoamor	La Catalana	54	E. Donato Arq. & Assoc.
Sant Adrià de Besòs	C. Marta Mata	La Catalana	54	Feliu Llobet
Sant Feliu de Llobregat	C. Armenteres	Can Bertrand	104	Ramon Ausió
Sant Feliu de Llobregat	C. General Manso	Balmes - Manso	80	Antoni de Moragas
Sant Feliu de Llobregat	C. General Manso	Balmes - Manso	90	BAMMP Arquitectes
Santa Coloma Gromenet	C. Joan Ubach	Joan Ubach	50	Esteban Terradas
Santa Coloma Gromenet	Av. Generalitat	Av. Generalitat	56	E. Puigdengolas
Tiana	Riera d'en Font	Can Jordana	55	Conxita Balcells assoc. SL
Torrelles de Llobregat	C. Olivereta	Can Coll	48	Antoni Barceló
Total habitatges acabats			1.415	
Promociions en executió				
Cornellà de Llobregat	Ctra. Esplugues/Av. St Ildefons	Ctra. Esplugues	90	Jose Antonio Marín
Gavà	Av. Juan Carlos I	Pla de Ponent	153	Brullet i Associats, SLP
Esplugues de Llobregat	C. Mestre Joan Corrales	Plaza i Janés	20	Arquitectura Promociions, SL
Montgat	C. Pompeu Fabra	Turó del Sastre - 18 F	40	J. R. Pascuet i Mònica Mosset
Sant Andreu de la Barca	Pg. Parlament Catalunya	A8-A10	54	Nogué-Onzain-López, Arquit. SLP
Sant Boi de Llobregat	C. Baldiri Net i Figueres	Saló Central (H2)	95	J. Herreros, M.Benedito i M. Sanz
Total habitatges en executió			452	
Promociions projectades				
Esplugues de Llobregat	C. Esperança Martí	Pep Ventura	15	Montero-Gràcia arquitectes, SCP
Molins de Rei	Les Guardioles	Les Guardioles	174	Pascual Ausió Fernández, SCP
Montgat	C. Sant Feliu	Turó del Sastre - 18J	42	Xavier Vendrell i Data Arq.
Montgat	Av. Can Serra	Turó del Sastre - 18C	62	Calvet & Frontado Arq. SLP
Montgat	C. Joanot Martorell	Turó del Sastre - 18D	45	Maria Isabel Bennasar Félix
Sant Andreu de la Barca	C. Josep Pla	Josep Pla - Sant Llop	37	Harquitectes Area Productiva, SLP
Sant Boi de Llobregat	C. Baldiri Net i Figueres	Saló Central (H1)	84	Estudi Massip-Bosch Arq. SLP
Total habitatges projectats			459	
Total gestió d'habitatges IMPOL 2008-2011			2.326	

DISTRIBUCIÓ DE LA INVERSIÓ (milions d'euros)

Institut Metropolità de Promoció de Sòl i Gestió Patrimonial (2008-2011)

	2008	2009	2010	2011	Total
Sòl	11,6	17,9	2,0	57,8	89,3
Urbanització	1,5	3,0	0,9	7,2	12,6
Edificació	48,1	47,3	48,0	45,9	189,3
Total	61,2	68,2	50,9	110,9	291,2

2. Mas Pasqual.
33 habitatges
protegits de règim
general. Begues.

**3. Sector Carretera
d'Esplugues.**
90 habitatges
protegits de règim
concertat. Cornellà
de Llobregat.

4. Pla de Ponent.
153 habitatges
protegits de règim
especial, general
i concertat. Gavà.

5. Turó del Sastre.
103 habitatges
protegits de règim
general. Montgat.

6. Els Pinetons, 1ª fase. 128 habitatges protegits de règim general. Ripollet.

7. Sector Sant Llorenç. 120 habitatges protegits de règim general. Esplugues de Llobregat.

8. La Catalana.
108 habitatges
protegits de règim
general i concertat.
Sant Adrià de Besòs.

8

9. Saló Central (H1
i H2). 179 habitatges
protegits de règim
general i concertat.
Sant Boi de Llobregat

9

10

10. Sector Balmes-Manso. 80 habitatges protegits de règim general. Sant Feliu de Llobregat.

11

11. Sector Balmes-Manso. 90 habitatges protegits de règim general. Sant Feliu de Llobregat.

12

12. Sector Joan Ubach. 50 habitatges protegits de règim general. Santa Coloma de Gramenet.

13

13. Can Jordana. 55 habitatges protegits de règim concertat. Tiana.

14. Can Coll. 48 habitatges protegits de règim general. Torrelles de Llobregat. Promoció premiada per l'Asociación Española de Promotores Públicos de Vivienda y Suelo (AVS), com a millor edificació en obra nova, Premios AVS 2010.

mm_06

parc de collserola

El Parc Natural de la Serra de Collserola és el gran espai natural de l'àrea metropolitana, amb una extensió de 8.295 hectàrees, de les quals 7.516 són sòls de règim no urbanitzable. El Parc de Collserola ha recorregut un llarg camí abans d'obtenir l'estatus de Parc Natural, encara que fins al moment de la declaració (19 d'octubre de 2010) ha gaudit d'instruments legals de protecció.

La seva gestió és encomanada actualment al Consorci del Parc de Collserola, organisme integrat per la Mancomunitat de Municipis de l'AMB, la Diputació de Barcelona, la Generalitat de Catalunya i els nou municipis amb territori al parc.

Val la pena ressaltar els efectes devastadors als boscos del parc provocats per la ventada del 24 de gener de 2009, que va fer caure prop de 70.000 arbres, principalment pins, i va deixar les masses forestals força debilitades i malmeses. Aquesta situació es va agreujar quan tot just un any després de la ventada es va produir una forta nevada (8 de març de 2010) que va acabar de trencar les branques i els arbres afectats per la ventada. Tot plegat va conduir a un seguit d'intervencions immediates per retirar dels camins els arbres caiguts i garantir uns mínims de seguretat als usuaris.

GESTIÓ GENERAL DEL PARC, PERÍODE 2007-2011

S'ha treballat amb els departaments de Política Territorial i Obres Públiques i de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya per ampliar les àrees protegides de Collserola, incloure noves zones al PEIN i avançar en l'elaboració de l'ampliació dels límits del parc i en les propostes normatives que haurien d'acompanyar la declaració de Parc Natural. La desprogramació de diverses zones edificables que s'ha dut a terme en bona part dels municipis del parc ha permès consensuar uns nous límits que en un futur proper poden permetre la incorporació d'espais emblemàtics, com ara el turó de Montcada i altres espais que originàriament havien quedat fora de l'àmbit del parc.

S'ha elaborat una nova proposta d'ordenació cinegètica integral per al Parc de Collserola per tal de trobar un model equilibrat que permeti complir els objectius del Pla especial i controlar les poblacions d'animals que sobrepassen el seu llindar d'equilibri.

L'adequació i el manteniment d'espais per al lleure del ciutadà metropolità és una de les principals línies en l'àmbit de l'ús públic. Així, el 2008 es va inaugurar la segona fase del Parc de Can Cuiàs, a Montcada i Reixac. Atesa la seva situació estratègica dins l'àmbit metropolità, aquest espai compleix perfectament amb el que anomenem parcs perifèrics de Collserola o "parcs coixí", és a dir, una funció d'esmortiment de la pressió de la ciutat i de les infraestructures metropolitanas.

També s'ha creat el Parc del Cerdanet, a Sant Feliu de Llobregat, i se l'ha dotat d'un contingut pedagògic sobre els diferents ambients mediterranis. Aquest espai l'ocupava el talús del vessant esquerre de la vall del Cerdanet –que limita amb el polígon de les Grases–, i conformava un abocador de terres i d'altres materials.

Dins de l'àmbit de recuperació del patrimoni arquitectònic, ha finalitzat la recuperació de l'àmbit del pantà de Vallvidrera, obra d'Elias Rogent de 1864, amb la restauració de l'edifici del guarda. L'edifici, d'estil neogòtic, és obra de l'arquitecte i forma part del conjunt del dic i la presa, els quals també s'han recuperat recentment. La planta baixa de l'edifici acull l'espai d'interpretació del pantà de Vallvidrera, que ofereix al visitant una petita exposició sobre el pantà els continguts de la qual fan referència al procés històric de la construcció de la presa, a la creació del Mina-Grott i el Lake Valley Park, a la posterior recuperació d'aquesta singular obra arquitectònica del segle XIX pel Consorci i a l'adequació de l'àmbit del pantà per a la potenciació de la fauna, atès que conforma un hàbitat idoni per als amfibis i

per a la fauna i la vegetació típica d'ambients humits. L'àmbit del Parc de Vallvidrera, que inclou la font de la Budellera, la Vil·la Joana (Museu Verdaguer), el Centre d'Informació del Parc, l'àrea de lleure de Santa Maria de Vallvidrera, el pantà de Vallvidrera i els torrents de l'Espinagosa i d'En Llevallol, està relligat amb itineraris a peu i en bicicleta que enllacen els indrets i punts d'interès abans esmentats. Amb l'obertura d'aquest espai culminen les actuacions dutes a terme des de fa 10 anys al pantà de Vallvidrera, i al mateix temps el parc guanya un nou equipament per a l'ús públic.

PARTICIPACIÓ I DIVULGACIÓ

En el marc d'accions per commemorar els 20 anys de l'aprovació del Pla especial d'ordenació i protecció de la serra de Collserola, el Consorci del Parc ha renovat l'espai expositiu i de visita del seu Centre d'Informació. La finalitat és donar al visitant les eines i les informacions necessàries per, més

enllà de conèixer el parc, comprendre'n els seus usos, els seus sistemes naturals, els seus recursos i les seves capacitats. La nova exposició ens fa reflexionar sobre quins són els processos i les dinàmiques que es relacionen entorn d'aquest parc, tant des del punt de vista natural com social.

Finalment, cal esmentar que en aquest període han sortit a la llum la *Guia de geologia de Collserola* i el llibre *Collserola, el parc metropolità de Barcelona. Intervencions 1983-2008*, que pretén ser una eina d'informació per a totes les persones que, coneguin o no el parc, s'interessen per la natura i els preocupa la seva protecció; alhora, pot ser una eina metodològica i plena d'exemples dirigida als professionals que treballen en aquests temes i des de multitud d'escales i vessants. També és un document que mostra el treball portat a terme per l'Administració local sobre una peça del territori cabdal per a la regió de Barcelona. ■

1. El Parc Natural de Collserola, rodejat de poblacions que sumen al voltant de 3,2 milions de persones, és el principal pulmó de l'àrea metropolitana de Barcelona.

em a

Badalona
Badia del Vallès
Barberà del Vallès
Barcelona
Begues
Castellbisbal
Castelldefels
Cerdanyola del Vallès
Cornellà de Llobregat
Esplugues de Llobregat
Gavà
L'Hospitalet de Llobregat
Molins de Rei
Montcada i Reixac
Montgat
Pallejà
El Papiol
El Prat de Llobregat
Ripollet
Sant Adrià de Besòs
Sant Andreu de la Barca
Sant Boi de Llobregat
Sant Climent de Llobregat
Sant Cugat del Vallès
Sant Feliu de Llobregat
Sant Joan Despí
Sant Just Desvern
Sant Vicenç dels Horts
Santa Coloma de Cervelló
Santa Coloma de Gramenet
Tiana
Torrelles de Llobregat
Viladecans

entitat del medi ambient

Una de les realitzacions de més transcendència de la política ambiental duta a terme per l'Entitat del Medi Ambient en aquest mandat ha estat l'aprovació del nou Pla metropolità de residus 2009-2012, el qual pretén no tan sols actualitzar el que fins ara ha estat vigent –i que ha estat enormement útil i pioner en molts aspectes–, sinó que vol donar un ferm pas endavant amb l'objectiu d'arribar a una gestió dels residus moderna, sostenible i útil al país. Reduir en un 10 per cent per capita la generació de residus i arribar a recuperar-ne el 50 per cent són dues de les concrecions més ambiciosos que el nou pla es proposa.

Per dur a terme aquest model de gestió es disposa de l'instrumental adient, començant pels quatre ecoparcos a ple rendiment, el darrer dels quals ha estat inaugurat fa poc. Això sense oblidar la resta d'instal·lacions de tractament, entre les quals cal fer esment de la nova planta de selecció d'envasos del Besòs, que s'ha posat en marxa el 2009. Pel que fa al cicle de l'aigua, ha calgut superar moments delicats derivats de la sequera del període 2007-2008, però un dels efectes col·laterals beneficiosos d'aquella situació ha estat la consciència de la necessitat de l'ús racional i de l'estalvi de l'aigua, aspecte en què la ciutadania metropolitana ha assolit un comportament exemplar, molt millor que el que es dona en altres indrets del país o en altres ciutats mediterrànies i europees.

També s'ha avançat en el reaprofitament de l'aigua, un aspecte en què destaca el rendiment que s'està traient als efluent tractats per la depuradora del Prat destinats a fins tan útils com ara la millora del cabal ecològic del curs baix del Llobregat, el reg agrícola o el del jardí botànic, i el fre a la intrusió marina en les terres baixes del polígon de la Zona Franca. Cal destacar finalment la creació d'una Direcció de Serveis per tal d'adaptar-se a la nova llei de l'AMB, que confereix a l'Administració metropolitana el rang d'autoritat ambiental.

La gestió ambiental de l'Entitat inclou com un ingredient essencial –no com un simple complement– la consciència i l'educació de la ciutadania. Ja s'hi ha al·ludit en parlar de l'estalvi d'aigua, i evidentment cal referir-s'hi en els aspectes de reducció i reciclatge de residus. Hi ha programes amb molta acceptació, com ara el titulat *Compartim un futur*, que recull activitats d'educació ambiental, i altres que s'han implementat més recentment, com ara *Millor que nou*, per aprendre a reutilitzar objectes. No seria just, finalment, oblidar els programes que s'estan duent a terme per implicar les empreses en el model de gestió sostenible i les actuacions en comunicació, com per exemple la participació en el programa europeu Life-Cor, adreçat especialment a la població jove i que esdevé un símbol d'un futur ambientalment sostenible.

FRANCISCO NARVÁEZ PAZOS

President de l'Entitat del Medi Ambient

ema_01

introducció

L'Entitat Metropolitana de Serveis Hidràulics i Tractament de Residus, més coneguda com Entitat del Medi Ambient de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (EMA), ha treballat aquests darrers quatre anys en l'execució de les competències que li va atribuir la Llei 7/1987 de creació de les entitats metropolitanas i que ara quedaran integrades en el nou ens Àrea Metropolitana de Barcelona. Al llarg d'aquests anys, l'EMA ha demostrat la capacitat de superar els reptes clau en la prestació dels serveis públics essencials que té encomanats. L'EMA va contribuir activament a superar el greu episodi de sequera de 2008, afirmant-se com a titular del servei d'abastament a l'AMB i assumint la responsabilitat de la direcció de les actuacions del món local en el nostre territori, col·laborant activament amb l'administració hidràulica de Catalunya i executant obres que permetran pal·liar una situació similar en un futur, en especial les infraestructures de regeneració de l'aigua residual i la seva reutilització per a un conjunt d'usos que van des del reg agrícola fins a l'ús per a processos industrials. Tot plegat, de cara a no haver de recórrer mai més, a Barcelona, a mitjans excepcionals com va ser el trasllat d'aigua potable en vaixells.

Durant aquests quatre anys s'ha seguit invertint en la millora del tractament de l'aigua a les depuradores i a incrementar les possibilitats de reutilitzar els efluent, tant a la planta de Gavà-Viladecans com a Sant Feliu de Llobregat, obres executades per l'empresa pública de l'EMA, l'Empresa Metropolitana de Sanejament, SA (EMSSA). Durant aquests anys, a EMSSA s'ha iniciat un canvi estratègic que, tot mantenint les prioritats d'eficiència i qualitat en el servei, obre l'empresa a una major col·laboració amb els ajuntaments en el camp del clavegueram, una qüestió que necessitarà d'una atenció creixent amb el temps.

En el subministrament d'aigua s'ha aprovat, l'any 2010, una modificació del reglament del servei que recull les noves exigències legals, així com la regulació de les possibilitats

d'utilització pràctica i segura dels recursos d'aigua no potable. També s'ha avançat en la millora del servei mantenint acotats els increments tarifaris, s'ha prorrogat el contracte programa amb AGBAR, amb un increment de la inversió ordinària anual de fins als 42 milions d'euros, i l'ampliació dels compromisos de qualitat amb els clients. I pel que fa als instruments de gestió, cal destacar que s'ha constituït, a iniciativa de l'Ajuntament, la societat mixta de gestió del cicle integral de l'aigua a Castellbisbal, amb la voluntat d'aprovar una tarifa unificada per a tots els serveis.

També en el tractament dels residus, l'EMA ha superat el repte posterior al tancament del gran dipòsit controlat del Garraf, i avui, en desenvolupament del Programa Metropolità de Gestió de Residus Metropolitanos 2009-2016 (PMGRM), aprovat l'octubre de 2009, és capaç de garantir el tractament de totes les fraccions dels residus generats a l'AMB i assegurar la seva posterior valorització material i energètica o la seva disposició segura. El PMGRM 09-16 ha marcat un full de ruta per implantar, a la gestió metropolitana dels residus, els principis de la Directiva Marc Europea de Residus, prioritzant la reducció de la producció de residus, apuntant al 50% de reciclatge dels residus produïts i apostant per la valorització energètica de la resta per davant de la disposició en abocador. Per arribar a aquests exigents objectius de reciclatge, la inauguració de l'Ecoparc 4 als Hostalets de Pierola, el setembre de 2010, esdevindrà una eina fonamental. També el 2010 es va consolidar el projecte de planta integral de tractament de residus de Sant Adrià de Besòs que gestionarà l'empresa pública Tersa, amb un conjunt format per la planta de tractament mecanicobiològic, Ecoparc 3, i la planta de valorització energètica. Aquesta va posar a la xarxa l'any 2010 144.000 Mwh d'energia elèctrica, i alimenta la xarxa de distribució de fred i calor del barri 22@, gestionada per l'empresa mixta Districlima. Per tant, l'EMA ha aconseguit en aquest camp un sistema estable, segur i sostenible per gestionar els residus generats a l'àrea metropolitana.

PRESSUPOSTOS INICIALS

Entitat del Medi Ambient (2008-2011)

Estat de despeses

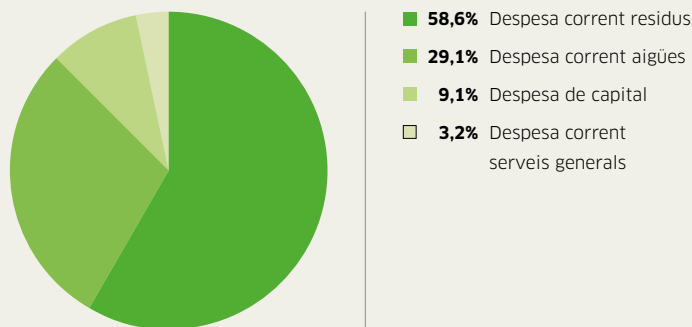
Capítol	Euros	%
1. Despeses de personal	62.981.382,64	6,17%
2. Despeses de béns corrents i serveis	739.132.637,33	72,42%
3. Despeses financeres	2.542.374,00	0,25%
4. Transferències corrents	37.064.644,89	3,63%
6. Inversions reals	152.221.765,56	14,91%
7. Transferències de capital	25.443.630,00	2,49%
8. Actius financers	36.000,00	0,00%
9. Passius financers	1.178.425,00	0,12%
Total despeses	1.020.600.859,42	100,00%

Estat d'ingressos

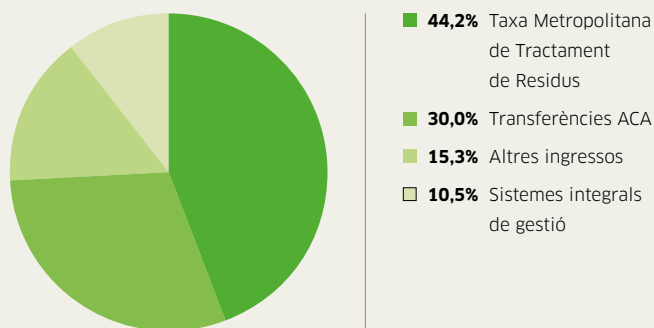
Capítol	Euros	%
1. Impostos directes	0,00	0,00%
3. Taxes i altres ingressos	558.167.047,49	54,69%
4. Transferències corrents	342.658.471,47	33,57%
5. Ingressos patrimonials	3.507.880,00	0,34%
6. Alienacions d'inversions reals	0,00	0,00%
7. Transferències de capital	115.878.675,46	11,35%
8. Actius financers	118.755,00	0,01%
9. Passius financers	270.030,00	0,03%
Total ingressos	1.020.600.859,42	100,00%

DISTRIBUCIÓ DE LA DESPESA

Entitat del Medi Ambient (2008-2011)

DISTRIBUCIÓ DELS INGRESSOS

Entitat del Medi Ambient (2008-2011)

A partir d'aquestes premisses, l'EMA encara els nous reptes que la nostra societat preveu i que s'apunten a la Llei de la nova AMB en la línia d'avançar en la millora de la qualitat ambiental del nostre territori. Per això, a principis de 2010 es va crear una Direcció de Serveis Ambientals Generals per concentrar-hi les activitats pròpies de l'Administració ambiental quant a l'emissió dels informes ambientals establerts en els procediments d'atorgament de llicències municipals i les actuacions d'estudi i control dels diferents vectors d'impacte: soroll, olors, etc., que s'inicien en el control de les instal·lacions del servei de l'Entitat i que podran estendre's en un futur a altres actuacions en el territori.

Aquestes actuacions són els precedents del Pla d'actuació metropolitana per a la protecció del medi ambient, la salut i la biodiversitat que la Llei proposa dins les noves competències en medi ambient de l'AMB. També s'han posat en marxa,

amb el suport dels ajuntaments, treballs de resolució de la problemàtica associada als sòls contaminats, i s'han promogut i impulsat xarxes de District Heating i climatització.

L'EMA ha seguit treballant en la definició d'una estratègia metropolitana davant el canvi climàtic en els tres àmbits de gestió ambiental, mitigació del canvi climàtic i informació ambiental, i ha reforçat les seves iniciatives de conscienciació de la població, singularment amb el programa LIFE Comunicació Objectiu Residus (COR), basat en una campanya de comunicació participativa i viral, majoritàriament amb elements desenvolupats a través d'Internet. Finalment, l'Entitat ha seguit ampliant el ventall del Programa d'Educació Ambiental "Compartim un Futur", obrint-lo també a adults, entitats i empreses, i ampliant l'oferta ja existent d'escolars amb visites a noves instal·lacions i amb l'aprenentatge del consum responsable a través de diferents activitats. ■

ema_02

cicle integral de l'aigua

Dins del cicle integral de l'aigua s'inclouen totes les activitats relacionades amb la captació, l'emmagatzematge, el transport, el tractament i l'evacuació en qualsevol de les seves procedències i qualitats. En la majoria d'aquestes activitats, l'Entitat del Medi Ambient, com a Entitat Local de l'Aigua (ELA), té competències que afavoreixen una gestió integral tant del subministrament com del sanejament en el territori de l'àrea metropolitana de Barcelona.

Quant al subministrament, durant el període comprès entre els anys 2007 i 2011 destaca l'esforç per fer front a una sequera important els anys 2007 i 2008 que va exigir una acurada gestió de la demanda i l'execució d'una sèrie d'obres d'aprofitament de les aigües dels aquífers.

Pel que fa al sanejament, s'han completat les instal·lacions previstes en el Programa de sanejament d'aigües residuals urbanes (PSARU): s'han renovat les depuradores de Vallvidrera, Sant Feliu de Llobregat i Gavà-Viladecans amb la millora dels sistemes de tractament per obtenir una millor qualitat dels efluent. També s'ha remodelat el tractament d'assecamment tèrmic dels fangs del Besòs amb un sistema que treballa a baixa temperatura i que és més fiable.

Respecte a la prevenció d'inundacions, destaca l'execució d'algunes de les obres previstes al Pla director d'aigües pluvials. Les més significatives són la bassa de laminació de la riera de Sant Llorenç (Viladecans, Gavà i Sant Climent de Llobregat), la bassa del torrent del Fondo (Viladecans), i el dipòsit antidescàrrega de sistemes unitaris (anti-DSU) de la Bunyola, fase 1 (el Prat de Llobregat).

En relació amb la inspecció i el control ambiental, es remarca la incorporació de noves tecnologies basades en ordinadors de mides reduïdes que han permès incrementar el nombre de controls, a la vegada que es millora la qualitat de les dades obtingudes. D'altra banda, el laboratori ha renovat el

certificat ISO 17025, que garanteix que aquest és tècnicament competent, i s'ha aconseguit una acreditació de gestió ambiental (ISO 14001 i EMAS III).

Finalment, també cal citar que les polítiques dels propers anys estan orientades principalment a la intensificació i la normalització de la regeneració i reutilització de l'aigua, amb l'objectiu que sigui un servei públic destinat als usos que preveu la legislació vigent.

2.1_Subministrament

El subministrament d'aigua a l'àrea metropolitana procedeix en un 90 per cent dels rius Ter i Llobregat, i el 10 per cent restant dels aquífers subterranis.

En el període 2007-2011 cal destacar la forta sequera dels anys 2007-2008, que va deixar els embassaments a punt d'arribar al nivell d'emergència i afectar, per tant, l'ús de boca. En aquesta situació d'escassetat de recursos hídrics, la Generalitat de Catalunya va publicar el Decret 84/2007 (Decret de sequera) i va subvencionar obres orientades a permetre la recuperació d'aigua per a ús de boca que no procedís dels embassaments.

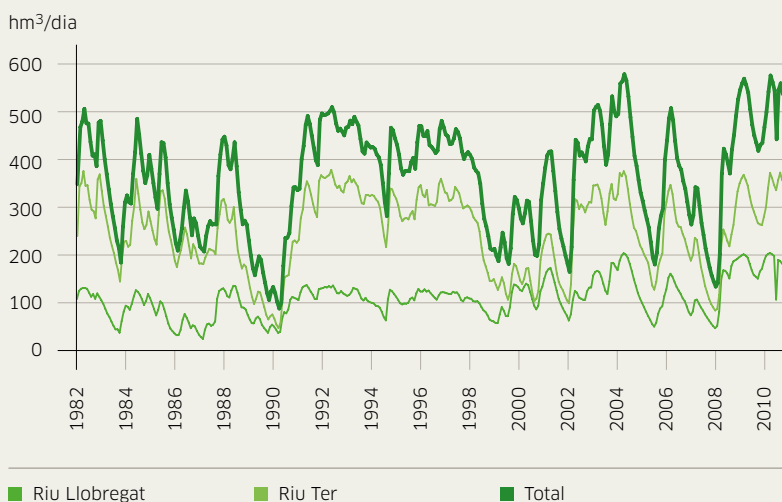
Per aquesta raó, l'Entitat ha dut a terme un seguit d'obres d'emergència per recuperar recursos hídrics subterranis i poder-los aprofitar per a ús de boca. En total s'han realitzat cinc actuacions a Barberà del Vallès, Castellbisbal, el Prat de Llobregat, Molins de Rei i Sant Vicenç dels Horts que ascendeixen a un total de 6,5 milions d'euros, i amb un cabal previst a recuperar de 1.750 m³/h.

La greu sequera esmentada, la conscienciació dels usuaris en l'ús de l'aigua i les millores de les companyies realitzades en la xarxa de distribució han fet que, any rere any, el consum

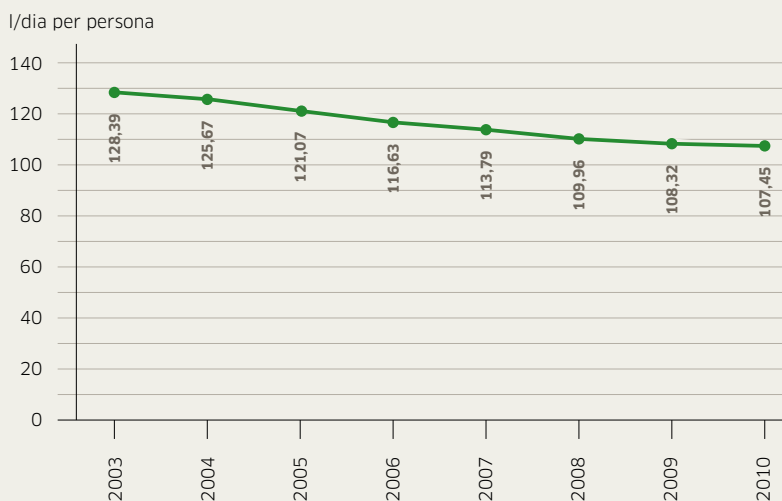

EVOLUCIÓ DE L'ESTAT DE LES CONQUES HIDROGRÀFIQUES

Sistemes dels rius Ter i Llobregat (1982-2010)

EVOLUCIÓ DEL CONSUM DOMÈSTIC D'AIGUA

Àmbit Entitat del Medi Ambient (2003-2010)

unitari per habitant hagi disminuït. Així, s'ha arribat a valors de 108,44 l/hab dia el 2009, un 4 per cent inferior que el 2007 i un 15 per cent menor si ho comparem amb el 2003.

Des de l'entitat s'aposta per la millora i optimització de l'ús de l'aigua procedent de recursos alternatius a l'aigua superficial, a fi de reduir la pressió que tenen actualment els embassaments. És per això que, tal com s'ha comprovat, hi ha hagut un augment del 82 per cent dels usos d'aigua freàtica en el període 2007-2009, concretament de més de 2,5 hm³ el 2009. També es disposa d'un primer esborrany del Pla director de recursos alternatius de l'AMB.

Continuant amb l'avaluació de recursos hídrics i objectius previstos per l'entitat, el 2008 es va redactar i aprovar el Pla director d'abastament d'aigua a l'àrea metropolitana per a l'any 2015 en els 23 municipis gestionats per AGBAR. En l'esmentat Pla es defineixen, valoren i planifiquen les principals infraestructures necessàries per tal d'assegurar un correcte servei d'abastament en l'horitzó 2015.

D'altra banda, arran de la publicació del nou codi tècnic de l'edificació, s'ha modificat i actualitzat el reglament de subministrament domiciliari d'aigua i s'ha introduït un apartat dedicat al subministrament d'aigua no apta per al consum humà, així com mesures per propiciar l'estalvi.

2.2_Sanejament

Seguint els objectius del Pla de sanejament metropolità (recuperació ecològica i ambiental dels rius Llobregat i Besòs, increment de la qualitat de les aigües del litoral, optimització dels recursos hídrics), en aquests últims anys s'ha donat un salt qualitatiu molt significatiu amb la millora i l'ampliació dels tractaments de depuració i regeneració d'aigües residuals i la potenciació de la reutilització d'aigües.

Instal·lacions existents de depuració:

- Quasi 270 km de col·lectors en alta.
- 7 estacions depuradores.
- 3 emissaris submarins.
- 24 estacions de bombament.

Actuacions més destacades en depuradores:

- Remodelació total de l'EDAR de Vallvidrera-les Planes. S'ha desmantellat l'anterior depuradora (que havia quedat obsoleta) i se n'ha construït una de nova amb un bioreactor de membranes. Amb aquest sistema de depuració s'aconsegueix eliminar la matèria orgànica de l'aigua residual i els

2

2. Espessidor de fangs i edifici de deshidratació. EDAR de Sant Feliu de Llobregat.

3. Decantador secundari. EDAR de Sant Feliu de Llobregat.

3

4. Microfiltració de 10 µm. ERA del Prat de Llobregat.

nutrients com el nitrogen i el fòsfor, acomplint d'aquesta manera la normativa d'abocaments a les zones sensibles. La capacitat de tractament és de 1.100 m³/dia, i el cost ha superat els 4 milions d'euros.

- Ampliació del tractament en l'EDAR de Sant Feliu. S'ha ampliat el tractament biològic per permetre l'eliminació de nutrients i efectuar una ampliació dels decantadors secundaris i una complementació del tractament terciari. La capacitat del tractament és de 64.000 m³/dia, i la inversió ha sobrepassat els 13 milions d'euros.
- Remodelació i ampliació del tractament en l'EDAR de Gavà-Viladecans. S'ha efectuat un desdoblament de les instal·lacions en dues línies de tractament, cadascuna amb una capacitat de 32.000 m³/dia. En una de les línies s'ha ampliat el tractament incorporant una nitrificació-desnitrificació biològiques i reducció del fòsfor, a l'objecte de poder acomplir les exigències d'abocament a zones sensibles. El

tractament de l'altra línia és de bioreactors amb membranes, on a més d'eliminar els nutrients (nitrogen i fòsfor), l'aigua és sotmesa a una ultrafiltració que elimina tot tipus de sòlids i altres impureses. Això equival a una regeneració d'alta qualitat que permet la reutilització per a usos de reg agrícola, zones verdes i altres usos urbans. La inversió, incloent-hi les mesures correctores ambientals, s'apropa als 24 milions d'euros.

- Posada en marxa del tractament biològic a l'EDAR de Besòs. Tot i que aquestes instal·lacions van començar a funcionar el 2006 en període de proves, el ple rendiment i l'ajust dels processos es va assolir l'any 2007.
- Remodelació del sistema de tractament d'asseccament tèrmic de fangs a l'EDAR Besòs. S'ha canviat el sistema inicial per un altre que requereix una temperatura d'asseccament més baixa i, per tant, ofereix més garanties de funcionament i elimina possibles riscos que podien presentar-se

amb el sistema que es feia servir anteriorment. Aquest nou sistema va començar a funcionar l'any 2010.

- Projecte d'ampliació del tractament en l'EDAR de Montcada. El projecte consta de l'ampliació del tractament biològic per a l'eliminació de nutrients i el tractament d'estabilització de fangs mitjançant digestió anaeròbica, que inclou la cogeneració amb el biogàs resultant.

Actuacions destacades en col·lectors:

- Interceptor de Torrelles de Llobregat.
- Col·lector de Can Güell, a Torrelles de Llobregat.
- Col·lector de la riera de Palau, als TM de Sant Andreu de la Barca i Castellví de Rosanes.
- Col·lector de Marianao, a Sant Boi de Llobregat.
- Reconstrucció ("encamisat") de col·lectors al sistema de Gavà-Viladecans (interceptor de Castelldefels).
- Condicionament de l'antic emissari submarí de Besòs com a biòtop.

PLANS DIRECTORS DE SANEJAMENT

Durant aquests anys s'han redactat els Plans directors de sanejament als municipis de Santa Coloma de Gramenet, Barberà del Vallès i Badalona, el col·laboració directa amb els mateixos ajuntaments.

COMISSIÓ V DE L'AEAS

La Asociación Española de Abastecimiento de Aguas y Saneamiento (AEAS) està formada per 368 associats que responen a les empreses i les administracions més importants del territori espanyol.

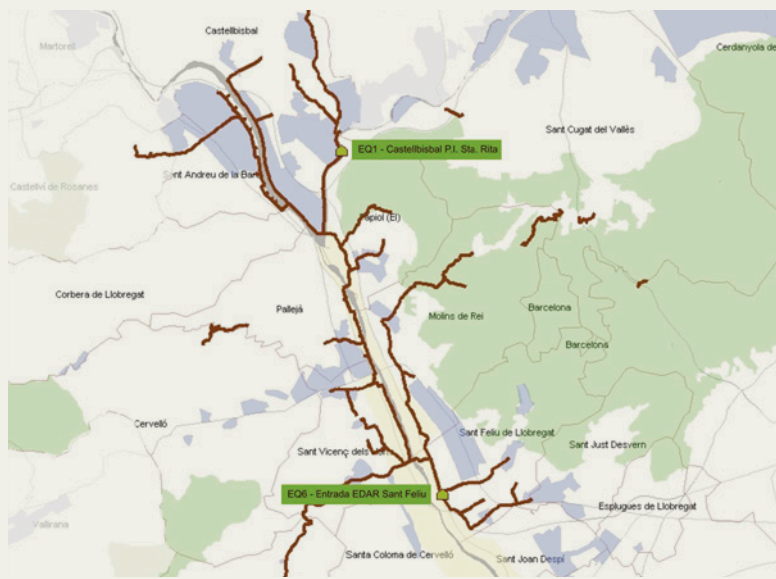
Des de l'any 2008, l'Entitat de Medi Ambient presideix la Comissió V d'Aigües Residuals, que compta amb uns 180 vocals repartits en quatre grups de treball bàsics: inspecció d'abocaments, reutilització, gestió de fangs i operacions i noves tecnologies. Així mateix, s'ha participat en diferents jornades temàtiques i s'ha col·laborat en la redacció de documents tècnics de divulgació general.

2.3_Reutilització

Un dels principals objectius del Pla de sanejament ha estat l'impuls de la reutilització d'aigües. Al llarg d'aquest període i especialment durant la sequera de l'any 2008, s'ha potenciat la reutilització d'aigües per a reg agrícola, reg de zones humides dels marges dels rius, reg de zones verdes, manteniment de cabals mínims a l'últim tram del Llobregat, manteniment de les zones humides i barrera hidràulica contra la intrusió salina al delta del Llobregat.

SISTEMA DE GESTIÓ CENTRALITZADA DE QUALITAT DE L'AIGUA RESIDUAL

Àmbit riu Llobregat (EQ1-Castellbisbal i EQ6-EDAR Sant Feliu)

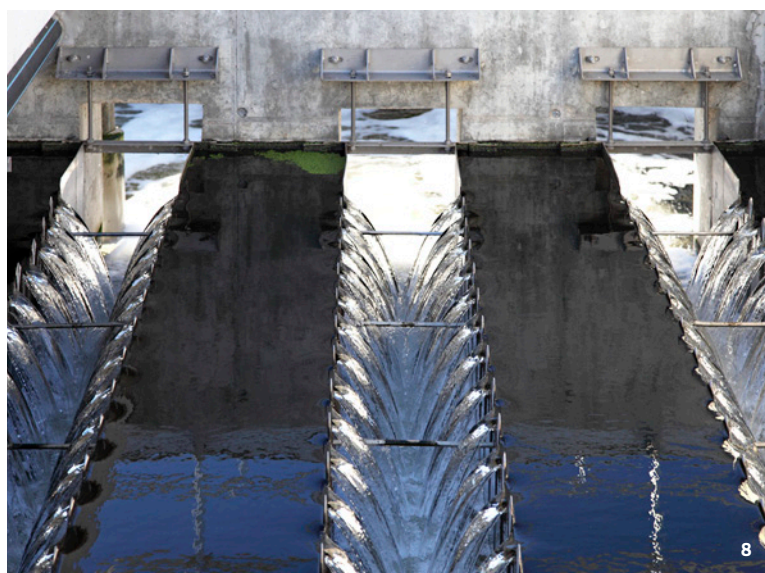
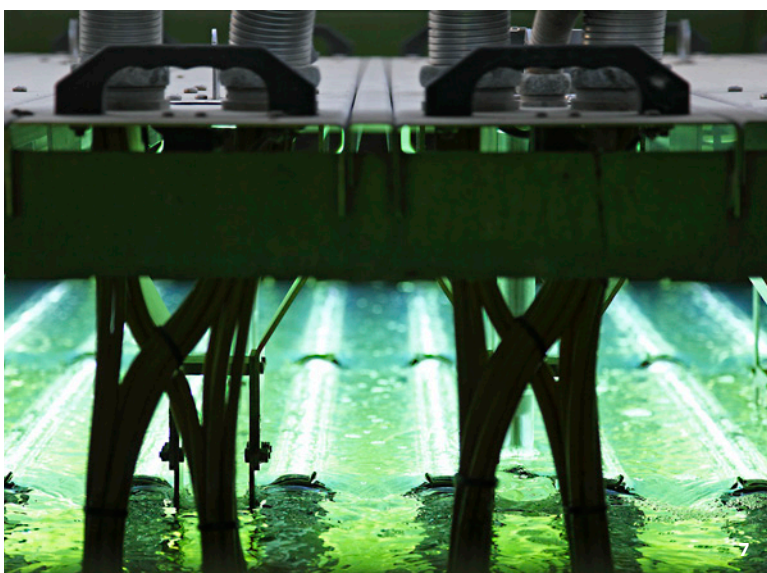

EQ: Estació de qualitat. Punt de control automàtic

TREBALLS DEL SERVEI D'INSPECCIÓ I CONTROL AMBIENTAL

Entitat del Medi Ambient (1988-2010)

EDARS	Indústries existents			Indústries inspeccionades	
EDARS on aboquen les indústries	Cens total d'indústries existents	Indústries potencialment contaminants	% d'indústries potencialment contaminants	Indústries inspeccionades	Inspeccions realitzades
Gavà					
Viladecans	747	312	41,76%	486	2.491
El Prat	1.511	860	56,91%	1.197	8.061
Montcada i Reixac	1.856	982	52,91%	1.466	9.385
Sant Feliu	1.222	548	44,84%	939	6.428
Begues	14	5	35,71%	10	17
Total	6.574	3.307	50,30%	5.071	32.072

5, 6. Conduccions d'aigua regenerada. ERA del Prat de Llobregat.

7. Desinfecció amb raig ultraviolat. ERA del Prat de Llobregat.

8. Sobreeixidor d'aigua regenerada. ERA del Prat de Llobregat.

REUTILITZACIÓ AL SISTEMA (ERA) DEL PRAT

L'ERA del Prat de Llobregat va entrar en servei el 2006 i permet tractar pràcticament la totalitat del cabal d'aigua depurada que es produeix a l'Estació de Depuració d'Aigua del Prat de Llobregat ubicada al seu costat. L'ERA produeix la majoria dels usos previstos en el Real Decreto 1620/2007 de reutilització, i consta de tres graus progressius del nivell de regeneració:

- Procés de regeneració bàsic que inclou les etapes de coagulació-floculació, decantació lamel·lar llastrada amb microsorres, microfiltració i desinfecció amb llum ultraviolat amb opció de cloració addicional. S'alimenta de l'efluent secundari de l'EDAR i té una capacitat de regeneració de 300.000 m³/dia (3,5 m³/s).
- Procés complementari de regeneració avançada que inclou ultrafiltració, osmosi inversa i nova desinfecció amb llum

ultraviolata. S'alimenta d'aigua regenerada de qualitat bàsica i té una capacitat de 15.000 m³/dia (0,17 m³/s).

- Procés complementari de regeneració avançada que inclou una filtració amb sorra i una electrodiàlisi reversible de doble etapa. S'alimenta d'aigua regenerada de qualitat bàsica i té una capacitat de 65.000 m³/dia (0,75 m³/s).

Una de les principals actuacions en aquest sentit ha estat el manteniment de cabal al riu Llobregat de fins a 2 m³/seg. També s'ha subministrat un cabal de 0,2 m³/seg per al reg de zones humides del marge dret del riu i de fins a 0,75 m³/seg per a reg agrícola. S'ha posat en funcionament una barrera hidràulica contra la intrusió salina (15.000 m³/dia). També s'han realitzat les obres de construcció del sistema de bombament i canonada de conducció de 400 mm de diàmetre que permetrà portar aigua regenerada fins a Montjuïc per abastir zones verdes i els polígons Pratenc i Zona Franca.

SISTEMA DE GAVÀ-VILADECANS

Hi ha un retorn d'aigua depurada a les corredores del Delta en concepte de restitució hidràulica que contribueix a mantenir els nivells freàtics de la zona deltaica d'aquests municipis i que indirectament serveix també per al reg agrícola. En un futur pròxim, quan entri en funcionament el nou tractament i s'hagin fet les obres de connexió, també es farà servir en usos urbans d'aigua no potable.

SISTEMA DE SANT FELIU

En el període comprès entre els anys 2007-2010, durant uns set mesos l'any, s'ha subministrat un cabal de 60 l/seg al sistema de Sant Feliu de Llobregat per al reg agrícola i diversos usos lúdics a la zona.

SISTEMA DE MONTCADA I REIXAC

Una part del cabal depurat es fa servir per al manteniment dels aiguamolls construïts al curs del riu Besòs entre Montcada i Reixac i Santa Coloma de Gramenet.

2.4_Prevenció d'inundacions

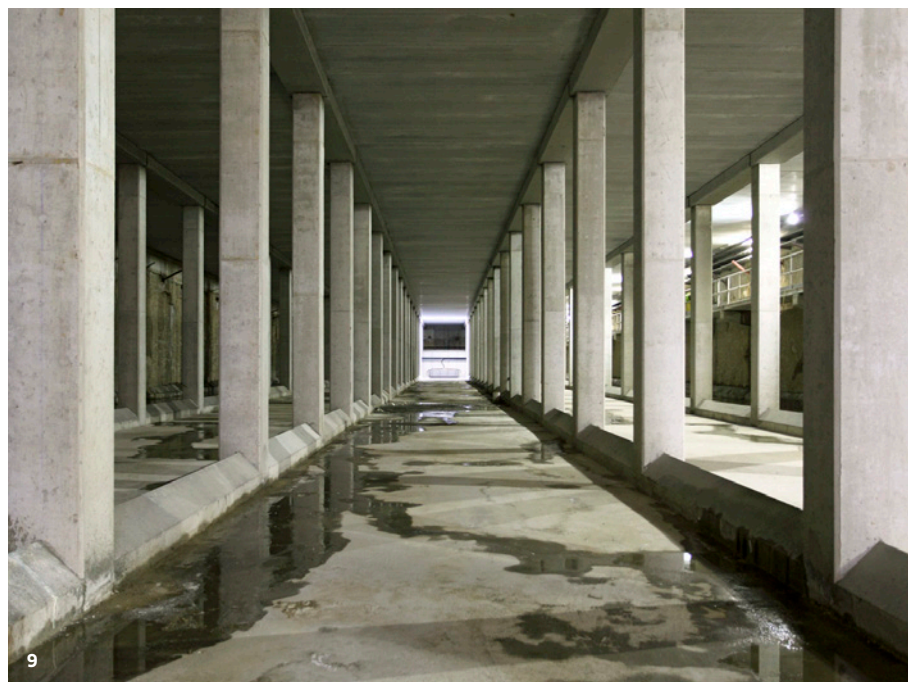
La principal eina de què es disposa per resoldre el problema de les inundacions a l'àmbit metropolità es fonamenta en les actuacions que es proposen al Pla director d'aigües pluvials de l'AMB. En aquest període 2007-2011 s'han continuat els treballs previstos a l'esmentat Pla director tant a escala de projecte com d'obra. Per a la realització de la major part d'aquests s'ha comptat amb la col·laboració de CLABSA, d'acord amb les actuacions relatives a drenatge urbà incloses als contractes-programes d'aquests anys.

Principals obres de prevenció d'inundacions:

- Bassa de laminació de la riera de Sant Llorenç a Viladecans, Gavà i Sant Climent de Llobregat.
- Substitució del col·lector del carrer Sant Jordi d'Esplugues.
- Dipòsit anti-DSU de la Bunyola i Aviació, fase 1, al terme municipal del Prat de Llobregat.
- Ampliació del canal lateral de la l'autopista A-2, a Molins de Rei, Sant Feliu de Llobregat i Sant Joan Despí.
- Canalització del torrent Fondo, bassa de laminació i canal de desguàs fins a la riera Roja, als termes municipals de Viladecans i Sant Boi de Llobregat.

Estudis i projectes:

- Estudi del drenatge pluvial de les conques interceptades pel canal Sedó, a Sant Andreu de la Barca i Castellbisbal.
- Projecte constructiu del dipòsit anti-DSU de la Bunyola i Aviació, fase 1, al Prat de Llobregat.

9. Interior del dipòsit anti-DSU de la Bunyola. El Prat de Llobregat.

10. Riera de Torrelles. Municipi de Sant Vicenç dels Horts.

- Projecte constructiu de bassa de retenció a la riera de la Salut, al terme municipal de Sant Feliu de Llobregat.
- Projecte de regulació del cabal de la conca de la rambla de Sant Joan/Sant Ignasi de Loiola, a Badalona: dipòsit de l'Estrella, fase 1.

Explotació i manteniment d'actuacions:

L'EMA ha executat cada any un programa de neteja i manteniment de lleres del sistema de desguàs d'aigües pluvials, finançat per l'Agència Catalana de l'Aigua. L'objectiu és mantenir la capacitat hidràulica de les lleres per tal d'atenuar els danys en el cas de pluges de gran intensitat. Els treballs han consistit principalment en el condicionament de la llera, l'esbardissada i la trituració de la vegetació invasora i la retirada dels materials procedents d'arrossegaments i/o abocaments. En casos d'estrenyiment de la llera s'ha efectuat la recuperació de la seva secció, i en els canals de pluvials de desguàs s'ha procedit al dragatge de llots. Durant el període 2007-2011 s'ha actuat en 173 km de llera del riu.

2.5_ Inspecció i el control ambiental

El Servei d'Inspecció i Control Ambiental desenvolupa des de 1988 actuacions de control dels abocaments d'aigües residuals efectuats pels establiments industrials ubicats a l'àmbit de l'àrea metropolitana de Barcelona. La regulació de la contaminació en origen, mitjançant les limitacions i prohibicions, pretén prevenir la contaminació i minimitzar les repercussions ambientals dels abocaments en el medi natural i en els sistemes de sanejament.

Com a millora destacada, el 2010 es va començar a implantar un sistema de gestió centralitzada de la qualitat de l'aigua residual. Aquesta gestió combina dades dels controls automàtics de la qualitat de l'aigua de la xarxa de col·lectors, amb controls manuals puntuals, i dades de les inspeccions industrials. L'anàlisi de tota aquesta informació permet actuacions molt més eficients davant d'incidències provocades per abocaments incontrolats, proporcionant una major protecció a les instal·lacions de la xarxa de col·lectors i a les estacions depuradores d'aigües residuals.

Des de finals de 2010, les inspeccions a indústries es realitzen amb ordinadors portàtils tipus netbook. Aquests dispositius permeten disposar de tota la informació necessària de la indústria en el moment de la inspecció, per la qual cosa la inspecció és molt més eficaç. En el període 2007-2009, des del Servei d'Inspecció i Control Ambiental també es van dur a terme la tramitació d'autoritzacions d'abocaments. A

partir de 2010, aquesta activitat es va gestionar des de la nova Direcció de Serveis Ambientals Generals. Cada any es fan un total de 1.900 inspeccions a indústries considerades potencialment contaminants dins àmbit de l'AMB (vegeu la taula de la pàgina 97).

2.6_ Laboratori

L'octubre de 2010 va fer 15 anys que es va crear el Laboratori de l'Entitat de Medi Ambient, que va començar a funcionar a les instal·lacions de Gavà-Viladecans.

Durant aquests anys s'ha fet un gran esforç per implantar una política de qualitat en totes les activitats que s'hi duen a terme. L'any 1999 es va certificar el Sistema de Gestió de Qualitat d'acord amb la Norma ISO 9000, que va suposar un pas endavant cap a l'assoliment, l'any 2004, de l'acreditació per ENAC, la qual va ser renovada l'any 2009, d'acord amb la Norma 17025, per dur a terme "assaigs químics en el sector mediambiental". Aquesta acreditació és una garantia de la competència del laboratori per produir dades i resultats tècnicament vàlids, i assegura la fiabilitat i el reconeixement internacional de les anàlisis realitzades.

El 2010 es va obtenir la certificació d'un Sistema de Gestió Ambiental d'acord amb la norma ISO EMAS III amb el propòsit d'aconseguir un comportament ambiental més sostenible, tot fent un esforç especial en la minimització dels residus generats a l'àrea metropolitana.

TIPOLOGIA DE LES MOSTRES ANALITZADES

A partir de l'any 2006 s'han enfocat els esforços cap a un millor control del cicle de l'aigua. En aquesta línia, l'any 2007 es van assumir tots els controls analítics d'inspecció a indústries que fins aleshores havia fet CLABSA, i progressivament s'han ampliat els controls de col·lectors fins a establir un sistema que ha de permetre detectar la càrrega contaminant que arriba a cada una de les diferents EDAR. A més, l'entrada en funcionament de les ERA, que obre les possibilitats de reutilització de l'aigua, ha obligat a dur a terme els controls analítics que permetin garantir el compliment dels criteris de qualitat de l'aigua regenerada, en funció dels usos previstos, d'acord amb el RD 1620/2007.

PROJECTE LIFE + ENSAT

El Laboratori de l'Entitat de Medi Ambient participa en un Projecte LIFE+ coordinat per CETaqua i finançat per la Comunitat Europea, i que porta per títol "Augment de la capacitat de tractament del sòl per la millora de la qualitat

11

12

13

14

de l'aigua de recàrrega a l'aquífer del delta del Llobregat" (Enhancement of Soil Aquifer Treatment to Improve the Quality of Recharge Water in the Llobregat River Delta Aquifer, ENSAT). Altres socis que hi participen són l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) i l'Institut de Diagnosi Ambiental i Estudis de l'Aigua (IDEA).

En aquest projecte s'analitzaran tant els contaminants clàssics com els anomenats contaminants emergents i els prioritaris, per observar el procés de biodegradació i millora de la qualitat de l'aigua de l'aquífer en recarregar-lo mit-

jançant unes basses d'infiltració emplaçades al municipi de Sant Vicenç dels Horts que s'han recobert amb un substrat orgànic per adaptar-los al seu entorn.

APOSTA PER LA MILLORA CONTÍNUA

La implantació de sistemes de gestió més eficaços, que són auditats anualment, ha obligat a fixar uns objectius clars de millora contínua tant pel que fa a la gestió ambiental com a la qualitat, en particular amb les exigències tècniques en calibració, validació i assegurament de la qualitat dels mètodes utilitzats en els diferents processos. ■

11, 12. Anàlisi de microcontaminants en diferents mostres ambientals.

13. Entrada del laboratori de Gavà.

14. Equipaments de darrera generació al laboratori de l'EMA.

ema_03

tractament de residus

Un dels fets importants en el període 2007-2011 és l'aprovació pel Consell Metropolità, el 8 d'octubre de 2009, del nou Programa metropolità de gestió de residus municipals 2009-2016 (PMGRM 09-16), dins del marc de la nova Directiva Europea de 2008, del Programa de gestió de residus municipals 2007-2012 (PROGEMIC) i del Pla territorial sectorial d'infraestructures de gestió de residus municipals a Catalunya 2005-2012 (PTSIRM).

El nou PMGRM dóna un impuls molt important a aspectes com ara la prevenció de residus i l'educació ambiental. També finalitza el camí iniciat en l'anterior programa en el tractament del 100 per cent de totes les fraccions dels residus municipals o assimilables, incloent-hi la fracció RESTA, de la mateixa manera que assegura una gestió estable del rebuig de les plantes, prioritant la valorització energètica per sobre de l'eliminació a dipòsit controlat.

Pel que fa als principals canvis en la gestió de residus, cal destacar la Directiva Europea 2008/98/CE, de 19 de novembre, la qual defineix una nova jerarquia de residus amb nous criteris de reciclatge i altres tipus de valorització, com ara l'energètica, definint per primer cop criteris d'eficiència. També cal citar la Llei 9/2008, de 10 de juliol, de modificació de la Llei 6/93, de 15 de juliol, reguladora dels residus, així com la Llei 8/2008 de finançament de les infraestructures de gestió dels residus i dels cànon sobre la disposició del rebuig. La principal font de finançament del tractament de residus han estat la TMTR (taxa metropolitana de tractament i deposició de residus) i els ingressos obtinguts en virtut de la Llei 11/97, de 24 d'abril, d'envasos i residus d'envasos (LERE).

L'EMA ha continuat treballant en el suport a campanyes de recollida selectiva de les diferents fraccions, així com en l'impuls i la coordinació de la gestió de les deixalleries metropolitanas. En aquest aspecte, cal destacar la implantació de mòduls específics per a la recollida del fibrociment a qua-

tre deixalleries, així com l'aprovació per la Junta de Govern, el novembre de 2010, de les bases per als nous convenis de col·laboració entre l'EMA i els ajuntaments metropolitans per a la gestió local i logística de les deixalleries.

Finalment, s'ha posat en funcionament la Planta Integral de Valorització de Residus (PIVR) de Sant Adrià de Besòs, així com l'Ecoparc dels Hostalets de Pierola (Ecoparc 4). Amb aquestes plantes queda assegurat el tractament de tota la fracció RESTA. Durant aquest període també s'ha anat avançant en la restauració del dipòsit controlat de la vall d'en Joan mitjançant la construcció de les terrasses 13, 14 i 15, dins de la zona 3.

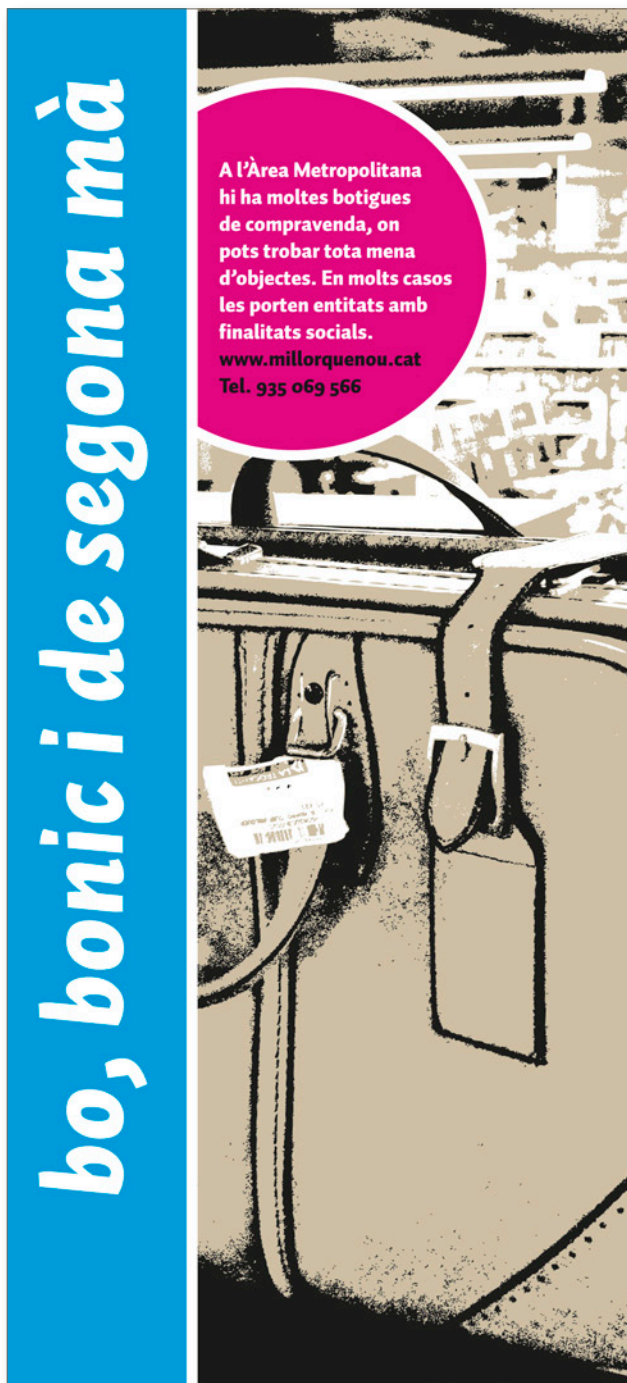
3.1 Programa metropolità de gestió de residus municipals 2009-2016

El programa té quatre objectius fonamentals, basats en les prioritats que estableix la directiva marc de residus aprovada el 28 de desembre de 2008. Són els següents:

- Mantenir o reduir la generació de residus en l'àmbit metropolità mitjançant accions de prevenció.
- Complementar i optimitzar les instal·lacions de tractament de residus de l'àmbit de l'EMA per tal d'arribar a un reciclatge de més del 50 per cent dels residus generals, entre la separació feta pels ciutadans i el que es recupera a les plantes de tractament.
- Continuar pel camí, ja iniciat, de garantir la gestió del 100 per cent de totes les fraccions dels residus municipals (RM) o assimilables, incloent-hi la fracció RESTA. El tractament de la fracció RESTA és fonamental per recuperar-ne els materials aprofitables i produir biogàs i compost.
- Assegurar una gestió estable del rebuig, que prioritzarà la valorització energètica per sobre de la deposició, tal com indica la directiva marc de residus.

1. Nou Ecoparc 4, situat als Hostalets de Pierola, que des de principis de 2011 opera a ple rendiment.

A l'Àrea Metropolitana hi ha moltes botigues de compravenda, on pots trobar tota mena d'objectes. En molts casos les porten entitats amb finalitats socials.
www.millorquenou.cat
 Tel. 935 069 566

2. Cartell emprat per la difusió de les botigues de segona mà de l'àrea metropolitana.

Materialitzar aquestes quatre prioritats requereix, d'una banda, un enfocament més eficient de la reducció en origen (que es pot aconseguir a través del foment de la prevenció i la potenciació de la segregació) i, de l'altra, un tractament adient dels residus.

A finals de 2009, la Unió Europea va concedir a l'EMA-AMB el programa LIFE 08/INF/E/000187, que ha de servir com a reforç indispensable per potenciar la comunicació i la sensibilització dels ciutadans i les ciutadanes metropolitanans.

3.2_Prevenció

Pel que fa a prevenció de residus, el mandat ha tingut dos períodes diferents. El primer, entre 2007 i 2009, es treballava per aplicar el Programa metropolità aprovat el 1997, en què la prevenció tenia un paper poc rellevant. El nou PMGRM ha marcat el programa de treball dels darrers anys.

Analizant les competències de l'Entitat, basades en el tractament de la brossa, i no en temes com la producció, el disseny o la gestió de productes, es van establir tres grans línies de treball ben diferenciades:

- Investigar per poder decidir amb coneixement de causa.
- Coordinar iniciatives de prevenció als municipis.
- Cooperar amb iniciatives de tota mena que tinguin per finalitat la reducció.

RECERCA

A través d'ajuts públics a la recerca, s'ha treballat amb estudiants i llicenciats que havien de fer els seus projectes finals, dirigits per professors universitaris. Les principals línies d'actuació han estat:

- Posar a punt una metodologia de planificació per desplegar l'autocompostatge.
- Avaluar les implicacions de les ordenances municipals i de les cooperatives de consum en la disminució de residus.
- Determinar els factors d'èxit (indicadors socials qualitius) de les campanyes de recollida de FORM.
- Avaluar les possibilitats de reduir residus a partir dels envasos d'esmorzar a les escoles.
- Proposta d'un SIG per a diaris gratuïts.
- Anàlisi del cicle de vida d'alternatives de consum.
- Documentar recerques de prevenció d'altres països.

Durant el curs 2010-2011 s'acabaran treballs relacionats amb el vermicompostatge, l'aplicació de sistemes de dipòsit, de-

volució i retorn (SDDR) al municipi de Tiana, Plans de prevenció a Sant Cugat del Vallès o els fluxos de residus a la Universitat Politècnica de Catalunya.

Són a destacar també, la recerca en bolquers reutilitzables per a la gent gran que s'ha dut a terme amb la col·laboració de l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials a la residència Pare Batllori de Barcelona, i la valoració de la possibilitat de fer compostatge a escala semiindustrial en restaurants o grans productors que s'ha fet des de la Universitat de Barcelona. Es va avaluar també l'eficàcia del digestors domèstics denominats Green Cone.

COORDINACIÓ

L'octubre de 2009 van finalitzar els cinc anys d'experimentació amb compostatge domèstic amb gairebé 2.000 famílies compostaires. Com a cloenda, es va fer una trobada dels compostaires al municipi de Santa Coloma de Cervelló per premiar les millors iniciatives i presentar la Xarxa de Compostaires Metropolitans (XCM), que funciona electrònicament (www.compostmetropolita.blogspot.com).

Per fomentar la recollida selectiva d'envasos en l'àmbit municipal amb fons d'Ecoembes i Ecovidrio s'han coordinat les campanyes municipals i, en alguns casos, s'han fet les campanyes per delegació. Altres iniciatives han estat la producció i distribució de bosses de ràfia plastificada per facilitar la recollida, així com la circulació d'una exposició i d'un tren-closques gegant a fires i festes municipals.

"Millor que nou 100% vell" és el projecte de difusió dels mercats de segona mà i de les botigues de reparació. Ha aconseguit que una bona quantitat d'objectes tinguessin una vida més llarga. Són a destacar les tres edicions de la R-festa que s'organitza cada any al voltant del mercat de Sant Antoni de

Barcelona amb la participació de reparadors, l'organització d'un mercat d'intercanvi amb Xarxantoni i espectacles musicals, entre moltes altres activitats. Per facilitar el contacte entre els reparadors i els usuaris es disposa d'una web de cerca (www.millorquenou.cat) i d'una publicació amb el llistat de reparadors i mercats metropolitans: Guia 2011.

Per completar la feina dels reparadors professionals es va obrir un taller d'autoreparació al carrer Floridablanca 132, de Barcelona. Els usuaris hi poden portar els objectes que s'han espatllat i que volen aprendre a reparar amb el suport d'eines i professionals. El projecte, que també continua actualment, es denomina "Reparat Millor que Nou".

Per augmentar la difusió dels mercats de segona mà, durant el 2009 es va disposar d'un equip de promoció d'aquestes activitats centrades en centres educatius "Millor que nou a l'escola", ja que a les escoles hi ha molts materials aprofitables que es poden canviar quan queden petits o quan ja s'han fet servir, com ara llibres o joguines.

COOPERACIÓ

A part de les iniciatives de l'Entitat, s'han donat suport a un bon grapat d'iniciatives institucionals. Poden esmentar-se, entre d'altres, les col·laboracions amb la Xarxa de Compra Reciclada, el Consell de Medi Ambient i Sostenibilitat de l'Hospitalet de Llobregat i de Gavà, les Setmanes Europees de Prevenció de Residus o Composta en Red (xarxa d'entitats locals pel compostatge domèstic i comunitari).

En l'àmbit de publicacions s'han endegat la col·lecció de guies de prevenció que presenta alternatives de consum, ofereix idees per prevenir residus o explica com organitzar mercats d'intercanvi. Es poden consultar en línia al web de l'Entitat (www.amb.cat/web/emma).

3. Taller de reparació de bicicletes adherit a la campanya Millor que Nou 100% Vell.

4. Nou model de compostador que s'afegirà als gairebé 2.000 que ja s'han repartit per tota l'àrea metropolitana.

5. Nau d'emmagatzematge de materials recuperats de l'Ecoparc 4.

3.3 Tractament

Les instal·lacions de tractament estan pensades per aconseguir l'objectiu de valoritzar més del 50 per cent dels residus generats, com a complement de la separació feta pels ciutadans. En aquestes instal·lacions es tracten tant les fraccions dels residus que ja vénen separades en origen a través de la recollida selectiva com la fracció RESTA. De les fraccions recollides selectivament es produeix compost i biogàs (en el cas de la matèria orgànica) o s'obtenen matèries primeres que es reintrodueixen al circuit productiu (paper, vidre, plàstics i metalls). De la fracció RESTA també s'extreuen els materials valorables i es produeix biogàs i compost.

El rebuig d'aquestes plantes es porta a plantes de valorització energètica o a dipòsits controlats. En aquest aspecte, l'EMA ha desenvolupat un innovador model de dipòsit

controlat consistent en la restauració d'antigues activitats extractives de terres amb bales de rebuig procedents de les diferents plantes de tractament de residus.

ECOPARC 1

L'any 2006 es va iniciar la remodelació del primer Ecoparc metropolità, situat a la Zona Franca de Barcelona. L'objectiu era minimitzar el seu impacte sobre l'entorn i introduir millores en les condicions de treball i el perfeccionament tècnic per tal d'incrementar la recuperació i el reciclatge de materials. Aquestes millores van finalitzar el 2009. L'Ecoparc 1 disposa ara d'una capacitat de tractament de 85.000 tones de FORM i 160.000 tones de fracció RESTA.

El canvi tecnològic més rellevant respecte a la instal·lació anterior és el tractament anaeròbic de la matèria orgànica recollida selectivament (FORM) per tal d'optimitzar la pro-

ducció de biogàs i l'obtenció d'un compost d'alta qualitat i la instal·lació de quatre bioreactors per al tractament de la fracció RESTA, equips que tenen per objectiu incorporar el paper en el flux d'orgànica i un precompostatge dels components biodegradables.

ECOPARC 2

De la mateixa manera que a Ecoparc 1, a Ecoparc 2 de Montcada i Reixac s'han efectuat millores sobre el projecte inicial i s'ha incrementat la capacitat global de tractament. Ha passat de ser un Ecoparc pensat per tractar majoritàriament fracció RESTA a ser una instal·lació molt especialitzada en el tractament de la FORM, de la qual s'obté una important recuperació energètica i un compost de qualitat. Les modificacions més destacables han estat el canvi de material que es tracta a través de la digestió anaeròbica (abans la matèria orgànica provinent de la fracció RESTA i en l'actualitat la fracció FORM), la construcció de trinxeres de compostatge per tal d'incrementar la capacitat biològica de la planta, l'increment de la capacitat de depuració d'aïres i aigües, i la construcció d'una bassa de recuperació d'aigües pluvials.

PLANTA INTEGRAL DE VALORITZACIÓ DE RESIDUS

El fet més rellevant és l'acord del Consell Metropolità de l'Entitat, de 3 de juny de 2010, pel qual s'encomana a Tersa l'elaboració del projecte de gestió de la Planta Integral de Valorització de Residus a Sant Adrià del Besòs (PIVR) que ha d'integrar en un de sol, i sota la gestió única de Tersa, els dos processos de valorització realitzats en les dues instal·lacions: la Planta de Tractament Mecànic-biològic (PTMB) i la Planta de Valorització Energètica (PVE).

Ha estat aprovat, pel Consell Metropolità de l'Entitat del Medi Ambient, en sessió de data 13 de març de 2008, el projecte bàsic d'adequació de la Planta de Valorització Energètica al nou model de gestió de residus municipals a Catalunya. Actualment ja s'ha efectuat l'adequació del sistema de condensació i l'ampliació de la capacitat dels equips del cycle aigua-vapor, i també s'ha adjudicat el contracte de substitució de les graelles i del nou alternador.

La PVE compleix amb els requisits de la Directiva 2008/98/CE, essent la seva eficiència energètica superior a 0,60. Una part del vapor produït per la PEV es ven a l'empresa Districlima SA, que el dedica a la producció de calor i fred destinat a la climatització centralitzada del barri del Fòrum.

La mitjana de les produccions energètiques d'aquestes instal·lacions és de 180.000 MWh/any d'energia termoelèctrica i 50.000 tones/any de vapor generats per la PVE.

6. Nau principal d'emmagatzematge de compost de l'Ecoparc 4.

7. Nau de pretractament de l'Ecoparc 4.

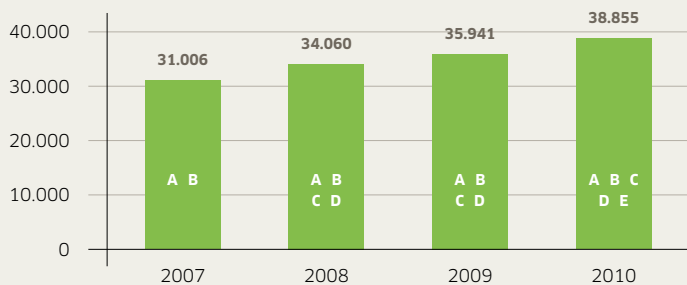

8. Planta integral de valorització de residus de Sant Adrià de Besòs.

9. Nau de cogeneració d'energia de l'Ecoparc de Montcada i Reixac.

TRACTAMENT D'ENVASOS I RESIDUS D'ENVASOS (ERE)

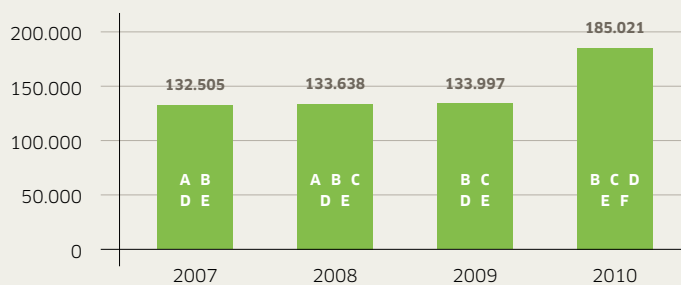
Tones tractades

A Gavà-Viladecans   **B** Molins de Rei   **C** Sant Feliu
D L'Hospitalet   **E** Ecoparc 2

TRACTAMENT DE LA FRACCIÓ ORGÀNICA (FORM)

Tones tractades

A Castelldefels   **B** Torrelles   **C** Sant Cugat
D Ecoparc 1   **E** Ecoparc 2   **F** Ecoparc 4

TRACTAMENT MECÀNIC BIOLÒGIC I VALORITZACIÓ ENERGÈTICA

Tones tractades

DIPÒSITS CONTROLATS (RESTA)

Tones tractades

ECOPARC 4

L'Ecoparc dels Hostalets de Pierola, o Ecoparc 4, que ocupa un total de 11,46 hectàrees, és una peça clau per arribar al 100% del tractament dels residus generats. És la instal·lació més moderna de tractament de residus a l'àrea metropolitana i compta amb les últimes tecnologies del sector.

Per construir i explotar aquest Ecoparc s'ha constituït un consorci integrat per l'Agència de Residus de Catalunya (ARC), l'Ajuntament dels Hostalets de Pierola i l'EMA. A les instal·lacions de l'Ecoparc 4 s'ha materialitzat el desenvolupament d'un tractament mecànic-biològic de residus municipals procedents de l'àrea metropolitana i de la part sud-est de la comarca de l'Anoia. La quantitat màxima de tones/any a tractar és de 400.000, en diversos escenaris de RESTA, FORM i restes vegetals (RV). El rendiment de recuperació previst és del 71%, depenent de la qualitat dels residus d'entrada.

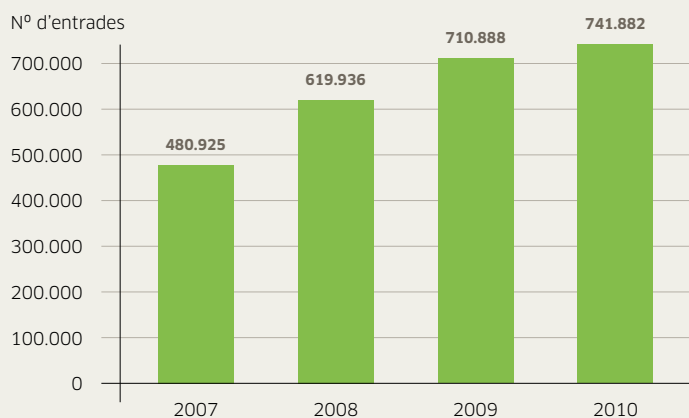
El cost de la inversió és de 59 milions d'euros, i ha estat a càrrec de l'ARC, mentre que l'explotació serà a càrrec de la mateixa l'Entitat del Medi Ambient. La instal·lació s'ha construït entre el 2008 i el 2010, i a partir de l'abril de 2011 ha començat a operar a ple rendiment.

PLANTA DE COMPOSTATGE DE TORRELLES

La planta de compostatge de Torrelles es va posar en funcionament l'any 1997 i va ser la primera instal·lació que va tractar matèria orgànica de recollida selectiva a l'àrea metropolitana. Després de les obres realitzades l'any 2006 ha millorat en qualitat de procés i en capacitat de tractament, i ha passat de 3.000 tones a les 4.000 anuals.

PLANTA DE COMPOSTATGE DE CASTELLDEFELS

A finals de 2008, l'Ajuntament de Castelldefels va rescindir, de forma parcial, la cessió d'ús dels terrenys municipals on

USUARIS DE LES DEIXALLERIES**MATERIAL APORTAT A LES DEIXALLERIES**

10

està ubicada la planta de compostatge, i el cessament de la recepció de residus orgànics es va produir el 31 de desembre de 2009. Des de l'any 1997 fins al 2008, la planta de compostatge de Castelldefels ha tractat un total de 93.439 tones de matèria orgànica recollida selectivament, i més de 59.800 tones de restes vegetals de municipis metropolitans.

PLANTA DE COMPOSTATGE DE SANT CUGAT DEL VALLÈS

El 3 de novembre de 2008, la planta de compostatge de Sant Cugat es va integrar a la xarxa d'equipaments metropolitans. La planta disposa d'un sistema de degradació de la FORM en túnels i maduració en piles. La planta disposa de biofiltres i nau tancada per minimitzar els possibles impactes d'olors sobre l'entorn. El disseny inicial de la planta de compostatge permet tractar més de 8.000 tones.

PLANTA DE TRIATGE DE GAVÀ-VILADECANS

Planta gestionada per l'empresa pública Tersa. Tracta els envasos recollits al contenidor groc des de l'any 2001, quan aquesta recollida selectiva es consolida definitivament a tot l'àmbit metropolità. La seva capacitat de tractament actual és de 24.000 tones/any.

PLANTES DE TRIATGE DE SANT FELIU I L'HOSPITALET

A partir de l'any 2006 es produeix un increment important de les quantitats en la recollida selectiva d'envasos. L'EMA va efectuar la contractació dels serveis de dues plantes privades que comencen a treballar al gener de l'any 2008 fins a l'abril de l'any 2010. Les capacitats mitjanes de tractament d'aquestes dues plantes de triatge van ser de 8.000 i 3.500 tones/any, respectivament.

PLANTA DE TRIATGE D'ENVASOS LLEUGERS DE L'ECOPARC 2 (ECOTRIATGE)

A partir de l'1 d'abril de 2010 entra en funcionament la línia de triatge d'envasos lleugers construïda a l'Ecoparc 2 de Montcada, que per la seva ubicació facilita la distribució logística dins l'àmbit metropolità. És una línia de triatge automàtica, i el tractament durant l'any 2010 va ser de 10.000 tones. La seva capacitat màxima és de 27.500 tones d'envasos lleugers entrats a la planta.

Les dues plantes actuals, la de Gavà i la de l'Ecoparc 2, permeten el tractament dels envasos recollits a l'àmbit metropolità durant els pròxims anys. El finançament d'aquestes plantes correspon al Sistema Integrat de Gestió d'Envasos o ECOEMBE, d'acord amb el conveni de col·laboració signat entre l'Agència de Residus de Catalunya i Ecoembes, al qual es va adherir l'Entitat. Cal dir que aquestes plantes assolixen un rendiment superior al 60 per cent.

11

12

13

14

PLANTA DE TRIATGE DE MOLINS DE REI

La planta de triatge de Molins de Rei tracta la fracció inorgànica dels residus municipals (FIRM), amb l'objectiu "residu mínim". La planta està en funcionament des del mes de desembre de 1999, i es preveu l'execució d'un projecte d'ampliació i millores a la instal·lació que permetrà el tractament de fins a 20.000 tones l'any. La planta és propietat de l'EMA.

PLANTES DE TRANSFERÈNCIA

La planta de transferència de l'Entitat del Medi Ambient a Viladecans, operativa des de finals de 2006, ha suportat el gruix de les operacions de transferència i transport una vegada clausurat el diposit controlat del Garraf.

Les instal·lacions de transferència privades de Sabadell, Mollet i la Zona Franca de Barcelona han actuat a mode de suport de les plantes metropolitanas i han pres un major protagonisme en els moments en què s'han realitzat aturades tècniques a les plantes de tractament metropolitanas.

Ens els darrers anys 2009 i 2010, amb la progressiva disminució de generació de fracció RESTA i la consolidació del funcionament dels Ecoparcs, la participació d'aquestes instal·lacions ha estat escassa.

DEIXALLERIES

El passat 28 d'octubre de 2010 es va aprovar en Junta de Govern el document Bases del conveni de col·laboració entre l'Entitat del Medi Ambient i els ajuntaments metropolitanas per a la gestió local i logística de les deixalleries metropolitanas. El document aprovat és fruit de la negociació entre els diferents municipis de l'àrea metropolitana per donar resposta a la necessitat de posar la xarxa de deixalleries al dia en relació amb la normativa medi ambiental estatal vigent en aquests moments i per racionalitzar-ne el creixent ús que se n'està fent. El document harmonitza els diferent interessos dels municipis metropolitanas, atesa la seva diversitat i característiques.

Al llarg del període 2007-2011, la xarxa de deixalleries metropolitanas s'ha completat amb la deixalleria de Sant Adrià de Besòs, que fins ara restava pendent de construcció, amb la qual cosa s'ha passat de 32 a 33 deixalleries en total.

El 2007, l'Entitat del Medi Ambient va rebre una subvenció de l'ARC destinada a la construcció de quatre mòduls per recollir residus de fibrociment de forma transitòria i en unes condicions de seguretat ben definides. Els mòduls estan instal·lats a quatre deixalleries de l'àrea metropolitana.

10. Imatge gràfica de les noves deixalleries mòbils de l'EMA.

11, 13. Nou model de deixalleria mòbil, per donar servei als municipis metropolitanas.

12, 14. Deixalleria metropolitana, situada a Ripollet.

TONELAJES DE RESIDUS TRACTATS PER L'EMA

Tipologia de residus	2007	2008	2009	2010
Vidre	48.854	53.786	51.750	53.041
Paper i cartró	107.032	107.122	98.354	126.182
Envasos	31.006	34.060	35.941	38.855
Altres reciclats FIRM	1.542	-----	1.119	846
Deixalleries	83.371	58.908	69.541	75.813
Voluminosos	57.994	87.729	81.180	66.708
Fracció orgànica	132.505	133.638	133.997	185.021
Fracció vegetal	21.497	25.585	28.386	32.040
Altres selectives	37.244	43.678	42.414	8.543
Resta	1.140.647	1.102.160	1.063.992	990.155
Total	1.661.692	1.646.665	1.606.674	1.577.203
Kg/hab./dia	1,46	1,42	1,38	1,35
% recollida selectiva	31,36	33,07	33,78	37,22

EVOLUCIÓ DE LA RECOLLIDA SELECTIVA EN RELACIÓ A LA RESTA

Al llarg de la història de les deixalleries metropolitanès, la xifra d'usuaris no ha deixat de créixer, la qual cosa es pot considerar un èxit, ja que la xarxa està plenament consolidada i dona un servei de qualitat al ciutadà, que manifesta la seva valoració positiva, fent-ne un ús creixent.

PLANTA DE VOLUMINOSOS DE GAVÀ-VILADECANS

Aquesta planta de tractament de voluminosos ha estat potenciada a través d'accions que han permès que augmenti la seva eficiència de forma molt significativa, passant de tractar un total de 46.200 tones el 2007 fins a les 51.200 tones de 2010, xifra que representa un increment del 37% aconseguit sense inversions addicionals, sinó aplicant una millora contínua als mètodes de treball.

DIPÒSIT DE LA VALL D'EN JOAN

A partir de l'1 de gener de 2007, una vegada finalitzades les aportacions de residus municipals al dipòsit controlat del Garraf, s'inicià una nova etapa en la gestió d'aquesta instal·lació de l'àrea metropolitana, consistent en dues activitats bàsiques: per una banda, la clausura i restauració paisatgística, i per l'altra, el control i el manteniment postclausura.

Després de l'aportació de la capa de terres d'assentament i un cop aprovat el projecte de restauració de les zones III i IV del dipòsit controlat (setembre de 2007), durant el període 2008-2010 s'ha portat a terme la impermeabilització i la restauració paisatgística de tres noves terrasses, donant continuïtat a la fase de restauració de la zona II, finalitzada l'any 2003. Aquest nou impuls en la restauració del dipòsit de la vall d'en Joan ha permès "retornar" al massís quasi 7 hectàrees plantades amb diferents espècies autòctones. El projecte de restauració ha rebut diversos reconeixements internacionals, com ara el Premi World Architecture Festival, en la categoria Energy Waste Recycling, de 2008.

DIPÒSIT DE BALES DE L'ELENA

La restauració de l'antiga argilera Elena, situada al Centre Direccional de Cerdanyola del Vallès, consisteix a retornar a la topografia original un paisatge malmès, omplint-lo amb bales de rebuig procedents dels Ecoparcs 1 i 2.

3.4_Altres fets destacables

Altres fets destacables del mandat han estat la participació a la redacció de diversos convenis que promouen el principi de "qui contamina paga", tals com el conveni de RAEE o el de piles i acumuladors, a més de l'actualització dels convenis amb Ecovidrio i Ecoembes. ■

15

15. Restauració de l'antic dipòsit controlat de la vall d'en Joan.

16

16, 17. Dipòsit controlat mitjançant restauració amb bales de l'argilera Elena.

17

ema_04

qualitat ambiental

L'any 2010 es va constituir la Direcció de Serveis Ambientals Generals per respondre a la necessitat de concentrar sota una única Direcció de Serveis les tasques ambientals de competència de l'Entitat del Medi Ambient, que fins a la data prestaven altres serveis; d'aquesta manera, s'avançava cap a una estructura administrativa necessària per assumir les competències ambientals establertes a la Llei de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

Aquestes tasques comprenen les pròpies de l'Autoritat Ambiental, les sol·licituds de concessions de l'aigua com a recurs, el lliurament a tercers per a altres usos, la reglamentació dels serveis propis i la gestió de convenis amb administracions, entitats o particulars, pel compliment dels objectius de l'EMA. Així mateix, s'ha avançat en la implantació d'un model de gestió de plantes metropolitanas de residus, de sanejament i d'aigua, amb uns vectors mediambientals d'alt nivell, com ara de soroll, olors, etc., que té per objectiu contribuir eficaçment i eficientment a reduir l'impacte ambiental dels residus i les aigües residuals procedents de les llars, els comerços i les indústries, i així millorar la qualitat i la salut de les persones residents a l'àrea metropolitana.

4.1 Autoritat sectorial i ambiental

AUTORITZACIONS D'ABOCAMENTS D'AIGÜES RESIDUALS

La nova Direcció de Serveis, amb un personal tècnic i administratiu provinent majoritàriament de la mateixa Entitat del Medi Ambient, ha iniciat el procés de transformació administrativa de l'activitat de control mediambiental de competència de l'Entitat amb els nous criteris inclosos en la directiva de serveis. Aquesta directiva assenyalava principalment la necessitat d'una simplificació de processos administratius amb la utilització d'eines telemàtiques i l'accés a la informació per als interessats que permetin prestar un bon servei públic. Així mateix, també ha estat necessari donar resposta

al nou concepte d'autorització administrativa d'abocament de les indústries a la xarxa de clavegueram i de col·lectors, que després d'un procés llarg, iniciat amb l'aprovació de les directives europees sectorials dels vectors aigua i residus, amb la directiva relativa a la prevenció i al control integrat de la contaminació i amb la directiva de serveis, ha culminat amb l'aplicació a partir de gener i agost de 2010 de la Llei 17/2009, de 23 de novembre, sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici, i la 20/2009, de prevenció i control ambiental de les activitats.

A partir d'aquesta darrera data, l'autorització d'abocaments de les indústries a xarxes de clavegueram o col·lectors s'integra en les autoritzacions ambientals de l'activitat atorgades per l'Oficina de Gestió Ambiental Unificada (OGAU) dels Serveis Territorials a Barcelona del Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya i en les llicències d'activitats atorgades pels 33 ajuntaments que formen l'àmbit de l'Entitat, i per això s'ha creat un nou instrument o recurs telemàtic de cooperació entre les administracions amb la finalitat de poder-les tramitar amb l'eficàcia i eficiència que correspon al ciutadà.

CONNEXIÓ DE XARXES MUNICIPALS DE SANEJAMENT

Les aigües residuals procedents de la xarxa de clavegueram municipal de nous sectors urbanístics o per remodelació dels existents s'incorporen a les ciutats i es connecten a la xarxa metropolitana d'acord amb els criteris ambientals més òptims i sostenibles.

PARTICIPACIÓ EN PLANEJAMENT I PROJECTES D'OBRES

S'ha implantat l'obligatorietat de l'Entitat del Medi Ambient d'informar les diferents figures de planejament urbanístic elaborat per les altres administracions sobre la dotació d'aigua potable, de les xarxes de sanejament de les aigües residuals i de la gestió de residus. Cal destacar la participació en el Pla Territorial Metropolità de Barcelona, així com en

diferents planejaments generals i derivats elaborats i aprovats durant aquests darrers anys. Així mateix, també s'ha informat sobre diferents instruments de gestió i projectes d'urbanització d'obres concrets.

PARTICIPACIÓ EN PROJECTES DE LLEIS O DE DECRETS

L'EMA ha participat activament en la planificació i programació dels plans sectorials en matèria d'aigua, sanejament i residus que elabora la Generalitat de Catalunya. Així mateix, també participa en programes i actuacions que executen els municipis i que requereixen les especificacions corresponents als vectors mediambientals.

ELABORACIÓ D'INFORMES SOBRE SÒLS CONTAMINATS

El creixement de les ciutats ha comportat la necessitat de remeiar sòls que varen ser utilitzats per indústries amb activitats contaminants o per l'abocament il·legal de residus.

REGLAMENTACIÓ DELS SERVEIS GENERALS

També relacionat amb la potestat d'Autoritat Ambiental, la Direcció de Serveis Ambientals ha procedit a reglamentar els seus propis serveis, que presta a través dels diferents reglaments aprovats durant el període 2007-2011:

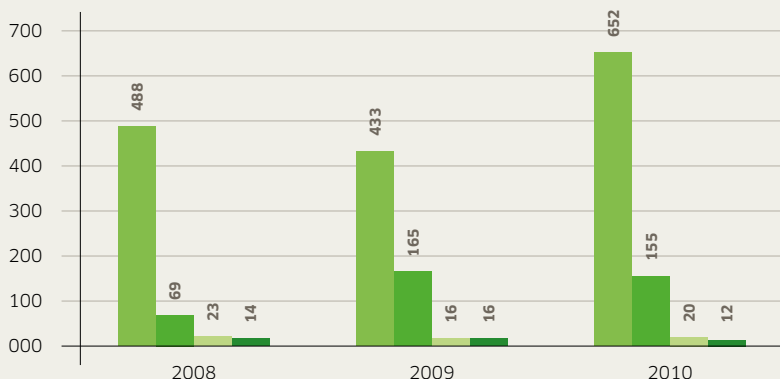
- **Reglament general del servei metropolità d'abastament domiciliari a l'àmbit metropolità:** aprovat pel Consell Metropolità de 15 d'abril de 2010 en el marc de la competència de l'Entitat en el subministrament d'aigua a poblacions. Modifica el Reglament de l'any 2003, a causa de la necessitat d'adaptar-lo, per una banda, a la nova normativa inclosa en la Directiva Marc d'Aigua 2000/60 de 23 d'octubre; al Reial Decret 1620/2007, de 7 de desembre, de règim jurídic de reutilització d'aigua regenerada, i al codi tècnic de l'edificació aprovat pel Reial Decret 314/2006, de 17 de març, secció HS4 (substitueix l'Ordre Ministerial de 9

1. Part de l'aigua regenerada es retorna al sistema del riu Llobregat per tal de millorar-ne el seu cabal ecològic.

AUTORITZACIONS D'ABOCAMENTS D'AIGÜES RESIDUALS

Entitat del Medi Ambient (2007-2010)

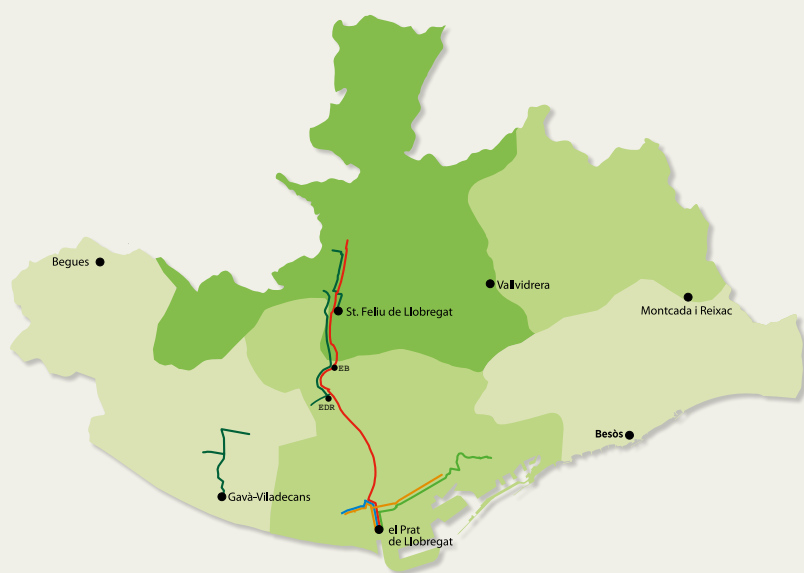
Nº d'autoritzacions

■ Autoritzacions d'abocaments
 ■ Renovacions o revisions d'abocaments
 ■ Connexions a la xarxa
 ■ Afeccions a la xarxa

XARXA I USOS D'AIGUA REGENERADA

Àrea Metropolitana de Barcelona

■ Reg agrícola i manteniment de rius
 ■ Reg agrícola i altres
 ■ Reg de jardins urbans i indústries
 ■ Barrera contra intrusió salina
 ■ Zones humides
 ● EDARs

de desembre de 1975 de normes bàsiques per a les instal·lacions interiors de subministrament d'aigua de 1979). I, per l'altra, a la necessitat d'introduir nous sectors i valors ambientals encaminats a la utilització responsable de l'aigua, reservant per al consum humà l'aigua potable i per a altres usos la procedent del freàtic o de les estacions de regeneració d'aigua (ERA) d'algunes depuradores. També s'ha introduït un capítol que estableix diferents mesures d'aplicació obligatòria per a l'estalvi i l'eficiència en el consum en edificacions públiques i recomanables en privades.

- **Reglament metropolità d'abocament d'aigües residuals:** aprovat per acord del Consell Metropolità de data 4 de març de 2004, avui en revisió, té per objecte l'ordenació i intervenció administrativa de la utilització, mitjançant connexions i abocaments, d'aigües residuals del servei públic de sanejament. La revisió també ha de preveure la descàrrega de tancs i/o cisternes, aprofitant la capacitat de tractament de les instal·lacions i preservant la seva integritat i els objectius de depuració.
- **Reglament regulador del servei públic metropolità de gestió i tractament de residus municipals, característiques, criteris i procediment d'admissió a les plantes metropolitanes:** aprovat per acord del Consell Metropolità de data 4 de març de 2004, avui en revisió. Té per objecte l'ordenació i la intervenció administrativa de reglament regulador del servei públic metropolità de gestió i tractament dels residus municipals. Característiques, criteris i procediment d'admissió a les plantes metropolitanes, aprovat pel Consell Metropolità amb data 20/7/2006, i que té per objecte la regulació i coordinació de totes les actuacions dirigides a una millor prestació del servei públic de tractament i disposició finalista dels residus generats als municipis de l'àmbit metropolità i recollits pels ajuntaments. En aquest període s'ha consolidat la seva plena aplicació.

4.2_Concessions i autoritzacions de nous recursos: aigua freàtica i regenerada

L'Agència Catalana de l'Aigua, a través de tres convenis, va procedir a cedir l'ús per a la seva explotació de les instal·lacions de tractament d'aigua regenerada, així com les conduccions associades del Baix Llobregat. Recentment ha cedit les instal·lacions contra la intrusió salina a l'aquífer profund del Baix Llobregat ubicades a l'EDAR del Baix Llobregat i la planta dessalinitzadora de Sant Boi de Llobregat. En aplicació de l'ús nacional de l'aigua, en aquest període l'Entitat ha iniciat la implantació del servei de lliurament d'aigua regenerada

procedent de depuradores d'aigües residuals (EDAR) metropolitanas i, per això, ha procedit, per una banda, a sol·licitar de l'Agència Catalana de l'Aigua l'autorització per a la utilització de cabals procedents dels tractaments terciaris de les EDAR per ser destinades als diferents usos. Un cop autoritzada, l'Entitat procedeix a tramitar els corresponents permisos a favor dels interessats, els ajuntaments, els pagesos, etc.

4.3_Autoritzacions i llicències ambientals de les plantes metropolitanas

Durant aquest mandat s'ha implantat un model de gestió de plantes metropolitanas, de residus, de sanejament i d'aigua amb uns alts estàndards dels vectors mediambientals. El sistema d'intervenció administrativa de les activitats amb incidència ambiental ha de prendre en consideració les afecions sobre el medi ambient i les persones amb l'objectiu d'assolir un alt nivell de protecció, així com contribuir a fer efectius els criteris d'eficiència i servei a la ciutadania en la instrucció dels procediments administratius.

Per aplicació de la normativa de prevenció i control ambiental és necessari mantenir una activitat constant a l'efecte de fer el seguiment per a l'obtenció, la revisió i la renovació de totes les autoritzacions i les llicències ambientals de les set plantes de depuració d'aigües residuals d'aigua gestionades directament i de les 44 plantes de tractament de residus i deixalleries gestionades indirectament. En aquest mandat s'ha fet un esforç per millorar la recollida i la sistematització de totes les autoritzacions individualitzades per plantes, a l'efecte de poder gestionar àgilment totes les seves modificacions substancials i les revisions que la llei estableix.

4.4_Plans ambientals metropolitanas

Amb data 8 d'octubre de 2010, s'ha aprovat el Pla Metropolità de Gestió de Residus Municipals (PMGRM) que s'integra en el Pla d'actuació de l'Entitat. Aquests s'estan desenvolupant a l'efecte de poder aprovar el Pla d'Actuació Metropolità per a la protecció del medi ambient, la salut i la biodiversitat, així com de mesures de lluita contra el canvi climàtic. Tanmateix, està previst la col·laboració amb els ajuntaments per elaborar els mapes de capacitat acústica i els mapes de soroll d'acord amb la normativa sectorial.

A partir de les llicències i les autoritzacions ambientals, s'estableixen els vectors ambientals, als quals s'han d'ajustar les plantes metropolitanas. Aquests vectors estan perma-

nentment sota control i en revisió constant, atès que s'han d'adaptar a les noves normatives, als mapes municipals estratègics de soroll, les ordenances municipals, etc.

4.5_Coordinació de programes específics

Àmbit més ampli que engloba el suport als ajuntaments en temes mediambientals transversals o la resolució de problemàtiques complexes específiques. En són un exemple el suport a la Plataforma de Serveis del Polígon de la Zona Franca en la creació i implantació d'un model de polígon industrial mediambientalment excel·lent, la col·laboració amb diversos ajuntaments per remeiar sòls contaminats o la implantació d'un nou model de gestió integral del cicle de l'aigua al municipi de Castellbisbal.

GESTIÓ INTEGRAL DEL CICLE DE L'AIGUA A CASTELLBISBAL

El Consell Metropolità de data 7 d'octubre de 2010 i el Ple de l'Ajuntament de Castellbisbal de 27 de setembre de 2010 han aprovat definitivament l'establiment del servei integral del cicle de l'aigua al municipi i el canvi de forma de gestió del servei, que es proposa prestar de manera indirecta mitjançant una societat d'economia mixta.

El sistema de gestió implantat significa un pas positiu per la adaptació del sistema a la Directiva 2000/60/CE, de 23 d'octubre, de marc de l'aigua, que va encaminada a una gestió integral de l'aigua que compregui des de la captació i el tractament de l'aigua fins al seu retorn al medi, passant pel subministrament, la recollida pel clavegueram, en la seva afeció amplia, d'aigües residuals i pluvials, els abocaments, la depuració i la regeneració de l'aigua per a la seva posterior reutilització, sense perjudici de la dificultat que això comporta atès el sistema competencial aplicable a Catalunya, en el qual els serveis són diferenciats, uns autonòmics, d'altres supramunicipals i d'altres municipals, que fa difícil la plena aplicació d'aquest principi de gestió.

Aquest sistema consisteix en una gestió conjunta entre l'Entitat, l'ajuntament i empresa privada que, a través d'una societat de capital mixt, prestarà el servei d'acord amb un Pla integral d'abastament d'aigua de Castellbisbal que s'elaborarà en un futur pròxim. La gestió integral del cicle de l'aigua inclourà el Pla director d'abastament d'aigua i el Pla director de clavegueram, i comprendrà les operacions de captació, elevació, tractament, distribució de l'aigua als usuaris i neteja de la xarxa de clavegueram, així com la conservació, renovació, reparació i millora de les xarxes de distribució d'aigua i de clavegueram. ■

ema_05

foment de la sostenibilitat

5.1_Residus i implicació ciutadana

El COR és el principal instrument de comunicació del Pla Metropolità de Gestió de Residus Municipals 2009-2016 (PMGRM). En el procés d'elaboració d'aquest pla, l'EMA ha encarregat a l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona (IERMB) un estudi qualitatiu sobre els condicionants i les actituds dels ciutadans i les ciutadanes en relació amb la separació i la recollida selectiva dels residus. Es tractava de validar allò que deien estudis quantitius previs i d'esbrinar el tipus de campanyes que es consideraven més eficaces per produir un canvi d'hàbits en la gestió domèstica dels residus que permetin assolir els objectius del PMGRM.

De l'estudi és després que ni l'edat, ni el gènere, ni la situació laboral o familiar o fins i tot la migració recent comporten posicionaments, actituds i propostes molt allunyades unes de les altres, tot i que els matisos són importants. En aquest sentit, destaca el fet que els i les joves són els que disposen de més informació, però que aquesta no es tradueix en la pràctica d'hàbits sostenibles en la seva gestió dels residus. El resum de la primera fase de l'estudi és que la ciutadania no identifica els residus com un dels principals problemes ambientals, ni és conscient del volum (pes) de residus que produeix. A més, generalment, una vegada els ha dipositat en els diferents contenidors, desconeix el seu destí i posterior tractament, així com el cost que el procés representa. I que és precisament aquest desconeixement i la persistent circulació de rumors i llegendes urbanes sobre la inutilitat de separar les diferents fraccions de residus a casa perquè després els residus van a parar tots al mateix lloc, o bé perquè elimina llocs de treball, la qual cosa afecta la credibilitat del sistema i es converteix en factor limitant de l'increment de les recollides selectives. En la fase creativa, els cinc grups de discussió han apostat per campanyes que impactin i que, sense obviar la vessant informativa, es dirigeixin principalment a l'àmbit de les emocions per tal de produir un canvi d'hàbits durable.

1. Imatge gràfica de la campanya Moviment-R emmarcada dins el projecte Life-COR.

EL PROGRAMA EUROPEU LIFE+

Amb aquests antecedents, l'Entitat del Medi Ambient redacta, el darrer trimestre del 2008, un projecte que presenta a la convocatòria del Programa Life+ d'aquell any, a l'apartat d'Informació i Comunicació. El projecte elaborat per l'EMA, sota el nom de Campanya Objectiu Residus (COR), aconseguix ser un dels 196 projectes aprovats per la Unió Europea el 2009 i un dels 17 destinats a informació i comunicació. El dia 1 de gener de 2010 es va posar en marxa el projecte Life COR, que té una durada de 36 mesos i un pressupost de 1,6 milions d'euros, dels quals la Unió Europea en finança un màxim del 50 per cent.

Els principals objectius del projecte són:

- Difondre la directiva marc i la seva meta: la societat europea del reciclatge, i en conseqüència els objectius del PMGRM 2009/2016.
- Disminució de la generació de residus (accions de prevenció i reutilització).
- Obtenció del màxim aprofitament material dels residus, potenciant les recollides selectives.
- Valorització de la fracció resta (recuperació material i valorització energètica).
- Millorar la comprensió global del trinomi recursos, productes, residus.
- Conscienciar de la necessitat d'un sistema de gestió sostenible que possibiliti la valorització material i energètica dels residus i que contribueixi a prevenir el canvi climàtic.
- Demostrar que l'acció de la ciutadania és imprescindible per assolir els objectius de la Directiva Marc i del PMGRM.
- Motivar els ciutadans i les ciutadanes perquè modifiquin hàbits i incorporin la correcta gestió domèstica dels residus en la seva rutina diària compartida per tots els membres de la unitat familiar.

Les fites a assolir al final del projecte són arribar al 40% de recollida selectiva i tractar el 90% dels residus generats.

{ REDUÏM * REUTILITZEM * RECICLEM }

Àrea Metropolitana de Barcelona
Entitat del Medi Ambient

COR

Campanya Objectiu Residus

2. Element gràfic del Moviment-R, pensat per promoure el valor de les tres Rs.

3. Pàgina web del Moviment R on s'hi pot trobar des d'informació bàsica sobre el reciclatge, fins al manifest del moviment i les diferents accions programades.

UNA CAMPANYA 2.0

El projecte, que també incorpora les visites guiades a les plantes de tractament i seminaris, tallers i xerrades sobre residus (programa metropolità "Compartim un futur"), se centra en una campanya adreçada especialment a les persones menors de 35 anys, internautes, que malgrat estar informades en matèria de residus no han incorporat la seva separació com un hàbit personal.

La campanya es proposa anar a buscar el públic objectiu allà on ja es troba, principalment a les xarxes socials. És una campanya que vol crear emocions i complicitats i que utilitza missatges, formats i canals no habituals.

EL MOVIMENT R

Es tracta d'una campanya immaterial, de màrqueting digital i viral, protagonitzada pel Moviment R, liderat per un "escamot" que "recluta militants" de la reducció, la reutilització i el reciclatge. Com tot moviment, també disposa d'un manifest que es pot consultar al seu web.

La campanya s'ha iniciat amb un acte de "street marketing" a la Mitja Marató de Barcelona, el dia 30 de gener de 2011. A més, disposa d'un microsite, www.moviment-r.cat, que com-

bina informació i és present a les xarxes socials, amb perfils a Facebook, Twitter, Youtube, Picasa, etc. La campanya disposa d'altres productes per viralitzar, com ara una microsèrie (encara per estrenar) de sis clips que presentaran d'una manera desenfadada consells sobre les 3 R (reduir, reutilitzar i reciclar) i informació per desmentir opinions del tipus que és inútil reciclar perquè al final va a parar tot al mateix lloc, o bé que reciclar a casa elimina llocs de treball. En els propers mesos també prendran força els personatges R, els concursos R i d'altres activitats

ELS RESIDUS I LA COMUNICACIÓ

En el marc del projecte Life COR, el 31 de gener de 2011 s'ha celebrat la jornada "Els residus i la comunicació", amb la participació de 130 persones, i la primera trobada de la futura xarxa d'organismes públics de gestió de residus d'Espanya i Portugal, centrada en la comunicació.

EL MOVIMENT R I ELS AJUNTAMENT METROPOLITANS

Els ajuntaments metropolitans són un dels principals agents del projecte, que fomenta les sinergies i el treball conjunt amb cadascun d'ells. El Moviment R vol estar present als calendaris anuals de festes i esdeveniments de l'àrea metropolitana de Barcelona.

4

5

6

5.2_Educació ambiental

PROGRAMA METROPOLITÀ D'EDUCACIÓ AMBIENTAL

El Programa metropolità d'educació ambiental, més conegut com "Compartim un futur", és un conjunt d'activitats educatives i de sensibilització ambiental dirigit a persones i institucions que vulguin conèixer de prop la gestió dels residus municipals i de l'aigua residual a l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) que du a terme l'EMA.

Els objectius del programa són conscienciar, augmentar els coneixements ambientals, afavorir l'assoliment d'una consciència i una actitud de respecte vers al medi ambient i capacitar les persones per a una participació crítica, tot integrant en la seva vida hàbits sostenibles. La participació de tothom és una peça clau i imprescindible per a la preservació del medi i la gestió pública. Les activitats del programa han estat accessibles anualment a través del web.

Per tal de predicar amb l'exemple, a partir de setembre de 2009 el programa s'ha ambientalitzat i les emissions de carboni relacionades amb el transport dels participants i educadors s'han compensat seguint els criteris e-mission, fet que s'emmarca en el Pla de sostenibilitat de l'EMA.

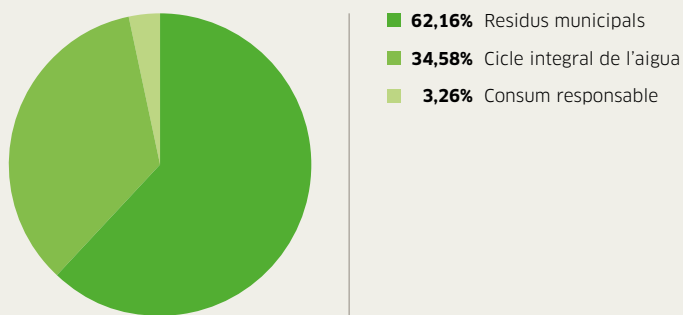
Al llarg del període 2007-2010 han participat 52.132 persones en les visites guiades a instal·lacions de tractament de residus i d'aigües residuals, activitats i tallers a l'aula, xerrades temàtiques i tallers per actes; algunes d'aquestes accions es complementen entre elles.

Hi ha una oferta específica per a adults i una per a edat escolar, en la qual s'han integrat les persones amb necessitats educatives especials exceptuant algunes visites guiades, atès que hi ha instal·lacions no adaptades. S'ha fomentat la participació dels adults i d'institucions d'educació en el lleure i formació no formal. La intenció és no treballar tan sols amb els més petits ni amb els més convençuts, sinó arribar també a les persones menys sensibilitzades.

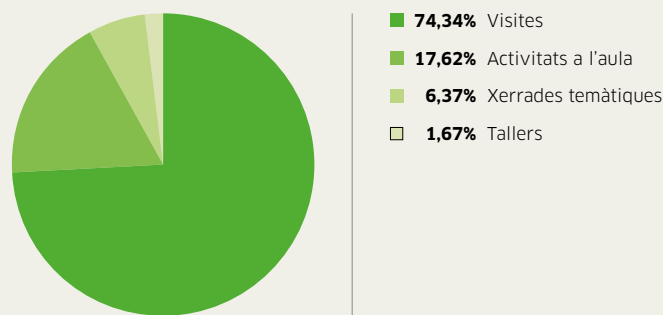
Hi han participat diversitat d'institucions, puntualment o integrant les accions formatives metropolitanes als seus propis plans formatius. S'ha intentat treballar amb diferents àrees dels ajuntaments metropolitans per forjar aliances; a més de

DISTRIBUCIÓ DELS PARTICIPANTS SEGONS TEMÀTIQUES

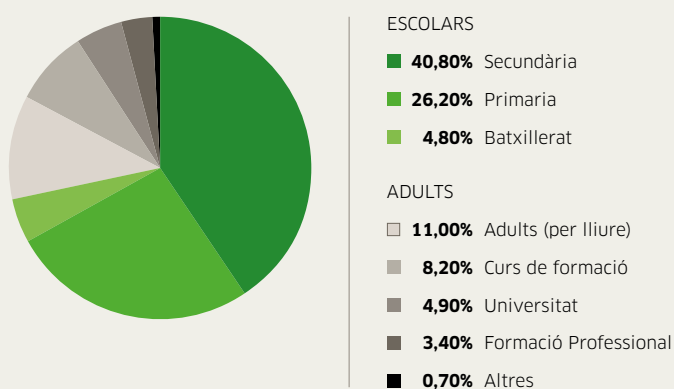
Programa Compartim un Futur (2007-2010)

DISTRIBUCIÓ DELS PARTICIPANTS SEGONS ACTIVITATS

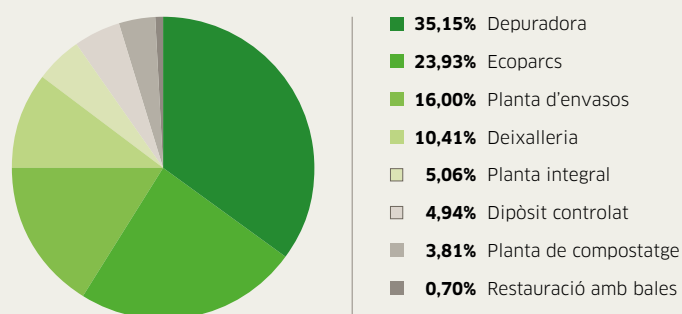
Programa Compartim un Futur (2007-2010)

NIVELL EDUCATIU DELS PARTICIPANTS

Programa Compartim un Futur (2007-2010)

DISTRIBUCIÓ DE LES VISITES SEGONS TIPUS DE PLANTA

Programa Compartim un Futur (2007-2010)

l'àrea de medi ambient, les de Benestar Social, Participació Ciutadana, Educació o Promoció Econòmica són igualment rellevants. Els participants provenen majoritàriament de l'AMB, tot i que n'hi ha d'altres orígens (la resta de Catalunya, l'Estat espanyol i també l'estranger). Aproximadament la meitat dels participants provenen de Barcelona, tot i que també destaca la participació de Sant Boi, Sant Feliu, Badalona, Cerdanyola del Vallès, Cornellà i l'Hospitalet.

Les activitats les duen a terme un equip d'educadors ambientals professionals, persones expertes tant en medi ambient, especialment dins l'àmbit de l'EMA, com en la realització d'activitats formatives. El contingut, els objectius, la metodologia pedagògica i els recursos educatius es dissenyen adaptant-se als diferents públics. S'han equipat i mantingut les condicions de les instal·lacions on es fan les visites, i el programa té un sistema d'avaluació continuat –qualitatiu

i quantitatiu– que permet integrar millores a les accions i identificar necessitats educatives no cobertes. El nivell de satisfacció dels participants en aquests anys és elevat, la qual cosa explica la seva fidelitat.

Al llarg d'aquests anys s'han establert convenis per establir sinergies de col·laboració: el 2007, amb Barcelona Activa, per a la realització del mòdul "Una perspectiva metropolitana: el cicle dels residus i de l'aigua"; el 2008, amb Fundació Agbar per oferir les visites combinades "L'aigua que usem" a la depuradora del Prat de Llobregat o la de Sant Feliu de Llobregat i el Museu Agbar de les Aigües; el 2009, un conveni amb l'ajuntament del Prat de Llobregat per a l'activitat "Les dues lleres del riu" per visitar conjuntament la depuradora d'aquesta localitat i els espais naturals del riu i l'estany de Cal Tet, un amb l'ajuntament de Masquefa i un tercer amb la UGT per organitzar cursos de formació ambiental. El 2010 es va

4, 5, 6. Participants en diferents activitats emmarcades dins el Programa Metropolità d'Educació Ambiental, Compartim un Futur.

7. Algunes de les publicacions divulgatives de l'EMA, pensades per conscienciar sobre diferents temes relacionats amb el medi ambient.

signar un conveni amb l'ajuntament de Cerdanyola del Vallès i un amb Aigües Ter Llobregat per oferir visites combinades a la depuradora i dessalinitzadora del Prat de Llobregat.

L'EMA col·labora amb l'Institut Municipal d'Educació de l'ajuntament de Barcelona a través del grup de ciència i tecnologia del Consell de Coordinació Pedagògica.

PUBLICACIONS

L'EMA fomenta el coneixement del cicle integral de l'aigua i la temàtica dels residus municipals a través d'un servei de publicacions pròpies. És una eina per comunicar les polítiques i les campanyes i per presentar balanços de gestió pública. La majoria dels usuaris són de l'AMB, malgrat que progressivament augmenta l'interès fora. El catàleg es troba al web i està organitzat per edat escolar, adults o tècnics, així com per temes. Gairebé tot el catàleg està digitalitzat, alhora que, per evitar la fractura digital, es manté un ser-

vei de trameses sota petició. Les noves publicacions es fan tenint en compte l'optimització de la distribució i prioritant les seves versions digitals. Des de 2003 es publica el llibre Dades ambientals metropolitanas, que permet fer un balanç de la gestió de l'EMA. Anualment es fa una tramesa a les biblioteques públiques dels municipis metropolitanos de les noves publicacions per mantenir el seu fons actualitzat.

INFORMACIÓ AL PÚBLIC

A partir de 2009, l'Entitat ha posat a disposició dels ciutadans i les institucions metropolitanos un servei telemàtic de consultes sobre temes del seu àmbit competencial. La majoria de les consultes rebudes han estat sobre la campanya "Anar a la deixalleria té premi", així com dubtes concrets sobre contenidors i residus municipals i sobre les tarifes de tractament de residus i de l'aigua residual. La voluntat d'oferir un servei de qualitat és el que ha impulsat l'EMA a establir un canal de comunicació que intenta ser directe i àgil.

5.3_Gestió ambiental

PLA DE SOSTENIBILITAT 2008-2012

El 8 de maig de l'any 2008, el Consell Metropolità va aprovar el primer Pla de sostenibilitat de l'Entitat del Medi Ambient per al període comprès entre els anys 2008 i 2012.

Principals línies estratègiques d'actuació:

- Ambientalitzar la gestió dels processos, incloent-hi també les empreses pròpies i concessionàries.
- Compromís davant el canvi climàtic.
- Informació i comunicació relacionada amb els impactes ambientals que l'activitat genera.

Principals accions de gestió ambiental emmarcades en el Pla de sostenibilitat de l'EMA:

- L'edició de la guia de criteris ambientals aplicables a la contractació de productes i serveis amb pautes per fer compres "responsables" per als operadors de l'Administració local però també per als operadors de les empreses concessionàries i altres contractistes.
- L'organització d'activitats de formació, entre les quals destaquen les tres edicions del "Curs d'Estalvi i Eficiència Energètica" dirigit a tècnics locals, que va comptar amb l'assistència de 70 tècnics de diferents administracions locals i metropolitanes, o la sessió dedicada a la nova regulació de comerç i etiquetatge de substàncies químiques (reglament REACH i sistema harmonitzat de seguretat, GHS).
- La participació en grups de treball, comitès, etc., d'altres institucions per tal de compartir experiències i coneixements: Consell de Medi Ambient i Sostenibilitat de l'ajuntament de Barcelona, Consell de Medi Ambient de Sant Adrià de Besòs, Fundació Fòrum Ambiental, Diputació de Barcelona, Agència de Residus de Catalunya, Departament de Medi Ambient i Habitatge, etc.
- En col·laboració amb el Departament de Medi Ambient i Habitatge, realització de l'estudi de viabilitat per a la implantació de sistemes de gestió ambiental i la constitució d'un grup de treball dels ajuntaments metropolitans que disposen d'algun tipus de certificacions ambientals.

La projecció definitiva del Pla ha arribat amb l'adhesió de 18 empreses que presten serveis relacionats amb el cicle de l'aigua o el tractament dels residus a l'Àrea Metropolitana de Barcelona, mitjançant signatura al més alt nivell de direcció i una carta de compromisos a desenvolupar fins a l'any 2012. Els signants participen voluntàriament mitjançant la implantació de millores concretes en les plantes i els serveis metropolitans, a més d'aportar anualment els seus principals indicadors de consum energètic, recollida selectiva, consum

d'aigua, etc. L'objectiu bàsic és establir un sistema de "benchmarking" entre aquest grup d'empreses que impulsi l'intercanvi d'informació, però sobretot la implantació de bones pràctiques, com ara la compra responsable o la reducció de l'empremta de carboni, aspectes ara per ara voluntaris però que en un futur proper podrien ser d'obligat compliment en el marc de les clàusules contractuals.

Les empreses adherides al Pla de sostenibilitat 2008-2012 són: Consorci Ecoparc 4, Ecoparc de Barcelona, Ecoparc del Mediterrani, Ecoparc del Besòs, Semesa, Siresa, Tersa, Tirssa, Aicsa, Aigües de Barcelona, Aigües del Prat, Aigües de Sabadell, Aqualia, Clabsa, Emsa, Metrofang, Sabemsa i Sorea.

SISTEMA DE GESTIÓ AMBIENTAL

Amb l'objectiu de garantir uns nivells de qualitat, des de l'any 2007 l'Entitat del Medi Ambient disposa de la certificació europea EMAS i de la internacional ISO 14.001: 2004.

L'objectiu del Sistema de Gestió Ambiental (SGA) és avaluar i conèixer tots els impactes ambientals derivats de l'activitat de les oficines de l'Entitat del Medi Ambient a la Zona Franca de Barcelona (consum d'aigua, d'energia, de material d'oficina, etc.) per tal de poder prevenir-los, promoure un ús sostenible dels recursos i integrar criteris ambientals en la compra tant de productes com de serveis.

En el període 2008-2011 s'ha mantingut la certificació de l'SGA i s'ha adaptat a la tercera versió del reglament europeu EMAS. Durant aquest temps s'han organitzat visites de sensibilització per al personal, s'han implantat ecopapereres per substituir les antigues papereres de rebuig, s'ha estès l'ús del paper reciclat i l'aplicació de pràctiques d'estalvi, s'han instal·lat comptadors d'aigua sectoritzats per plantes, s'ha promogut l'automatització del sistema de lames per millorar l'aprofitament de llum natural del sol, etc.

L'SGA s'articula mitjançant el Comitè de Medi Ambient, un òrgan intern constituït per membres de diferents serveis de l'EMA que vetllen pel seu funcionament correcte. Periòdicament es reuneixen per avaluar la situació, fer propostes, comentar i arribar a acords per tal de millorar la gestió de l'SGA i establir actuacions concretes.

8. Publicacions tècniques de l'Entitat del Medi Ambient, relacionades amb la gestió ambiental.

BONES PRÀCTIQUES, COMUNICACIÓ I FORMACIÓ

Un dels pilars fonamentals del Sistema de Gestió Ambiental de l'EMA consisteix en el conjunt de bones pràctiques ambientals fomentades entre el personal mitjançant la comunicació i la formació en termes de consum de recursos (paper, energia i aigua, bàsicament) i gestió de residus.

Així doncs, amb el propòsit de difondre aspectes de caire ambiental que pertoquen al personal, es publica un butlletí d'informació interna que té una periodicitat variable en funció de les novetats sorgides.

Pel que fa a formació del personal, l'EMA disposa d'un Pla de formació i sensibilització anual que promou cursos en diferents àmbits, així com visites d'interès ambiental en què els treballadors tenen la possibilitat de veure les instal·lacions d'aigua i residus que gestiona l'EMA i, d'aquesta ma-

nera, entrar en contacte in situ amb el procés de tractament concret. A més, en col·laboració amb l'Institut Metropolità del Taxi, s'ofereix la possibilitat de fer cursos de conducció eficient amb la finalitat de reduir les emissions per l'ús de combustibles fòssils. El personal de nova incorporació rep una formació inicial en bones pràctiques ambientals, a més de material divulgatiu. El personal de manteniment i neteja rep una formació inicial i periòdica per tal d'anar actualitzant el seu coneixement sobre les seves tasques.

DECLARACIÓ AMBIENTAL I INDICADORS AMBIENTALS

Per mantenir la certificació europea EMAS cal elaborar una declaració ambiental anual, en què es mostren els indicadors de consum més importants. D'aquesta manera, es fa un seguiment de l'evolució en la gestió ambiental que es publica a escala de la UE. Els indicadors definits són el consum de gas natural, d'energia elèctrica, d'aigua (al jardí i a l'edifici), de combustible (benzina i gasoil) i de paper.

COMPRA PÚBLICA RESPONSABLE

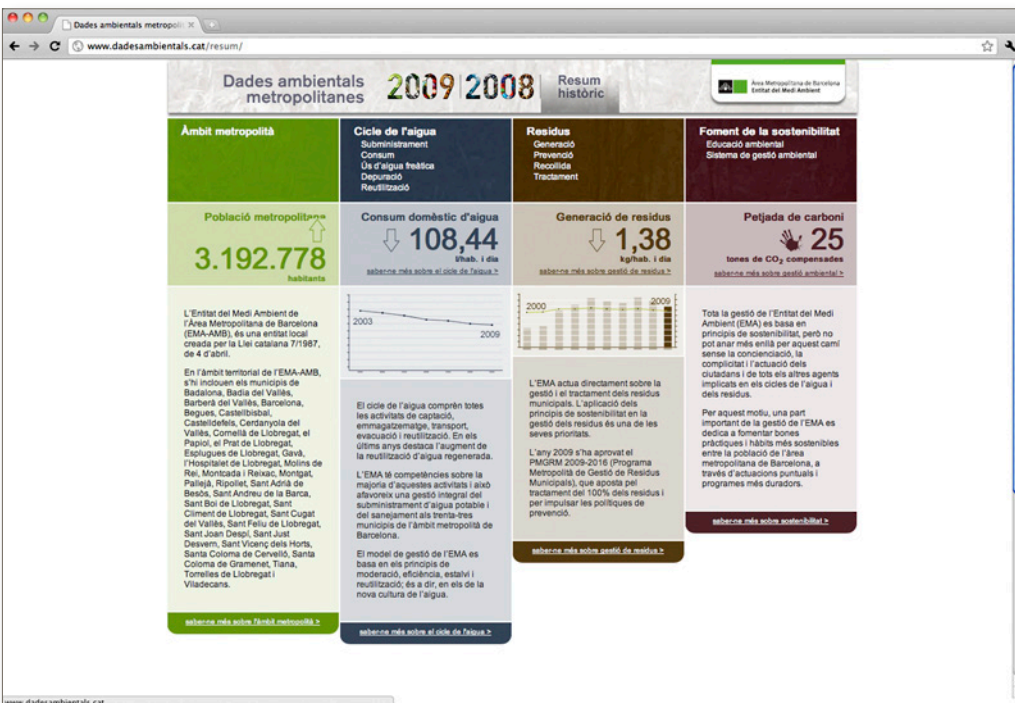
L'any 2009, l'EMA ha editat, amb la col·laboració de l'ARC, la Guia de criteris ambientals aplicables a la contractació de productes i serveis, que té per objectiu donar informació pràctica a les empreses pròpies i concessionàries de l'EMA i als ajuntaments per introduir criteris ambientals a l'hora de fer la compra. Durant la "Setmana per a la Prevenció dels Residus 2009", i mitjançant la col·laboració amb el Consorci de la Zona Franca de Barcelona, es va realitzar una jornada dirigida a empreses metropolitanas i del consorci sobre els principis bàsics de la "compra verda". Actualment, l'Entitat del Medi Ambient també forma part del grup de treball de Compra Responsable de la Diputació de Barcelona, i ha assessorat diferents serveis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona en la introducció de clàusules ambientals en diferents plecs de contractació.

DADES AMBIENTALS METROPOLITANES 2007-2010

Durant els últims quatre anys s'ha continuat editant la publicació Dades Ambientals Metropolitanas amb el recull dels principals indicadors relacionats amb el cicle de l'aigua i dels residus i amb altres actuacions, com ara gestió ambiental i comunicació i educació ambiental. Destaca la creació del lloc web www.dadesambientals.cat.

CÀLCUL DE L'EMPREMTA DE CARBONI

L'empremta de carboni és una mesura de la contribució d'una organització al fet de ser una entitat socialment responsable pel que fa a la lluita contra el canvi climàtic. Sota el prisma de les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle (GEH) s'han identificat les fonts d'emissió de GEH i s'han me-

9. Nova pàgina web gestionada per l'EMA on es poden trobar totes les dades ambientals metropolitan actualitzades anualment.

surat les emissions de quatre depuradores metropolitan i de tres plantes de tractament de residus, tot abastant quasi bé totes les activitats del cicle de vida. A partir d'aquestes mesures, que cal actualitzar periòdicament, es poden definir mecanismes de mitigació i, en últim terme, de compensació. Així doncs, destaca la compensació d'emissions del programa "Compartim un futur" (mitjançant el qual més 9.000 persones visiten les instal·lacions de tractament d'aigua i residus cada any). Durant l'any 2010, que va ser el primer any de funcionament del sistema, s'han compensat l'equivalent a 25,02 tones de CO².

PÀGINA WEB INSTITUCIONAL

L'EMA ha fet un esforç per posar en marxa diferents projectes com a eines de comunicació. Es a destacar el nou sistema d'enviament dels butlletins, la creació de l'espai virtual d'intercanvi d'informació per a la redacció del PMGRM, la creació de la nova pàgina sobre l'argilera Elena de Cerdanyola, el nou disseny de la secció de dades ambientals, la creació del nou lloc web dadesambientals.cat (que recollirà tots els continguts de la col·lecció Dades ambientals metropolitan), el nou disseny de la secció "Compartim un futur", la posada en marxa de les estadístiques del lloc web, l'actualització de les pàgines de projectes, la millora dels continguts dedicats a depuradores i plantes de tractament de residus, la nova maquetació de la pàgina dedicada a la recollida del fibrociment, el nou disseny de la secció dades trimestrals de l'Ecoparc 2, la incorporació d'un espai per tenir accessibles les ponències dels seminaris, la creació de la lloc web consorciecop4rc.cat,

la creació del nou lloc web dedicat al projecte LIFE COR. Al llarg d'aquest mandat, el nombre de visites al web de l'EMA ha passat a ser de 4.500 mensuals.

SEMINARIS I ALTRES ACTIVITATS INFORMATIVES

En el període 2007-2011 s'han organitzat una sèrie de seminaris ambientals, i també s'ha participat en congressos i jornades temàtiques. A continuació es relacionen, de manera no exhaustiva, algunes de les activitats: es va realitzar la conferència internacional "Gestió Sostenible d'Aigües Regenerades", la "V Conferència Europea de Ciutats i Pobles Sostenibles", la Jornada "Cinc exemples internacionals de gestió ambiental al servei dels ciutadans", la "Setmana Agbar de la Innovació", la "Jornada sobre metodologies i processos de presa de decisions per a la ubicació d'instal·lacions ambientals a Catalunya", i la "Jornada de debat veïnal sobre els residus a Barcelona". Si voleu tenir més informació podeu consultar el web www.amb.cat/web/emma/seminaris.

A més, durant el període de sequera dels anys 2007 i 2008 es van tenir reunions freqüents amb els responsables tècnics dels 33 ajuntaments metropolitan, i també amb els responsables de comunicació i de la policia local, per coordinar l'actuació del món local metropolità per prevenir les conseqüències d'un possible desabastament d'aigua, així com per aplicar les mesures que varen permetre, sumades a l'actuació d'altres administracions i dels ciutadans, mantenir el servei fins a les pluges del mes de maig de 2008, a partir de les quals es va començar a normalitzar la situació. ■

ent

Badalona
Barcelona
Castelldefels
Cornellà de Llobregat
Esplugues de Llobregat
Gavà
L'Hospitalet de Llobregat
Montcada i Reixac
Montgat
El Prat de Llobregat
Sant Adrià de Besòs
Sant Boi de Llobregat
Sant Feliu de Llobregat
Sant Joan Despí
Sant Just Desvern
Santa Coloma de Gramenet
Tiana
Viladecans

entitat metropolitana del transport

Aquests quatre anys d'actuació de l'Entitat Metropolitana del Transport es podrien resumir dient que seguim avançant sense parar. A partir d'un objectiu general ben definit, com és el foment del transport públic com a model òptim de mobilitat sostenible, les actuacions concretes s'han dirigit a fer-lo més eficient, més atractiu i més accessible.

És més atractiu si el territori està més ben connectat mercès a la creació de noves línies o a la prolongació d'algunes ja existents per donar servei, per exemple, a nous equipaments com ara l'aeroport o la Ciutat de la Justícia; ho és si s'augmenten les freqüències o es millora la seguretat, com és el cas del Nitbus; si l'accessibilitat per a les persones amb mobilitat reduïda ja no és un propòsit sinó un objectiu plenament aconseguit amb el 100 per cent dels vehicles adaptats; si es posen en funcionament noves estacions de metro i s'adapten les actuals. La bona informació també és un ingredient bàsic: destaquen els plafons instal·lats a les parades de bus que informen del proper pas del vehicle o de les incidències, i que funcionen alimentats per energia solar.

S'ha mantingut l'actual model de gestió que combina la directa i la indirecta, prestada la primera per empreses públiques i la segona per operadors privats en règim de concertació. Les dues es combinen perfectament i fan molt més fàcil prestar servei a qualsevol punt del territori. Tot i que el transport públic ja resulta en si mateix l'opció més beneficiosa per al medi ambient en constituir-se com l'alternativa del vehicle privat, molt més conflictiu i contaminant, cal anar encara més enllà. Per això s'ha fet un esforç de renovació del parc de vehicles, per tal que siguin cada cop més eficients energèticament i menys contaminants, tot complint les directives europees o fins i tot avançant-s'hi.

Crear hàbits favorables a la mobilitat sostenible és un altre dels reptes constants, i en aquest sentit cal celebrar la implantació de la targeta integrada T-12 adreçada als escolars, que els permet utilitzar a un preu molt reduït la xarxa de transport públic i els habitua a fer-la servir. O també incitant l'ús de la bicicleta, especialment entre els segments més joves de la població: a tal fi, ha estat una millora substancial el nou sistema Bicibox d'aparcaments segurs, situats prop de les estacions de transport públic, que facilita l'ús de la bicicleta i en preserva la conservació.

El servei de taxi també està millorant en seguretat, mitjançant la instal·lació de localitzadors de vehicles, i en eficiència, atès que l'Entitat, a través de l'Institut del Taxi, fomenta i ajuda a la renovació de la flota si s'opta per l'ús de combustibles més nets.

ANTONI POVEDA

President de l'Entitat Metropolitana del Transport

emt_01

introducció

L'Entitat Metropolitana del Transport (EMT) és una administració local integrada per 18 municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona. Va ser creada pel Parlament de Catalunya el 1987 amb l'objectiu de prestar de forma conjunta els serveis de transport públic dins del seu àmbit territorial de 334,4 km², i on viu una població d'uns 2.850.000 habitants.

Per acord del Consell Metropolità de 28 d'abril de 1988, l'Entitat Metropolitana del Transport va establir que el conjunt del seu àmbit territorial és una àrea on es presta conjuntament el servei de transport públic col·lectiu de viatgers, ja que es caracteritza per una continuïtat física del teixit urbà i de les activitats econòmiques que requereix d'una planificació i gestió integrades del sistema de transport i la mobilitat per part de l'administració local. Aquest servei té la consideració de transport urbà, i l'Entitat Metropolitana del Transport l'ordena i gestiona d'acord amb les competències que la llei li atribueix.

Els municipis que conformen l'EMT són: Badalona, Barcelona, Castelldefels, Cornellà de Llobregat, Esplugues de Llobregat, Gavà, l'Hospitalet de Llobregat, Montcada i Reixac, Montgat, el Prat de Llobregat, Sant Adrià de Besòs, Sant Boi de Llobregat, Sant Feliu de Llobregat, Sant Joan Despí, Sant Just Desvern, Santa Coloma de Gramenet, Tiana i Viladecans.

El sistema de transport públic de metro i autobusos, que és responsabilitat de l'Entitat Metropolitana del Transport, està format per 210 línies d'autobús i vuit línies de metro. Aquest sistema s'organitza en serveis de gestió directa, gestionats per Transports Metropolitans de Barcelona (empreses públiques de metro i autobusos), i en serveis de gestió indirecta, gestionats per empreses privades que mantenen una relació contractual amb l'Entitat Metropolitana del Transport. En conjunt, aquests serveis han transportat entre 2007 i 2010 més de dos mil cinc-cents seixanta milions (2.568.019.652) de viatgers acumulats.

Fórmules de finançament dels diferents serveis:

- Un contracte-programa mitjançant el qual es financen els diferents serveis de metro i autobusos de Barcelona.
- La participació, conjuntament amb les empreses adjudicatàries, en el compte de resultats d'explotació dels serveis de transport que es presten sota la modalitat de gestió interessada, a les quals s'han d'afegir les compensacions per tarifació social i per integració tarifària.
- Tributo de la mobilitat: recàrrec del transport sobre l'impost de béns immobles (IBI).

Competències de l'EMT:

- Ordenar, gestionar, planificar i coordinar els serveis de transport públic de viatgers que tenen el seu itinerari dins de l'àmbit dels 18 municipis que conformen l'EMT, tant els regulars com els discrecionals. Això inclou l'atorgament de les concessions dels serveis regulars i les autoritzacions dels serveis discrecionals, així com la concessió i l'autorització de les estacions de viatgers.
- Prestar el servei del metro de Barcelona i els altres sistemes municipals metropolitans on també dona servei.
- Exercir la intervenció administrativa en el servei del taxi.
- Programar el trànsit a la xarxa viària bàsica i prestar assistència tècnica als municipis en matèria de trànsit urbà.

MOBILITAT A L'ÀMBIT DE L'EMT

Una part molt important de la mobilitat metropolitana es genera i produeix en l'àmbit de l'Entitat Metropolitana del Transport, especialment a causa de l'atracció i la importància de la ciutat de Barcelona com a lloc de treball principal de moltes persones que resideixen a l'àrea metropolitana de Barcelona, però fora dels límits municipals de la ciutat. Així, més del 60% de la mobilitat de la regió metropolitana té origen o destinació en l'àmbit de l'EMT. És una pressió de mobilitat que els serveis de transport públic de l'EMT són capaços d'atendre; durant l'any 2010 han donat servei a un total de més de 643 milions de viatgers.

PRESSUPOSTOS INICIALS

Entitat Metropolitana del Transport (2008-2011)

Estat de despeses

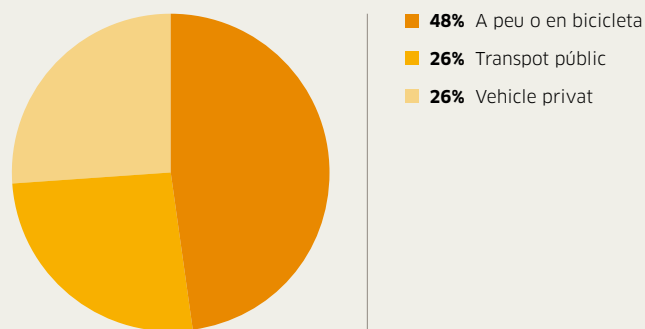
Capítol	Euros	%
1. Despeses de personal	1.480.636.474,13	38,35%
2. Despeses de béns corrents i serveis	1.116.548.740,65	28,92%
3. Despeses financeres	67.958.352,66	1,76%
4. Transferències corrents	659.539.591,44	17,08%
6. Inversions reals	326.338.546,44	8,45%
7. Transferències de capital	44.694.030,12	1,16%
8. Actius financers	0,00	0,00%
9. Passius financers	164.649.993,37	4,27%
Total Pressupost de Despeses	3.860.365.728,81	100,00%

Estat d'ingressos

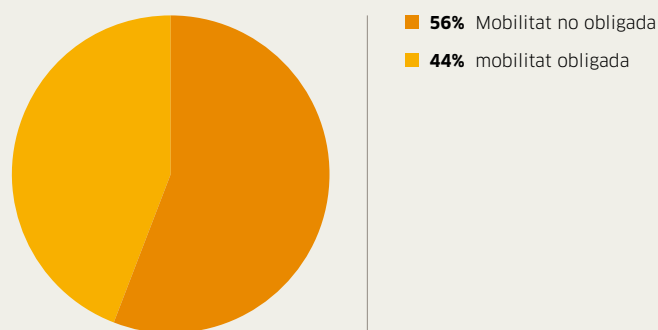
Capítol	Euros	%
1. Impostos directes	282.442.921,54	7,32%
3. Taxes i altres ingressos	1.416.200.342,39	36,69%
4. Transferències corrents	1.884.730.083,91	48,82%
5. Ingressos patrimonials	20.469.000,00	0,53%
6. Alienacions d'inversions reals	1.901.000,00	0,05%
7. Transferències de capital	249.107.379,97	6,45%
8. Actius financers	0,00	0,00%
9. Passius financers	5.515.001,00	0,14%
Total Pressupost d'Ingressos	3.860.365.728,81	100,00%

MITJANS DE TRANSPORT UTILITZATS EN DIA FEINER

Àmbit de l'Entitat Metropolitana del Transport (2010)

TIPUS DE MOBILITAT

Àmbit de l'Entitat Metropolitana del Transport (2010)

En concret, a l'àmbit dels 18 municipis que conformen l'Entitat Metropolitana del Transport s'efectuen uns 57,6 milions de desplaçaments setmanals. En dia feiner, el 56% dels desplaçaments corresponen a mobilitat no obligada (motivada per motius personals), mentre que el 44% restant corresponen a mobilitat obligada (per motius d'estudis, treball o altres ocupacions).

Les següents dades ens proporcionen una visió amb més detall d'aquesta mobilitat en dia feiner, que es quan es produeixen més desplaçaments. Els residents de l'àmbit de l'Entitat Metropolitana del Transport fan gairebé la meitat dels viatges (48%) a peu i en bicicleta; l'altra meitat dels viatges (52%) els fan en vehicle privat (25,9%) i en transport públic (25,6%). Pel que fa als desplaçaments en transport públic, el metro és el mitjà més utilitzat, amb un 41,3% dels desplaçaments, seguit de l'autobús, amb un 34,4%.

Els homes, que es desplacen en major proporció per motius ocupacionals (mobilitat obligada per estudis o treball), tenen un grau de mobilitat lleugerament superior al de les dones, que es desplacen majoritàriament per motius personals. Les dones es desplacen de forma predominant a peu o en bicicleta (53,3%), mentre que els homes ho fan en modes mecanitzats (56,8%), principalment en transport privat (34,7%). La quota d'ús del transport públic és major entre les dones (29,0%) que entre els homes (22,1%).

La població d'entre 16 i 29 anys és la que té un major grau de mobilitat obligada, mentre que les persones de 65 o més anys presenten una mitjana de desplaçaments més baixa, vinculada bàsicament als motius personals. Els joves d'entre 16 i 29 anys són el col·lectiu que fa un major ús del transport públic amb diferencia (36,0%), seguit de la població en edat activa de 30 a 64 anys (26%). ■

Font de l'estudi:
Enquesta de Mobilitat Quotidiana realitzada l'any 2006.

emt_02

serveis de gestió directa

2.1_Compromís amb la ciutadania

El transport públic és un element fonamental per a la sostenibilitat del nostre entorn, redueix l'impacte en el medi ambient del vehicle privat, millora la seguretat i vertebrava el territori tot apropant les ciutats als seus habitants. Com a principal operador de l'àrea metropolitana, Transports Metropolitans de Barcelona (TMB) s'esforça per innovar i millorar la xarxa de transport públic per atreure els ciutadans cap a l'ús del metro i de l'autobús com a mitjà de desplaçament.

Amb la posada en marxa de la primera línia de metro automàtica del país, la línia 9/10, com a millor exemple d'innovació, en els darrers anys s'ha augmentat l'oferta de metro pel que fa a capacitat, recorregut de línies, i freqüències i horaris –consolidant el servei ininterromput durant les nits de dissabte–, i s'han fet obres de remodelació i manteniment d'infraestructures. Els usuaris de l'autobús s'han trobat amb serveis més segurs i menys contaminants i amb una aposta estratègica per l'ús d'energies sostenibles en la seva flota.

Finalment, cal destacar l'objectiu d'aconseguir l'accessibilitat universal al transport públic. L'adaptació de metro i autobusos demostra aquest compromís de TMB amb la ciutadania.

2.2_Millora de l'oferta de metro i autobusos

Durant els últims anys, tant els serveis de metro com de bus de TMB han registrat un important increment de l'oferta. Amb les darreres prolongacions la xarxa de metro de Barcelona supera els 100 quilòmetres de via, 11 dels quals pertanyen a la nova línia 9/10, la primera línia de metro automàtica de l'Estat espanyol, amb 11 estacions a les ciutats de Barcelona, Badalona i Santa Coloma de Gramenet, que han suposat l'assoliment de reivindicacions històriques de barris fins ara sense suburbà.

Cal destacar també la inauguració de nous trams de línies de metro ja existents, com ara la prolongació de la línia 3 fins a Trinitat Nova, la de la línia 2 des de Pep Ventura fins a la nova estació Badalona Pompeu Fabra, i la de la línia 5 entre Horta i Vall d'Hebron, on connecta amb la línia 3. Aquesta fita ha permès apropar el metro a moltes zones i facilitar les comunicacions amb un transport públic de capacitat.

Igualment, la posada en marxa del servei ininterromput durant les nits de dissabte per donar resposta a la demanda de mobilitat i la millora de freqüències han contribuït a ampliar les possibilitats de transport en metro per a l'usuari. El metro nocturn dels dissabtes, en què TMB ha aportat un esforç tècnic i humà considerable, ha estat una mesura de caràcter social per donar resposta a la demanda de mobilitat, sobretot entre el públic jove, per garantir la seguretat viària i promoure l'ús del transport públic.

Pel que fa a la xarxa d'autobusos, configurada per 108 línies, s'han prolongat algunes línies i se n'han creat altres de noves. Una part important d'aquestes prolongacions corresponen a línies de Bus de Barri, per potenciar el transport de proximitat. La renovació i ampliació de la flota, l'aposta per energies de tracció alternatives i més sostenibles, la posada en funcionament de nous sistemes d'informació, com ara l'iBus, i altres millores realitzades són una mostra del treball per assegurar la qualitat dels vehicles i del servei.

2.3_Rècord de passatge al metro amb motiu de la Mercè 2010

Amb motiu de les festes de la Mercè de l'any 2010, TMB va aportar tota la seva infraestructura de transport públic i va reforçar i adaptar els horaris de totes les línies de metro i autobusos que van donar servei als principals escenaris de la festa. La xarxa de metro de TMB va fer un esforç consi-

derable per prestar servei de manera continuada durant la Mercè 2010 per facilitar així la participació ciutadana a les activitats festives i lúdiques, obrint des de les 5 del matí de dijous 23 de setembre fins a la mitjanit de diumenge 26 de setembre. En aquestes 91 hores de funcionament ininterromput es van transportar en total 3,5 milions de passatgers i es van assolir nous rècords de passatgers transportats.

El dijous 23, vigília de festa, hi va haver 1.397.000 validacions al metro, una quantitat força superior al que és habitual en altres divendres i vigílies de festiu. Concretament, es van registrar 886.000 viatges en 24 hores, de 4 de la matinada a la mateixa hora de l'endemà. Dissabte, també en 24 hores, el còmput va superar la fita d'1.000.000 de viatges. Totes dues són xifres màximes per a aquest tipus de dia.

2.4_Transport públic accessible

TMB va presentar recentment el seu Pla director d'accessibilitat universal, elaborat des de la participació i amb les aportacions fetes des de diferents col·lectius, i en què TMB es referma en el compromís de fer que les seves xarxes de transport siguin accessibles a tothom. En aquest sentit, la regió metropolitana de Barcelona figura a l'avantguarda de les principals metròpolis europees pel grau d'adaptació del transport públic, tant en superfície com ferroviari, i és actualment una referència en polítiques d'accessibilitat universal. El camí recorregut en els últims anys per TMB ha estat important, i té fites remarcables com la de l'1 de gener de 2007, quan es va arribar al 100 per cent de la flota d'autobusos de plataforma baixa (1.080 unitats).

Pel que fa al metro, actualment el 82 per cent de les estacions tenen ascensors i altres facilitats per a persones amb mobilitat reduïda, i es continua treballant per arribar al 100 per cent. Cal no oblidar també millores tan perceptibles com les adequacions dels interiors dels vehicles, l'adaptació de les validadores i expenedores de títols, els encaminaments per a invidents i la reducció de la distància entre andanes i trens.

En el cas dels autobusos, aquesta fita ja s'ha assolit, i el 100 per cent de la flota ja està adaptat a persones amb mobilitat reduïda (PMR) en compliment de la normativa vigent. Els nous autobusos que es van incorporant presenten característiques especials d'accessibilitat: terra baix antilliscant; rampa retràctil a la porta central, per tal de facilitar l'entrada i sortida de les cadires de rodes; seients ergonòmics i de suspensió pneumàtica integral; polsadors retolats en sistema Braille, i preinstal·lació del sistema d'informació a l'usuari, que dona

indicacions sobre les parades per mitjà d'un dispositiu lluminós i sonor, entre altres prestacions, com ara la confirmació acústica de la validació dels diferents títols.

2.5_Mobilitat sostenible i segura

L'ús del transport públic és un dels pilars de la sostenibilitat de les ciutats. Per aquesta raó, TMB gestiona els seus serveis protegint el medi ambient i actuant de manera activa per incorporar energies menys contaminants i desenvolupar tecnologies més ecològiques. Entre altres mesures, en els darrers anys s'estan incorporant a la flota d'autobusos vehicles amb combustibles més ecològics, com són el gas natural i el biodièsel; s'han fet proves amb vehicles propulsats a partir d'hidrogen, i es treballa en l'adquisició de nous autobusos híbrids i en la conversió de la part més moderna de

la flota dièsel en autobusos híbrids mitjançant la incorporació de motors elèctrics. Aquestes mesures, juntament amb la incorporació de filtres d'alt rendiment per reduir les emissions d'òxids de nitrogen i partícules a 522 autobusos propulsats amb motor dièsel, convertiran a curt termini la flota de transport de superfície de TMB en la més neta d'Europa.

La voluntat d'oferir un transport públic de màxima qualitat també s'ha reflectit en l'augment de la seguretat. L'increment de recursos tècnics i humans a les xarxes de bus i metro, que ara disposen d'unes sales de control noves i més ben equipades, fan possible un servei més segur i més ben coordinat.

En definitiva, en aquest camí cap a la sostenibilitat i la proximitat ha estat fonamental l'ús eficient de la tecnologia, la qual cosa ha permès a TMB fer un salt qualitatiu en l'eficiència i en la millora del servei que s'ofereix als usuaris.

2. TMB aposta per la propulsió híbrida. A la imatge un prototip que va circular en proves per Barcelona.

3. S'estan implantant nous vehicles amb combustibles més ecològics, com el gas natural i el biodièsel.

4. El Bus del Barri s'ha consolidat com a transport de proximitat.

5. Tots els busos de TMB estan adaptats a persones amb mobilitat reduïda.

6

6. La nova estació de Trinitat Nova de l'L3 es troba a 30 metres de profunditat i forma part d'un gran intercanviador amb correspondència amb l'L4 i l'L11 del Metro.

7. L'intercanviador de Diagonal va posar en marxa les primeres cintes transportadores del transport públic de la ciutat de Barcelona.

7

2.6_Millora de les infraestructures

Millorar el servei exigeix també renovar i remodelar algunes infraestructures. En aquests darrers anys s'han fet moltes actuacions, entre les quals cal destacar les obres del nou intercanviador de Diagonal, on conflueixen les línies 3 i 5 de metro i els Ferrocarrils de la Generalitat (un projecte que ha suposat la supressió de les barreres arquitectòniques i l'ampliació de vestíbuls i passadissos de correspondència), així com la instal·lació de cintes transportadores i ascensors. Igualment, s'està enllestit el nou intercanviador d'Arc de Triomf; s'han posat en servei noves estacions, com ara la de Mercat Nou, i s'han reformat, entre d'altres, les de Torre Baró (on s'ha procedit a la seva cobertura), Drassanes, Sant Andreu, Santa Coloma, Hospital Clínic, Sant Pau/Dos de maig, etc.

El manteniment de les infraestructures i la creació de nous intercanviadors i nous vestíbuls a la xarxa de metro il·lustra l'esforç constant de TMB per potenciar entre la ciutadania l'ús del transport públic, tot posant al seu abast instal·lacions més modernes i accessibles.

2.7_Servei amb bona nota i valor afegit

Els nivells de qualitat assolits pels serveis de metro i bus estan ben valorats pel conjunt de la ciutadania, com ho reflecteixen les valoracions de les diferents enquestes i els estudis que es porten a terme en aquest sentit, ja siguin elaborats per TMB (estudi de percepció del client) o per l'Ajuntament de Barcelona (enquesta de serveis municipals). Aspectes com ara l'accessibilitat, la seguretat, la rapidesa, la facilitat de les connexions, la neteja i la informació general són alguns dels indicadors més ben puntuats per les persones consultades. Un altre aspecte que està molt present en la gestió de TMB és la innovació, com ho demostra la incorporació de les noves tecnologies socials a la seva activitat diària amb l'objectiu de potenciar la informació i apropar cada cop més el transport públic a tots els ciutadans.

Amb aquesta voluntat, TMB afegeix també la promoció dels valors culturals, històrics i socials associats a Barcelona i la seva àrea metropolitana com un valor afegit que faci més agradable l'experiència de viatjar en metro i bus. La participació de les persones i la difusió d'iniciatives artístiques i culturals vol anar més enllà de l'oferta i del servei de transport públic que s'ofereix, i té la seva màxima expressió en la programació de diverses activitats pròpies molt ben acollides pel públic, com ara la Primavera Cultural o el Festival Subtravelling de curtmetratges, entre d'altres. ■

8. Els nivells de qualitat assolits pels serveis de metro i bus estan ben valorats pel conjunt de la ciutadania.

9. El perllongament de la línia 5 d'Horta a Vall d'Hebron ha permès que el Metro arribi fins a nous barris de la ciutat, com ara El Carmel, La Teixonera i El Coll.

emt_03

serveis de gestió indirecta

L'Entitat Metropolitana del Transport presta la resta dels serveis de transport pel procediment de gestió indirecta, mitjançant diverses empreses operadores privades amb les quals l'Entitat manté diferents modalitats de gestió depenent del tipus de servei. Amb la gran majoria s'han establert contractes de gestió interessada a través dels quals es produeix la participació de l'EMT, conjuntament amb les empreses, en el compte de resultats d'explotació dels serveis de transport contractats. En total, 102 línies de transport públic amb autobús conformen els diferents serveis de gestió indirecta. Durant el període 2007-2011 s'han dut a terme actuacions integrals de millora a la major part dels serveis de la primera corona de Barcelona, i s'han aconseguit les fites següents:

- Augmentar la freqüència de pas de les línies. Algunes d'aquestes han estat reforçades a causa de problemes d'aglomeracions generats per noves necessitats de mobilitat.
- Donar servei a zones no cobertes i establir noves connexions, tant a l'interior dels nuclis urbans com entre ells.
- Atendre especialment els barris i les zones de difícil accés, adaptant els serveis amb vehicles microbusos o midibusos.
- Donar oferta de transport públic a les noves infraestructures i els grans equipaments de serveis públics que s'han posat en servei, alguns dels quals encara no disposen de l'oferta prevista de metro i ferrocarril, com per exemple l'aeroport de Barcelona, l'Hospital Moisès Broggi de Sant Joan Despí, l'Hospital Sant Joan de Déu de Sant Boi de Llobregat, l'Hospital Germans Trias i Pujol i la Ciutat de la Justícia.
- Millorar i coordinar les connexions amb el metro i el ferrocarril en el marc de la integració tarifària.
- Consolidar el creixement de la xarxa d'autobusos nocturns Nitbus i incrementar-ne el nivell de seguretat; en aquest sentit, s'ha iniciat un projecte per dotar tots els vehicles de transport nocturn de càmeres de videovigilància.
- Promoure l'accessibilitat per a tothom, aconseguint que el 100% de la flota d'autobusos sigui accessible també per a les persones amb mobilitat reduïda.

1. Dues línies del servei Aerobús connecten el centre de Barcelona amb l'aeroport del Prat.

Quant a la modernització de la flota d'autobusos, s'aprovà el Pla de renovació de material mòbil per als anys 2009-2011, pel qual 93 vehicles que durant aquest trienni tinguessin 10 anys o més d'antiguitat han estat substituïts per noves unitats més modernes i respectuoses amb el medi ambient, en incorporar els estàndards més exigents pel que fa a emissió de contaminants, Euro 5 i EEV. En aquesta línia, també es va aprovar el Pla d'incorporació de filtres reductors d'emissió de partícules i òxids de nitrogen a autobusos amb tecnologies Euro 3 o anteriors. Cal destacar, finalment, que el 2011 es van incorporar els primers vuit autobusos de tecnologia híbrida dièsel-elèctrica als serveis de gestió indirecta. D'altra banda, el gener de 2010 es va inaugurar un nou centre operatiu per a autobusos metropolitans ubicat al polígon industrial El Regàs de Gavà, amb capacitat per a 80 vehicles. Aquest centre també integra equipaments de servei per al manteniment, la neteja (dos túnels de rentat), la planta de proveïment de combustible i la sala de control, així com instal·lacions per a personal i aula de formació.

En els aspectes d'informació, s'ha potenciat la instal·lació de panells a les parades amb informació permanent de les incidències i els temps d'espera dels autobusos. En aquest mandat s'ha estès la implantació de panells d'alimentació solar a cent parades. Així mateix, s'ha implantat el Google Transit Barcelona, una aplicació específica de Google Maps incorporada al portal www.emt.cat.

Durant aquests anys, una de les novetats ha estat la creació de la targeta integrada T-12 per a escolars, que permet fer gratuïtament un nombre il·limitat de desplaçaments en els mitjans de transport integrats.

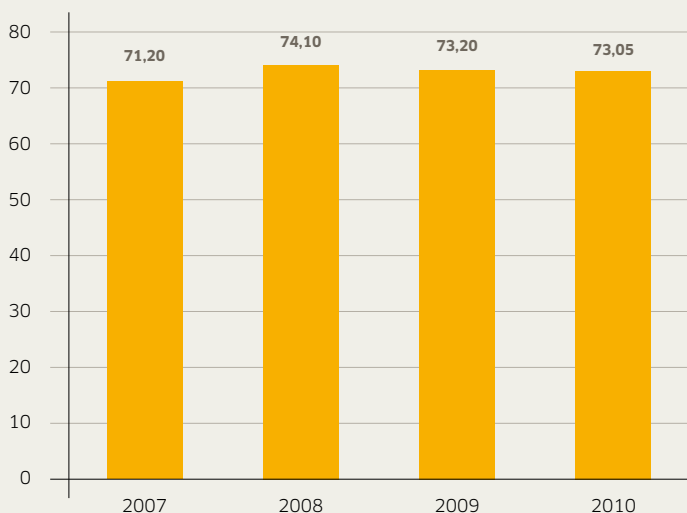
Finalment, cal destacar la implantació d'un sistema d'aparcaments segurs per a bicicletes en el conjunt de l'àrea metropolitana (BiciBox), ubicats al costat d'estacions de transport públic i altres equipaments metropolitans.

NÚMERO DE VIATGERS

Serveis de gestió indirecta (2007-2010)

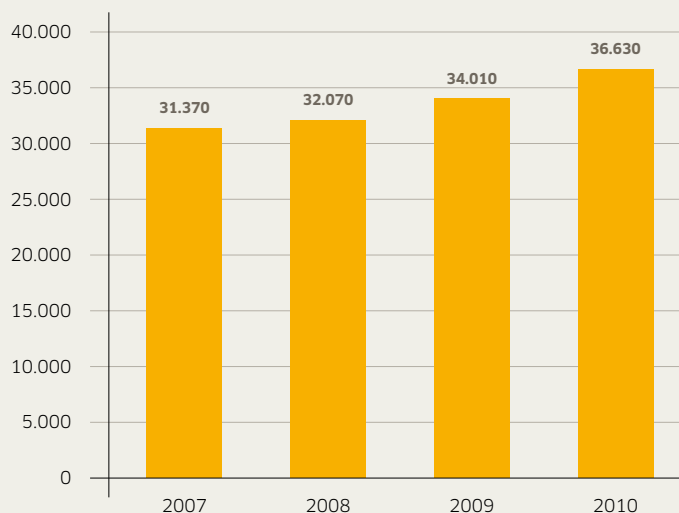
Milions de viatgers

KM ÚTILS DE LÍNIES D'AUTOBÚS

Serveis de gestió indirecta (2007-2010)

Km (en milers)

EVOLUCIÓ DE L'OFERTA

Serveis de gestió indirecta (2007-2010)

Total de serveis de gestió indirecta

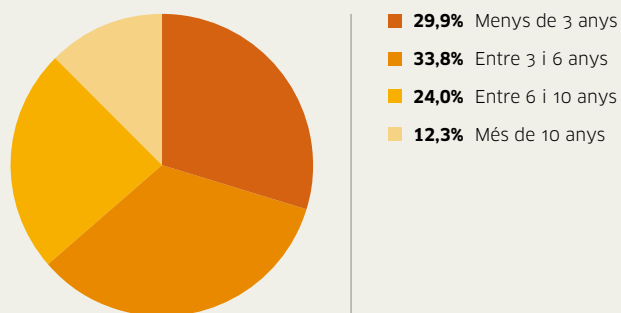
Concepte	2007	2008	2009	2010
Viatgers (en milions)	71,20	74,10	73,20	73,05
Km útils (en milions)	31,37	32,07	34,01	36,63
Línies d'autobús	101	99	104	102
Flota de vehicles	574	613	660	672
Parades	3.292	3.342	3.280	3.270

Serveis adaptats a persones amb mobilitat reduïda

Concepte	2007	2008	2009	2010
Viatgers	265.382	266.464	308.767	337.500
Flota de vehicles	31	30	30	30

DISTRIBUCIÓ D'AUTOBUSOS PER ANTIGUITAT

Sobre una flota de 672 vehicles (2010)

2. La línia BD6 exprés connecta el centre de Badalona amb l'Hospital de Can Ruti.

3. La línia B25 és una de les més utilitzades al Barcelonès nord.

4. Nova línia BD5 davant l'estació de Renfe de Badalona.

3.1_Servei al Barcelonès nord (TUSGSAL)

El servei al Barcelonès nord cobreix la xarxa d'autobusos de l'àmbit del Besòs, és a dir, els municipis de Badalona, Santa Coloma de Gramenet, Sant Adrià de Besòs, Montcada i Reixac, Montgat i Tiana. Aquest servei integra 31 línies: 800, 801, 802, 803, B12, B14, B14, B16, B17, B18, B19, B20, B21, B22, B23, B24, B25, B26, B27, B29, B30, B31, BD0, BD1, BD2, BD3, BD4, BD5, BD6, BD7 i TM.

Durant els exercicis de 2009 i 2010, el servei ha sofert una pèrdua de viatgers com a conseqüència de la crisi econòmica global, però també per la posada en servei de 11 noves estacions de les línies 9 i 10 del metro en l'àmbit al qual donava servei la concessió del Barcelonès nord.

Les principals actuacions que s'han dut a terme al llarg dels anys 2007-2010 han estat la posada en funcionament de vuit noves línies, la prolongació del recorregut de set línies, l'augment de freqüència de pas en quatre i l'ampliació d'horaris i dies de servei en vuit línies més.

Creació de noves línies:

- Creació de les noves línies de microbusos 802 i 803 per als barris de Singuerlín, Oliveras i Església.
- Nova línia BD5 urbana de Badalona que connecta els barris de la Salut, Lloreda, Pep Ventura, el centre de Badalona, l'estació de metro Pep Ventura i l'estació de Renfe, amb un interval de 20 minuts i una dotació de quatre microbusos.
- Nova línia BD2 urbana de Badalona i transversal entre la Salut, Fondo, rambla de França, Montigalà, Molí de la Torre, la Morera, el Pomar, Las Guixeres, Canyonó i centre de Badalona, amb una freqüència de pas de 20 minuts.
- Noves línies B12 entre Can Ruti i l'estació de Renfe de Montcada i Reixac, i B16 entre Badalona i la Vall d'Hebron de Barcelona, passant per Nou Barris i Santa Coloma.
- Extensió del Bus de Barri als barris situats entre Badalona i Santa Coloma, amb la creació de la nova línia B15 de microbusos entre Can Peixauet, Santa Rosa, Circumval·lació i el barri de Fondo (metro L1). Interval cada 20 minuts.
- Nova línia BD6 exprés, en dies feiners, entre l'estació de metro Badalona-Pompeu Fabra (L2) i l'Hospital Germans Trias i Pujol (Can Ruti), amb un interval de pas de 10 minuts i un temps de trajecte estimat de 10 a 15 minuts.

Millores de freqüència, recorreguts, cobertura i altres:

- Millora de la freqüència de pas de las línies urbanes BD1 (de 20 a 15 minuts) i BD3 i BD4 (de 12 a 10 minuts).
- Millora de la freqüència de pas de la línia 801 (de 30 a 15 minuts) i la incorporació de dos microbusos.

5. La línia CJ, que connecta l'Estació de Sants amb la Ciutat de la Justícia, té una freqüència de pas de 15 minuts.

- Establiment de servei tots els dissabtes, de les línies 801, 802 i 803, amb una freqüència d'entre 30 i 40 minuts.
- Perllongament del recorregut de la BD1 (nou origen/final metro Fondo a Santa Coloma).
- Extensió del Bus de Barri a Badalona: nova línia BD5 de microbusos per als barris de la Salut, Nova Lloreda, Sistrells i Sant Crist, fins al centre de Badalona i l'estació de Renfe. Interval de pas cada 20 minuts.
- Prolongació de l'itinerari de la línia B23 fins al barri del Bon Pastor i reducció de l'interval de pas de la mateixa línia, de 30 a 20 minuts els dies feiners.
- Ampliació dels horaris en caps de setmana i festius de les línies B24, B26 i B27 a l'efecte de millorar la connexió amb l'Hospital Germans Trias i Pujol de Badalona.
- Modificació dels horaris de la línia B30, ampliant la cobertura horària en una expedició a la zona d'oci de Can Ribó, els diumenges i festius.
- Ampliació de la capacitat de comunicació del Sistema d'Ajuda a l'Explotació (SAE).
- Prolongació de l'itinerari de la línia B21 a Sant Adrià de Besòs per tal de donar cobertura a la zona del mercat dels Encants i millorar la connexió amb el tramvia.
- Prolongació de l'itinerari de la línia B17 a Santa Coloma de Gramenet per tal de millorar la connexió amb l'estació de Fondo de la línia L1 del metro de Barcelona.
- Prolongació de l'itinerari de la línia 802 a Santa Coloma de Gramenet per tal de millorar la connexió amb el complex poliesportiu de l'Olimpo.
- Prolongació de l'itinerari de la línia BD2 a Santa Coloma de Gramenet per tal de millorar la connexió amb el barri Llatí i a Badalona per millorar la connexió amb el barri de la Salut i de Montigalà.
- Renovació de la flota d'autobusos al Barcelonès nord amb 14 vehicles nous menys contaminants.
- Implementació de servei els dies festius pel matí entre el centre del municipi de Santa Coloma de Gramenet i el cementiri mitjançant la línia d'autobusos B18 amb una freqüència de pas de 45 minuts.
- Ampliació de l'itinerari de la línia B22 per tal de millorar la cobertura de l'Hospital de Sant Pau de Barcelona.
- Modificació d'itineraris i parades a Santa Coloma de Gramenet de diverses línies amb motiu de la posada en servei del primer tram de la línia 9 del metro entre Can Zam i Can Peixauet, amb la finalitat d'afavorir la intermodalitat entre la xarxa d'autobús i la xarxa de metro.
- Modificació de l'horari de la línia B12 per tal d'adaptar el servei a les necessitats dels ciutadans del barri Bosc de Can Vilaró de Montcada i Reixac.

- Modificació de l'itinerari de la línia B14 incorporant noves parades en el terme municipal de Sant Adrià de Besòs amb motiu de les obres temporals del mercat municipal.
- Modificació de l'itinerari de la línia B29, millorant la circulació entorn del carrer Cervantes de Badalona.
- Modificació consistent a traslladar tres vehicles de les línies B27 i B17, afectades per les línies L9 i L10 de metro, cap a la línia exprés BD6.

Com a resultat del concurs públic convocat l'any 2010, la xarxa diürna d'autobusos del servei al Barcelonès nord és objecte d'una modificació de les seves característiques per adaptar-se a les noves condicions de mobilitat sorgides de la implantació, els anys 2009 i 2010, de nous serveis ferroviaris de metro en el territori cobert per aquest servei.

3.2_Servei de l'Hospitalet de Llobregat i altres municipis (Rosanbús S.L)

El servei de l'Hospitalet de Llobregat cobreix també les necessitats de mobilitat del Prat de Llobregat i alguns municipis més del marge esquerre del riu Llobregat: Cornellà de Llobregat, Sant Joan Despí, Esplugues de Llobregat i Sant Just Desvern. Està format per 11 línies: LH1, LH2, LH10, L10, L12, L14, L16, PR1, PR2, PR3 i CJ.

Durant el període 2007-2010, el nombre de viatgers d'aquest servei ha augmentat lleugerament, amb un increment del 7 per cent en els darrers quatre anys. L'augment més significatiu s'ha produït l'any 2010, a causa de la millora de la freqüència de pas de diverses línies, de la prolongació de recorreguts per afavorir l'accessibilitat a l'aeroport (PR1), i de la creació de la nova línia CJ per atendre les necessitats de mobilitat de la Ciutat de la Justícia, connectant-la directament amb l'estació de Sants de Barcelona.

Les principals actuacions s'han concretat en la posada en funcionament d'una nova línia, la prolongació de dos, l'augment de freqüència en tres línies i les millores d'itineraris per adaptar-se a les noves demandes.

Creació de noves línies:

- Posada en servei d'una nova línia llançadora CJ entre el barri de Sants i la Ciutat de la Justícia, amb una freqüència de pas de 15 minuts.

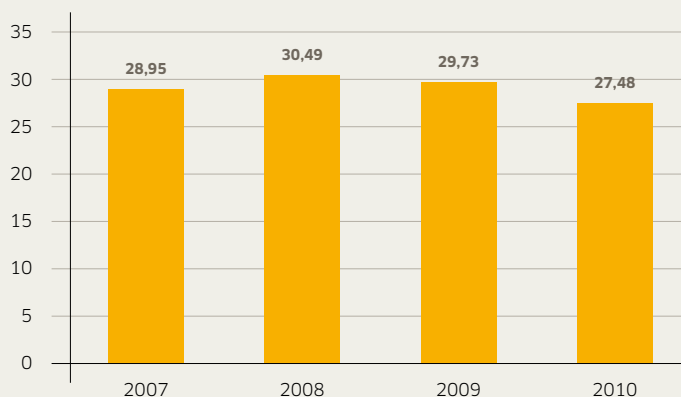
Millores de freqüència, recorreguts, cobertura o altres:

- Prolongació de l'itinerari de la línia PR1 des de la plaça Catalunya del Prat fins a la terminal nord de l'aeroport del

VIATGERS DEL SERVEI DEL BARCELONÈS NORD

TUSGSAL (2007-2010)

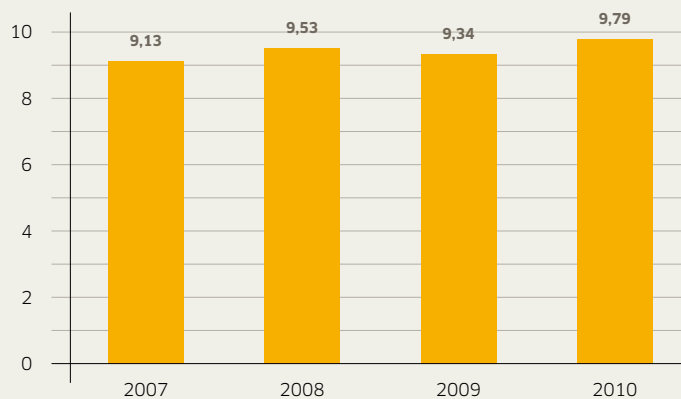
Milions de viatgers

VIATGERS DEL SERVEI DE L'HOSPITALET I ALTRES MUNICIPIS

Rosanbús S.L. (2007-2010)

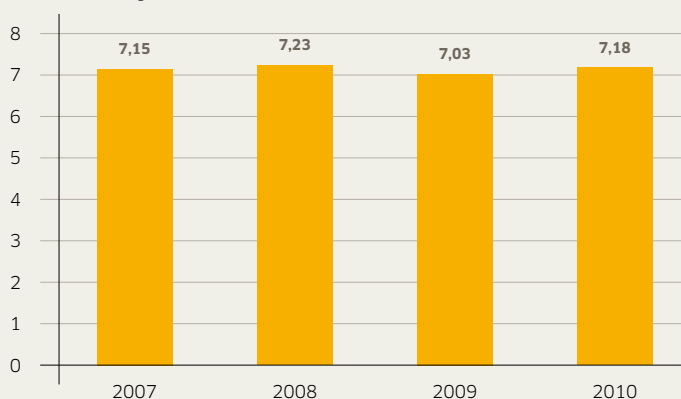
Milions de viatgers

VIATGERS DEL SERVEI ENTRE BARCELONA I GAVÀ

Mohn S.L. (2007-2010)

Milions de viatgers

Prat. Incorporació d'un vehicle i ampliació del calendari de funcionament de la línia a dissabtes i festius.

- Prolongació de l'itinerari de la línia L10 per tal de cobrir la zona del Polígon Industrial del Sud-Oest i els Serveis Funeraris de Sant Just Desvern, establint l'interval de pas en una freqüència de 20 minuts.
- Modificació de l'itinerari de les línies LH1 i LH2 a l'Hospitalet de Llobregat per tal de resoldre la connexió en transport públic dels diferents barris del municipi amb la nova àrea comercial i empresarial Districte Econòmic Gran Via.
- Augment de la freqüència de pas els dies feiners, de dilluns a divendres del mes d'agost, de les línies L14 i L16 a 15 i 20 minuts, respectivament, per tal d'atendre la creixent demanda registrada en els darrers anys.
- Incorporació d'un vehicle a la línia L12 que fa tres expedicions de reforç tots els matins de dilluns a divendres entre les 7 i les 9 hores per tal de solucionar els problemes d'aglomeracions que es produeixen en hora punta.
- Incorporació d'un vehicle a la línia L14 que fa quatre expedicions de reforç tots els matins de dilluns a divendres entre les 7 i 10 hores per solucionar, en aquesta franja horària, els problemes d'aglomeracions.
- Prolongació de la línia PR1 entre l'estació de tren del Prat i l'aeroport, fins a la terminal T1, mantenint la freqüència de pas de 30 minuts.
- Modificació de l'itinerari de les línies LH1 i L14 a l'Hospitalet de Llobregat per fer-lo més adequat a les característiques urbanístiques de la via pública i per millorar l'accessibilitat a diversos equipaments.
- Modificació dels itineraris de les línies LH2 i L10 per adaptar-los a la remodelació del viari de l'entorn de la plaça de l'ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat.
- Modificació de l'itinerari de la línia CJ entre l'estació de Sants i la Ciutat de la Justícia de l'Hospitalet de Llobregat amb l'objecte d'utilitzar la nova plataforma reservada per a autobusos al carrer Tarragona, situada entre la plaça Espanya i l'estació de Sants.
- Modificació de l'itinerari de la línia L10 per afavorir l'accessibilitat amb transport públic al nou Hospital Comarcal Moisès Broggi de Sant Joan Despí.
- Reforç de la línia L12 amb l'objectiu de millorar la freqüència de pas fins a cada 7 minuts i reduir les aglomeracions de viatgers que es produeixen en determinades hores punta. La millora consisteix en la incorporació de quatre vehicles durant els dies feiners, dos vehicles els dissabtes de tot l'any i un vehicle els feiners d'agost.
- Reforç de la línia L14 per tal de millorar la freqüència de pas a cada 7 minuts i reduir les aglomeracions mitjançant la incorporació de quatre vehicles addicionals, que s'incorporen a la flota habitual.

3.3_Servei entre Barcelona i Gavà (Mohn S.L.)

Aquest servei d'autobusos cobreix els municipis de Viladecans i Gavà, així com les seves connexions amb diferents municipis veïns i amb la ciutat de Barcelona. Formen aquest servei un total d'onze línies: L80, L81, L82, L85, L86, L87, L88, GA1, VB1, VB2, i VB3.

Durant el període 2007-2010, el nombre de viatgers d'aquest servei s'ha mantingut estable per sobre dels set milions anuals de trajectes registrats. De manera particular, cal destacar l'evolució favorable de les línies urbanes de Viladecans que durant l'any 2010 han incrementat la seva demanda en un 6,3 per cent respecte de l'any anterior.

Les principals actuacions durant aquest període s'han concretat en la prolongació de sis línies, l'augment de freqüència en cinc més i el canvi d'itinerari en dos.

Millores de freqüència, recorreguts, cobertura o altres:

- Millora de la línia urbana de Gavà (Gavabús), que s'ha prolongat fins a Gavamar. Incorporació de nous vehicles midi-bús i increment de la freqüència fins a 20 minuts.
- Millora de la freqüència de pas de les línies L86 i L87 entre Viladecans i Barcelona amb la incorporació d'un vehicle addicional a cadascuna, que en el tram coincident dels itineraris tenen un interval de pas de 15 minuts.
- Incorporació d'un vehicle en les línies L82 i L85.
- Modificació de l'itinerari de la línia L85 al barri de Sanfeliu de l'Hospitalet de Llobregat, que ha passat a circular pels carrers Miquel Peiró i Víctori en lloc de fer-ho per l'avinguda República Argentina per tal de millorar l'accessibilitat al transport públic dels veïns de l'esmentat barri.
- Modificació de l'horari a partir del mes de setembre del servei Gavabús per tal de reduir el temps d'espera dels escolars dels barris de la Sentiu i Can Espinós per desplaçar-se a les escoles de Gavà.
- Prolongació de l'itinerari de les línies L80 i L81 per tal de donar servei al barri de Can Tries de Gavà.
- Perllongament, en dies feiners, de l'itinerari de les línies L82 i L85 des de Santa Eulàlia fins a la Ciutat de la Justícia.
- Modificació de l'itinerari de la línia L85 per adaptar-lo a la remodelació del viari de l'entorn de la plaça de l'Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat.
- Prolongació de recorregut i ajustos de l'horari de la línia L88 amb l'objectiu d'oferir servei de transport públic als habitants del barri de Rodera de Sant Climent.
- Modificació de l'itinerari de les línies del VILABUS per adaptar-lo als nous sentits de circulació de la zona centre de Viladecans, modificats recentment.

3.4_Servei entre Barcelona i Sant Boi de Llobregat (Oliveras, S.L.)

Aquest servei d'autobusos atén les necessitats de transport públic de Sant Boi de Llobregat, així com les seves connexions amb municipis veïns i amb Barcelona. També inclou una línia entre l'Hospitalet de Llobregat, Cornellà de Llobregat, Sant Joan Despí i Sant Feliu de Llobregat. En total, són tretze les línies que conformen aquest servei: L46, L52, L70, L72, L74, L75, L76, L77, L78, L79, SB1, SB2 i SB3.

Pel que fa el nombre de viatgers del servei, l'evolució des de 2007 ha estat lleugerament a l'alça fins a arribar als set milions de viatgers durant l'any 2010, xifra que representa un creixement acumulat de l'11,3 per cent en els últims quatre anys. Aquesta evolució s'explica per les millores introduïdes al servei, entre les quals destaquen la inauguració de la nova línia L78 entre el Prat de Llobregat i Sant Boi de Llobregat; la posada en marxa i posterior ampliació de la nova línia L77, que connecta l'aeroport del Prat amb Sant Boi, Cornellà i Sant Joan Despí; i la creació de la nova línia L79, primera línia de transport públic que connecta de forma directa Sant Boi amb la part alta de la Diagonal, enllaçant així amb el metro, el Trambaix i nombroses línies de bus.

Les principals actuacions al servei entre Barcelona i Sant Boi dutes a terme durant aquest període 2007-2010 es concreten en la posada en funcionament de tres noves línies, la prolongació de recorregut en set, modificacions d'itineraris en sis, ampliació d'horaris o dies de servei en altres tres línies, i vuit millores de freqüència o reforç.

Creació de noves línies:

- Creació de la línia L77 entre l'estació de FGC de Sant Boi de Llobregat i l'aeroport de Barcelona amb la dotació de tres vehicles i un interval de pas de 15 minuts. La línia es gestiona conjuntament amb el servei de metro del Baix Llobregat de FGC per tal de coordinar les sortides.
- Creació de la línia L78 entre els nuclis urbans de Sant Boi de Llobregat i el Prat de Llobregat, amb una dotació de cinc vehicles i un interval de pas de 20 minuts.
- Creació de la línia L79 entre el nucli urbà de Sant Boi de Llobregat i l'avinguda Diagonal de Barcelona, passant per Cornellà de Llobregat i Sant Joan Despí, amb la incorporació de sis nous vehicles, més un setè de reserva, i un interval de pas de 20 minuts els dies feiners i de 60 els dissabtes. El tram entre la sortida de Sant Boi de Llobregat i l'entrada a l'avinguda Diagonal de Barcelona és de caràcter semidirecte, i s'atura també a Sant Joan Despí.

6. La L79 permet viatjar des de Sant Boi a la part alta de la Diagonal, de forma ràpida i directa.

7. La línia L12 passa cada 7 minuts gràcies a la incorporació de més autobusos.

8. La L99 connecta Castelldefels, Gavà i Viladecans amb la nova Terminal 1 de l'aeroport.

Milliores de freqüència, recorreguts, cobertura o altres:

- L52: modificació de l'itinerari de la línia per millorar la cobertura al barri Mas Lluí de Sant Feliu de Llobregat i millora de la regularitat de l'interval de pas amb la modificació dels horaris i la incorporació d'un vehicle addicional els dissabtes, festius i feiners d'agost.
- Ampliació del servei de la línia L76 els diumenges i festius amb una freqüència de pas d'1 hora.
- Modificació dels horaris de la línia L70 i incorporació d'un vehicle addicional, amb la qual cosa es passa de cinc a sis unitats els dies feiners per tal de millorar l'interval de pas.
- Prolongació de l'itinerari de la línia L77 des de l'estació de FGC de Sant Boi de Llobregat fins a Cornellà i Sant Joan Despí, establint una freqüència de pas de 30 minuts.
- Millora de la freqüència de pas de les línies L82 i L85 mitjançant la modificació dels horaris i la incorporació d'un vehicle addicional en el conjunt de les línies.
- Modificació de l'itinerari de la línia L76 en el centre urbà de Santa Coloma de Cervelló.
- Prolongació, en dies feiners, de l'itinerari de la línia L52 des de Santa Eulàlia fins a la Ciutat de la Justícia, modificant també l'interval de pas, que ara és de 20 minuts els dies feiners (excepte agost) i de 30 minuts la resta.
- Prolongació de la línia SB2 fins a l'estació de Sant Boi de Llobregat dels Ferrocarrils de la Generalitat per tal de millorar l'accessibilitat a l'esmentada estació i facilitar l'intercanvi modal entre diferents transports públics.
- Prolongació de la línia L77 entre Sant Joan Despí-Cornellà-Sant Boi i l'aeroport fins a l'Hospital Comarcal Moisès Broggi i millora del seu itinerari a l'aeroport del Prat per tal de millorar la connexió entre les dues terminals.
- Modificació dels itineraris de les línies L78, SB1 i SB2 per tal de millorar la cobertura de diversos equipaments als barris de Marianao i Camps Blancs de Sant Boi.
- Millora de la regularitat de pas de les línies L74 i L75 amb l'adscripció temporal de tres nous vehicles amb l'objectiu de resoldre els problemes d'aglomeracions d'aquestes línies.
- Millora de la regularitat de pas i ajustament d'horaris en les línies L80 i L81 mitjançant la incorporació d'un vehicle addicional al conjunt de les dues línies.
- Modificació de l'itinerari de la línia L46 per afavorir l'accessibilitat amb transport públic al nou Hospital Comarcal Moisès Broggi de Sant Joan Despí.
- Prolongació dels itineraris de les línies diürnes SB1, L70 i L72 i nocturna N13 per afavorir l'accessibilitat amb transport públic al nou Hospital de Sant Boi de Llobregat.
- Modificació dels horaris de la línia L77 entre Sant Joan Despí i l'aeroport del Prat per tal de coordinar aquests horaris amb la finalització dels torns de treball dels treballadors del mateix aeroport.

3.5 Servei entre Castelldefels i Barcelona (Mohn, S.L.)

Aquest servei de gestió indirecta cobreix el municipi de Castelldefels i la seva connexió amb Barcelona i municipis veïns, de manera que també permet una dotació de transport públic a Gavà, Viladecans i Sant Boi. Les sis línies adscrites a aquest servei són: L94, L95, L96, L97, L99 i CF1.

Al llarg dels darrers quatre anys, el nombre de viatgers del servei ha evolucionat a l'alça, amb un creixement acumulat del 10,2 per cent. Destaquen els bons resultats de l'any 2010, durant el qual s'han superat els set milions de viatgers anuals, amb un creixement del 6,5 per cent respecte a l'any anterior. Aquests bons resultats es deuen a l'augment de viatgers en totes les línies del servei i, especialment, a la posada en marxa de la nova línia L99 entre l'aeroport i els municipis de Castelldefels, Gavà i Viladecans.

Creació de noves línies

- L'actuació més significativa en aquest servei ha estat la creació de la línia L99 per connectar la nova terminal T1 de l'aeroport de Barcelona amb el corredor Castelldefels-Gavà-Viladecans, amb una freqüència de pas de 30 minuts.

Millores de freqüència, recorreguts, cobertura o altres:

- Modificació de l'itinerari de la línia L95 per millorar la cobertura amb transport de barri de la Pineda de Gavà.
- Ampliació de l'horari de la línia L99 per donar servei als treballadors de les instal·lacions aeroportuàries que s'incorporen al primer torn del matí.

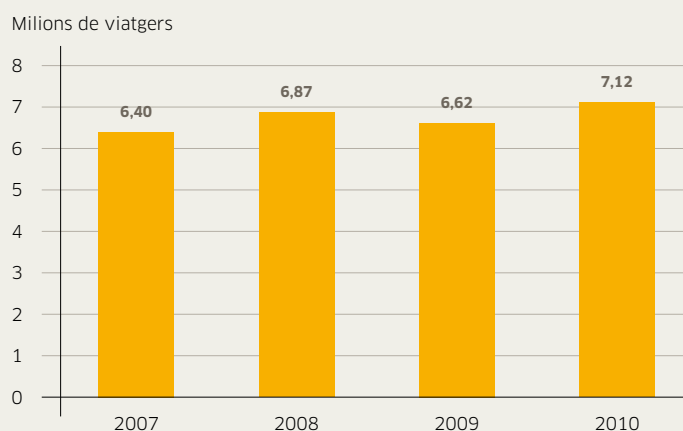
3.6 Servei a Esplugues, Sant Just Desvern i Sant Feliu (Soler i Sauret, S.A.)

Aquests tres municipis compten amb dos serveis: el primer cobreix els serveis urbans d'Esplugues de Llobregat i Sant Just Desvern, i el segon inclou el servei urbà de Sant Feliu de Llobregat. Les línies d'aquest servei són set: EP1, EP2, EP4, JM, JT, SF1 i SF2.

El nombre de viatgers ha anat augmentant lleugerament des de l'any 2007 fins a superar els 1,5 milions per primera vegada, amb un creixement acumulat del 10,1 per cent. L'any 2010 destaca l'increment de la demanda de la línia urbana de Sant Just Desvern (JT) gràcies a la millora de la freqüència i la prolongació fins a l'Hospital Comarcal Moisès Broggi, i també l'augment de viatgers de la línia urbana d'Esplugues de Llobregat (EP2).

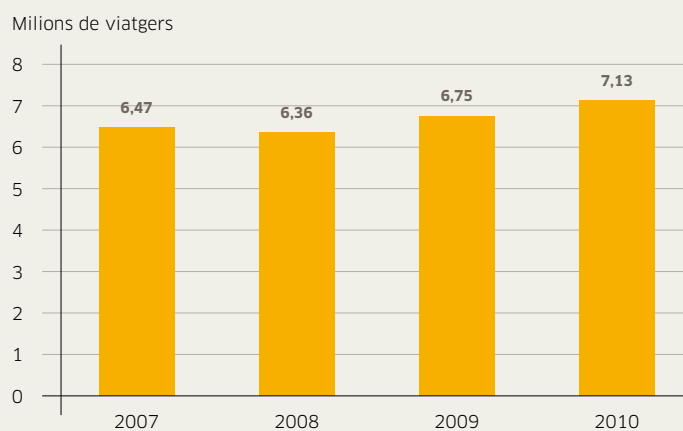
VIATGERS DEL SERVEI ENTRE SANT BOI I BARCELONA

Oliveras S.A. (2007-2010)

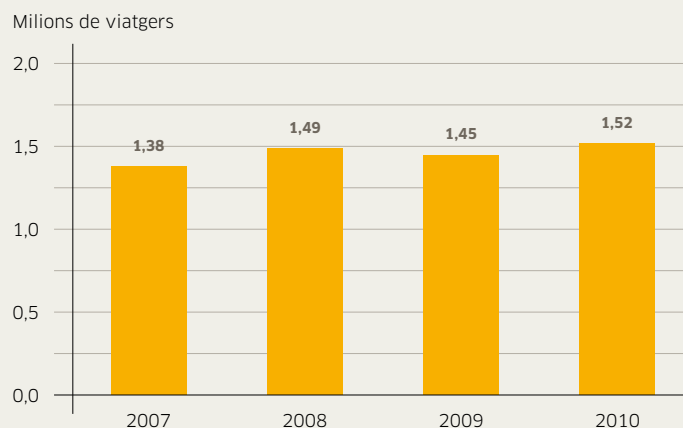
VIATGERS DEL SERVEI ENTRE CASTELLDEFELS I BARCELONA

Mohn S.L. (2007-2010)

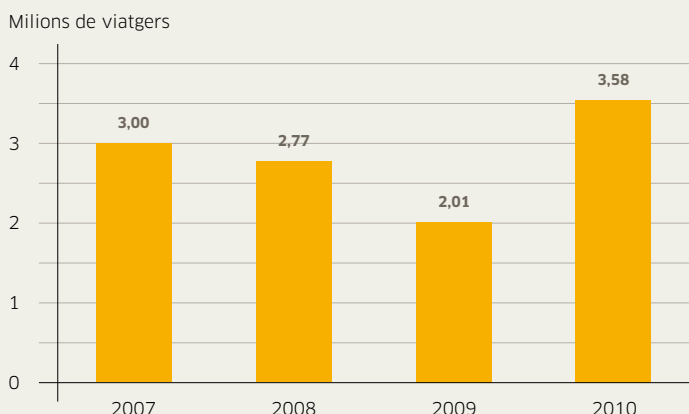
VIATGERS DEL SERVEI A ESPLUGUES, SANT JUST I SANT FEIU

Soler i Sauret S.L. (2007-2010)

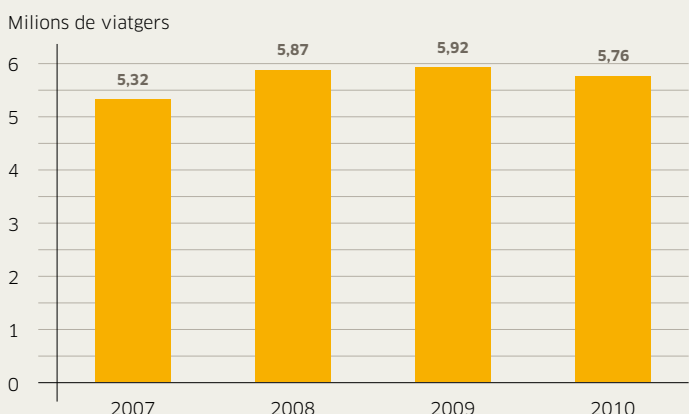

VIATGERS DEL SERVEI AEROBUS

Transports Ciutat Comptal S.A. i Tusgsal (2007-2010)

VIATGERS DEL SERVEI NITBUS

Tusgsal i Mhon S.L. (2007-2010)

Les principals actuacions es concreten en la creació de tres noves línies, el reforç en una, l'ampliació d'horari en una altra i les modificacions d'itinerari en tres línies més.

Creació de noves línies:

- Creació de la línia EP2 entre l'ajuntament i la Miranda/Ciutat Diagonal, en servei de dilluns a dissabte.
- Creació de la línia EP4 entre Can Vidalet i la plaça Mireia al parc de Collserola, en servei només els dies festius.

Millores de freqüència, recorreguts, cobertura o altres:

- Modificació d'itinerari de les línies SF1 i SF2 per tal de connectar el Trambaix i el tanatori municipal.
- Millora del servei públic de transport col·lectiu a Esplugues de Llobregat mitjançant la unificació de les línies EP2 i EP3 en una única línia, EP2, per tal de facilitar la connexió sense transbordament entre els barris de la Mallola i Ciutat Diagonal i el barri de Finestrelles, i en concret, amb l'Hospital de Sant Joan de Déu.
- Modificació de l'itinerari i l'horari de la línia JusTram (JT) per tal de millorar la cobertura al nou equipament educatiu CEIP Montserrat, ubicat a Sant Just Desvern.
- Modificació de l'itinerari de la línia JustMetro (JM) per tal de millorar l'accessibilitat al sector de la Plana Bellsolieg.
- Ampliació de l'horari i l'itinerari de la línia JustTram per tal de connectar el seu nucli urbà amb el nou Hospital Comarcal Moisès Broggi de Sant Joan Despí.
- Reforç de l'horari de la línia JustTram per tal de facilitar l'accessibilitat al CEIP Canigó de Sant Just Desvern.
- Modificació de l'itinerari de la línia SF1 amb l'objectiu de millorar el temps de trajecte i la regularitat de la línia.

3.7_Serveis de gestió indirecta a Barcelona

Dins el terme municipal de Barcelona, on l'Entitat Metropolitana del Transport presta el servei d'autobusos per gestió directa mitjançant l'empresa Transports de Barcelona S.A., també existeixen dos serveis de gestió indirecta: el del districte de Nou Barris, que compta amb les línies 80, 81, 82 i 83, i el dels districtes de Gràcia i Horta-Guinardó, que consta de les línies 86 i 87.

El servei de Nou Barris va ser prestat per Transports Lydia S.A. fins al 31 de desembre de 2009. A partir de l'any 2010, com a conseqüència de la finalització de la concessió, TMB assumeix aquest servei, que presta a través de l'operador Sagalés. El servei entre Gràcia i Horta Guinardó, que presta l'empresa Transports Ciutat Comtal S.A. per concessió, es troba en licitació a finals d'aquest mandat.

9

10

3.8_Servei Aerobús (Transports Ciutat Comtal S.A. i Tusgsal)

L'Entitat Metropolitana del Transport és titular del servei públic de transport col·lectiu entre la plaça Catalunya de Barcelona i l'aeroport del Prat (Aerobús). Aquest servei es caracteritza per la dotació de vehicles de grans dimensions adaptats a les necessitats específiques dels viatgers del transport aeri: espais per a equipatges, tots els passatgers asseguts, elevades prestacions i confort, informació dinàmica de la ciutat a bord, personal d'assistència a les parades, etc. Aquestes característiques especials es tradueixen en la prestació del servei amb una tarifa diferenciada de la resta d'autobusos, amb títols no integrats.

Fins a l'any 2009, el servei consistia en una única línia (1) fins a la terminal nord de l'aeroport de Barcelona, que opera l'empresa Transports Ciutat Comtal S.A. sota la titularitat de l'EMT. El contracte d'aquesta concessió va finalitzar el 31 de desembre de 2009, i a partir de l'1 de gener de 2010, com a resultat d'un concurs públic per a la concessió del servei, l'EMT va adjudicar un nou contracte per a la gestió de l'Aerobús a l'empresa Tusgsal, amb la creació posterior de l'empresa operadora SGMT.

El nou contracte estableix la creació d'una nova línia per connectar el centre de Barcelona amb la terminal de l'aeroport T1. La nova línia del servei Aerobús (A1) va entrar en servei coincidint amb la posada en marxa de la terminal T1, de manera que des de juny de 2009 l'Aerobús està format per dues línies: l'A1, Barcelona i la terminal 1 (cada 5 minuts) i l'A2, entre Barcelona i la terminal T2 (cada 10 minuts). Com a conseqüència, l'increment de viatgers entre 2009 i 2010 ha estat del 27 per cent, amb un augment de la quota de captació de viatgers de l'aeroport.

3.9_Servei Nitbús (Tusgsal i Mohn, S.L.)

La xarxa metropolitana d'autobusos nocturns Nitbus presta servei, totes les nits de l'any, als 18 municipis de l'Àrea Metropolitana que són competència de l'Entitat Metropolitana del Transport. Està format per disset línies: N0, N1, N2, N3, N4, N5, N6, N7, N8, N9, N11, N12, N13, N14, N15, N16 i N17.

Les notables millores d'extensió de la xarxa que es van implantar a finals de 2006 i l'establiment d'un interval de pas únic de 20 minuts a totes les línies, totes les nits de l'any, a

9. El Nitbus funciona totes les nits de l'any amb una freqüència de pas de 20 minuts a totes les seves línies.

10. El Barcelona City Tour va entrar en servei la primavera de l'any 2009.

principis de 2007, van potenciar notablement el Nitbus. El nombre de viatgers dels darrers anys s'ha estabilitzat en valors lleugerament inferiors als sis milions anuals.

La novetat més significativa és la incorporació, a principis de 2011, d'un sistema de videovigilància embarcada a tots els autobusos del Nitbus per millorar la qualitat integral del servei. També s'han prolongat tres línies i s'han fet modificacions d'itineraris en una, per estendre la cobertura i afavorir la mobilitat nocturna en transport públic.

Millores de freqüència, recorreguts, cobertura o altres:

- Totes les línies presten servei, totes les nits de l'any, amb un interval de pas de 20 minuts.
- Prolongacions de la N2 a Morera (Badalona) i N16 a Bellamar-el Poal (Castelldefels).
- Incorporació d'un vehicle a la línia N4.
- Prolongació de la línia N17 entre Barcelona, el Prat i l'aeroport fins a la terminal T1, donant servei nocturn a la totalitat de l'aeroport i mantenint la freqüència de pas de 20 minuts. S'incorporen dos vehicles a partir del 17 de juny.
- Prolongació de la línia N2 a l'Hospitalet de Llobregat per fer-la més adequada a les característiques urbanístiques de la via pública d'aquest municipi.
- Modificació de l'itinerari de la línia N15 per adaptar-lo a la remodelació del viari de l'entorn de la plaça de l'ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat.
- Modificació de l'itinerari de la línia N15 per afavorir l'accessibilitat amb transport públic al nou Hospital Comarcal Moisès Broggi de Sant Joan Despí.
- Modificació de l'itinerari de la línia N15 per afavorir l'accessibilitat nocturna a l'Hospital de Bellvitge.
- Incorporació d'un sistema de videovigilància a bord dels autobusos del servei nocturn per incrementar el nivell de seguretat i la qualitat del servei.

3.10_Serveis especials i discrecionals

SERVEI BARCELONA CITY TOUR

El 5 de setembre de 2008 es convoca licitació per procediment obert per a l'adjudicació del contracte per a la prestació, en la modalitat de concessió, del servei de transport urbà de viatgers en autobús amb finalitat cultural i turística. El contracte per a la prestació d'aquest servei va ser adjudicat, per acord del Consell Metropolità en data 6 de novembre de 2008, a la UTE Julia Travel, Trapsa i Marfina Bus S.A. A la primavera de 2009, aquesta UTE inicia el nou servei sota el nom Barcelona City Tour, que neix amb dues noves rutes (est i oest), les quals recorren els punts més emblemàtics de

la ciutat i s'afegeixen a l'oferta de tres itineraris que presta TMB. D'aquesta manera, Barcelona compta amb cinc rutes amb finalitat cultural i turística que la situaran com una de les ciutats amb una millor xarxa de bus turístic.

Barcelona City Tour va iniciar el servei amb una flota de 20 vehicles fins a arribar als 37 autobusos en circulació de doble pis panoràmic i capota corredissa, equipats amb motors EEV (els més eficients actualment) i els últims avenços en seguretat i confort. L'any 2009 van utilitzar aquest servei de transport urbà 349.031 viatgers amb finalitat cultural i turística. El 2010 es va arribar a un total de 576.215, xifra que suposa un increment del 60 per cent.

SERVEI A LA ZONA D'ACTIVITATS LOGÍSTIQUES DEL PRAT

El 20 de juny de 2006 es va posar en funcionament la línia PR4 entre el Prat de Llobregat, el polígon Pratenc Mercabarna i la Zona d'Activitats Logístiques. Durant el període 2007-2011 s'ha continuat la millora global de la línia PR4 amb l'ampliació del recorregut i l'adaptació dels horaris a la demanda canviant d'aquestes zones.

Aquesta línia es finança mitjançant un conveni entre l'ajuntament del Prat de Llobregat, la Generalitat de Catalunya, l'Autoritat Portuària de Barcelona, el Consorci de la Zona Franca, el CILSA (Centre Intermodal de Logística), Mercabarna, l'Associació de Propietaris del Polígon Industrial Pratenc i l'Entitat Metropolitana del Transport.

SERVEIS ADAPTATS A PERSONES AMB MOBILITAT REDUÏDA

Durant el període s'han prestat tot un seguit de transports especials, entre els que destaquen els serveis de transport adaptats a persones amb mobilitat reduïda severa, dotats amb vehicles específics. Aquest model de prestació del servei, col·loquialment conegut com el "porta a porta", s'utilitza des de fa anys a Barcelona i l'Hospitalet de Llobregat, i més recentment s'ha implantat en els consells comarcals del Barcelonès i del Baix Llobregat.

Per a la prestació d'aquests serveis, l'Entitat Metropolitana del Transport ha seguit actualitzant i gestionant els acords amb les institucions corresponents. En concret, s'han signat diversos convenis de col·laboració i finançament amb els ajuntaments de Barcelona, Badalona, l'Hospitalet de Llobregat, Santa Coloma de Gramenet, Montcada i Reixac, i els consells comarcals del Baix Llobregat i Barcelonès. Com a conseqüència de la gestió realitzada des de l'EMT, els serveis adaptats a persones amb mobilitat reduïda de Barcelona i l'Hospitalet de Llobregat han mantingut la tendència de creixement dels anys anteriors.

11

11. Estació BiciBox amb 14 places d'aparcament segur per a bicicletes particulars.

ALTRES SERVEIS ESPECIALS I DISCRECIONALS

Durant el període 2007-2011 s'han seguit atorgant les autoritzacions a diferents serveis discrecionals dins de l'àmbit territorial de l'EMT, entre els quals destaquen els transports als centres docents i laborals.

Duran aquest període també s'ha autoritzat la prestació de diversos serveis especials, com ara el servei Tibibús, el servei Portbús, el servei del tren turístic de la muntanya de Montjuïc a Barcelona i el Bus de les Arts.

3.11_Foment de la mobilitat en bicicleta

Les polítiques i el foment de la utilització de modes de transport no motoritzats formen part dels eixos fonamentals per a la millora de la mobilitat sostenible en l'àmbit de l'àrea metropolitana de Barcelona. En aquest context, les estratègies i les actuacions per afavorir la bicicleta com a mitjà de transport resulten prioritàries. En el període 2007-2011, l'EMT ha impulsat i realitzat estudis i projectes relacionats amb aquesta matèria que inclouen diversos aspectes, com ara les infraestructures, la informació, la promoció i, de forma molt rellevant, l'establiment del servei d'aparcaments segurs per a bicicletes privades anomenat BiciBox. Tanmateix, es va aprovar l'establiment del servei complementari dels transports públics Area-Bicing, xarxa metropolitana de mobilitat en bicicleta, consistent en un servei públic de lloguer de bicicletes.

La contractació per a la concessió d'aquest nou servei es va treure a concurs públic per procediment obert el 2009, i la licitació es va declarar deserta.

BICIBOX

El BiciBox és un servei d'aparcaments segurs de bicicletes complementari del transport públic. El Consell Metropolità de l'EMT va adjudicar el 2010 la concessió d'aquest servei d'aparcaments en règim de gestió indirecta a l'empresa Icnita, després d'haver tret a concurs públic, per procediment obert, la contractació d'aquesta concessió.

El sistema BiciBox és una xarxa d'aparcaments segurs per a bicicletes privades que té per objectiu fomentar la mobilitat quotidiana en bicicleta dins un model de mobilitat sostenible, raó per la qual els seus mòduls s'ubiquen estratègicament prop dels punts atractors de mobilitat dels municipis i, molt especialment, prop de les estacions de transport públic, per tal d'integrar la bicicleta en la cadena de la mobilitat. Aquesta xarxa consisteix en la instal·lació als municipis metropolitans d'uns mòduls tancats de BiciBox, de set o catorze places individuals, on els usuaris poden deixar la seva bicicleta privada fins a un màxim de 12 hores seguides, tot abonant un import de 35 € anuals. A principis de 2011, uns 180 mòduls del BiciBox van començar a implantar-se en el conjunt de municipis de l'àmbit EMT, proporcionant als usuaris més de 2.000 places d'aparcament segur per a les seves bicicletes privades. ■

emt_04

qualitat del servei

4.1 Sistema de tarifació social

El sistema de tarifació social de l'Entitat Metropolitana del Transport té com a objectiu afavorir els desplaçaments d'aquells ciutadans que en són beneficiaris i que utilitzen els mitjans de transport públic de l'àmbit de 18 municipis: metro, autobusos, tramvies i línies de FGC.

En el període 2007-2011 s'han continuat atorgant mensualment la Targeta Rosa metropolitana (títol gratuït), la Targeta Rosa metropolitana de tarifa reduïda (mitjançant la compra de la targeta integrada T-4) i el passi metropolità d'acompanyant. S'ha dut a terme la gestió de la cambra de compensació de la targeta multiviatge T-4 entre els diferents operadors on és vàlida.

Títols del Sistema de Tarifació Social:

- Targeta Rosa o Carnet Rosa metropolitana: permet utilitzar els serveis de metro, autobusos, tramvia i línies de FGC dins de l'àmbit dels 18 municipis de manera gratuïta i sense limitació de viatges ni d'horari. Hi tenen dret els ciutadans empadronats a qualsevol municipi de l'EMT que tinguin més de 60 anys (o 65 anys, segons els municipis) o estiguin afectats per una disminució igual o superior al 33%, i que tinguin uns ingressos econòmics per tots els conceptes inferiors a l'IPREM.
- Carnet Rosa metropolitana de tarifa reduïda: permet utilitzar els serveis de metro, autobusos, tramvia i línies de FGC dins de l'àmbit dels 18 municipis amb un descompte aproximat del 50% mitjançant la compra de la targeta T-4 integrada. Hi tenen dret els ciutadans empadronats en un dels municipis de l'EMT que tinguin més de 60 anys (o 65 anys, segons els municipis) o estiguin afectats per una disminució igual o superior al 33%, i que tinguin uns ingressos econòmics d'entre una i dues vegades l'IPREM.
- Passi Metropolità d'Acompanyant: permet utilitzar els serveis de metro i autobusos de l'EMT amb un acompanyant,

sense que aquest hagi de pagar el viatge. Hi tenen dret els ciutadans empadronats en un dels municipis de l'EMT que acreditin la necessitat d'un acompanyant en els desplaçaments diaris en transport públic col·lectiu.

En aquest període 2007-2010, l'EMT també ha signat diversos convenis amb els ajuntaments de Castelldefels, Cornellà de Llobregat, l'Hospitalet de Llobregat, Sant Just Desvern i Viladecans per ampliar el sistema de tarifació social a persones de menys de 65 anys.

Per aprovació de l'Autoritat del Transport Metropolità, el 14 de setembre de 2009 entrà en vigor un nou títol de transport, la targeta T-12, que poden obtenir les famílies amb fills entre els 4 i 12 anys empadronats en qualsevol dels 18 municipis de la primera corona. Amb aquesta targeta, els nens i les nenes d'aquesta franja d'edat poden viatjar de forma gratuïta en tots els serveis de transport públic pertanyents al sistema tarifari integrat dins la zona tarifària de la seva residència. L'emissió del títol té un cost únic de 35 euros per sol·licitant. El 15 de desembre de 2010 havien obtingut la T-12 49.223 beneficiaris en l'àmbit dels municipis integrats a l'Entitat Metropolitana del Transport.

4.2 Control de la qualitat del servei

L'any 2007, l'Entitat Metropolitana del Transport es converteix en la primera administració pública de tot l'Estat espanyol a obtenir el Certificat de Qualitat del Servei de Transport Públic de Viatgers per part d'AENOR, conforme a la norma europea UNE 13816. Durant el període 2007-2010, l'Entitat Metropolitana del Transport també ha seguit verificat de forma continuada el nivell de qualitat dels serveis prestats per gestió indirecta mitjançant la realització de controls anuals de qualitat, sempre d'acord amb els criteris de seguretat i salut d'AENOR.

1. La T12 permet viatjar gratuïtament en serveis de transport públic als nens i nenes de 4 a 12 anys.

BENEFICIARIS TARIFACIÓ SOCIAL

Entitat Metropolitana del Transport (2007-2010)

Tarifa	2007	2008	2009	2010
Targeta Rosa	257.086	257.769	257.976	245.014
Targeta Rosa (reduïda)	197.588	205.003	211.795	208.986
Passi d'Acompanyant	5.552	5.552	5.646	5.660
Total	460.226	468.324	475.417	459.660

The screenshot shows the EMT website interface for the L99 bus line. The page is titled 'Línia L99' and displays the following schedule information:

Horari	Horari
Servides des de Santiago Rusiñol - Doctor Trueta	Servides des de "Anoia a l'Aeroport" - "Apartaments empitats 11"
Tots els dies	Tots els dies
De 05:00 a 21:30 cada 30 min.	De 05:45 a 22:15 cada 30 min.
Servides des de C/ Bcn a Sta. Creu de Calafel - (Plça de Lluís)	Servides des de Av. de la Generalitat - Dr. Creus
Tots els dies	Tots els dies
De 05:13 a 21:43 cada 30 min.	De 05:58 a 22:28 cada 30 min.
Servides des de Av. de la Generalitat - Agricultura	Servides des de C/ Bcn a Sta. Creu de Calafel - (Plça. Vinyada)
Tots els dies	Tots els dies
De 05:16 a 21:46 cada 30 min.	De 06:00 a 22:30 cada 30 min.
Servides des de Pl. Europa	
Tots els dies	
De 05:17 a 21:47 cada 30 min.	

Below the schedule, there is a map showing the route of the L99 line, starting from 'CASTEL·LEPELS (SANTIAGO RUSIÑOL) - AEROPORT TERMINAL T1' and ending at 'Aeroport Terminal T1'. The map includes various stops and landmarks in the area.

2. La web de l'EMT s'ha renovat completament per tal d'oferir noves utilitats als usuaris.

Indicadors de qualitat:

- Índex de Satisfacció del Client (ISC), que mesura la qualitat percebuda per l'usuari. S'obté a partir d'enquestes als usuaris dels serveis d'autobús. Durant el període 2007-2010 s'han dut a terme un total de 22.469 enquestes.
- Índex de Qualitat Horària (IQH), que mesura la puntualitat, la regularitat i les expedicions realment servides. S'obté a partir de controls aleatoris a 24 punts de la xarxa metropolitana. Durant el període 2007-2010 s'han dut a terme un total de 1.311 jornades de control a la via pública.
- Índex de Qualitat dels Autobusos (IQA), que mesura la qualitat observable de l'interior i l'exterior de l'autobús. S'obté a partir del control dels vehicles mitjançant la tècnica del "client ocult". Durant el període 2007-2010 s'han dut a terme un total de 8.289 visites de control als vehicles.
- Índex de Qualitat de Parades (IQP), que avalua diferents aspectes de la qualitat de les parades, com ara la informació, el manteniment, la neteja i la col·locació. En el període s'han realitzat un total de 7.200 avaluacions de parades.

Els resultats d'aquests treballs de camp han estat utilitzats per determinar els incentius o les penalitzacions econòmiques de les liquidacions dels contractes de gestió interessada amb les diferents empreses operadores dels serveis de gestió indirecta. Així, en tots els nous contractes la consideració de la qualitat es basa en un compromís de l'empresa adjudicatària de complir un nivell mínim per a cadascun dels indicadors establerts.

El treball efectuat per l'Entitat Metropolitana del Transport pel que fa als controls de la qualitat del servei dels operadors de gestió indirecta ha estat certificat per AENOR (Associació Espanyola de Normalització i Certificació) mitjançant l'atorgament de la marca AENOR N de servei certificat en transport públic de viatgers, conforme a la norma europea UNE 13816 i el Reglament AENOR RP A37.01.

Principals actuacions 2007-2010

- A partir de l'any 2009 s'han iniciat els controls de qualitat del nou servei Aerobús entre la plaça Catalunya i la nova terminal T1 de l'aeroport del Prat, i del servei de Bus Turístic de gestió indirecta, ajustant els aspectes que defineixen els diferents indicadors de qualitat a les característiques pròpies d'aquests serveis.
- Des de 2009, un 10% dels controls de qualitat dels autobusos han estat realitzats amb personal que utilitza cadira de rodes, per tal d'avaluar detalladament els aspectes relacionats amb l'adaptació dels vehicles a les persones amb mobilitat reduïda severa.
- Durant el període 2008-2010 s'ha iniciat el procés de tras-

pàs dels controls de regularitat de pas dels autobusos des d'inspeccions visuals al carrer cap a l'anàlisi de les bases de dades del SAEI (Sistema d'Ajuda a l'Explotació i Informació) instal·lat a tots els serveis de transport col·lectiu urbà de gestió indirecta.

- S'han dut a terme diverses campanyes de comptatges d'origen i destinació dels viatgers de diverses línies per tal de conèixer a fons els desplaçaments entre parades que realitzen els usuaris habituals.
- AENOR ha renovat, anualment, la certificació en transport públic de viatgers dels serveis de gestió indirecta de l'EMT conforme a la norma europea UNE 13816, atorgada el 2007.
- Per la seva incidència sobre la qualitat del servei, cal destacar també les actuacions que són necessàries a la via pública per tal de facilitar i donar prioritat de circulació als autobusos als municipis metropolitans. En aquest sentit, l'Entitat Metropolitana del Transport ha promogut durant aquest període un estudi sobre recomanacions de disseny de vies urbanes per afavorir el transport públic, els vianants i les bicicletes, on s'analitzen una sèrie de recomanacions de disseny i exemples de bones pràctiques que contribueixen a millorar la qualitat del servei de transport públic als municipis que formen part de l'Entitat Metropolitana del Transport.

4.3_Senyaltzació i manteniment de parades

En aquest important aspecte de la relació amb els ciutadans, els serveis tècnics de l'Entitat Metropolitana del Transport han treballat en col·laboració amb l'empresa Cetransa (Centre Metropolità d'Informació i Promoció del Transport S.A.), les empreses operadores dels serveis de transport públic i els ajuntaments metropolitans, entre d'altres.

Durant el període s'ha seguit donant informació als ciutadans mitjançant diversos números de telèfon, entre els quals destaca el 010 per a aquelles consultes relacionades amb els transports metropolitans.

També s'ha continuat la tasca d'informació i promoció del transport editant diversos fulletons informatius sobre els serveis de transport o procedint a l'actualització de les guies del transport metropolità.

Tanmateix, en el període 2007-2011 s'ha fet un nou disseny i una actualització dels plànols municipals de Castelldefels, Cornellà de Llobregat, Badalona, Gavà, el Prat de Llobregat, Sant Boi de Llobregat, Sant Joan Despí, Sant Feliu de Llobregat, Sant Just Desvern, Esplugues de Llobregat, Mont-

3. Marquesina solar amb pantalles d'informació dinàmica sobre els transports.

4. L'EMT pública diversos tipus de guies informatives sobre els transports públics metropolitans per distribuir entre els ciutadans.

cada i Reixac, Santa Coloma de Gramenet, Sant Adrià de Besòs, Montgat/Tiana i Viladecans per a la pàgina web i les marquesines. S'ha continuat amb el procés de disseny i elaboració de les tires informatives de línia de les parades d'autobús i amb la senyalització gràfica de totes les línies de la xarxa metropolitana de transport públic de superfície en base cartogràfica.

Durant el període s'ha procedit de forma continuada al manteniment, la renovació i l'ampliació dels pals de parada i de les marquesines instal·lades en l'àmbit territorial de l'Entitat Metropolitana del Transport, i en el seu cas, a la verificació i el suport de les tasques de manteniment dutes a terme pels municipis o les empreses operadores.

Principals actuacions en el període 2007-2011:

- Edició de la guia de transports als municipis de Badalona, Castelldefels, Cornellà de Llobregat, Esplugues de Llobregat, Gavà, l'Hospitalet de Llobregat, Montcada i Reixac, Montgat/Tiana, el Prat de Llobregat, Sant Adrià de Besòs, Sant Boi de Llobregat, Santa Coloma de Gramenet, Sant Joan Despí, Sant Feliu, Sant Just Desvern i Viladecans.
- Edició de la Guia del Transport Metropolità a l'àmbit del Llobregat i la ciutat de Barcelona.

- Edició de la Guia del Transport Metropolità a l'àmbit del Besòs i la ciutat de Barcelona.
- Edició de la Guia Nitbus.
- Edició de les guies de butxaca individualitzades per a cadascuna de les línies Nitbus.
- Edició de la Guia de Transports per arribar a l'aeroport amb la inauguració de la nova terminal T1.
- Edició de la Guia del Transport a l'entorn de l'Hospital Universitari Germans Trias i Pujol (Can Ruti).
- Disseny i gestió de campanyes informatives específiques, com ara les referides als serveis Gavabús de l'Hospitalet de Llobregat i altres municipis, de Sant Boi de Llobregat, de Castelldefels, de les línies 86 i 87 de Barcelona, Vilabús i urbà de Sant Feliu de Llobregat. Moltes d'aquestes campanyes han estat objecte de convenis entre l'EMT i els ajuntaments, a fi de procedir conjuntament al seu disseny, el finançament i l'execució.
- Per a les actuacions de millora que es van incorporant als serveis de gestió indirecta per adaptar-se a les necessitats de mobilitat dels ciutadans, també s'han creat i editat campanyes i publicacions específiques per a la seva promoció i informació a l'usuari. Aquestes campanyes informatives també han estat objecte d'un treball conjunt entre l'EMT, els ajuntaments i les empreses operadores.

PARADES SOLARS D'INFORMACIÓ DINÀMICA

L'any 2009 es va portar a terme, de forma pionera a Espanya, la implantació de 100 parades que funcionen exclusivament amb energia solar i donen informació dinàmica sobre els transports públics (PSI) en els 18 municipis integrats a l'Entitat Metropolitana del Transport.

La parada solar és un sistema innovador i sostenible de panells d'informació a l'usuari dels transports públics que funciona íntegrament amb energia solar. La PSI augmenta la qualitat del servei, ja que l'usuari, en arribar a la parada, estarà informat puntualment del temps que manca per a l'arribada dels autobusos de les diferents línies. La informació s'actualitza cada 30 segons. El sistema permet, igualment, oferir altre tipus d'informació d'interès.

La parada solar és un concepte que es basa a fer arribar la informació sobre els serveis de transport a qualsevol punt, amb la mínima infraestructura i cost. Atès que funcionen amb energia solar, aquestes PSI són autònomes respecte a la xarxa elèctrica, ja que s'abasteixen energèticament mitjançant una placa solar fotovoltaica, amb suficient autonomia i mínim consum i, per tant, són totalment sostenibles des del punt de vista energètic. S'ha de tenir en compte que no requereix cap obra civil considerable per fer arribar l'electricitat des de la connexió de servei i, per tant, pot funcionar tant en el centre de nuclis urbans com en vies interurbanes on no hi hagi les connexions energètiques que requereixen els sistemes convencionals. La instal·lació és modular i va fixada al terra. Té l'avantatge econòmic afegit d'uns costos globals molt reduïts.

Tecnològicament, la parada solar d'informació funciona mitjançant connexió GPRS i es compon de tres parts: el software, un servidor de gestió de dades i les pantalles d'informació a l'usuari. Cadascun dels panells es compon d'una petita centralita amb un processador de dades i un mòdem GPRS. Les pantalles utilitzen la tecnologia dels llibres o paper digital amb tinta electrònica. Això suposa un consum molt baix, fet que permet el seu funcionament durant tota la nit mitjançant un acumulador connectat amb la placa solar fotovoltaica. Cada panell consta de dues pantalles, una amb la informació horària dels autobusos i una altra que es pot fer servir per a altra informació d'interès ciutadà. El servidor de gestió de dades s'encarrega d'integrar la informació que rep dels diferents proveïdors a través del sistema d'ajuda a l'explotació (SAE), que ja fan servir les companyies d'autobusos i que permet connectar amb el sistema operatiu i distribuir-la als diferents panells informatius, que posteriorment mostren a l'usuari la informació rebuda.

5. S'han instal·lat 100 parades solars amb pantalles digitals per millorar la informació a l'usuari.

La NITÉS BUS

CADA 20 MINUTS A PROP TEU

6

6. Campanya promocional del Nitbus per reforçar el seu coneixement entre la població.

4.4_Campanyes de sensibilització sobre els transports públics i mobilitat sostenible

A banda de les accions informatives específiques sobre nous serveis o actuacions de millora, l'EMT ha implementat diverses campanyes genèriques de promoció dels serveis de transport públic, molt especialment centrades en els serveis d'autobusos metropolitans de gestió indirecta. Aquestes accions de comunicació s'han fet en col·laboració amb els municipis i les empreses operadores dels serveis de gestió indirecta, fent servir l'exterior dels autobusos com un dels principals suports publicitaris.

Les campanyes s'han centrat en quatre aspectes: potenciar la imatge integral de la xarxa d'autobusos de gestió indirecta, amb la campanya «Bus metropolità, tots junts arribem molt lluny» (2008-2009); promocionar el servei nocturn d'autobusos sota la marca Nitbus, amb les campanyes «Que tinguis bona nit» (2009) i «La Nit és bus» (2010-11), més les accions de màrqueting directe «Si surts de nit et convidem a agafar el Nitbus»; un tercer bloc ha estat el de campanyes promocionals dels transports públics en períodes puntuals en què la mobilitat s'intensifica, com és el cas de les festes de Nadal, o es concentra en destins concrets, com succeeix amb les

platges metropolitanas amb l'arribada de l'estiu. Finalment, també s'han fet campanyes de sensibilització sobre els avantatges de la mobilitat sostenible, coincidint amb les dates de celebració anual de la Setmana Europea de la Mobilitat Sostenible i Segura.

4.5_Col·laboració amb altres institucions

AUTORITAT METROPOLITANA DEL TRANSPORT

La col·laboració de l'Entitat Metropolitana del Transport amb l'Autoritat del Transport Metropolità, de la qual és membre consorciat, es pot resumir amb la participació en els següents grups, comissions o òrgans de govern:

- Consell d'Administració, exercint-ne la vicepresidència segona.
- Comitè Executiu del Consell d'Administració.
- Ponència d'Usuaris i Beneficiaris, exercint-ne la presidència.
- Ponència Tècnica d'Operadors, a través de TMB.
- Comissió d'Assessorament Jurídic.
- Comissió Tècnica.
- Comissió Econòmica.

- Comitè de Seguiment de la Integració Tarifària.
- Comissió de Nomenclatura.
- Grup tècnic d'integració tarifària.
- Altres comissions de seguiment i grups de Treball tècnics sobre determinats projectes i estudis.

ALTRES INSTITUCIONS O ORGANISMES

- Generalitat de Catalunya: participació en les comissions de seguiment dels projectes constructius i dels estudis informatius de diversos trams de l'L9 del metro.
- Associació per a la Promoció del Transport Públic (PTP): conveni per a l'edició de la revista Mobilitat Sostenible i Segura.
- Federación Española de Municipios y Provincias: participació en el programa de col·laboració Imsero-FEMP per promoure la implantació d'autobusos de plataforma baixa.
- Amb el Consorci de Turisme de Barcelona i la Generalitat de Catalunya: millora de la informació de la xarxa d'autobusos nocturns metropolitans pel que fa al punt d'informació ubicat a la plaça Catalunya de Barcelona (2009).
- Aprovació de l'acord marc de col·laboració per a la millora de la mobilitat de la Ciutat de la Justícia de Barcelona i l'Hospitalet de Llobregat, amb els departaments de Política Territorial i Obres Públiques i de Justícia de la Generalitat de Catalunya, els ajuntaments de Barcelona i de l'Hospitalet, i l'Autoritat del Transport Metropolità (2009).
- Amb la Diputació de Barcelona: signatura d'un conveni de finançament pel cost de la redacció i execució dels Plans de Mobilitat Urbana a disset municipis de l'àrea metropolitana. Aquests plans tindran com a objectiu preferent la millora de la qualitat ambiental a la primera corona metropolitana, així com augmentar la mobilitat en transport públic i en modes no motoritzats i disminuir l'efecte contaminant dels vehicles privats mitjançant la definició de mesures per desenvolupar el Pla director de la mobilitat de la regió metropolitana, elaborat per l'ATM, com a Autoritat Territorial de la Mobilitat (2010).
- Adhesió de l'Entitat Metropolitana del Transport a l'Associació Red de Ciudades por la Bicicleta (2010).
- Amb Gas Natural SDG: conveni de col·laboració econòmica per tal d'implementar accions per reduir les emissions d'òxids de nitrogen (NOx) de la flota d'autobusos metropolitans de l'EMT i com una de les mesures compensatòries de l'establiment de la central de cycle combinat del Port de Barcelona per part de Gas Natural. (2010).
- Amb el Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya: signatura d'un conveni relatiu a la gestió conjunta de diversos sistemes d'informació sobre serveis de transport públic (2010). ■

7. Més de 74 milions de viatgers van utilitzar els diferents serveis de gestió indirecta l'any 2008.

emt_05

institut metropolità del taxi

L'Institut Metropolità del Taxi (IMT) ha fomentat actuacions orientades a promoure la participació activa de les associacions del taxi, especialment a l'hora de prendre decisions i d'aplicar polítiques que reverteixin en benefici del sector. S'ha treballat per potenciar un model de taxi sostenible, respectuós amb el medi ambient, més accessible i proper al ciutadà, més segur per al taxista i per als usuaris. Els esforços tècnics i econòmics s'han focalitzat també a introduir millores en les tasques de gestió, d'administració i de comunicació per tal de donar un servei més àgil als taxistes aprofitant el desenvolupament de les TIC.

En aquest període, l'IMT ha impulsat la creació de l'Observatori del Taxi per actualitzar la informació sobre la realitat del sector, i ha estat present en la constitució i els plenis del Consell Català del Taxi. La participació en el Pla de Mobilitat de Barcelona, Pla Director de Mobilitat de la Regió Metropolitana i Pla d'Energia, Canvi Climàtic i Qualitat de l'Aire de Barcelona 2011-2020 ha permès apropar al taxi les polítiques de promoció i de suport a la mobilitat, la seguretat i el medi ambient.

L'IMT ha treballat amb un conjunt d'institucions (Fira Barcelona, AENA, Turisme de Barcelona, Autoritat Portuària, etc.) per obrir nous mercats per al taxi i promoure'l com una alternativa de transport de qualitat.

5.1_Gestió administrativa, tècnica i d'atenció al taxista

Amb l'objectiu d'agilitar els tràmits administratius que el taxista ha de fer a l'IMT s'ha modernitzat la documentació que l'identifica com a preceptor del servei. En aquest sentit, s'ha dissenyat un nou carnet amb la fotografia digitalitzada que s'ha lliurat als titulars de llicència. Al mateix temps, s'ha procedit a la digitalització de les fitxes personals dels taxistes

en actiu en què estan incloses la fotografia i la signatura digital. Una altra tasca rellevant ha estat modificar el GESTAX, per reconvertir-lo d'una estructura de client servidor a una altra de servidor de pàgines web.

TARIFES

Per tal de disposar de les dades necessàries per determinar el rendiment del taxi com a element orientatiu per a la presa de decisions i la determinació de l'increment tarifari anual, s'ha portat a terme la monitorització d'un grup de 26 taxistes col·laboradors que faciliten la lectura del taxímetre.

S'ha aconseguit que el 89% dels taxis vagin equipats amb els mòduls amb el marcatge CE (94/54/CE de 2002), que milloren la inspecció i possibiliten ampliar el nombre de tarifes, que abans estaven limitades a tres.

L'aplicació de la Directiva 94/54/CE, que obliga els vehicles a portar taxímetres amb marcatge CE, ha fet que, paral·lelament a la renovació dels vehicles, s'hagi fet una renovació del parc de taxímetres. Avui, el 100% dels taxis van equipats amb un taxímetre automàtic que ofereix més garantia a l'usuari en la tarifació.

5.2_Per un model de taxi sostenible

En aquests darrers anys, l'IMT ha considerat prioritari introduir en el taxi de manera progressiva criteris de mobilitat sostenible i eficiència energètica, la qual cosa ha comportat el disseny de línies d'actuació diverses tant en el camp normatiu com en el de la promoció i la difusió d'aquests criteris. Per portar endavant aquest objectiu s'ha cercat cooperació i sinèrgies comunes amb diverses institucions i empreses d'àmbit local, europeu i metropolità impulsores de polítiques relacionades amb la mobilitat, la sostenibilitat, el medi ambient, l'estalvi i l'eficiència energètica.

2

2. El parc de taxis es renova amb models com aquest, menys contaminants.

ACTUACIONS NORMATIVES

S'han establert nous requisits als fabricants de cotxes per a l'autorització de vehicles destinats al taxi per tal d'anar millorant l'eficiència de la flota. També s'ha normatitzat una bonificació del 50% de la taxa d'autorització a aquells que presentin models elèctrics o biomodals o que utilitzin el biogàs, el gas natural comprimit, el metà, l'hidrogen o els derivats d'olis vegetals com a combustible. Aquestes mesures han permès, en aquest període, incorporar al parc de taxis vehicles d'una gamma mitjana alta amb la garantia del fabricant respecte a l'eficiència dels models.

ACORDS DE COL·LABORACIÓ

S'han signat acords i convenis de col·laboració amb diferents institucions i empreses. Amb l'Institut Català d'Energia (ICAEN), per a la concessió als taxistes de subvencions per a l'adquisició de vehicles amb gas líquid del petroli, gas natural i híbrids, entre d'altres; amb Gas Natural i Repsol Butano, SA, per desenvolupar l'ús del gas natural vehicular (GNV) i l'autogàs (GLP), i amb l'Associació Catalana de Biodièsel (ACBiodièsel), per introduir l'ús del biodièsel com a carburant alternatiu en els taxis. També s'han establert acords amb SEAT, Opel, Honda i Toyota per a l'adaptació dels seus vehicles a energies alternatives.

ACTUACIONS DE DIFUSIÓ I PROMOCIÓ

Per tal d'incentivar la millora de la mobilitat, l'IMT ha participat en esdeveniments públics i ha portat a terme campanyes d'informació específiques. En la segona edició de FiraTaxi (2007) s'ha fet difusió de la necessitat d'incorporar vehicles eficients en els taxis, i ha organitzat la 1ª Jornada Tècnica sobre Vehicles Eficients i Combustibles Alternatius al sector. El 2008 ha col·laborat amb l'Ajuntament de Barcelona en la Setmana de la Mobilitat organitzant la 1ª Mostra de Taxis amb Energies Alternatives i Tecnologia Híbrida amb els primers 31 taxistes amb autogàs (GLP), gas natural (GNV) biodièsel o tecnologia híbrida. També ha estat present en les Jornades Internacionals de Biodièsel (ECOCITY 2008), organitzades per l'Associació Catalana de Biodièsel.

VEHICLES EFICIENTS

En aquest període s'han incorporat al parc de taxis vehicles amb gas líquid de petroli (GLP), gas natural (GNV) i tecnologia híbrida. Fins al 2010, el 10% de taxis de l'AMB circula amb alguna energia alternativa, fet que evidència l'aposta decidida que està fent el sector per reduir, no només els seus costos d'explotació, sinó també per contribuir d'una manera eficient en la reducció de la contaminació derivada de la circulació del taxi per les ciutats metropolitanes.

CURSOS DE CONDUCCIÓ EFICIENT

Per millorar la mobilitat i promoure entre els taxistes pràctiques eficients per reduir el consum de carburants, entre el 2006 i el 2010 s'han programat 4.000 cursos de conducció eficient amb la col·laboració de l'ICAEN i el RACC, dirigits tant a taxistes en actiu com aspirants. Amb el coneixement d'aquestes tècniques, el taxista pot reduir un 20% el consum de combustible implicant-se en la consecució d'un taxi més sostenible i d'una mobilitat més eficient.

DISTINCIONS

El taxi de Barcelona ha estat guardonat el 2010 amb una distinció especial en la convocatòria del IX Premi per la Mobilitat de l'Ajuntament de Barcelona.

5.3_Xarxa de parades

La gestió i el manteniment de parades de taxi han estat objecte d'actuació amb la col·laboració de les àrees tècniques dels ajuntaments metropolitans i de la Guàrdia Urbana. S'han mantingut reunions periòdiques amb els ajuntaments respectius, associacions del sector i entitats per tal d'optimitzar-ne el bon ús. La xarxa de parades de taxi de Barcelona i municipis metropolitans s'ha incorporat per primera vegada a la guia de carrers de l'AMB.

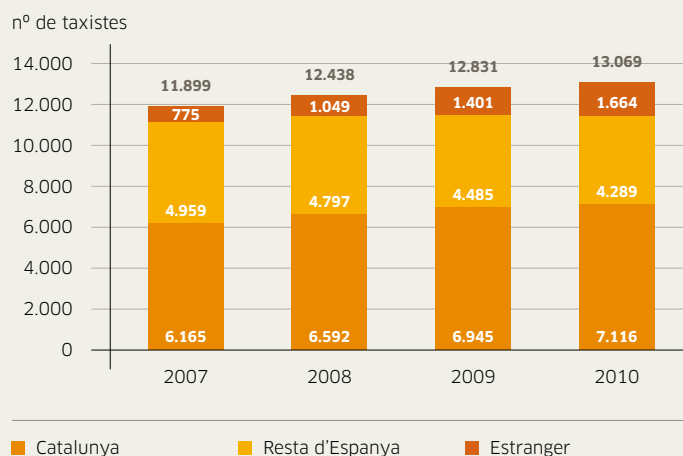
Amb la Guàrdia Urbana i les associacions s'ha participat en reunions per a la creació i/o adaptació de més carrils bus i taxi, i s'han elaborat propostes per avançar en la millora de la velocitat comercial del taxi.

Amb Fira Barcelona i la Guàrdia Urbana s'ha mantingut una relació fluïda per assegurar l'eficiència de les parades en els salons i les fires més importants de Barcelona.

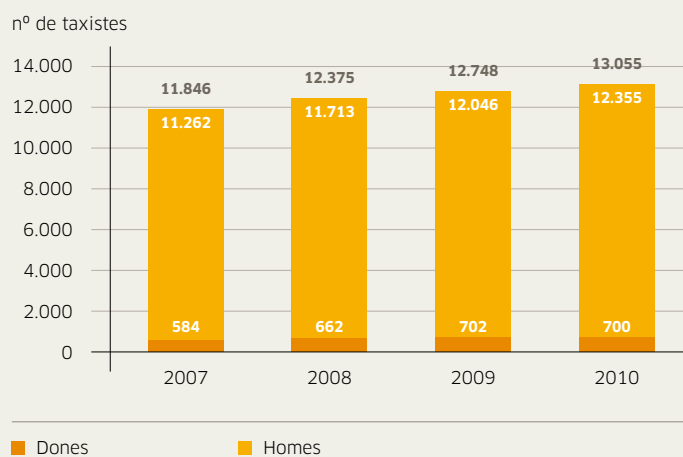
5.4_Una comunicació àgil amb el taxista

Una de les fites del període ha estat millorar la informació al taxista amb sistemes més moderns i àgils. El 2007, l'IMT ha posat en marxa el sistema SMS per informar els taxistes sobre els esdeveniments susceptibles de demanda de taxis i sobre notícies institucionals relatives a la prestació del servei. Per assegurar-ne l'efectivitat s'han establert acords de col·laboració amb institucions, empreses i organitzacions que generen activitats en l'entorn metropolità, com ara Fira Barcelona, Turisme de Barcelona, Aeroport de Barcelona o l'Auditori, entre d'altres. Via SMS, els taxistes han rebut informació sobre el World Mobile Congress, el Congrés de

PROCEDÈNCIA DELS CONDUCTORS DE TAXI

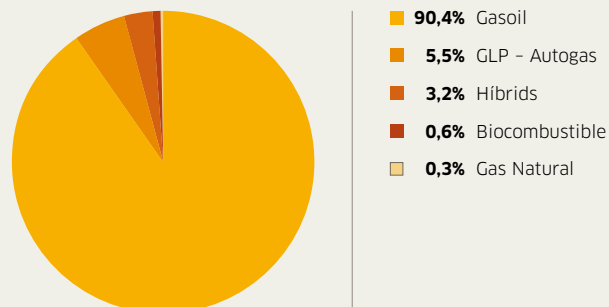

NÚMERO DE CONDUCTORS DE TAXI PER SEXE

FONT D'ENERGIA UTILITZADA PELS TAXIS

Sobre una flota de 10.420 vehicles (2010)

3. Nova graella de taxis posada en servei recentment, per donar servei a la T1 de l'aeroport de Barcelona.

4. Campanya de promoció de l'ús del taxi a través de banderoles penjades a les principals vies de Barcelona.

Cardiologia, el Saló de l'Automòbil, Construmat, Alimentària i el Jardí Botànic, així com sobre l'arribada de vols a la T1 de l'aeroport de Barcelona, sobre els horaris d'estiu i de nit o sobre noves parades i liberalització horària. Avui, el 90% dels taxistes reben en els seus mòbils la informació institucional i la que genera demanda de taxis.

MILLORES EN EL PORTAL WEB TAXIBARCELONA.CAT

El portal web institucional ha estat actualitzat amb més informació i s'hi han incorporat tràmits en línia per als taxistes, els usuaris i les escoles de taxi. El sistema permet avui consultar la situació administrativa de la llicència, concertar hora per a la ITV i la revisió metropolitana, sol·licitar una revisió del vehicle o la certificació d'autorització per exhibir publicitat, donar d'alta i/o baixa un assalariat, inserir un anunci per a la compra o venda d'una llicència o oferir o demanar un assalariat. Els usuaris poden formular una queixa o una denúncia, reclamar la pèrdua d'un objecte en el taxi, sol·licitar informació sobre el servei o formular-hi suggeriments. És també una eina imprescindible per a les escoles de taxi, des d'on poden gestionar les inscripcions dels alumnes interessats a accedir-hi. El nombre de visites al web ha estat ascendent des de la seva posada en marxa.

Per facilitar als taxistes l'accés als tràmits en línia, des de 2008, l'IMT és entitat de registre col·laboradora idCAT (identitat digital catalana), gestionada per l'Agència Catalana de Certificació (CATCert). Així mateix, amb la col·laboració d'AENA s'ha incorporat al portal web una funcionalitat específica per al taxi que permet accedir a la informació, en temps real, de les hores d'arribada i de sortida dels vols.

5.5_Promoció de l'ús del taxi

Una preocupació de l'IMT ha estat incentivar l'ús del taxi mitjançant campanyes adreçades a la ciutadania, i per aquest motiu s'han promogut accions comunicatives amb la col·laboració de l'Ajuntament de Barcelona, Turisme de Barcelona i Aeroport de Barcelona. En les festes de Nadal de 2009 es van desplegar en les principals parades de taxi 400 banderoles i 100 opis amb els eslògans "Agafa el taxi! El 2010 les tarifes no s'apugen", i en les de 2010 s'ha dissenyat una campanya similar sota l'eslògan "Mou-te amb taxi".

En moments de demanda de taxis significativa s'han distribuït fullets informatius entre els taxistes, com ara coincidint amb la inauguració de la nova terminal T1 de l'aeroport i dels nous espais dedicats al taxi. L'estiu de 2010 s'ha facilitat a les oficines de Turisme de Barcelona, del port i de

l'aeroport informació sobre les tarifes de taxi, preus dels recorreguts més utilitzats i consells als usuaris, especialment als turistes, per al bon ús del taxi.

Així mateix, s'ha fet difusió entre els taxistes de novetats específiques relacionades amb la introducció de nous suplementos en la tarifa, horaris de treball i/o liberalització del dia de festa per una previsible modificació de la demanda, fruit de les circumstàncies socials i econòmiques actuals.

5.6_Nous espais per al taxi a la T1

L'Institut ha treballat amb els serveis aeroportuaris d'AENA i les associacions del taxi per tal que els nous espais reservats al servei en la nova terminal T1 de l'aeroport s'adaptin a les necessitats reals dels taxistes. Avui el taxi hi dona servei amb una graella de 730 places i àrees d'encotxament cobertes. Més de 250 taxistes en actiu van tenir l'ocasió de conèixer les instal·lacions de la nova T1 i els espais reservats per al servei el 23 de maig de 2009, en una visita organitzada per AENA i per l'IMT.

Amb l'arribada de l'AVE a Barcelona també s'ha situat una nova graella per al servei de taxi a la plaça de Joan Peiró amb capacitat de 100 places i un protocol de funcionament i de gestió similar al de la graella de l'aeroport.

5.7_Vigilància de la qualitat

La supervisió del manteniment de la flota de taxis s'ha realitzat d'acord amb les exigències reglamentàries, i s'han incrementat les actuacions d'inspecció per garantir el compliment de les normes del servei.

REVISIÓ METROPOLITANA

S'ha continuat treballant per al nivell d'exigència i el compliment de les revisions metropolitanas mitjançant la supervisió de la revisió dels vehicles, el control i el seguiment sistemàtic dels requeriments, la realització de revisions extraordinàries i la difusió a la revista Taxi de la relació de llicències amb la revisió pendent.

INSPECCIÓ

L'IMT ha portat a terme una mitjana de 8.000 inspeccions anuals en punts estratègics de demanda de taxis de l'àrea metropolitana de Barcelona en estreta relació amb la Guàrdia Urbana i els Mossos d'Esquadra, i ha organitzat la primera jornada formativa de seguretat per a agents dels cossos de seguretat de l'AMB relacionats amb el taxi.

5.8_Ajudes i subvencions

L'IMT ha continuat treballant per avançar en aquells aspectes que incideixen en la millora de la seguretat, de la transparència i de la qualitat del servei, i aquests anys s'han mantingut les subvencions atorgades als titulars d'una llicència en els períodes precedents. També s'han conservat les ajudes per a l'adaptació de vehicles per tal d'ampliar l'oferta de taxis per a persones amb mobilitat reduïda.

Les línies d'ajuda s'han concretat en el termes següents:

- 6.545 taxistes s'han beneficiat de les ajudes per instal·lar impressores amb emissió de rebuts sincronitzats amb el taxímetre, i s'hi han destinat 780.149 €. Des de 2009, els vehicles aplicats a llicència estan obligats a incorporar-ne, i els taxistes a fer-ne ús. Avui, el 100% del parc de taxis n'està dotat, la qual cosa significa una garantia per a l'usuari.
- 3.537 taxistes han sol·licitat la subvenció per cobrir el 75% del cost d'un equip localitzador i de seguretat per a la connexió amb el Centre d'Emergències 112. La subvenció es comparteix en un 50% amb el Departament de Transports de la Generalitat. Des del gener de 2008, els taxis estan obligats a portar-ne. El 2010, el 60% del parc de taxis disposa d'un equip de seguretat connectat al 112.
- 336.000 € s'han destinat a la subvenció per a la transformació i la posada en servei de 80 taxis adaptats per a persones amb mobilitat reduïda, que s'atorga amb la col·laboració de la Fundació ONCE i l'IMSERSO.

5.9_Accés de la dona al sector

L'Institut Metropolità del Taxi ha apostat clarament per una formació de qualitat i ha volgut promoure l'accés al taxi a persones en situació d'atur, especialment dones. Amb aquesta finalitat, ha signat convenis marc de col·laboració amb Barcelona Activa. Gràcies a aquesta iniciativa s'han format per accedir a la credencial de taxista 49 dones.

5.10_Homenatge als jubilats del taxi

Els municipis de Barcelona, Mongat, l'Hospitalet i Viladecans han acollit els actes d'homenatge als taxistes jubilats durant el període 2007-2010 com a mostra d'agraïment pels seus anys de servei al taxi i als ciutadans i les ciutadanes de l'àrea metropolitana. Tots han estat organitzats amb l'estreta col·laboració dels ajuntaments metropolitans i han estat presidits pels alcaldes respectius. En els quatre anys del període s'han jubilat del servei taxi de l'AMB 1.408 persones. ■

emt_06

cetramsa

En l'important aspecte d'informació i promoció del transport, l'Entitat Metropolitana del Transport compta, a més dels seus serveis tècnics, amb l'empresa Cetramsa (Centre Metropolità d'Informació i Promoció del Transport S.A.), societat anònima metropolitana constituïda el 1986 com a òrgan de gestió directa de l'Entitat.

Cetramsa ha dut a terme, en el període 2007-2011, actuacions relatives al telèfon d'informació metropolitana 010, a documentació i bases de dades sobre els transports públics metropolitans, a la presència de l'EMT a Internet, a la gestió de la tarifació social i a la gestió dels serveis de transport especials per a persones amb mobilitat reduïda severa, entre altres actuacions.

També ha assumit, per encàrrec de l'EMT, la gestió de la nova targeta integrada T-12 en l'àmbit dels 18 municipis que formen part de l'EMT.

010 METROPOLITÀ

El telèfon 010 és el sistema habitual de consultes sobre el transport públic metropolità, encara que també se n'atenen mitjançant altres trucades específiques. En total, s'han atès 151.205 trucades entre 2006 i 2010.

DOCUMENTACIÓ I BASES DE DADES

Durant el període 2007-2010 s'ha fet el manteniment del Sistema d'Informació del Transport i Suport a l'Informador (SITSI), que consisteix en l'actualització permanent de la informació sobre la xarxa de transport públic a l'àrea metropolitana de Barcelona, la base d'edició de guies, plànols i senyalització. També s'ha portat la gestió diària del correu electrònic públic de l'Entitat Metropolitana del Transport, que gestiona queixes, reclamacions, consultes i suggeriments que es transmeten als responsables pertinents, prèviament a l'elaboració d'informes i estadístiques que posteriorment serveixen per millorar el servei.

INTERNET

Renovació i gestió de la pàgina web de l'EMT, la qual proporciona tota la informació pràctica sobre els serveis de transport competència de l'EMT. L'any 2009 es va publicar un portal d'informació al ciutadà, www.emt.cat, que comprèn millores tecnològiques i de disseny, ampliació de continguts i optimització de la gestió interna. La nova pàgina ha afegit noves funcionalitats, com ara la incorporació de la tecnologia cartogràfica de Google Maps, el desenvolupament d'apartats de relació Entitat-usuari, seguint les noves tendències web 2.0, la possibilitat de subscripció a les notícies i alteracions de servei, i l'adquisició de l'imprès de sol·licitud de tarifació social a l'apartat "Targeta Rosa Metropolitana".

Es proporciona setmanalment una càrrega de dades actualitzada que es mostra a Google Maps i que alimenta l'aplicatiu Google Transit, que genera solucions origen-destí amb transport públic.

PROMOCIÓ DEL TRANSPORT PÚBLIC

Edició, disseny i actualització de guies i altres publicacions sobre el transport públic metropolità, per encàrrec de l'EMT, entre les quals destaquen les guies generals dels sectors Barcelona-Llobregat i Barcelona-Besòs del Transport Metropolità; les guies de transport municipal de Castelldefels, Cornellà de Llobregat, el Prat de Llobregat, Gavà, Montgat, Sant Adrià de Besòs, Sant Boi de Llobregat, Sant Joan Despí, Sant Just Desvern, Santa Coloma de Gramenet, Tiana i Viladecans. També s'han confeccionat i publicat les noves guies de butxaca d'informació individualitzada per a totes i cadascuna de les línies de Nitbus.

A més, Cetramsa ha fet el disseny i l'elaboració dels elements de senyalització gràfica de parades d'autobús, per encàrrec de l'EMT, i la confecció i disseny de la Guia de Transport i de les marquesines de l'aeroport amb motiu de la inauguració de la nova Terminal 1.

Altres projectes han estat la implantació d'un punt fix d'informació presencial dels autobusos nocturns a la plaça Catalunya de Barcelona amb la col·laboració de Turisme de Barcelona, l'Ajuntament de Barcelona i la Direcció General de Ports i Transports; l'actualització de les línies de l'EMT als plafons informatius de les marquesines de TMB, i el conveni amb TMB per tal d'ampliar l'abast de l'aplicació "Vull anar" a l'àmbit dels 18 municipis de l'EMT.

TARIFACIÓ SOCIAL

En el període 2006-2010 s'han atès 247.761 trucades (fins al 24 octubre de 2010), s'han gestionat 100.454 sol·licituds, de les quals s'han derivat 66.686 altes, i s'han gestionat 1.070.107 renovacions (dades fins al setembre de 2010). També s'ha continuat amb la gestió d'incidències, duplicats i tramitació de correspondència i prestant suport als districtes i la PMAC (plataforma multicanal d'atenció al ciutadà).

SERVEI PER A PERSONES AMB MOBILITAT REDUÏDA

Entre els anys 2006 i 2010 (dades fins al setembre), el servei telefònic únic de recepció de sol·licituds ha atès 444.582 trucades i ha assignat 570.483 serveis porta a porta (microbús o taxi adaptats).

TARGETA T-12

El 14 de setembre de 2009 va entrar en servei la nova targeta integrada T-12, per a nens i nenes d'entre 4 i 12 anys, aprovada per l'Autoritat del Transport Metropolità (ATM). Cetramsa, per encàrrec de l'EMT, va assumir la gestió integral d'aquest nou títol de transport per a l'àmbit dels 18 municipis que formen l'EMT.

Entre 2009 i desembre de 2010 s'han gestionat 49.223 emissions de targetes T-12, fet que suposa un èxit molt important en l'acceptació social d'aquest nou títol. ■

1. Plànol de la xarxa d'autobusos nocturns, que forma part del sistema d'informació del transport i suport a l'informador.

relacions institucionals de l'àrea metropolitana de barcelona

institucional_01

projecció exterior i participació en consorcis

1.1_Relacions internacionals

Durant aquest mandat, les institucions de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, representants del món local, han projectat la seva presència internacional com un element clau del bon govern i de la capacitat administrativa i institucional. Una capacitat institucional i tècnica que s'ha difós a escala internacional mitjançant la participació en programes europeus, en la gestió d'associacions de ciutats, en el treball en xarxes tècniques especialitzades, en l'assessorament dels municipis metropolitans i en l'acolliment de 50 delegacions polítiques i tècniques d'arreu del món per compartir els coneixements i bones pràctiques en la gestió dels serveis i les competències en la gestió local.

Aquesta presència internacional des de fa dècades ha possibilitat l'establiment de vincles de col·laboració de manera estable amb molts països, una col·laboració que en aquest període de govern s'ha traduït amb diferents accions, com s'exposa més endavant.

Cal esmentar també la presència dels ens metropolitans a Europa, tot participant en diferents programes europeus conjuntament amb molts països de la Mediterrània tant del nord com del sud. L'aposta de l'Assemblea de la Mancomunitat de Municipis donant suport a la candidatura de la ciutat de Barcelona com a seu del "Procés de Barcelona: Unió per a la Mediterrània" mostra la voluntat indiscutible d'estar políticament compromesos amb la Mediterrània.

La Comissió Coordinadora de Relacions Internacionals (CCRI) és l'instrument del qual els ens metropolitans s'han dotat per organitzar i exercir les seves accions internacionals. Aquesta comissió, formada per representants de tots els partits del Govern metropolità i els responsables tècnics d'aquest àmbit de treball, ha pautat al llarg del mandat les línies a seguir i els objectius de cada institució.

La CCRI ha treballat durant aquest període per la millora de la projecció internacional de l'AMB fent xarxa, fent projectes i compartint els reptes de les grans ciutats.

1.2_Participació en xarxes internacionals

La presència internacional de l'AMB es vehicula a través de diverses xarxes especialitzades en diferents temàtiques i diferents graus de responsabilitats. La participació de l'Àrea Metropolitana en aquestes organitzacions internacionals situen Barcelona en el mapa mundial del tractament de problemàtiques inherents a les grans ciutats, la capacitat institucional per afrontar els nous reptes de les gran aglomeracions i l'eficàcia administrativa en la gestió de les competències pròpies i en convergència i cohesió europea.

METROPOLIS

Metropolis és l'associació mundial de grans metròpolis. Creada el 1985, està representada per més de 100 membres de tot el món i opera com a fòrum internacional per explorar temàtiques i inquietuds comuns a totes les grans ciutats i regions metropolitanes. La missió de Metropolis és acompanyar les gran ciutats en l'aprenentatge mutu, la innovació, la governança, l'assistència tecnicofinancera, la presència internacional i el debat.

La presidència de Metropolis l'exerceix la ciutat de París, i Jean-Paul Huchon, president del Consell Regional d'Île-de-France, n'és el president. L'alcalde de Barcelona, Jordi Hereu, president de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, n'és el vice-president primer executiu.

En el IX Congrés Mundial de l'any 2008, celebrat a la ciutat australiana de Sidney, Barcelona va aconseguir ser la seu permanent de la Secretaria General de Metropolis, de la qual és secretari Josep Roig.

1. II Foro de Autoridades Locales de la Periferia (FALP).
Universitat Carlos III, Getafe, dies 10, 11 i 12 de juny 2010.

2. IX Congrés Mundial de Metropolis. "Ciutats en connexió".
Sidney, del 22 al 25 d'octubre l'any 2008.

Esdeveniments destacats durant aquest mandat:

- La Xarxa Internacional de Dones va organitzar a Brussel·les el fòrum "Les ciutats dinàmiques necessiten dones".
- Acord de cooperació entre Metropolis i la Secció Àsia-Pacífic i l'Associació de Ciutats i Governos Locals Units.
- IX Congrés Mundial a Sydney, "Ciutats en connexió".
- Consell d'Administració a la ciutat de Moscou.
- Acord amb CISCO Systems com a col·laboradors de la comissió Aliança per a la Innovació Urbana.
- Llançament del Fons Mundial per al Desenvolupament de les Ciutats (FMDV) a la conferència "Les metròpolis davant la crisi", celebrada a París.
- Consell d'Administració a la ciutat de Barcelona.
- 2011-X Congrés Mundial a Porto Alegre, 23-26 de novembre, "Ciutats en transició".

MEDCITIES

Medcities és una xarxa de ciutats costaneres del nord i del sud de la Mediterrània creada a Barcelona el 1991 arran de la iniciativa del Programa d'assistència tècnica a la Mediterrània per la millora del medi ambient, el Banc Mundial, el Banc Europeu d'Inversions, la Comissió Europea i el Programa de desenvolupament de les Nacions Unides. La presidència de la xarxa Medcities l'exerceix la ciutat de Roma, i el seu alcalde, Gianni Alemanno, n'és el president. La Secretaria General l'exerceix, des de l'Entitat del Medi Ambient de l'AMB, Joan Parpal.

Medcities participa com a observador permanent en el Pla d'acció de la Mediterrània de les Nacions Unides, i és membre de la seva Comissió Mediterrània per un Desenvolupament Sostenible. També és membre del comitè de direcció de la Conferència Europea de Ciutats Sostenibles i de la Comissió Mediterrània de la CGLU (Ciutats i Governos Locals Units). En aquesta etapa, Medcities ha participat activament en l'organització del Fòrum d'Autoritats Locals i Regionals de la Mediterrània (Marsella, juny de 2008), en

el 1r Fòrum d'Autoritats Locals d'Europa i Marroc (Còrdova, març de 2010), en la 6a Conferència Europea de Ciutats Sostenibles (Dunkerque, maig de 2010) i en el 3r Congrés Mundial de la CGLU (Ciutat de Mèxic, novembre de 2010).

Medcities col·labora també amb el CIMM (Centre d'Integració Mediterrània de Marsella), amb qui està treballant per a l'organització, el març de 2011, d'una conferència sobre estratègies de desenvolupament urbà a la Mediterrània, juntament amb l'Ajuntament de Barcelona i amb el suport del Banc Mundial i Cities Alliance. També participa en tres programes del CIMM sobre renovació de medines, transport sostenible i desenvolupament urbà. Des d'abril de 2010, Medcities forma part de la xarxa CETIN (Conferència de Redes Europeas Transfronterizas e Interregionales), en la qual estan integrades les xarxes europees d'àmbit transfronterer. Medcities també és membre de l'ARLEM (Asamblea Regional y Local Euromediterránea), i participa regularment en els seus treballs.

Projectes destacats durant aquest mandat:

- Alexandria, "Gestió integrada del llac Maryiut/SMAP III". Alexandria, Egipte.
- Pla de desenvolupament local de Tetuan dins del Programa ARTGOLD d'UNDP Marroc.
- Pla estratègic d'Al Fayhaa (Trípoli, El Minah i El Badawi).
- GODEM (Gestion Optimizée de Dechets en Méditerranée).
- Pla estratègic del Gran Sfax. 2a fase. Tunísia.
- Gestió integrada de l'àrea costanera del sud de Sfax/SMAP III. Tunísia.
- SHAMS-Activitats Humanes Sostenibles en els Sistemes Urbans Mediterranis.
- ACTOR (Aalborg Commitments Tools and Resources): desenvolupament d'instruments informàtics per a la realització de les agendes locals.
- Xarxa Mediterrània d'Estratègies de Desenvolupament Urbà Sostenible (USDS).
- RELS o renovació energètica d'habitatges a la Mediterrània.

CIUTATS I GOVERNS LOCALS UNITS (COMISSIÓ FALP)

Ciutats i Governos Locals Units (CGLU) representa i defensa els interessos dels governs locals a escala mundial, ja siguin grans o petits, rurals i urbans. La seva missió és ser la veu unida i el defensor mundial dels governs locals democràtics a través de la promoció dels seus valors, objectius i interessos davant de la comunitat internacional, i a través de la cooperació entre governs locals. Els membres de CGLU representen més de la meitat de la població del planeta.

Present en 127 dels 191 estats membres de les Nacions Unides, la presidència de l'associació CGLU l'exerceix la ciutat turca d'Istanbul, i el seu alcalde, Kadir Topbas, n'és el president. La seu de la Secretaria General és a la ciutat de Barcelona. L'AMB hi participa mitjançant l'associació Metropolis, que gestiona la secció metropolitana.

En aquest mandat, la Comissió Coordinadora de Relacions internacionals ha participat molt activament en la Comissió FALP de CGLU. Aquesta comissió del Fòrum d'Autoritats Locals de Perifèria (FALP) ha celebrat el seu segon congrés el juny de 2010 a Getafe, amb la participació i la presència dels electes dels municipis metropolitans i de l'AMB.

XARXA ENTERPRISE EUROPE NETWORK (ENN)

La Comissió Europea, des de la Direcció General d'Empresa i Indústria, va posar en marxa una xarxa d'empreses europees (EEN). És una xarxa de consorcis amb més de 500 organitzacions i 4.000 experts formada per cambres de comerç, agències de desenvolupament empresarial i centres tecnològics universitaris. La xarxa EEN dóna cobertura a més de 40 països, incloent-hi els 27 estats membre de la Unió Europea, els estats candidats, els estats membres de l'Àrea Econòmica Europea i altres tercers estats. Aquesta xarxa és una iniciativa per ajudar les petites i mitjanes empreses a desenvolupar el seu potencial i la seva capacitat innovadora, i a aconseguir ser més competitives.

L'AMB, mitjançant un conveni amb l'ara Conselleria d'Empresa i Ocupació, que és membre de la xarxa, gestiona amb els municipis metropolitans la xarxa EEN, tot editant un butlletí mensual d'ofertes i demandes empresarials que es distribueix a les empreses i s'edita en línia.

PUNT D'INFORMACIÓ EUROPE DIRECT-BARCELONA

Un dels objectius de la CCRI és fomentar l'europeisme de les institucions i de les seves accions envers els ciutadans. L'AMB és antena del Punt d'informació EuropeDirect-Barcelona, de la Diputació, una xarxa de centres distribuïts per tot el territori de la Unió Europea que té com a missió

permetre als ciutadans locals disposar d'informació, assessorament, assistència i respostes a les seves qüestions sobre les institucions, la legislació, les polítiques, els programes i les possibilitats de finançament de la UE.

1.3 Participació en programes europeus

La Unió Europea i els seus 27 estats membres formen una comunitat i un mercat interior de 493 milions de ciutadans. Però les diferències econòmiques i socials entre els estats i les seves 268 regions són molt importants. La política regional europea té com a finalitats concretar la solidaritat de la Unió mitjançant la cohesió econòmica i social i reduir la divergència entre els nivells de desenvolupament de les regions dels diferents estats. L'Àrea Metropolitana de Barcelona i els municipis que la formen tenen una llarga experiència en la gestió de programes europeus. És en aquest mandat quan s'ha donat un impuls per millorar la presència metropolitana participant en diferents programes de cooperació territorial europea, i també en cooperació descentralitzada de la Unió Europea a l'Amèrica Llatina i a la Mediterrània.

La celebració de dues jornades sobre programes europeus conduïdes per experts tant de l'Administració com privats, amb l'assistència de representants electes i també tècnics dels municipis metropolitans, va afavorir, tot donant-li un nou impuls, la participació dels ens metropolitans en els programes següents.

Projectes europeus en els quals ha participat l'AMB:

- Cooperació Transnacional Mediterrània (MED): FREE_MED (MM) i WATERLOSS (EMA).
- Cooperació Transnacional Sud-Oest Europeu (SUDOE): ECOHABITAT (IMPSOL-MM).
- Cooperació Interregional INTERREG IV C: PERIURBAN (MM).
- LIFE+: COR (EMA).
- ENPI-CIUDAD. GODEM. MEDCITIES (EMA).
- ENPI-CBC. Plans estratègics. MEDCITIES (MM).
- OPAC-Sofia (MM).
- Pla Estratègic de Sfax-Tunísia. MEDCITIES (EMA).
- Pla Estratègic del Fayhaa-Líban. MEDCITIES (EMA).
- Plans de desenvolupament comunal de Tànger i Tetuan. MEDCITIES (EMA).

Les temàtiques tractades són desenvolupament sostenible, medi ambient, gestió hídrica, habitatge, residus, patrimoni natural i plans estratègics. La participació metropolitana en les diferents línies financeres europees en el període 2007-2013 comporta una gestió de 12 milions d'euros.

1.4 Participació en consorcis i instituts

L'Àrea Metropolitana de Barcelona participa en diversos organismes consorciats conjuntament amb altres entitats públiques i privades per actuar en àmbits d'interès i objectius compartits. Tots ells comparteixen un mateix territori i sobretot uns mateixos objectius: ser instruments útils per a la promoció i el creixement de la gran metròpoli de Barcelona, amb criteris de sostenibilitat ambiental, econòmica i social.

PLA ESTRATÈGIC METROPOLITÀ

Ja fa més de 23 anys que Barcelona disposa de la reflexió estratègica com a instrument per a la construcció de la ciutat i per afrontar els nous reptes de futur. El Pla Estratègic Metropolità de Barcelona (PEMB) és una associació sense ànim de lucre promoguda per l'Administració local, i en formen part tots els 36 municipis metropolitans, així com altres organismes de l'Administració com la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Barcelona, els consells comarcals i els agents econòmics i socials que actuen al territori, com ara els sindicats, les patronals, les universitats, la Cambra de Comerç, el Consorci de la Zona Franca, l'Autoritat Portuària, el Cercle d'Economia, Foment del Treball, Fira de Barcelona, l'Aeroport del Prat de Llobregat i finalment les entitats metropolitanes del Medi Ambient i Transport.

Barcelona 2020 és la nova proposta estratègica amb visió 2020. El nou context, la creació de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, aprovada pel Parlament de Catalunya amb la Llei 31/2010 de 3 d'agost, atorga a l'AMB la competència, entre moltes altres, de "promoure un pla estratègic metropolità que amb la participació dels agents econòmics, socials i institucionals, afavoreixi la modernització i la innovació". Una llei metropolitana que facilita, ara sí, la governabilitat del Pla estratègic i que haurà de desenvolupar-se amb nous instruments metropolitans de promoció econòmica i en un marc de col·laboració publicoprivada. Amb aquesta nova visió 2020, l'AMB expressa que vol continuar present en el nou mapa de la globalitat, en què cada cop més metròpolis competeixen per garantir el progrés i el benestar dels seus ciutadans.

FIRA DE BARCELONA

La tradició firal de Barcelona es remunta a les exposicions universals de 1888 i 1929. La primera fira de mostres es va celebrar el 1920. Fira de Barcelona, constituïda el 1932, és d'importància estratègica per a l'economia catalana com a plataforma de promoció econòmica i de projecció internacional de les empreses. És un marc excepcional per a la trobada i l'intercanvi dels diferents sectors econòmics, però sobretot és una peça fonamental per al futur econòmic de

l'Àrea Metropolitana de Barcelona. La seva ampliació l'ha posicionat com una de les millors plataformes d'Europa per a grans trobades sectorials. En aquesta etapa de mandat, la Mancomunitat de Municipis ha contribuït com a accionista de FIRA 2000 S.A., i actualment en té una participació del 5,38%.

PACTE INDUSTRIAL

El Pacte Industrial de la Regió Metropolitana de Barcelona és una associació territorial formada per administracions locals, organitzacions sindicals i empresarials i un ampli conjunt d'entitats i organismes vinculats al desenvolupament econòmic i a la promoció de l'ocupació.

L'associació va néixer a finals de 1997 amb la voluntat d'agrupar en un espai comú de treball i de debat els principals agents implicats en la dinàmica econòmica, la formació i l'ocupació a la regió metropolitana. La missió del Pacte Industrial de la Regió Metropolitana de Barcelona és configurar una aliança estratègica entre administracions públiques, organitzacions empresarials i sindicals per impulsar la competitivitat, la sostenibilitat i l'enfortiment de la cohesió social en l'àmbit territorial de la regió metropolitana de Barcelona. El president del Consell General és Dídac Pestaña. Les vicepresidències les exerceixen José Cachinero –en representació dels sindicats–, Rosa Fiol –en representació de les associacions empresarials– i Teo Romero –en representació de les corporacions municipals–. El president del Comitè Executiu és Carles Ruiz Novella.

INSTITUT D'ESTUDIS REGIONALS I METROPOLITANS

L'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona és un consorci d'investigació per a la recerca de qüestions econòmiques, socials i territorials en àmbits urbans, metropolitans i regionals on conflueixen els interessos de la universitat, l'Administració pública i les institucions per a la promoció econòmica.

El Consorci està format per universitats, la Generalitat de Catalunya, l'MMAMB, la Diputació de Barcelona, l'Ajuntament de Barcelona, la Federació de Municipis de Catalunya, la Cambra de Comerç de Barcelona i el Consorci de la Zona Franca. D'acord amb els estatuts, l'objectiu principal de l'IERMB és "promoure estudis, activitats i l'ensenyament dels temes metropolitans i regionals" en el marc territorial de Catalunya. Les principals línies de recerca que es desenvolupen a l'IERMB se centren en els següents temes: estudi dels hàbits i les condicions de vida, victimització i seguretat ciutadana, anàlisi i planificació territorial d'infraestructures, equipaments i serveis, mercat de treball, mobilitat i transports. El director de l'IERMB és Joan Trullén i Thomàs. ■

institucional_02

cooperació al desenvolupament

Durant el mandat 2007-2011, les orientacions polítiques i estratègiques que van presidir la cooperació al desenvolupament de totes les entitats que formen l'Àrea Metropolitana de Barcelona van ser les aprovades en el Pla director 2007-2010 (PD). Aquestes orientacions cercaven que tots els programes i projectes, tant els de cooperació directa (és a dir, aquells que es concerten directament amb contraparts institucionals dels països receptors i que acostumen a ser governs locals) com els de cooperació indirecta (que són vehiculats principalment mitjançant les convocatòries bianuals per a l'atorgament de subvencions i ajuts a projectes de cooperació al desenvolupament presentats per ONG i pels ajuntaments metropolitans) s'ajustessin als objectius i a les prioritats geogràfiques i sectorials que el Pla director va establir.

Cal ressaltar que el primer objectiu de la política metropolitana de solidaritat i cooperació ha dirigit les actuacions cap a un horitzó estratègic a mitjà termini per tal de superar intervencions puntuals que no s'adiguin amb una perspectiva de desenvolupament econòmic local dels territoris on s'actua des del convenciment que aquest és el millor mètode de treball per incidir positivament en la realitat social i territorial dels països receptors de cooperació. El segon objectiu ha comportat l'orientació progressiva de la cooperació vers l'especialització. S'ha actuat en base al coneixement adquirit com a eina potenciadora en els àmbits competencials que propis de l'AMB: gestió dels residus, de l'aigua, del transport, del territori, del desenvolupament local, de la creació d'economia local i del foment de l'ocupació i del metropolitanisme.

Les orientacions i els requisits d'aquest Pla s'han incorporat també a les bases i als criteris que han regit les dues convocatòries d'atorgament de subvencions a projectes d'iniciativa d'ONG i a projectes d'iniciativa d'ajuntaments dels períodes 2008-2009 i 2010-2011, amb bons resultats pel que fa tant al nombre de projectes presentats com a la realització d'aquells que ja han estat executats.

Amb aquestes noves orientacions s'ha aconseguit avançar en l'objectiu genèric d'aquest Pla director, que era millorar la qualitat de la cooperació per tal que els serveis i els equipaments creats fossin perdurables en el temps, ajudessin a impulsar el desenvolupament econòmic i social local, i incidissin en les polítiques públiques dels municipis i les comunitats que en són contraparts.

2.1_Ressoc: Emprendedurismo social y ecogestión de residuos urbanos

La Comissió Europea (CE) va seleccionar aquest projecte, juntament amb altres 20, dins del marc del programa URB-AL II.

- Inici del projecte: 1 de gener de 2009 (durada: 42 mesos).
- Pressupost total: 2.827.409,00 €.
- Subvenció CE: 2.261.927,20 €.
- Aportació AMB: 258.586,00 €.
- Aportació dels altres cinc socis: 306.895,00 €.

Participants:

- Soci líder: Mancomunitat de Municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, responsable de l'execució del projecte, que compta amb el suport tècnic de l'Entitat del Medi Ambient de la mateixa AMB.
- Socis operatius: Àrea Metropolitana de San Salvador (alcaldies de Apopa, Ayutuxtepeque, Cuscatancingo, Mejicanos i San Salvador), Alcaldia de Managua i Municipalidad Provincial de El Callao.
- Socis d'acompanyament: Mairie de Toulouse i Intendencia de Montevideo que, juntament amb l'AMB, s'encarreguen de la transmissió de bones pràctiques i el suport tècnic.
- Beneficiaris: pepenadores/segregadores i les seves famílies que treballen en els diferents processos de recollida, transport, manipulació i comercialització dels residus sòlids urbans, en el sector de l'economia informal.

1. Donació d'un microbus de TMB destinat a Yaundé (Camerún), el 2010.

2. Beneficiaris a l'acte de presentació del projecte RESSOC, El Callao (Perú) març de 2010.

Objectius genèrics:

- Millorar la cohesió social mitjançant la gestió del cicle complet de determinades fraccions de residus urbans, la qual cosa permetrà crear uns 300 llocs de treball relacionats amb el reciclatge i la reutilització dels productes generats.
- Millorar la cohesió territorial mitjançant la gestió del residu.
- Donar suport a aquests objectius amb la construcció d'un conjunt d'infraestructures, com són plantes de transferència i selecció, ecoestacions de transferència, compostadores, ressourcerie i plantes agrícoles.
- Preveure la formació ocupacional dels beneficiaris del projecte (pepenadores/segregadores).

Resultats esperats:

- Creació de 250 llocs de treball, principalment de nous emprenedors, en l'àmbit de la microempresa, amb una presència significativa de dones amb responsabilitats familiars.
- Major sensibilització mediambiental de la població adulta i infantil dels municipis operatius.
- Millora de la separació dels residus domèstics en origen.

2.1 Projectes de cooperació indirecta

Ajuts a projectes d'iniciativa d'ONG:

- Projectes subvencionats 2008-2009: 21.
- Pressupost destinat: 219.068,90 €.
- Països de destí: 14.
- Àmbits sectorials: 4.
- Projectes subvencionats 2010-2011: convocatòria en curs.
- Pressupost destinat 2010-2011: 233.673,52 €.

Ajuts a projectes d'iniciativa municipal:

- Projectes subvencionats 2008-2009: 6.
- Pressupost destinat: 219.068,92 €.
- Països de destí: 5.
- Àmbits sectorials: 5.

- Projectes subvencionats 2010-2011: convocatòria en curs.
- Pressupost destinat 2010-2011: 233.673,52 €.

Altres projectes de cooperació directa:

- Nombre de projectes: 7.
- Pressupost AMB: 603.656,33 €.
- Aportació Generalitat: 170.000 €.
- Països de destí: 5.

Programa de donació d'autobusos de TMB:

- Nombre de vehicles donats: 99.
- Països de destí: 7.

Programa de concessió de beques

"Màster en desenvolupament urbà i territorial":

- Contrapart: Universitat Politècnica de Catalunya.
- Aportació: 22.600,00 €.

Ajut humanitari i d'emergència:

- Països de destí: Cuba i Haití.
- Pressupost destinat: 70.000 €.

Aportacions a projectes del Grup 0,7 i més:

- Projectes subvencionats: 4.
- Pressupost destinat: 46.000 €.
- Països de destí: 6.

2.3 Sensibilització i divulgació:

Trobades i tallers de cooperació:

- Nombre de sessions: 5.
- Pressupost destinat: 34.407,50 €.

Suport a l'exposició fotogràfica Fundació Vicente Ferrer:

- Títol de l'exposició: "Comprometidos con Anantapur".
- Lloc: Vestíbul de la seu de l'AMB. ■

Badalona _ Badia del Vallès _
Barberà del Vallès _ Barcelona _
Begues _ Castellbisbal _ Castelldefels
_ Cerdanyola del Vallès _ Cervelló _
Corbera de Llobregat _ Cornellà
de Llobregat _ Esplugues de Llobregat
_ Gavà _ L'Hospitalet de Llobregat _
Molins de Rei _ Montcada i Reixac
_ Montgat _ Pallejà _ El Papiol _ El Prat
de Llobregat _ Ripollet _ Sant Adrià
de Besòs _ Sant Andreu de la Barca _
Sant Boi de Llobregat _ Sant Climent
de Llobregat _ Sant Cugat del Vallès
_ Sant Feliu de Llobregat _ Sant Joan
Despí _ Sant Just Desvern _ Sant Vicenç
dels Horts _ Santa Coloma de Cervelló
_ Santa Coloma de Gramenet _ Tiana _
Torrelles de Llobregat _ Viladecans